16

A. Klamborowski

1864

BOSTON PUBLIC LIBRARY

Charlotte Harris Fund

ÆSOPI PHRYGIS FABVLÆ ELEGANtiſſimis eiconibus veras animaliũ ſpecies ad viuũ adumbrantes.

*

Gabriæ Græci fabellæ XXXXIIII.

Βατραχομυομαχία Homeri, hoc eſt, ranarum & murium pugna.

Γαλεωμυομαχία, hoc eſt, Felium & murium pugna, Tragœdia Græca.

Hæc omnia cum Latina interpretatione.

Nunc primùm acceſſerunt Auieni antiqui autoris fabulæ nuſquam antehac editæ.

LVGDVNI,
APVD IOANNEM TORNAESIVM TYPOGR. REGIVM.
M.D.LXX.

Quid igitur est id? putavi

Paulus nihil inter nos sed Jesus Christus

Est ille crucifixus, quibus brevitatibus verborum
comprehendit summa novissimae sapientiae?
E Pithagoriani expellebant a schola illos qui
ignoti essent erant mathematicae: scholastici
Platonis non illos admittebant qui non operam
dederunt in arithmetica et geometria
Paulus autem omnes admittebat et doctos
et imperitos et neminem excludit qui ad
illum venit cupido discere.

XA
64
570

ΕΚ ΤΩΝ ΑΦΘΟΝΙΟΥ ΣΟΦΙΣΤΟΥ ΠΡΟΓΥΜΝΑΣΜΑΤΩΝ.

Ὁ Μῦθος ποιητῶν μὲν προῆλθε, γέγονε δὲ καὶ ῥητόρων κοινὸς ἐκ παραινέσεως. ἔστι δὲ μῦθος, λόγος ψευδὴς, εἰκονίζων ἀλήθειαν. καλεῖται δὲ Συβαριτικὸς, καὶ Κίλιξ, καὶ Κύπριος, πρὸς τοὺς εὑρόντας μεταθεὶς τὰ ὀνόματα. νικᾷ δὲ μᾶλλον Αἰσώπιος λέγεσθαι, τῷ τὸν Αἴσωπον ἄριστα πάντων, συγγράψαι τοὺς μύθους. τοῦ δὲ μύθου τὸ μὲν ἐστι λογικὸν, τὸ δὲ ἠθικὸν, τὸ δὲ μικτόν. καὶ λογικὸν μὲν, ἐν ᾧ τι ποιῶν ἄνθρωπος πέπλασται. ἠθικὸν δὲ, τὸ τῶν ἀλόγων ἦθος ἀπομιμούμενον. μικτὸν δὲ, τὸ

ἐξ

EX APHTHONII SOPHISTÆ PRÆEXERCITAMENTIS.

FABVLA ꝑfecta qdē eſt à poëtis, ſed & rhetoribus cōmunis facta eſt admonendi gratia. Eſt aūt fabula ſermo fictꝰ, imagine quadā repreſentās veritatē. Vocatur aūt & Sybaritica, & Cilix, & Cypria, accepto ab inuētoribus noīe. Verū quoniā Aeſopꝰ egregiè p̄ter cæteros cōſcripſit fabulas, euicit vt potiꝰ Aeſopia diceretur. ea verò eſt triplex, Rōnalis, Moralis, Miſta. Rōnalis in qua aliqd ab hoīe geri cōfingitur. Moralis, quæ eorū imitatur mores, quæ ſunt

 ratio

rationis expertia. Miſta verò, quæ rationale irrationaleq; cō plectitur. Admonitionē autē, cuius cauſa fabulā cōſtitueris ſi præponas, Antefabulationem: ſi poſtponas verò, Affabulationem dices.

ἐξ ἀμφοτέρων, ἀλόγου καὶ λογικοῦ. τὴν δὲ παραίνεσιν δι' ἣν ὁ μῦθος πέπλακται, προτάττων μὲν ὀνομάσεις προμύθιον, ἐπιμύθιον δὲ τελευταῖον ἐπενέγκων.

EX PHILOſtrati imaginibus fabulæ.

FAbulæ ſe ad Æſopum, ſua in eū beneuolentia conferūt, ꝙ ſatagat ſui: fabula q̄ppe & Homero & Heſiodo, necnō & Archilocho in Lycābē curę fuit. ſed ab Æſopo humana oīa ad fabellas redacta ſunt ſermōe brutis non temerè impertito. nam & cupiditatem imminuit, & libidinē inſectatur,

ΕΚ ΤΩΝ ΦΙλοστράτου εἰκόνων μῦθοι.

ΦΟιτῶσιν αἱ μῦθοι παρὰ τὸν Αἴσωπον, ἀγαπῶντες αὐτὸν, ὅτι αὐτῶν ἐπιμελεῖται. ἐμέλησε μὲν γὰρ καὶ Ὁμήρῳ μύθου καὶ Ἡσιόδῳ, ἔτι δὲ καὶ Ἀρχιλόχῳ πρὸς Λυκάμβην. ἀλλ' Αἰσώπῳ πάντα τὰ τῶν ἀνθρώπων ἐκμεμύθωται, καὶ λόγου τοῖς θηρίοις μεταδέδωκε λόγου ἕνεκα. πλεονεξίαν τε γὰρ ἐπικόπτει, καὶ ὕβριν ἐλαύνει,

νει, καὶ ἀπάτην. καὶ ταῦτα λέων τις αὐτῷ ὑποκρίνεται, καὶ ἀλώπηξ, καὶ ἵππος νὴ Δία, καὶ οὐδὲ ἡ χελώνη ἄφωνος, ὑφ' ὧν τὰ παιδία μαθηταὶ γίνονται τῶν τοῦ βίου πραγμάτων. εὐδοκιμοῦντες οὖν οἱ μῦθοι διὰ τὸν Αἴσωπον φοιτῶσιν ἐπὶ τὰς θύρας τοῦ σοφοῦ, ταινίαις αὐτὸν ἀναδήσοντες, καὶ στεφανώσοντες αὐτὸν θαλλοῦ στεφάνῳ. ὁ δὲ, οἶμαι, τινὰ ὑφαίνει μῦθον. τὸ γὰρ μειδίαμα τοῦ προσώπου, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ κατὰ τῆς γῆς ἑστῶτες τοῦτο δηλοῦσιν. οἶδεν ὁ ζωγράφος, ὅτι αἱ τῶν μύθων φροντίδες, ἀνειμένης τῆς ψυχῆς δέονται. φιλοσοφεῖ δὲ ἡ γραφὴ καὶ τὰ τῶν μύθων σώματα, θηρία συμβάλλουσα ἀνθρώποις, περιίστησι χορὸν τῷ Αἰσώπῳ, ἀπὸ τῆς ἐκείνου

tur,& fraudem. Atq; hæc ei leo quiſpiam agit,& vulpes,& per Iouem equus,nec te ſtudo muta, ex quibus pueri diſcunt, quæ in vita gerantur. Habitæ igitur in pretio fabulæ, per Æſopum accedunt ad ſapientis ianuam vittis eum deuincturæ, coronaque oleagina coronaturæ. hic, vt puto, fabulam aliquam texit. riſus enim faciei, & oculi in terram defixi id præ ſe ferunt. pictorem, fabularum curas remiſſiore animo indigere, non latuit. Philoſophatur autem pictura & fabularum corpora. Bruta enim cum hominibus conferens, cœtum circa Æſopum ſtatuit, ex illius

illius ſcena confictum. Chori dux vulpes depicta eſt. vtitur enim ea Aeſopus miniſtra argumentorum plurium, ceu Dauo Comœdia.

ἐκείνου σκηνῆς συμπλάσασα. Κορυφαῖα δὲ τοῦ χοροῦ ἡ ἀλώπηξ γέγραπται. χρῆται γὰρ αὐτῇ ὁ Αἴσωπος διακόνῳ τῶν πλείστων ὑποθέσεων, ὥσπερ ἡ Κωμῳδία τῷ Δάῳ.

ΑΙΣΩΠΟΥ ΒΙΟΣ τοῦ μυθοποιοῦ, Μαξίμῳ τῷ Πλανούδῃ συγγραφείς.

Πραγμάτων φύσιν τῶν ἐν ἀνθρώποις ἠκρίβωσαν μὲν καὶ ἄλλοι, καὶ τοῖς μεθ' αὐτοὺς παρέδωκαν φέροντες· Αἴσωπος δὲ δοκεῖ μὴ πόρρω θειοτέρας ἐπιπνοίας τῆς ἠθικῆς διδασκαλίας ἁψάμενος, πολλῷ τῷ μέτρῳ τοὺς πολλοὺς αὐτοῦ παρελάσαι. καὶ γὰρ οὔτ' ἀποφαινόμενος, οὔτε συλλογιζόμενος, οὔτε μὴν ἐξ ἱστορίας, ἣν ὁ πρὸ τῆς καθ' αὐτὸν ἡλικίας ἠνέγκε χρόνος, τὴν νουθεσίαν διατιθέμενος, ἀλλὰ μύθοις τὰ πάντα παιδοτριβῶν, οὕτω τὰς τῶν ἀκροωμένων ἀγρεύει ψυχὰς, ὡς ἐπαισχύνεσθαι

ÆSOPI FAbulatoris vita, à Maximo Planude conſcripta.

Rervm humanarũ naturã perſcquuti ſunt & alij, & poſteris tradiderunt: Aeſopus verò videtur non abſque diuino afflatu, quum moralem diſciplinam attigit, magno interuallo multos eorum ſuperaſſe. Etenim neq; definiendo, neque ratiocinando, neque ex hiſtoria, quam ante ipſius ætatem tulit tempus, admonendo, ſed fabulis penitus erudiendo, ſic audientium venatur animos, vt pudeat

ratiōe prędit os facere, aut ſentire, quæ neq; aues, neq; vulpes, & rurſus nō vacare illis quibus pleraq; bruta ꝑ tp̄e prudēter vacaſſe finguntur. ex quib⁹ aliqua, ꝑicula ipſis imminētia effugerūt, aliqua maximā vtilitatē in opportunitatib⁹ cōſequuta ſunt. Hic igitur q vitā ſuā philoſophicæ reip. imaginē ꝑpoſuerat,& operib⁹ magis q̃ verbis philoſophat⁹, genus qdē traxit ex Amorio oppido Phrygiæ cognomēto Magnę: ſed fortuna fuit ſeruus. Quare & magnopere mihi videtur Platonis illud ī Gorgia pulchrè ſimul & verè dictū: Plerunq; enim hæc,inquit, cō traria inter ſe ſunt, natur

τοὺς λογικοὺς ποιεῖν ἢ φρονεῖν, ἃ μήτ᾽ ὄρνιθες, μήτ᾽ ἀλώπεκες. καὶ αὖ πάλιν μὴ προσέχειν ἐκείνοις οἷς πολλὰ τῶν ἀλόγων ἐν καιρῷ νουνεχῶς προσεσχηκότα μυθεύεται. ἐξ ὧν ἃ μὲν κινδύνους ἐπηρτημένους αὐτοῖς διέδρα, ἃ δὲ μεγίστης ἐν τοῖς καιρίοις τῆς ὠφελείας ἔτυχεν. οὗτος τοίνυν ὁ τὸν καθ᾽ αὑτὸν βίον φιλοσόφου πολιτείας εἰκόνα προθέμενος, καὶ ἔργοις μᾶλλον ἢ λόγοις φιλοσοφήσας, τὸ μὲν γένος ἐξ Ἀμορίου τῆς Φρυγίας κατῆγε τῆς μεγάλης ἐπίκλησιν· τὴν δὲ τύχην γέγονε δοῦλος. ἐφ᾽ ᾧ καὶ σφόδρα μοι δοκεῖ, τὸ τοῦ Πλάτωνος ἐν Γοργίᾳ καλῶς ἅμα καὶ ἀληθῶς εἰρῆσθαι· ὡς τὰ πολλὰ γὰρ ταῦτα, φησιν, ἐναντία ἀλλήλοις ἐστίν, ἥ τε

ἥ τε φύσις καὶ ὁ νόμος. Αἰσώπου γὰρ τὴν ψυχὴν ἡ μὲν φύσις ἐλευθέραν ἀπέδωκεν, ὁ δὲ παρ' ἀνθρώπων νόμος τὸ σῶμα πρὸς δουλείαν ἀπέδοτο· ἴσχυσε μέντοι οὐδ' οὕτω τὴν τῆς ψυχῆς ἐλευθερίαν λυμήνασθαι. ἀλλὰ καίτοι πρὸς πολλὰ καὶ πολλαχόσε μεταφέρων τὸ σῶμα, τῆς οἰκείας ἐκείνην ἕδρας οὐχ οἷός τ' ἐγένετο μεταστῆσαι. ἐτύγχανε δ' ὢν οὐ μόνον δοῦλος, ἀλλὰ καὶ δυσειδέστατος τῶν ἐπ' αὐτοῦ πάντων ἀνθρώπων εἶχε. καὶ γὰρ φοξὸς ἦν, σιμὸς τὴν ῥῖνα, σιμὸς τὸν τράχηλον, πρόχειλος, μέλας, ὅθεν καὶ τοῦ ὀνόματος ἔτυχε, (ταὐτὸν γὰρ αἴσωπος τῷ αἰθίοπι) προγάστωρ, βλαισός, καὶ κυφός· τάχα καὶ τὸν ὁμηρικὸν θερσίτην τῇ αἰσχρότητι τοῦ εἴδους ὑπερβαλ-

natura ac lex. Nam Æſopi animũ natura liberum reddidit, ſed hominũ lex corpus in ſeruitiũ tradidit. Potuit tamen ne ſic quidem animi libertatẽ corrumpere. Sed quãuis ad res varias, & in diuerſa loca trãsferret corpus, à propria tamen ſede illum traducere nõ potuit. Fuit autẽ nõ ſolùm ſeruus, ſed & deformiſſimus omniũ ſuæ ætatis hominũ. nã acuto capite fuit, preſſis naribꝰ, depreſſo collo, prominẽtibus labris, niger, vnde & nomen adeptus eſt, (idem enim Æſopus quod Æthiops) ventroſus, valgus, & incuruus: fortè & Homericũ Therſiten turpitudine formæ ſu-

perans. Hoc verò omnium in eo peſſimum erat, tardiloquentia, & vox obſcura ſimul, & inarticulata. Quæ omnia etiam videntur ſeruitutem Aeſopo paraſſe. Etenim mirum fuiſſet, ſi ſic indecenti corpore potuiſſet ſeruientium retia effugere. Sed corpore ſanè tali, animo verò ſolertiſſimo natura extitit, & ad omne commẽtum feliciſſimus. Poſſeſſor igitur ipſius, tanquam ad nullum domeſticũ opus commodum, ad fodiendum agrum emiſit. Ille verò digreſſus, alacriter operi incumbebat. Profecto verò aliquando & hero ad agros, vt opera ſpecularetur,

λόμβος. τὸ δὲ δὴ πάντων ἐν αὐτῷ χείριστον ἦν, τὸ βραδύγλωσσον, καὶ τὸ τῆς φωνῆς ἄσημόν τε καὶ ἀδιάρθρωτον. ἃ πάντα καὶ δοκεῖ τὴν δουλείαν Αἰσώπῳ παρασκευάσαι. καὶ γὰρ δὴ καὶ θαῦμα ἂν ἦν, εἰ οὕτως ἀτόπως ἔχοντι τοῦ σώματος ἐξεγένετο τὰς τῶν δουλούντων ἄρκυς διαφυγεῖν. ἀλλὰ τὸ μὲν σῶμα τοιοῦτον ἦν τῷ ἀνδρί, τὴν δὲ ψυχὴν ἀγχινούστατος ἐπεφύκει, καὶ πρὸς ἐπίνοιαν πᾶσαν ἐπιβολώτατος. ὁ κεκτημένος τοίνυν αὐτόν, ἅτε πρὸς οὐδὲν οἰκίας ἔργων οἰκείως ἔχοντα, σκάπτειν εἰς ἀγρὸν ἐξαπέστειλεν. ὁ δ' ἀπελθών, προθύμως τοῦ ἔργου εἴχετο. ἀφικομένῳ δέ ποτε καὶ τῷ δεσπότῃ πρὸς τὸν ἀγρόν, ἐφ' ᾧ τῶν ἔργων ἐπισκο-

tur, πὴν

πλὴν θέας, γεωργός τις σῦκα τῶν ἀγαθῶν δρεψάμενος δῶρον ἐκόμισεν. ὁ δ' ἐπὶ τῇ τῆς ὀπώρας ἡσθεὶς ὡραίᾳ, ἀγαθόποδι τῷ οἰκέτῃ (τοῦτο γὰρ ἦν ὄνομα τῷ παιδὶ) φυλάττειν ἐκέλευσεν, ὡς αὐτῷ μετὰ τὸ λουτρὸν παραθεῖναι. συμβὰν δ' οὕτω, καὶ τοῦ Αἰσώπου κατά δή τινα χρείαν εἰσελθόντος εἰς τὴν οἰκίαν, ἀφορμῆς ὁ ἀγαθόπους λαβόμενος βουλὴν τοιαύτην τῶν συνδούλων τινὶ προτείνει, ἐμφορηθῶμεν, εἰ δοκεῖ, τῶν σύκων, ὦ οὗτος, κἂν ὁ δεσπότης ἡμῶν ταῦτα ζητήσῃ, ἀλλ' ἡμεῖς τοῦ Αἰσώπου καταμαρτυρήσομεν ἄμφω, ὡς εἰς τὴν οἰκίαν εἰσδραμόντος, καὶ τὰ σῦκα λάθρα καταφαγόντος· καὶ ἐπ' ἀληθεῖ θεμελίῳ, τῇ πρὸς τὸν οἶκον εἰσόδῳ,

tur, agricola quidam ficus egregias decerptas dono tulit. Ille verò fructus delectatus pulchritudine Agathopodi miniſtro (hoc enim erat nomẽ puero) ſeruare iuſſit, vt ſibi poſt balneum apponeret. Cũ verò ita eueniſſet, atque Aeſopo ob quandam neceſſitatẽ ingreſſo in domum, occaſione capta Agathopus cõſilium huiuſmodi cõſeruo cuidam offert: impleamur, ſi placet, ficubus heus tu: & ſi herus noſter has requiſierit, nos verò contra Aeſopũ teſtificabimur ambo, quòd in domum ingreſſus ſit, & ficus clã comederit: & ſuper vero fundamẽto, videlicet in domũ ingreſſione,

ne, multa mendacia inædificabimus: & nihil vnus ad duos fuerit pręſertim quũ ne ſine probationibus quidem diducere vnquam os queat. Decreto verò hoc, ad opus acceſſerunt, & ficus deuorantes, dicebant in ſingulis cum riſu: Væ tibi infelix Æſope. Cùm igitur herus rediiſſet à lauacro, & ficus petiiſſet, & audiuiſſet quod Æſopus eas comederit, & Æſopum cum ira iubet vocari, & vocato ait: Dic mihi, ô execrande, ita me contēpſiſti vt in penu ingredereris, & paratas mihi ficus comederes? Ille audiebat quidē, & intelligebat, ſed loqui poterat nullo modo ob

δῶ, πολλὰ τῶν ψευδῶν ἐποικοδομήσομεν. καὶ τὸ μηδὲν ἔσται ὅ γε εἷς πρὸς τοὺς δύο, καὶ ταῦτα μηδ' ἄνευ ἐλέγχων διᾶραί ποτε τὴν γλῶτταν δύναμιν ἔχων. δόξαντος δὴ τούτου, πρὸς τοὔργον ἐχώρησαν, καὶ τῶν σύκων ἐσθίοντες, ἔλεγον ἐφ' ἑκάστῳ σὺν γέλωτι, φεῦ σοι δύστηνε Αἴσωπε. ὁ τοίνυν δεσπότης ἐπανελθὼν ἀπὸ τοῦ λουτροῦ, καὶ τὰ σῦκα ζητήσας, καὶ ἀκούσας ὡς Αἴσωπος αὐτὰ κατεδήδοκε, τόν τε Αἴσωπον σὺν ὀργῇ κελεύει κληθῆναι, καὶ κληθέντι φησὶ, λέγε μοι, ὦ κατάρατε, οὕτω μου κατεφρόνησας, ὡς εἰς τὸ ταμεῖον εἰσελθεῖν, καὶ τὰ ἑτοιμασθέντα μοι σῦκα θοινήσασθαι; ὁ δὲ ἀκούων μὲν, καὶ συνιεὶς ἦν, λαλεῖν δ' εἶχεν οὐδ' ὁπωσοῦν

διὰ

διὰ τὸ βραδύγλωσσον. μέλλων δὲ ἤδη τύπτεσθαι, τῶν κατηγόρων σφοδροτέρων ἐπικειμένων, πεσὼν πρὸς τοὺς τοῦ δεσπότου πόδας, ἀναχέσθαι μικρὸν ἐδεῖτο. δραμὼν δὲ, καὶ χλιαρὸν ὕδωρ προσενέγκων, τοῦτό τε πέπωκε, καὶ τοὺς δακτύλους εἰς τὸ στόμα καθεὶς, αὖθις τὸ ὑγρὸν μόνον ἀνέβαλεν, οὔπω γὰρ τροφῆς ἁψάμενος ἔτυχεν. ὑπέβαλε γοῦν αὐτὸ τοῦτο καὶ τοὺς διώκοντας δρᾶσαι, ὡς ἂν δῆλον γένηται τίς ὁ τὰ σῦκα διαφορήσας. ὁ δὲ δεσπότης τὸ νόημα αὐτοῦ θαυμάσας, οὕτω ποιεῖν καὶ τοὺς ἄλλους ἐπέταξεν. οἱ δ' ἐβουλεύσαντο πιεῖν μὲν τοῦ ὕδατος, μὴ μέντοι καθεῖναι κατὰ τοῦ λαιμοῦ τοὺς δακτύλους, ἀλλ' ἐπὶ τὰ πλάγια τῶν γνάθων αὐτοὺς παραφέρειν. οὐκ

ἔφθασ

ob linguæ tarditatē. Cū iam verberādus eſſet, & delatores vehemētiores inſtarēt, procumbens ad heri pedes, vt ſuſtineret ſe parū, orabat: quū autem accurriſſet, & tepidā aquā attuliſſet, eā & bibit, & digitis in os demiſſis, rurſum humorē ſolum reiecit: nondum enim cibum attigerat. rogabat igitur, vt idem & accuſantes facerent, quo manifeſtū fieret quiſnā ficus diſſipaſſet. Herus autē ingeniū hominis admiratus, ſic facere & alios iuſſit: illi autem deliberauerant bibere quidem aquam, non tamē demittere in guttur digitos, ſed per obliqua maxillarum eos circunferre. Vix

dum

dum autem biberāt, quum tepida illa aqua nauſea potis inducta, effecit vt ſponte fructus redderetur. Tunc igitur ante oculos poſito & maleficio miniſtrorum & calumnia, herus iuſſit eos nudos flagro vapulare. Illi verò cognouerunt manifeſtè dictum illud: Qui in alterum dolos ſtruit, ſibi inſcius malum fabricat. Sequenti verò die hero in vrbem reuecto, Aeſopo verò fodiente, quemadmodum iuſſus fuerat, ſacerdotes Dianæ, ſiue alij quidam homines via errantes, & in Aeſopum incidentes, exhortabantur per Iouem hoſpit

ἔφθασαν δὲ πιόντες, καὶ τὸ χλιαρὸν ὕδωρ ἐκεῖνο ναυτίαν τοῖς πεπωκόσι παραχρῆμα ἐπενεγκὸν, αὐτομάτην παρέσχε τὴν ὀπώραν ἐκδοθῆναι. τότε τοίνυν περὶ ὀφθαλμῶν πεσόντος τοῦ τε κακουργήματος τῶν οἰκετῶν, καὶ τῆς συκοφαντίας, ὁ μὲν δεσπότης ἐκέλευσεν αὐτοὺς γυμνωθέντας μαστίζεσθαι. οἱ δ' ἐπέγνωσαν σαφῶς κατὰ τὸν εἰπόντα, ὡς ὅστις καθ' ἑτέρου δόλια μηχανᾶται, αὐτῷ λέληθε τὸ κακὸν ἀρχιτεκτονῶν. τῇ δ' ἐπιούσῃ, τοῦ μὲν δεσπότου εἰς ἄστυ ἀναζεύξαντος, τοῦ δ' Αἰσώπου σκάπτοντος ᾗ προσετάχθη, ἱερεῖς τῆς Ἀρτέμιδος, εἴτ' ἄλλοι τινὲς ἄνθρωποι τῆς ὁδοῦ πλανηθέντες, καὶ τῷ Αἰσώπῳ περιτυχόντες, προὔτρεπόντο πρὸς Διὸς ξενίου

ξενίᾳ τὸν ἄνδρα, τὴν εἰς ἄστυ φέρουσαν αὐτοῖς ὑποδεῖξαι. ὁ δ' ὑπὸ σκιὰν δένδρου τοὺς ἄνδρας ἀπαγαγὼν πρότερον, καὶ λιτὸν παραθέμενος δεῖπνον, εἶτα καὶ ἡγησάμενος αὐτοῖς, εἰς ἣν ἐζήτουν ὁδὸν εἰσελήλυθεν, οἱ μὲν οὖν τοῦτο μὲν ἐπὶ τῇ ξενίᾳ, τοῦτο δὲ καὶ ἐπὶ τῇ ὁδηγίᾳ διαφερόντως τοῦ ἀνδρὸς ἐξαρτηθέντες, τάς τε χεῖρας εἰς οὐρανὸν ἦραν, καὶ εὐχῇ τὸν εὐεργέτην ἠμείψαντο. Αἴσωπος δ' ὑποστρέψας, καὶ εἰς ὕπνον καταπεσὼν ὑπό τε τοῦ συνεχοῦς πόνου καὶ καύματος, ἔδοξεν ἰδεῖν τὴν τύχην ἐπιστᾶσαν αὐτῷ, καὶ λύσιν τῆς γλώττης, καὶ λόγου δρόμον, καὶ σοφίαν τὴν τῶν μύθων χαριζομένην. εὐθὺς οὖν διυπνισθείς, φησί,

hoſpitalem, hominē, vt quæ in vrbem duceret viam oſtenderet. Ille quum ſub vmbrā arboris viros adduxiſſet prius, & frugalē appoſuiſſet cœnam, inde & dux factus ipſis, in quam quærebant viam induxit. Illi itaque, tum ob hoſpitalitatē, tum ob ductum mirū in modum viro deuincti, & manus in cœlum eleuarūt, & precibus benefactorem remunerati ſunt. Aeſopus verò reuerſus, & in ſomnum lapſus præ aſſiduo labore & æſtu, viſus eſt videre Fortunam aſtātem ſibi, & ſolutionē linguæ, & ſermonis curſum, & eam quæ fabularū eſt ſapientiam largientem. Statim igitur excitatus ait,

ait, Papæ, vt ſuauiter dormiui, ſed & pulchrum ſomnium videre mihi viſus ſum: & ecce expeditè loquor, Bos, aſinus, raſtrum. per deos intelligo, vnde mihi bonum acceſſerit hoc: quia enim pius fui in hoſpites remunerationē meliorē conſecutꝰ ſum. Ergo benefacere, bona plenū eſt ſpe. Sic igitur Æſopus lætatus facto, rurſum cœpit fodere. Sed præfecto agri (Zenas erat ipſi nomen) ad operarios profecto, & horum vnum, quoniā parū errauerat in opere, virga verberāte, Æſopus ſtatim exclamauit, homo, cuius gratia eū qui nullam iniuriā fecit ſic verberas, & omnibus teme

φησι, βαβαί, πῶς ἡδέως κεκοίμημαι, ἀλλὰ καὶ καλὸν ὄνειρον ἰδεῖν ἔδοξα· καὶ ἰδοὺ ἀκωλύτως λαλῶ, βοῦς, ὄνος, δίκελλα. νὴ τοὺς θεοὺς συνῆκα πόθεν μοι τἀγαθὸν προσεγένετο τοῦτο· εὐσεβήσας γὰρ εἰς τοὺς ξένους, ἀντιλαμβανομένου τοῦ κρείττονος ἔτυχον. ἄρ' οὖν τὸ εὖ ποιεῖν ἀγαθῶν ἐστι πλῆρες ἐλπίδων. οὕτω μὲν οὖν Αἴσωπος ὑπερησθεὶς τοῦ πράγματος, πάλιν ἤρξατο σκάπτειν. τοῦ δὲ ἐφεστηκότος τοῦ ἀγροῦ (Ζηνᾶς ἦν αὐτοῦ τοὔνομα) πρὸς τοὺς ἐργαζομένους ἐλθόντος, καὶ τούτων ἕνα, ἐπειδὴ μικρὸν ἐσφάλη τοῦ ἔργου, τῇ ῥάβδῳ πατάξαντος, Αἴσωπος παραχρῆμα ἀνέκραξεν, ἄνθρωπε, τοῦ χάριν τὸν μηδὲν ἠδικηκότα οὕτως αἰκίζῃ, καὶ πᾶσιν εἰκῆ.

εἰκῇ πληγὰς ἐμφορεῖς δι᾽ ἡμέρας; πάντως ἀναγγελῶ ταῦτα τῷ κεκτημένῳ. Ζηνᾶς δὲ ταῦτα τοῦ Αἰσώπου ἀκούσας, ἐξεπλάγη τε οὐ μέσως, καὶ πρὸς ἑαυτὸν εἶπον· Αἴσωπος λαλεῖν ἀρξάμενος, οὐδὲν ἐμὸν ὄφελος ἔσται· φθάσας τοίνυν αὐτὸς κατηγορήσω αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ δεσπότου, πρὶν αὐτὸς τοῦτ᾽ αὐτὸ δράσῃ, καί με ὁ δεσπότης τῆς ἐπιτροπῆς παραλύσῃ. ταῦτ᾽ εἰπὼν εὐθὺ τῆς πόλεως πρὸς τὸν δεσπότην ἤλαυνε. καὶ δὴ σὺν θορύβῳ προσελθὼν, χαῖρέ, φησι, δέσποτα. ὁ δὲ, τί τεθορυβημένος πάρει; φησί· καὶ ὁ Ζηνᾶς, χρῆμά τι τερατῶδες ἐν τῷ ἀγρῷ συνέβη. καὶ ὁ δεσπότης, ἦπου τι δένδρον παρὰ καιρὸν καρπὸν ἤνεγκεν; ἢ τῶν κτηνῶν τι παρὰ φύσιν ἐγέννησε, καὶ

ὅς,

temerè plagas ingeris quotidie? omnino renũciabo hęc hero. Zenas autẽ hæc ab Æſopo audiens obſtupuit nõ mediocriter, & ſecum ait: ꝙ Æſopus loqui cœperit, nulla mihi vtilitas erit: præueniens igitur ipſe accuſabo eũ corã domino, antequã ipſe hoc idem faciat, & me herus procuratione priuet. His dictis vrbẽ verſus ad dominum vectus eſt. Cæterũ turbatus cũ acceſſiſſet, Salue inquit, here. Ille verò, Quid perturbatus ades? inquit. Et Zenas: Res quædam mõſtroſa in agro cõtigit. & herꝰ, Nũquid arbor pręter tempus fructũ tulit? aut iumentũ aliquod præter naturã genuit? &

ille:

ille: Non ita, ſed Æſopus qui antea erat mutus, nũc loqui cœpit. & herus, Sic tibi nihil boni fiat, hoc exiſtimanti monſtrũ eſſe. & ille, Et ſanè, inquit: nam quæ in me cõtumelioſè dixit, ſponte prætereo here: in te autem, & deos intolerabiliter conuiciatur. His ira percitus herus Zenę ait, Ecce tibi traditus eſt Æſopus: vẽde, dona, quod vis de eo fac. Quum Zenas autem in poteſtate ſua accepiſſet Æſopum, & quod in eum haberet imperiũ ei renũtiaſſet: ille, Quodcunque volueris, inquit, effice. Fortè verò quum vir quidã iumenta quęreret emere, & propterea per agrum illum iter

facer

ὅς, οὐχ οὕτως, ἀλλ' Αἴσωπος ἄναυδος ὢν πρότερον, νυνὶ λαλεῖν ἤρξατο. καὶ ὁ δεσπότης, οὕτω σοι μηδὲν τῶν ἀγαθῶν γένοιτο, τοῦτο νομίζοντι τέρας εἶναι. ὁ δέ, καὶ μάλα, φησίν· ἃ μὲν γὰρ εἰς ἐμὲ περιύβρισεν, ἑκὼν παρίημι δέσποτα· εἰς δὲ σὲ καὶ θεοὺς οὐ φορητὰ βλασφημεῖ. ἐπὶ τούτοις ὀργῇ ληφθεὶς ὁ δεσπότης, τῷ Ζηνᾷ φησιν, ἰδοὺ σοι παραδέδοται Αἴσωπος. ἀπόδου, δώρησαι, ὃ θέλεις ἐπ' αὐτῷ ποίησον. τοῦ δὲ Ζηνᾶ ἐφ' αὐτῷ γενόμενον παραλαβόντος τὸν Αἴσωπον, καὶ τὴν κατ' αὐτοῦ δεσποτείαν αὐτῷ ἀναγγείλαντες, ἐκεῖνος, ὅ, τι δήποτε βουλομένῳ σοί ἐστι, φησίν, ἐργάσαι. Κατὰ δὲ δή τινα τύχην ἀνδρός τινος κτήνη ζητοῦντος πρίασθαι, καὶ διὰ τοῦτο τὸν ἀγρὸν διιόν-

τος

ὡς ἐκεῖνον καὶ τὸν Ζηνᾶν ἐρομένου, ἐκεῖνος, θρέμμα μὲν οὐκ ἔστι μοι, φησιν, ἀποδόσθαι, σωμάτιον δὲ ἄῤῥεν, ὅπερ εἰ θέλεις ὠνήσασθαι πάρεστι. τοῦ δὲ ἐμπόρου φήσαντος ὑποδειχθῆναι αὐτῷ τὸ σωμάτιον, καὶ τοῦ Ζηνᾶ τὸν Αἴσωπον μεταπεμψαμένου, ὁ ἔμπορος ἰδὼν αὐτὸν, καὶ ἀνακαγχάσας, πόθεν σοί, φησι πρὸς τὸν Ζηνᾶν, ἥδε ἡ χύτρα; πότερον στέλεχός ἐστι δένδρου, ἢ ἄνθρωπος; οὗτος εἰ μὴ φωνὴν εἶχεν, οὐδὲν ἂν ἔδει μὴ οὐχὶ δοκεῖν ἀσκοκήλη. ἵνα τί μοι τὴν πορείαν διέκοψας τούτου τοῦ καθάρματος ἕνεκεν; ταῦτ' εἰπὼν, ἀπῄει τὴν ἑαυτοῦ ὁδόν. ὁ δ' Αἴσωπος μεταδιώξας αὐτὸν, μεῖνον, φησιν. ὁ δὲ μεταστραφεὶς ἄπιθι, φησιν, ἀπ' ἐμοῦ ῥυπαρώτατε κύων. καὶ

faceret & Zenam rogaret: ille, Iumētum non licet mihi, inquit, vēdere: ſed mancipium maſculum, quod ſi vis emere, adeſt. Cũ verò mercator dixiſſet oſtendi ſibi ſeruulum, & Zenas Æſopum accerſiſſet, mercator videns ipſum, & cachinnatus, Vnde tibi, inquit ad Zenã, hæc olla? vtrũ truncus eſt arboris, an homo? hic niſi vocem haberet, fermè videretur vter inflatus. Quare mihi iter rupiſti huiuſce piaculi gratia? His dictis, abiit ſuam viã. Æſopus verò inſequutus ipſum, Mane, inquit. Ille autem conuerſus, Abi, inquit, à me ſordidiſſime canis. Et

Æſopus, Dic mihi, cuius rei cauſa huc veniſti? Et mercator: Sceleſte, vt aliquid boni emerem: tui ꝙ inutilis & marcidus ſis,nõ egeo. Et Æſopus: Eme me, & ſi qua eſt fides, multũ te iuuare potis ſum. Et ille, Qua in re à te iuuari poſſem, cũ ſis odium penitus? Et Æſopus, Nónne adſunt tibi pueruli domi turbulẽti, & flentes? his præfice me pædagogũ, & omnino eis pro larua ero, Ridẽs igitur de hoc mercator, inquit Zenæ, Quãti malũ hoc vendis vas? Ille verò, Tribus, inqt, obolis. Mercator aũt ſtatim tres obolos ſoluit, dicẽs, nihil expoſui, & nihil emi. Quum igitur iter feciſſent

ὁ Αἴσωπος, εἰπέ μοι, τίνος ἕνεκεν δεῦρο ἐλήλυθας; καὶ ὁ ἔμπορος, κάθαρμα, ἵνα τι χρηστὸν πρίωμαι· σοῦ δὲ ἀχρήστου καὶ σαπροῦ ὄντος, οὐ χρήζω. καὶ ὁ Αἴσωπος, ὤνησαί με, καὶ εἴ τις ἐστὶ πίστις, πολλά σε ὠφελῆσαι οἷός τ' εἰμί. καὶ ὅς, τί δ' ἂν ὀναίμην, συγήματος ὄντος αὐτόχρημα; καὶ ὁ Αἴσωπος, οὐ πάρεισί σοι παιδία οἴκοι ἀτακτοῦντα καὶ κλαίοντα; τούτοις ἐπίστησόν με παιδαγωγὸν, καὶ πάντως αὐτοῖς αὐτὶ μορμοῦς ἔσομαι. γελάσας οὖν ἐπὶ τούτῳ ὁ ἔμπορος, φησὶ τῷ ζηνᾷ, πόσου τὸ κακὸν τοῦτο πωλεῖς ἀγγεῖον; ὁ δὲ, τριῶν, φησιν, ὀβολῶν. ὁ δὲ ἔμπορος αὐτίκα τοὺς τρεῖς ὀβολοὺς κατέβαλε, λέγων, οὐδὲν κατεθέμην, καὶ οὐδὲν ἐπριάμην. ὁδευ-

ac σαί

σάντων τοιγαροῦν, καὶ ἀφικομένων αὐτῶν οἴκαδε, παιδάρια δύο ἔτι ὑπὸ μητρὶ τελοῦντα, τὸν Αἴσωπον ἰδόντα καὶ συγχυθέντα ἀνέκραξε. καὶ ὁ Αἴσωπος εὐθὺς τῷ ἐμπόρῳ φησίν, ἔχεις μου τῆς ἐπαγγελίας ἀπόδειξιν. ὁ δὲ γελάσας, εἰσελθών φησιν, ἄσπασαι τοὺς συνδούλους σου. τὸν δὲ εἰσελθόντα καὶ ἀσπαζόμενον ἰδόντες ἐκεῖνοι, τί ποτε ἄρα κακὸν τῷ ἡμῶν δεσπότῃ, φασί, συμβέβηκεν, ὅτι σωμάτιον αἰσχρὸν οὕτως ἐπρίατο; ἀλλ᾽, ὡς ἔοικεν, αὐτὶ βασκανίου τοῦτον τῆς οἰκίας ὠνήσατο. μετ᾽ οὐ πολὺ δὲ καὶ ὁ ἔμπορος εἰσελθὼν τὰ πρὸς ὁδὸν εὐτρεπισθῆναι τοῖς δούλοις ἐπέσκηψε, μέλλων γὰρ τῇ ἐπιούσῃ εἰς Ἀσίαν πορεύεσθαι. οἱ μὲν οὖν αὐτίκα τὰ σκεύη διεμερίζοντο. ὁ δ᾽ Αἴσω-

πος

ac ꝑueniſſent in ſuã domum, pueruli duo qui adhuc ſub matre erãt, Æſopo viſo perturbati exclamauerunt. Et Æſopus ſtatim mercatori inq̃t, Habes meæ pollicitationis probationẽ. Ille verò ridens, ingreſſus inquit, Saluta cõſeruos tuos. Introgreſſum autẽ ac ſalutantẽ vidẽtes illi, Quódnã malum noſtro hero, inquiunt, cõtigit, vt ſeruulum deformẽ adeò emerit? ſed, vt videtur, pro faſcino domus hunc emit. Non multo verò pòſt & mercator ingreſſus, apparari res ad iter ſeruis iuſſit, quòd poſtridie in Aſiã profecturus eſſet. Illi igitur ſtatim vaſa diſtribuebant: at Æſopus rogabat

leuiſſimum onus ſibi concedi, tanquam nuper empto, & non dum ad hæc miniſteria exercitato. His autem, etſi nihil tollere velit, veniam præbentibus, ille nõ oportere dixit, omnibus laborantibus ſe ſolum inutilẽ eſſe. His quod attollere vellet permittentibus, huc & illuc quum circunſpexiſſet, & vaſa congregaſſet diuerſa, ſaccos, & ſtramenta, & caniſtros, vnum caniſtrum panis plenum, quem duo baiulare debebant, ſibi imponi iubet. Illi autem ridẽtes, & nihil eſſe ſtultius vili hoc ſceleſto, inquientes, qui paulo antè leuiſſimum rogabat tollere onus, nũc omnium

πος ἐδεῖτο τοῦ κουφοτάτου τῶν φορτίων αὐτῷ παραχωρεῖν, ὥστε δὴ νεωνήτῳ, καὶ μήπω πρὸς τὰς τοιαύτας ὑπουργίας γεγυμνασμένῳ. τῶν δὲ, καὶ εἰ μηδὲν ἆραι βούλοιτο, συγγνώμην παρεχομένων, ἐκεῖνος οὐ δεῖν ἔλεγε, πάντων κοπιόντων, αὐτὸν μόνον ἀσυντελῆ τυγχάνειν. τῶν δὲ ὅπερ αὖ ἆραι βούληται ἐπιτρεπόντων, δεῦρο κἀκεῖσε περιβλεψάμενος, καὶ σκεύη ἀθροίσας διάφορα, σάκκους καὶ στρώματα, καὶ γυργάθους, ἕνα γύργαθον ἄρτων πεπληρωμένον, ὃν δύο βαστάζειν ἔμελλον, αὐτῷ ἐπιτεθεῖναι κελεύει. οἱ δὲ γελάσαντες, καὶ μηδὲν εἶναι μωρότερον τοῦ χυδαίου τούτου καθάρματος φάμενοι, ὃς μικρῷ μὲν ἔμπροσθεν τὸ κουφότατον ἐδεῖτο ἆραι τῶν φορτίων, νῦν δὲ τὸ πάντων

τῶν βαρυτάτων εἵλετο, κελεῦσαι μέντοι τὴν ἐπιθυμίαν αὐτοῦ πληρῶσαι, ἀπολαβόντες, τὸ γύργαθον, ἐπιθεῖναι τῷ Αἰσώπῳ. ὁ δὲ κατὰ τῶν ὤμων τὸ φορτίον ἀπηχθισμένος δεῦρο κἀκεῖσε διεκλονεῖτο. τοῦτο δὲ ἰδὼν ὁ ἔμπορος, ἀπεθαύμασεν, καὶ φησίν· Αἴσωπος εἰς τὸ πονεῖν πρόθυμος ὤν, ἤδη τὴν ἑαυτοῦ τιμὴν ἐξέτισε, κτήνοις γὰρ φόρτον ἦρα τοῦτο. ἐπεὶ δὲ ὥρας οὔσης ἀρίστου κατέλυσαν, Αἴσωπος κελευσθεὶς ἄρτους διαδοῦναι, ἡμιδεὲς τὸ γύργαθον πολλῶν φαγόντων ἐποίησεν. ὅθεν καὶ μετὰ τὸ ἄριστον κουφοτέρου τοῦ φορτίου γεγονότος, προθυμότερον ὥδευε. καὶ δὴ καὶ ἑσπέρας οὗ κατήχθησαν πάλιν ἄρτους διαδοὺς, τῇ ἐφεξῆς ἡμέρᾳ κενὸν παντάπασιν ἐπὶ τῶν ὤμων αὐϛ-

χων

mniũ grauiſſimũ elegerit: oportere tamẽ deſideriũ eius explere, ſublatũ caniſtrũ, impoſuerũt Æſopo. Ille verò humeris onere grauatis huc & illuc dimouebatur. Hunc videns mercator, admiratus eſt, & inquit, Æſopus quũ ad laborandũ promptus ſit iam ſuũ pretiũ perſoluit: iumẽti enim onus ſuſtulit. Quũ verò hora prandij diuertiſſent, Æſopus iuſſus panes diſpenſare, ſemiuacuũ caniſtrum multis comedentibus fecit: vnde etiã poſt prãdium leuiore onere facto, alacrius incedebat. Verum veſperi quoque illic quò diuerterãt pane diſtributo, poſtera die vacuo oĩno humeris ſublato

to

to caniſtro, primus omniũ ibat, vt & cõſeruis pręcurrentem hunc videntibus dubium eſſet, vtrũ putridus eſſet Æſopus, an quis alius. Et quũ cognouiſſent illum eſſe, admirabantur, quod denigratus homuncio ſolertius omnibus fecerit: quoniam qui facilè abſumerẽtur panes ſuſtulit, quum illi ſtramenta, & reliquã ſupellectilẽ baiularẽt, quæ non eſt ſortita naturã vt ſic abſumeretur. Mercator itaq; cũ eſſet Epheſi, alia quidẽ mãcipia cũ lucro vẽdidit: remanſerũt autẽ ei tria, Grãmaticus, Cantor, & Æſopus. Quũ verò quidam ex familiaribus ei ſuaſiſſet in Samũ vt nauigaret, tanq

χων τὸν γύργαθον, πρῶτος ἁπάντων ᾔει, ὡς καὶ τοῖς συνδούλοις προτρέχοντα τοῦτον ὁρῶσιν ἀμφίβολα γίνεσθαι, πότερον ὁ σαπρός ἐστιν Αἴσωπος, ἢ ἕτερος. καὶ καταμαθοῦσιν ἐκεῖνον εἶναι, θαυμάζειν, ὅπως τὸ μεμελανωμένον ἀνθρώπιον νουνεχέστερα πάντων ἔπραξε, τοὺς ῥᾳδίως δαπανωμένους ἄρτους ἀράμενον, ἐκείνων τὰ στρώματα καὶ τὰ λοιπὰ τῶν σκευῶν ἐπιφορτισαμένων; ἃ μὴ φύσιν ἔλαχεν οὕτωσι δαπανᾶσθαι. ὁ μὲν οὖν ἔμπορος, ἐπὶ τῇ Ἐφέσῳ γενόμενος, τὰ μὲν ἄλλα τῶν ἀνδραπόδων σὺν κέρδει ἀπέδοτο, ὑπελείφθη δ' αὐτῷ τρία, Γραμματικός, Ψάλτης, καὶ ὁ Αἴσωπος. τῶν δέ τις αὐτῷ συνήθων συμβουλεύσας εἰς σάμον ἀπᾶραι, ὡς ἐκεῖ

ἐκεῖ δὴ σὺν μείζονι κέρδει ἀπεμπωλήσοντα τὰ σωμάτια, πείθει. καὶ ὁ ἔμπορος ἐπιβὰς τῆς σάμου, τὸν μὲν γραμματικὸν σὺν τῷ ψάλτῃ καινὰς στολὰς ἀμφιέσας, ἵστησιν ἄμφω ἐπὶ τοῦ πρατηρίου· τὸν δ' Αἴσωπον, ἐπεὶ μηδαμόθεν εἶχε κοσμῆσαι, (ὅλως γὰρ ἦν ἁμάρτημα) ἐσθῆτα σάκκου τούτῳ περικαθάψας, μέσον ἀμφοῖν ἔστησεν, ὡς καὶ τοὺς ὁρῶντας ἐξίστασθαι λέγοντας· πόθεν τοῦτο τὸ βδέλυγμα, τὸ καὶ τοὺς ἄλλους ἀφανίζων; Αἴσωπος δὲ, καίπερ ὑπὸ πολλῶν σκοπτόμενος, ἵστατο μέντοι τολμηρῶς πρὸς αὐτοὺς ἀτενίζων. ξάνθος δὲ ὁ φιλόσοφος εἷς τῶν ἐνοικούντων ὢν τηνικαῦτα τῇ σάμῳ, προελθὼν ἐπὶ τὴν ἀγορὰν, καὶ θεασάμενος τοὺς

μὲν

tanquam ibi cũ maiori lucro diuẽdituro ſeruulos, perſuadet. Et mercator quũ perueniſſet in Samũ, grammaticum quidem & cantorem, vtrũq; noua veſte indutum, ſtatuit in foro: ſed Æſopũ, quoniam necunde poterat ornare, (totus enim erat mẽdoſus) veſte ex ſacco ei circumpoſita medium inter vtrunque conſtituit, vt & videntes ſtuperent dicentes: Vnde hæc abominatio, quæ & alios obſcurat? Æſopus autem quamuis à multis morderetur, ſtabat tamen audacter ad ipſos intuẽs. Xanthus verò philoſophus habitans tunc Sami, profectus in forum, & videns

 duos

duos quidē pueros cum ornatu aſtātes, mediū verò horum Æſopum, admiratus eſt mercatoris commentum, quòd turpem in medio collocauerat, vt appoſitione deformis, pulchriores ſeipſis adoleſcentuli apparerēt. Propius autē aſtans, percontatus eſt cantorem, cuias eſſet, & is, Cappadox, tū Xanthus: quid igitur ſcis facere? hic, Omnia. atq; ad hæc Aeſopus riſit. Sed diſcipuli qui cū Xantho vnà erāt, vt viderūt ipſum riſiſſe & oſtēdiſſe dentes, ſtatim & aliquod mōſtrū videre arbitrantibus: & vno, certè hernia eſt, dentes habens, dicente: alio verò, quidnā videns riſit? alio, non riſiſſe, ſed

μὲν δύο παῖδας σὺν εὐπρεπείᾳ παρισταμένοις, μέσον δὲ τούτων τὸν Αἴσωπον, ἠγάσατο τὴν τοῦ ἐμπόρου ἐπίνοιαν, ὅπως τὸν αἰσχρὸν ἐν τῷ μεταξὺ τέταχεν, ὡς τῇ παραθέσει τοῦ δυσειδοῦς, καλλίους ἑαυτῶν τοὺς νεανίας φανῆναι. ἐγγυτέρω δὲ ἐπιστὰς, ἐπύθετο τοῦ ψάλτου, πόθεν αὖ εἴη. καὶ ὃς, Καππαδόκης, καὶ ὁ Ξάνθος, τί οὖν οἶδας ποιεῖν; ὁ δὲ, πάντα. καὶ ἐπὶ τούτοις Αἴσωπος ἐξεγέλασε. τῶν δὲ σχολαστικῶν οἱ τῷ Ξάνθῳ συνῆσαν, ὡς εἶδον αὐτὸν γελάσαντα καὶ παραφήναντα τοὺς ὀδόντας, ἐξαίφνης καί τι τέρας ὁρᾶν δοξάντων, καὶ τοῦ μὲν, ἦ που κήλη ἐστὶν ὀδόντας ἔχουσα, λέγοντος, τοῦ δὲ, τί ποτε ἄρα ἰδὼν ἐγέλασε; τοῦ δὲ ὡς οὐκ ἐγέλασεν, ἀλλ᾽

ἀλλ' ἐῤῥίγωσε, πάντων δὲ βουλομένων γνῶναι τίς ποτε ἦν ὁ γέλως, εἷς τις αὐτῶν προσελθὼν τῷ Αἰσώπῳ φησίν, ὅτου χάριν ἐγέλασας; καὶ ὅς, ἀπόχωρει θαλάττιον πρόβατον. τοῦ δὲ ἀμηχανήσαντος τοῖς ὅλοις ἐπὶ τῷ λόγῳ, κἀκεῖθεν αὐτίκα ἀναχωρήσαντος, ὁ Ξάνθος τῷ ἐμπόρῳ φησί, πόσου τιμήματος ὁ ψάλτης; τοῦ δὲ, χιλίων ὀβολῶν ἀποκριναμένου, πρὸς τὸν ἕτερον ἦλθεν, ὑπερβάλλον ἀκούσας τὸ τίμημα. καὶ μέντοι καὶ τοῦτον ἐρομένου τοῦ φιλοσόφου, πόθεν οὗ εἴη, καὶ ἀκούσαντος ὅτι Λυδός, καὶ ἐπανερομένου, τί οὖν οἶδας ποιεῖς; κἀκείνου φαμένου, πάντα, πάλιν ἐγέλασεν Αἴσωπος. τῶν σχολαστικῶν δέ τινος ἀπορουμένου τί δή ποτε οὗτος πρὸς πάν

τας

ſed riguiſſe : omnibus autẽ volentibus cognoſcere cur riſiſſet, vnus ipſorum accedens Aeſopo inquit: Cuius rei gratia riſiſti? Et is, Abſcede marina ouis. Illo verò cõfuſo funditus eo ſermone, repentéque ſecedente, Xãthus inquit mercatori: Quanto pretio cantor? illo autem, mille obolorũ, reſpondente, ad alterum iuit, immenſo audito pretio. atq; & hunc rogitante philoſopho, cuiâs nam foret, & audito Lydum eſſe: rurſúſque rogante, quid ergo ſcis facere? & illo dicente, Omnia, iterum riſit Aeſopus. Ex ſcholaſticis autem quodam dubitante quidnã hic ad

omnes

omnes ridet? alius ei dixit, Si vis & tu marinus hircus vocari, roga. Xanthus autem & rurſus rogauit mercatorē, quanto pretio grammaticus? & illo, tribus millibus obolorum, reſpondente, ægrè philoſophus tulit immenſum pretium, & verſus diſcedebat. Scholaſticis autem petētibus an non placuerint ei ſeruuli; næ inquit, ſed decretum eſt non emere mancipiū pretioſum. Vno autem ipſorum dicente, Sed ſi hæc ita ſe habent, igitur turpem hunc nulla lex impedimento eſt ne ematur: idē enim & hic miniſterium afferet, & nos pretiū huius exponemus. Xāthus

τοὺς γελᾷ; ἕτερος πρὸς αὐτὸν εἶπεν, εἰ βούλει καὶ σὺ θαλάττιος τράγος ἀκοῦσαι, ἐρώτησον. ὁ δὲ ξάνθος καὶ αὖθις ἤρετο τὸν ἔμπορον, πόσου τιμήματος ὁ γραμματικός; κἀκείνου, τρισχιλίων ὀβολῶν, ἀποκριναμένου, δυσφόρως ὁ φιλόσοφος ἤνεγκε τὴν ὑπερβολὴν τοῦ τιμήματος, καὶ στραφεὶς ἀπῄει. τῶν δὲ σχολαστικῶν ἐρομένων, εἰ μὴ ἤρεσεν αὐτῷ τὰ σωμάτια, ναί φησιν, ἀλλὰ δόγμα κεῖται, μὴ ἀνδράποδον ὠνεῖσθαι τῶν πολυτίμων. ἑνὸς δὲ τούτων φαμένου, ἀλλ' εἰ ταῦθ' οὕτως ἔχει, τὸν γοῦν αἰσχρὸν τοῦτον οὐδεὶς νόμος ἐμποδὼν ἵσταται μὴ ὠνήσασθαι. τὴν αὐτὴν γὰρ καὶ οὗτος λειτουργίαν εἰσοίσει, καὶ ἡμεῖς τὸ τίμημα τούτου καταθησόμεθα. ὁ ξάν

ξάνθος ἔφη, ἀλλὰ γελοῖον ἂν εἴη, ἡμᾶς ἐκτίσαι τὸ τίμημα, ἐμὲ δὲ τὸν δοῦλον ὠνήσασθαι, ἄλλως τε, καὶ τὸ γύναιόν μου καθάριον ὂν οὐκ ἂν ἀνάσχοιτο ὑπ' αἰσχροῦ σωματίου ὑπηρετεῖσθαι. τῶν δὲ σχολαστικῶν αὖθις εἰπόντων, ἀλλ' ἐγγὺς ἡ γνώμη, τὸ μὴ πείθεσθαι γυναικί· ὁ φιλόσοφος εἶπε, λάβωμεν πρότερον πεῖραν, εἰ οἶδέ τι, μή ποτε καὶ τὸ τίμημα μάτην ἀπόληται. προσελθὼν οὖν τῷ Αἰσώπῳ, χαῖρε, φησί, καὶ ὅς, μὴ γὰρ ἐλυπούμην; καὶ ὁ ξάνθος, ἀσπάζομαί σε. κἀκεῖνος, κἀγώ σε. καὶ ὁ ξάνθος ἅμα τοῖς ἄλλοις ἐπὶ τῷ παραλόγῳ καὶ ἑτοίμῳ τῆς ἀποκρίσεως ἐκπλαγεὶς ἤρετο, ποδαπὸς εἶ; ὁ δὲ, μέλας, φησί. καὶ ὁ ξάνθος· οὐ τοῦτό φημι, ἀλλὰ πόθεν γεγένησαι. καὶ ὃς ἐκ

thus ait, Sed ridiculum eſſet, vos ſoluiſſe pretiũ, me autem ſeruũ emiſſe, alioqui & vxorcula mea mũditiæ ſtudioſa, non ferret à deformi ſeruulo ſeruiri ſibi. At ſcholaſticis rurſus dicentibus, Sed propè eſt ſentẽtia, ne pareatur fœminæ: Philoſophus dixit: Faciamus prius periculũ, an ſciat aliquid, ne & pretium incaſſum pereat. Adiens igitur Æſopum, Gaude inquit, Et ille: numnã triſtabar? Et Xãthus, Saluto te. Et ille, Et ego te. Et Xanthus vnà cum aliis inexpectato & prompto reſpõſo ſtupefactus, rogauit, cuiâs es? ille, niger. Et Xãthus: Nõ hoc inquam, ſed vnde natus ſis. Et is: Ex

Ex vẽtre matris meę. Et Xanthus, Nõ hoc dico, ſed in quo loco natus ſis. Et ille, non renũciauit mihi mater mea vtrum in ſublimi loco, an in humili. Et philoſoph⁹, Quid verò facere noſti? Et ille, nihil. Et Xãthus, quomodo? Et is, Quoniã hi omnia noſſe profeſſi ſunt, mihi autẽ reliquerunt nihil. Atque hæc ſcholaſtici vehemẽter admirati, Per diuinã prouidẽtiam, dixerũt, Valde bene reſpõdit. Null⁹ enim eſt homo, qui omnia norit: & propterea ſcilicet & ridebat. Rurſus igitur Xanthus inquit, Vis emã te? Et Aeſopus, Me hac in re conſultore eges? vtrũ tibi videtur meli⁹, aut emere, aut

ἐκ τῆς γαστρὸς τῆς μητρός μου. καὶ ὁ Ξάνθος, οὐ τοῦτο λέγω, ἀλλ' ἐν ποίῳ τόπῳ γεγέννησαι. κἀκεῖνος, οὐκ ἀνήγγειλέ μοι ἡ μήτηρ μου, πότερον ἐν ἀνώγεῳ ἢ κατωγέῳ. καὶ ὁ φιλόσοφος, τί δὲ πράττειν ἐπίστασαι; κἀκεῖνος, οὐδέν. καὶ ὁ Ξάνθος, τίνα τρόπον; ὁ δὲ, ἐπειδήπερ οὗτοι πάντα ἐπίστασθαι ἐπηγγείλαντο, ἐμοὶ δὲ κατέλιπον οὐδὲ ἕν. καὶ ἐπὶ τούτοις οἱ σχολαστικοὶ ὑπερφυῶς ἀγάμενοι, νὴ τὴν θείαν πρόνοιαν, ἔφασαν, πάνυ καλῶς ἀπεκρίνατο. οὐδὲ γὰρ εἷς ἐστιν ἄνθρωπος, ὃς ἂν πάντα εἰδείη. διὰ γὰρ τοῦτο δηλαδὴ καὶ ἐγέλα. αὖθις οὖν ὁ Ξάνθος φησὶ, βούλει πρίωμαί σε; καὶ ὁ Αἴσωπος, ἐμοῦ πρὸς τοῦτο συμβούλου δέῃ; ὁπότερόν σοι δοκεῖ βέλτιον, ἢ πρίασθαι,

ἄξ, ἢ μὴ, ποίει. οὐδεὶς γὰρ οὐδὲν πρὸς βίαν ποιεῖ. τοῦτο παρὰ τῇ σῇ κεῖται γνώμῃ. κἂν μὲν θέλῃς, βαλαντίου θύραν ἀνοίξας, ἀργύριον ἀρίθμει. εἰ δὲ μὴ, μὴ σκῶπτε. πάλιν οὖν οἱ σχολαστικοὶ πρὸς ἀλλήλους ἔφασαν, νὴ τοὺς θεοὺς νενίκηκε τὸν καθηγητήν. τοῦ δὲ Ξάνθου φήσαντος, ἐὰν πρίωμαί σε δραπετεῦσαι βουλήσῃ; γελάσας ὁ Αἴσωπος, ἔφη τοῦτο εἰ βουλήσομαι πρᾶξαι, οὐ πάντως χρήσομαί σοι συμβούλῳ, ὡς δὴ καὶ σὺ μικρῷ πρόσθεν ἐμοί. καὶ ὁ Ξάνθος καλῶς μὲν λέγεις, ἀλλ' αἰσχρὸς εἶ. κἀκεῖνος, εἰς τὸν νοῦν ἀφορᾶν δεῖ φιλόσοφε, καὶ μὴ εἰς τὴν ὄψιν. ὅτε τῷ ἐμπόρῳ προσελθὼν ὁ Ξάνθος, φησὶ, πόσου τοῦτον πωλεῖς; καὶ ὅς, κερτομῆσαί μου παρὰ τὴν ἐμπορίαν

ἔπ

aut non,fac. Nullus enim quicquã vi facit:hoc in tua poſitũ eſt volũtate.& ſi volueris, crumenæ ianuam aperiẽs, argentum numera:ſin verò minimè, ne cauillare. Rurſus igitur ſcholaſtici inter ſe dixerunt, Per deos ſuperauit præceptorẽ. Xanthus verò cũ dixiſſet,Si emero te,fugere voles?ridẽs Aeſopus ait : Hoc ſi voluero facere , nullo modo vtar te cõſultore, vt & tu paulo antè me. & Xãthus, Bene dicis,ſed deformis es:& ille, Mentẽ inſpicere oportet ô philoſophe,& nõ faciẽ.Tunc mercatorẽ adiẽs Xãthus,inquit, Quanti hũc vendis? & ille, Vt vituperes, ades , meas merces,

quo

quoniam te dignis pueris dimiſſis, deformē hunc elegiſti. alterum horū eme, hunc autem auctarium accipe. & Xanthus, Non certè, ſed hunc. & mercator, Sexaginta obolis eme. & ſcholaſtici confeſtim collatos expoſuerūt, Xanthus autem poſſedit. Itaque publicani vēditione cognita, aderant indagantes, quis vendiderit, quis emerit. At cū puderet vtrunque ſe pronuntiare, propter vilitatē pretij, Æſopus ſtans in medio, exclamauit: Qui vēditus eſt, ego ſum: qui emit, hic: qui vendidit, ille: ſi verò ipſi tacuerint, ego igitur liber ſum. Publicani verò diffuſi riſu, donato Xan

ὅτι τοὺς ἀξίους σου παῖδας ἀφεὶς, τὸν αἰσχρὸν τοῦτον εἵλου. θάτερον τῶν λοιπῶν ὤνησαι, τοῦτον δὲ πρόσδομα λάβε. καὶ ὁ ξάνθος, οὐ δῆτα, ἀλλὰ τοῦτον. καὶ ὁ ἔμπορος, ἑξήκοντα ὀβολῶν ὤνησαι. καὶ οἱ μὲν σχολαστικοὶ παραχρῆμα συνεισενέγκοντες κατέθεντο, ὁ δὲ ξάνθος ἐκτήσατο. οἱ τοίνυν τελῶναι τὴν πρᾶσιν μεμαθηκότες, παρῆσαν ἀνακρίνοντες, τίς μὲν ὁ ἀπεμπωλήσας, τίς δὲ ὁ πριάμενος. αἰσχυνομένων δὲ ἀμφοτέρων ἑαυτοὺς αὐτειπεῖν, διὰ τὸ πενιχρὸν τοῦ τιμήματος, ὁ Αἴσωπος στὰς εἰς τὸ μέσον, ἀνέκραξεν· ὁ μὲν πραθεὶς, ἐγὼ· ὁ πριάμενος δὲ, οὑτοσί. καὶ ὁ πωλήσας ἐκεινοσί. εἰ δὲ αὐτοὶ σιωπῶσιν, ἐγὼ ἄρα ἐλεύθερός εἰμι. οἱ δὲ τελῶναι διαχυθέντες, ἐχα

ρίσαν

ἐξώνου τε τοῦ Ξάνθου τὸ τέλος, καὶ ἀπηλλάγησαν. ὁ μὲν οὖν Αἴσωπος ἠκολούθει πρὸς τὴν οἰκίαν ἀπιόντι τῷ Ξάνθῳ. μεσημβρινοῦ δὲ καύματος ὄντος, ὁ Ξάνθος ἐν τῷ περιπατεῖν τὸν χιτῶνα ἀνασυράμενος, οὔρει. ὅπερ ἰδὼν Αἴσωπος, καὶ τῶν ἱματίων ἐκείνου δραξάμενος, ὄπισθεν πρὸς ἑαυτὸν εἵλκησε, καί φησι, τὴν ταχίστην με πώλησον, ἐπεὶ δραπετεύσω. καὶ ὁ Ξάνθος, διὰ τί; ὅτι, φησὶν, οὐκ ἂν δυναίμην τοιούτῳ ὑπηρετεῖσθαι δεσπότῃ. εἰ γὰρ σὺ δεσπότης ὢν, καὶ μηδένα φοβούμενος, ὅμως ἄνεσιν οὐ παρέχεις τῇ φύσει, ἀλλὰ βαδίζων οὐρεῖς, εἰ τύχοι τὸν δοῦλον ἐμὲ πρός τινα στεῖλαι διακονίαν, κἂν τῷ μεταξὺ τῆς πορείας τοιόνδε τι ἀπαιτήσαι;

Xãtho vectigali, abierũt. Aeſopus igitur ſequebatur in domũ euntem Xanthum. Quũ meridianus autem æſtus eſſet, Xanthus inter deambulandum pallium attollens, mingebat. quòd videns Aeſopus, veſtibus illius prenſis retro ad ſeipſum traxit, atque inquit, Quam celerrimè me vende, quoniam fugiã. & Xanthus, quamobrem? Quoniã, inquit, non poſſem tali ſeruire hero. ſi enim tu herus es, & neminem times, tamen relaxationem non præbes naturæ, ſed eundo mingis, ſi obtigerit ſeruum me ad aliquod mitti miniſterium, & inter eundũ tale quid exigat

gat natura, neceſſe omnino fuerit volãdo cacare. Et Xanthus: Hoc te turbat? tria mala volẽs euitare, eundo mingo. Et ille, quæ? & hic, ſtanti mihi caput peruſſiſſet ſol, pedes verò terrę ſolum torridũ, lotij autem acrimonia olfactum offendiſſet. Et Aeſopus, vade perſuaſiſti mihi. Poſtquã autẽ domi fuerunt, Xanthus iubens Aeſopo manere ante veſtibulũ, quoniã elegãtiuſculam eſſe ſibi mulierculam ſciebat, neque oportere ilico talem turpitudinẽ ei oſtendi, antequam aliquis ipſi vrbana diceret: ipſe aũt ingreſſus dicit, Domina, nõ etiã poſthac obiicies miniſteriũ, quod mihi

tuæ

σαι τὴν φύσιν, ἀνάγκη πᾶσα πετόμενόν με ἀποπατεῖν. καὶ ὁ Ξάνθος, τοῦτό σε θορυβεῖ; τρία κακὰ βουλόμενος διαφυγεῖν βαδίζων οὐρῶ. καὶ ὅς, ποῖα; κἀκεῖνος, ἑστῶτί μοι τὴν μὲν κεφαλὴν κατέκαυσεν ἂν ὁ ἥλιος, τοὺς δὲ πόδας τὸ τῆς γῆς ἔδαφος ὂν ἐκπεπυρωμένον, ἡ δὲ τοῦ οὔρου δριμύτης τὴν ὄσφρησιν ἂν ἐλυμήνατο. καὶ ὁ Αἴσωπος, βάδιζε, πέπεικάς με. ἐπεὶ δὲ καὶ τῇ οἰκίᾳ ἐπέστησαν, ὁ Ξάνθος παραγγείλας τῷ Αἰσώπῳ μένειν πρὸ τοῦ πυλῶνος, ἐπειδὴ καθάριον ὂν αὐτῷ τὸ γύναιον ἤδει, καὶ οὐκ ἐχρῆν ἐξαπίνης τοιοῦτον αἶσχος αὐτῇ φανῆναι, πρὶν ἵνα καὶ πρὸς αὐτὴν ἀστείσηται. αὐτὸς δ' εἰσελθὼν λέγει, κυρία, οὐκέτι με τοὐντεῦθεν ὀνειδιεῖς τῆς θεραπείας, ἧς πρὸς τῆς

θερ

θεραπαινίδων τῶν σῶν ἀπολαύω. ἤδη γὰρ κἀγὼ παιδίον σοι ἐπριάμην, ἐν ᾧ καὶ ὄψει κάλλος οἷον οὔπω τεθέασαι, ὃς καὶ ἤδη πρὸ τοῦ πυλῶνος ἕστηκε. κἀκεῖνος μὲν ταῦτα. αἱ δέ γε θεραπαινίδες ἀληθῆ νομίσασαι τὰ λεχθέντα, πρὸς ἀλλήλας οὐκ ἀγεννῶς ἠμφισβήτουν περὶ τοῦ, τίνι τούτων νυμφίος ὁ νεώνητος ἔσται. τῆς δὲ τοῦ Ξανθοῦ γυναικὸς εἴσω κληθῆναι τὸν νεώνητον κελευσάσης, μία τῶν ἄλλων μᾶλλον ὀργῶσα, καὶ ὡς ἀρραβῶνα τὴν κλῆσιν ἁρπάσασα, τὸν νεώνητον ἐκδραμοῦσα ἐκάλει. κἀκείνου φαμένου, ἰδοὺ ἐγὼ πάρειμι, ἐκπλαγεῖσα· σύ, φησιν, εἶ; καὶ ὅς, ναί. κἀκείνη, ἀβάσκαντε, μὴ εἰσέλθῃς εἴσω, καὶ πάντες φύγωσι. ὁ μὲν ἔτι καὶ ἄλλης ἐξελθούσης,

tuæ pediſſequę præſtēt. Iam ęnim & ego puerū tibi emi, ī quo & videbis pulchritudinē qualē nūquam vidiſti, qui & iā ante veſtibulū ſtat. Et ille qdē hæc. Pediſſequę autē vera exiſtimantes quæ dicta fuerāt, inter ſe non mediocriter cōtēdebāt, cuinā ipſarū ſpōſus nuꝑ emptus futurus ſit. Xāthi verò vxore intrò vocari nouitium iubēte mācipiū, vna ex aliis magis accelerās, & vt arrhabonē vocationem arrìpiēs, nouitiū ſeruum egreſſa accerſebat. & illo dicēte, Ecce ego adſum, ſtupefacta: tu inquit, es? Et hic, næ. Et illa, Sine inuidia, ne ingrediaris intro, alioqui oēs fugiant. Et tamē & alia egreſſa,

ſa, ac vt vidit ipſum, Cædatur tua dicente facies, & huc ingredere, ſed ne appropinques: ingreſſus ſtetit coram domina, quæ cùm eum vidiſſet, oculos auertit ad virũ, inquiens, vnde mihi hoc monſtrũ attuliſti? abiice ipſum à facie mea. Et ille, Satis tibi domina, ne meum ſubmorde nouitium ſerũ. Hæc aũt, Videris Xãthe oſus me, aliã inducere velle: & fortẽ dum pudet dicere mihi, vt tua domo abſcedã, canicipitem mihi hũc apportaſti, vt eius ægrè latura miniſteriũ, fugiã. da igitur mihi dotem meam, atque ibo. Ad hæc Xantho increpante Aeſopum, tanquã in itinere vrbana quæd

σης, καὶ ὡς εἶδεν αὐτὸν, πατταχθείη σου φαμένης τὸ πρόσωπον, καὶ δεῦρο εἴσελθε, ἀλλὰ μὴ προσεγγίσῃς μοι. εἰσελθὼν ἔστη ἄντικρυ τῆς δεσποίνης. ἡ δὲ τοῦτον θεασαμένη, τὰς ὄψεις ἀπέστρεψε πρὸς τὸν ἄνδρα, φαμένη, πόθεν μοι τοῦτο τὸ τέρας ἤνεγκας; ἔκβαλε αὐτὸν τοῦ προσώπου μου. κἀκεῖνος, ἄλις σοι κυρία, μὴ ὑποσκόπτε μου τὸν νεώνητον. ἡ δὲ, δῆλος εἶ Ξάνθε μισήσας με, ἑτέραν ἀγαγέσθαι βουλόμενος. καὶ ἴσως αἰδούμενος φράσαι μοι, ὡς τῆς οἰκίας ἀναχωρήσω, τὸν κυνοκέφαλόν μοι τοῦτον κεκόμικας, ὡς ἂν τὴν αὐτοῦ δυσναχετοῦσα λατρείαν, φύγω. δὸς οὖν μοι τὴν προῖκά μου, καὶ πορεύσομαι. πρὸς ταῦτα τοῦ Ξάνθου μεμψαμένου τὸν Αἴσωπον, ὡς κατὰ μὲν τὴν ὁδὸν ἀστεῖά τινα

ἵνα φθεγξαμένης περὶ
τῆς ἐν τῷ βαδίζειν ἐρή
σεως, νυνὶ δὲ πρὸς τὴν γυ
ναῖκα μηδὲν λεγούσης,
Αἴσωπος ἔφη, βάλε αὐ
τὴν εἰς τὸ βάραθρον. καὶ
ὁ Ξάνθος, παῦε κάθαρ
μα, ἢ οὐκ οἶδας ὅτι ζῶ-
σαν ὡς ἐμαυτὸν στέργω;
καὶ ὁ Αἴσωπος, ἐρᾷς τοῦ
γυναίου; κἀκεῖνος, πάνυ
μὲν οὖν δραπέτα. καὶ πρὸς
τοῦτο Αἴσωπος κρούσας
εἰς τὸ μέσον τὸν πόδα, με
γάλως ἀνέκραξε, Ξάν-
θος ὁ φιλόσοφος γυναι
κοκρατεῖται. καὶ στραφεὶς
πρὸς τὴν αὐτοῦ δέσποι
ναν ἔφη, σύ, ὦ δέσποι-
να, ἐθέλεις τὸν φιλόσο
φον ὠνήσασθαί σοι δοῦ
λον νέον, εὐσωματοῦν-
τα, σφριγῶντα, ὃν ἔδει
γυμνήν σε κἂν τῷ βα-
λανείῳ θεᾶσθαι, καί σοι
προσπαίζειν τὰ εἰς αἰ
σχύνην τοῦ φιλοσόφου; εὐ
ριπίδη, χρυσοῦν εἶναι σοῦ
φημὶ τὸ στόμα τοιαῦτα
λέγων,

quędam locutum de mictu inter eũdum, nũc verò mulieri nihil dicentẽ, Aeſopus ait, Proiice ipſam in barathrum. Et Xanthus, Tace ſcelus, an neſcis me hanc vt meipſum amare? Et Aeſopus, Amas mulierculam? Et ille, Admodum quidem fugitiue. Et ad hoc Aeſopus pulſato in medio pede valde exclamauit: Xãthus philoſophus vxorius eſt. & verſus ad ſuam dominam, ait, Tu ô domina velles philoſophũ emiſſe tibi ſeruum iuuenem, bono habitu, vigẽtem, qui te nudam in balneo ſpectaret, & tecũ luderet in dedecus philoſophi? O Euripides, aureum ego tuum inquã os talia dicens:

dicẽs: Multi impetus fluctuũ marinorum: multi fluminum, & ignis calidi flatꝰ: dura res paupertas, dura & alia infinita: tũ nihil æquè durum vt mulier mala. Tu verò ô dña philoſophi vxor cum ſis, à pulchris adoleſcentulis ſeruiri tibi noli, ne quo pacto contumeliã viro tuo inflixeris. Illa hæc audiens, cũ nihil cõtradicere poſſet, Vñ vir ait, pulchritudinẽ hãc venatus es? ſed & loquax putridus hic videt', & facetus: recõciliabor igitur ei. Tũ Xãthus, Aeſope, reconciliata eſt tibi tua hera. & Aeſopus ironicè loquẽs, Magna res inqt, placare mulierẽ. & Xãthꝰ, Tace poſthac. emi enim te ad ſeruiend

λέγων. Πολλαὶ μὲν ὀργαὶ κυμάτων θαλαττίων. Πολλαὶ δὲ ποταμῶν, καὶ πυρὸς θερμοῦ πνοαί. Δεινὸν δὲ πενία, δεινὰ δ' ἄλλα μυρία. Πλὴν οὐδὲν οὕτω δεινόν, ὡς γυνὴ κακή. Σὺ δ' ὦ δέσποινα φιλοσόφου γυνὴ οὖσα, ὑπὸ καλῶν νεανίσκων ὑπηρετεῖσθαι μὴ θέλε, μή πως ὕβριν τῷ ἀνδρί σου περιτρίψῃς. ἡ δὲ ταῦτα ἀκούσασα, καὶ πρὸς μηδὲν ἀντειπεῖν δυνηθεῖσα, πόθεν ἀνέρ, φησὶ τὸ κάλλος τοῦτο τεθήρακας; ἀλλὰ καὶ λάλος ὁ σαπρὸς οὗτος φαίνεται, καὶ εὐτράπελος· διαλλαγήσομαι τοίνυν αὐτῷ. καὶ ὁ Ξάνθος, Αἴσωπε, διήλλακταί σοι ἡ σὴ δέσποινα. καὶ ὁ Αἴσωπος εἰρωνευσάμενος, μέγα τὸ χρῆμα, φησὶ, τὸ πραῦναι γυναῖκα. καὶ ὁ Ξάνθος, σιώπα τοὐντεῦθεν· ὠνησάμην γάρ σε εἰς δουλ

δυλείαν ὐκ εἰς ἀντιλογίαν. Τῇ δ' ὑστεραίᾳ Ξάνθος ἐπειδὴ τῷ Αἰσώπῳ κελεύσας, πρὸς ἵνα τῶν κήπων ἧκεν ὠνησόμενος λάχανα. τοῦ δὲ κηπωροῦ δέσμην λαχάνων θερίσαντος, ἀνείληφεν Αἴσωπος. τοῦ δὲ Ξάνθου μέλλοντος ἤδη κηπωρῷ καταβάλλειν τὸ κέρμα, ὁ κηπωρὸς, ἔα κύριε, φησιν, ἑνὸς προβλήματος παρά σου δέομαι. καὶ ὁ Ξάνθος, τίνος; ὁ δ' ὃς τί δήποτε, τὰ μὲν παρ' ἐμοῦ φυτευόμενα τῶν λαχάνων, καίπερ ἐπιμελῶς σκαλιζόμενά τε καὶ ἀρδευόμενα, βραδεῖαν ὅμως ποιεῖται τὴν αὔξησιν· οἷς δ' αὐτομάτη ἐκ γῆς ἡ ἀνάδοσις καί τοι μηδεμιᾶς ἐπιμελείας ἀξιουμένοις, τούτοις ὀξύτερα ἡ βλάστησις; ὁ μὲν οὖν Ξάνθος, καίτοι φιλοσόφου τῆς ζητήσεως οὔσης μηδὲν ἕτερον συννοή-

ſeruiendũ, nõ ad contradicẽdum. Poſtera die Xãthus Aeſopo ſequi iuſſo, ad hortũ quẽdam iuit empturus olera. Cùm verò olitor faſciculum olerũ meſſuiſſet, accepit Aeſopus. Xantho autẽ ſoluturo iã hortulano pecuniã, hortulanus, Dimitte domine, inquit, vnũ problema à te deſidero. & Xãthus, quidnam? tum ille, Quid ita, quæ à me plantãtur olera, quãuis diligenter & fodiãtur & irrigẽtur, tardũ tamẽ ſuſcipiũt incremẽtũ: quibus verò ſpontanea è terra pullulatio, & ſi nulla cura adhibetur, iis tamen celerior germinatio? Xanthus igitur, licet philoſophi q̃ſtio foret, cũ nihil aliud ſci-

ret dicere, à diuina prouidētia & hoc inter cætera gubernari inquit. Aeſopus verò (aderat enim) riſit. Ad quē philoſophus, rides, ne, an derides? Et Aeſopꝰ, Derideo, inquit, ſed nō te, verū qui te docuit. quæ enim à diuina prouidentia fiunt, hæc à ſapiētibus viris ſolutionē ſortiūtur. Oppone itaque me, & ego ſoluā problema. Interim itaq; Xāthus cōuerſus inquit olitori, Minimè omnium decens eſt, ô amice, me qui in tātis auditoriis diſceptauerim, nunc in horto ſoluere ſophiſmata. puero autē huic meo, qui conſecutiones multorū callet, ſi propoſueris, ſolutionē cōſequeris quæſiti. Et olitor,

σαις εἰπεῖν, τῇ θείᾳ προνοίᾳ καὶ ταῦτα πρὸς τοῖς ἄλλοις διοικεῖσθαι, φησίν. ὁ δ᾽ Αἴσωπος (παρῆν γὰρ) ἐγέλασε. καὶ πρὸς αὐτὸν ὁ φιλόσοφος, πότερον γελᾷς, ἢ καταγελᾷς; καὶ ὁ Αἴσωπος, καταγελῶ, φησίν, ἀλλ᾽ οὐ σοῦ, τοῦ δὲ διδάξαντός σε. ἃ γὰρ ὑπὸ θείας προνοίας γίνεται, ταῦτα ὑπὸ σοφῶν ἀνδρῶν τυγχάνει τῆς λύσεως. πρόβαλε τοίνυν ἐμὲ, κἀγὼ λύσω τὸ πρόβλημα. ἐν τούτῳ τοίνυν ὁ Ξάνθος ἐπιστραφεὶς, λέγει τῷ κηπωρῷ, ἥκιστα πάντων εὐπρεπές ἐστιν, ὦ τᾶν, ἐμὲ τὸν ἐν τοσούτοις ἀκροατηρίοις διαλεχθέντα, τὰ νῦν ἐν κήπῳ λύειν σοφίσματα. παῖς δέ μου οὑτοσί, πολλῶν πεῖραν ἔχων ἀκολουθίας, τούτῳ προσαναθέμενος, τῆς λύσεως τεύξῃ τοῦ ζητουμένου. καὶ ὁ κηπ-

κηπωρὸς, οὗτος ὁ αἰσχρὸς γράμματα εἶδεν; οἴμοι τῆς δυστυχίας. ἀλλὰ φράσον ὦ λῷστε, εἰ τοῦ ζητημένου τὴν διασάφησιν ἔγνωκας. καὶ ὁ Αἴσωπος, ἡ γυνὴ, φησιν, ἐπειδὰν πρὸς δεύτερον γάμον ἔλθῃ, τέκνα ἐκ τοῦ προτέρου ἀνδρὸς ἔχουσα, εἰ παρεύροι καὶ τὸν ἄνδρα τέκνα ἐκ τῆς προτέρας γυναικὸς τεκνοποιησάμενον, ἃ μὲν αὐτὴ τέκνα ἐπηγάγετο, τούτων μήτηρ ἐστίν· ἃ δ' εὗρεν ἐν τῷ ἀνδρὶ τούτων ἐστὶ μητρυιά. πολλὴν οὖν ἐν ἑκατέροις ἐνδείκνυται τὴν διαφοράν. τὰ μὲν γὰρ ἐξ αὐτῆς φιλοστόργως καὶ ἐπιμελῶς τρέφουσα διατελεῖ· τὰ δ' ἐξ ἀλλοτρίων ὠδίνων μισεῖ, καὶ ζηλοτυπίᾳ χρωμένη, τὴν ἐκείνων τροφὴν παρακόπτουσα, τοῖς ἑαυτῆς προστίθεται τέκνοις. τὰ μὲν γὰρ φύσει

tor, Hic turpis literas nouit? ô infelicitatem. ſed narra, ô optime ſi quæſiti declarationem noſti. Et Aeſopus: Mulier, inquit, quum ad ſecūdas nuptias iuerit, liberis ex priore viro ſuſceptis, ſi virum quoque inuenerit filios ex priore vxore genuiſſe, quos ipſa filios adduxit, horum mater eſt: quos inuenit penes virum, horum eſt nouerca. Multam igitur in vtriſque oſtendit differētiam. Nam quos ex ſe genuit, amanter & accurate nutrire perſeuerat: alienos verò partus odit, & inuidia vtens, illorum cibum diminuens, ſuis addit filiis: illos enim natu

natura quaſi ꝑprios amat, odio autẽ habet, q viri ſunt quaſi alienos: eodẽ modo & terra, eorum quæ ipſa ex ſe genuit, mater eſt: quę autem tu plantas, horũ eſt nouerca, cuius rei gratia, quæ ſua ſunt vt legitima magis nutrit ac fouet: à te autem plantatis, vt ſpuriis non tantum alimẽti tribuit. His delectatus olitor. Credideris mihi, inquit, quàm me graui ſollicitudine ac meditatiõe leuaris. Abi gratis ferẽs olera, & quoties tibi his opus eſt, tanquã in proprium hortũ vadẽs, accipe. Poſt dies aliquot rurſus in balneum profecto Xãtho, & quibuſdã ibi amicis inuentis, & ad Aeſopũ loquu

φύσει ὡς οἰκεῖα φιλεῖ, ἀποστέργει δὲ τὰ τοῦ ἀνδρὸς ὡς ἀλλότρια· τὸν ἴσον δὴ καὶ ἡ γῆ τρόπον τῶν μὲν αὐτομάτως ἐξ αὐτῆς φυομένων μήτηρ ἐστὶν, ὧν δὲ αὐτὸς ἐμφυτεύεις, τούτων γίνεται μητρυιὰ, οὗ χάριν καὶ μᾶλλον ὡς γνήσια τὰ οἰκεῖα τρέφει καὶ θάλπει. τοῖς δὲ παρὰ σοῦ φυτευομένοις, οὐ τοσαύτην, ὡς νόθοις, τὴν τροφὴν νέμει. ἐπὶ τούτοις ἡσθεὶς ὁ κηπωρὸς, πιστεύσεις ἄν μοι, φησὶν, ὅτι με ἀμηχάνου λύπης, καὶ ἀδολεσχίας ἐκούφισας. ἄπιθι προῖκα φέρων τὰ λάχανα, καὶ ὁσάκις σοι τούτων δεῖ, ὡς εἰς οἰκεῖον κῆπον βαδίζων λάμβανε. μεθ' ἡμέρας δὲ πάλιν εἰς τὸ βαλανεῖον ἐλθόντος τοῦ Ξάνθου, καὶ τινῶν ἐντυχόντος ἐκεῖ τῶν φίλων. καὶ πρὸς τὸν Αἴσωπον

που εἰρηκότος, εἴς τε
τὴν οἰκίαν προσδρα-
μὼν καὶ φακῆν εἰς τὴν
χύτραν ἐμβαλόντα ἑ-
ψῆσαι, ἐκεῖνος ἀπελ-
θὼν, κόκκον ἕνα φακῆς
εἰς τὴν χύτραν ἕψει βα
λών. ὁ δὲ δὴ Ξάνθος ἅ-
μα τοῖς φίλοις λουσά-
μενος, ἐκάλει τούτους
συναριστήσοντας. προεῖ
πε μέντοι καὶ ὡς λιτῶς, ἐ
πὶ φακῇ γὰρ ἔσται τὸ δεῖ
πνον, καὶ ὡς μὴ δεῖν τῇ
ποικιλίᾳ τῶν ἐδεσμά-
των τοὺς φίλους κρίνειν,
ἀλλὰ δοκιμάζειν τὴν προ
θυμίαν. τῶν δὲ εἰξάντων,
καὶ πρὸς τὴν οἰκίαν ἀφι
κομένων, ὁ Ξάνθος φη
σι, δὸς ἡμῖν ἀπὸ λουτροῦ
πιεῖν, Αἴσωπε. τοῦ δ' ἐκ
τῆς ἀπορρείας τοῦ λουτροῦ
λαβόντος καὶ ἐπιδε-
δωκότος, ὁ Ξάνθος τῆς δυ
σωδίας ἀναπλησθεὶς,
φεῦ τί τοῦτο, φησιν, Αἴ-
σωπε; καὶ ὅς, ἀπὸ λουτροῦ,
ὡς ἐκέλευσας. τοῦ δὲ Ξάν
θου

loquuto, vt in domũ
curreret, & lẽtem in
ollam iniectã coque-
ret, ille abiens granũ
vnũ lentis in ollam
coquit iactum. Xan
thus ergo vnà cum
amicis lotus, voca-
uit hos compranſu-
ros: præfatus tamen,
& quòd tenuis eſſet
futura cœna, vtpote
ex lente, quodq; nõ
oporteret varietate
ferculorum amicos
iudicare, ſed probare
voluntatem. His ve-
rò obedientibus, &
in domum ingreſſis,
Xanthus inquit, Da
nobis à balneo bi-
bere, Aeſope. Illo
verò ex defluxu bal-
nei accipiente & tra
dente, Xanthus fœ-
tore repletus, Hem
quid hoc inquit, Ae-
ſope? Et ille: A bal-
neo, vt iuſſiſti. Xan-
tho

tho autem præſentia amicorum iram compeſcente, & peluim ſibi apponi iubente, Aeſopus pelui appoſita ſtabat. Et Xanthus, Non lauas? tum ille, Iuſſum eſt mihi ea facere quæ iuſſeris: tu nunc non dixiſti, Iniice aquam in peluim, & laua pedes meos, & pone ſoleas, & quæcunque deinceps. Ad hæc igitur amicis Xanthus ait, Num enim ſeruũ emi? nullo modo, ſed magiſtrum. Diſcũbentibus itaq; ipſis,& Xantho Aeſopũ rogante,an cocta ſit lens,cochleari acceptũ ille lentis granũ tradidit.Xanthus accipiẽs,ac ratus gratia faciendi periculum coctionis lẽtem accep

θου τῇ παρουσίᾳ τῶν φίλων τὴν ὀργὴν ἐπισχόντος, καὶ λεκάνην αὐτῷ παρατεθῆναι κελεύσαντος, Αἴσωπος τὴν λεκάνην θεὶς ἵστατο. καὶ ὁ Ξάνθος, οὐ νίπτεις; κἀκεῖνος, ἐντέταλταί μοι ταῦτα ποιεῖν ὅσα ἂν ἐπιτάξῃς. σὺ δὲ νῦν οὐκ εἶπας, βάλε ὕδωρ εἰς τὴν λεκάνην, καὶ νίψον τοὺς πόδας μου, καὶ θὲς τὰς ἐμβάδας, καὶ ὅσα ἐφεξῆς. πρὸς δὴ ταῦτα τοῖς φίλοις ὁ Ξάνθος ἔφη· μὴ γὰρ δοῦλον ἐπριάμην; οὐκ ἔστιν ὅπως, ἀλλὰ διδάσκαλον. ἀνακλιθέντων τοίνυν αὐτῶν, καὶ τοῦ Ξάνθου τὸν Αἴσωπον ἐρωτήσαντος, εἰ ἕψηται ἡ φακή, δοίδυκι λαβὼν ἐκεῖνος ἕνα τῆς φακῆς κόκκον ἀνέδωκεν. ὁ δὲ Ξάνθος λαβὼν, καὶ οἰηθεὶς ἕνεκεν τοῦ πεῖραν λαβεῖν τῆς ἑψήσεως τὴν φακὴν δέξα

δέξασθαι, τοῖς δακτύλοις διατρίψας, ἔφη καλῶς ἕψηται, κόμισον. τοῦ δὲ μόνον τὸ ὕδωρ κενώσαντος ἐν τοῖς τρυβλίοις καὶ παραθέντος, ὁ Ξάνθος· ποῦ ἐστιν ἡ φακή; φησι. καὶ ὅς, ἔλαβες αὐτήν. καὶ ὁ Ξάνθος· ἕνα κόκκον ἥψησας; καὶ ὁ Αἴσωπος, μάλιστα· φακὴν γὰρ ἑνικῶς εἶπας, ἀλλ' οὐ φακάς, ὃ δὴ πληθυντικῶς λέγεται. ὁ μὲν οὖν Ξάνθος ἀπορήσας τοῖς ὅλοις, ἄνδρες ἑταῖροι, ἔφη, οὗτος εἰς μανίαν με περιτρέψει. εἶτα στραφεὶς πρὸς τὸν Αἴσωπον, εἶπεν, ἀλλ' ἵνα μὴ δόξω κακὲ δοῦλε, τοῖς φίλοις ἐνυβρίζειν, ἀπελθὼν ὤνησαι πόδας χοιρείους τέτταρας, καὶ διαλαχέων ἑψήσας παράθες. τοῦ δὲ σπουδῇ τοῦτο ποιήσαντος καὶ τῶν ποδῶν ἑψομένων ὁ Ξάνθος εὐλόγως θέλων τύψαι τὸν Αἴσωπον αὐτοῦ.

accepiſſe, digitis cõterẽs, ait, Bene cocta eſt, affer. Illo ſolùm aquã vacuãte in ſcutellas, & apponente, Xãthus, Vbi eſt lẽs? inquit. Et is, Accepiſti ipſam. Et Xãthus, Vnũ granũ coxiſti? Tũ Aeſopus: Maximè: lentẽ enim ſingulariter dixiſti, nõ lentes, quod pluratiuè dicitur. Xanthus ergo prorſus conſilij inops, Viri ſocij, ait, hic ad inſaniã me rediget. Deinde cõuerſus ad Aeſopum ait, Sed ne videar improbe ſerue, amicis iniuri⁹, abiẽs eme pedes porcinos quatuor, & perceleriter coctos appone. Ab eo autẽ feſtinè hoc facto ac dũ pedes coquerentur, Xãth⁹ iure volẽs verberare Aeſopum,

cũ eſſet in re aliqua ad vſum occupatus, vnum ex pedibus ex olla clanculum auferens, occuluit. Paulò poſt autem & Æſopus veniẽs, & ollam perſcrutatus, vt tres ſolos pedes vidit, cognouit inſidias ſibi aliquas factas. & accurrẽs in ſtabulũ, & ſaginati porci vnũ ex quatuor cultro amputans, & pilis nudans in ollam iecit, ac cõcoxit cum cæteris. Xanthus verò veritus ne Æſopꝰ ſubreptũ pedem nõ inueniens fugeret, rurſus in ollam ipſum iniecit. Æſopo autem in patinã pedes euacuante, ac quinque his apparentibus, Xanthus, Quid hoc, inquit, Æſope, quomodo quinque? Et

αὐτοῦ περί τι τῶν εἰς χρείαν ἀσχολουμένου, ἕνα τῶν ποδῶν ἐκ τῆς χύτρας λαθραίως αὐτὸς λαβόμενος, ἔκρυψε. μετὰ μικρὸν δὲ καὶ ὁ Αἴσωπος ἐλθὼν καὶ τὴν χύτραν ἐπισκεψάμενος, ὡς τοὺς τρεῖς μόνους πόδας ἑώρακε, συνῆκε ἐπιβουλὴν αὐτοῦ τινα γεγονυῖαν. καὶ δὴ καταδραμὼν ἐπὶ τὴν αὐλὴν, καὶ τοῦ σιτευομένου χοίρου τὸν ἕνα τῶν ποδῶν τῇ μαχαίρᾳ ἀφελὼν καὶ τῶν τριχῶν ψιλώσας, εἰς τὴν χύτραν ἔρριψε, καὶ συνέψει τοῖς ἄλλοις. Ξάνθος δὲ δείσας, μή πως Αἴσωπος τὸν ὑφαιρεθέντα τῶν ποδῶν οὐχ εὑρὼν, ἀποδράσῃ, αὖθις εἰς τὴν χύτραν αὐτὸν ἐνέβαλε. τοῦ δ' Αἰσώπου τοὺς πόδας εἰς τὸ τρυβλίον κενώσαντος, καὶ πέντε τούτων ἀναφανέντων, ὁ Ξάνθος, τί τοῦτο, φησιν, Αἴσωπε, πῶς πέντε;

πέντε; κἀκεῖνος τὼ δύω χοίρω πόσους ἔχετον πόδας; καὶ ὁ Ξάνθος, ὀκτώ. καὶ ὁ Αἴσωπος, εἰσὶν οὖν ἐνταυθοῖ πέντε, καὶ ὁ σιτευόμενος χοῖρος νέμεται κάτω τρίπους. καὶ ὁ Ξάνθος πάνυ βαρέως φέρων, πρὸς τοὺς φίλους φησὶ, οὐχὶ μικρὸν πρόσθεν εἶπον, ὡς τάχιστά με πρὸς μανίαν οὗτος δὴ περιτρέψει; καὶ ὁ Αἴσωπος, δέσποτα, οὐκ οἶδας ὅτι τὸ ἐκ προσθέσεώς τε καὶ ἀφαιρέσεως εἰς τὸ κατὰ λόγον ποσὸν συγκεφαλαιούμενον, οὐκ ἔστιν ἁμάρτημα; ὁ μὲν οὖν Ξάνθος μηδεμίαν αἰτίαν εὐπρόσωπον εὑρηκὼς μαστιγῶσαι τὸν Αἴσωπον ἡσύχασε. τῇ δ' ὑστεραίᾳ τῶν σχολαστικῶν τις πολυτελὲς εὐτρεπίσας δεῖπνον, σὺν ἄλλοις σχολαστικοῖς καὶ τὸν Ξάνθον κέκλησεν. εὐωχουμένων τοίνυν, ὁ Ξάνθος μερ

Et ille, Duo porci quot habent pedes? Et Xãthus, Octo. Tũ Aeſopus, Sunt ergo hic quinq; & ſaginatus porcus inferius tripes paſcitur. Et Xãthus admodũ moleſtè ferẽs, amicis inquit, Nõne paulo antè dixi, quod celerrimè hic me ad inſaniã rediget? Et Aeſopꝰ, Here noſtíne, qđ ex additione & ſubductione in quãtitatẽ ſecũdum rationalem ſummã colligitur, nõ eſſe errorem? Xãthus igitur nullã cauſam honeſtã inueniẽs verberãdi Aeſopũ, quieuit. Poſtridie autẽ ex ſcholaſticis qdã ſumptuoſam apparans cœnã, cũ aliis diſcipulis & Xanthũ inuitauit. Cœnantibus igitur, Xanthus partes

partes ex appoſitis accepit electas, & Aeſopo ponè ſtanti dedit: Beneuolæq; meæ, inquit ei, hæc trade abiens. Ille verò decedens ſecum cogitabat, Nunc occaſio eſt vlciſci meā dominam, propterea quòd me, cùm nouitius veni, cauillata eſt. Videbit igitur an hero meo bene velit. Profectus itaque in domum, & ſedens in veſtibulo, & hera accita ſportulam partium coram ipſa poſuit, ac inquit, Hera, hæc omnia herus miſit, non tibi, ſed beneuolæ: & cane vocata, atque dicto, Veni Lycæna, comede: tibi enim herus hæc iuſſit dari, particulatim cani.

μερίδας ἐκ τῶν παρακειμένων ἀνελόμενος ἐπιλέκτους, καὶ τῷ Αἰσώπῳ ὄπισθεν ἐφεστῶτι δοὺς, τῇ εὐνοούσῃ μοι, φησὶ πρὸς αὐτὸν, ταῦτα ἐπίδος ἀπελθών. ὁ δ' ἀπιὼν καθ' ἑαυτὸν ἐνενόει, νῦν καιρὸς τίσασθαί μου τὴν δέσποιναν, ἀνθ' ὧν με ἡνίκα νεώνητος ἦλθον ἔσκωπτεν· ὄψεται τίνα εἰ τῷ δεσπότῃ μου εὐνοεῖ. ἀφικόμενος οὖν εἰς τὴν οἰκίαν, καὶ καθίσας ἐν τῷ προδόμῳ, καὶ τὴν δέσποιναν ἐκκαλέσας τὴν σπυρίδα τῶν μερίδων ἔμπροσθεν αὐτῆς τέθεικε, καί φησι, δέσποινα, ταῦτα πάντα ὁ δεσπότης πέπομφεν οὐ σοὶ, ἀλλὰ τῇ εὐνοούσῃ. καὶ τὴν κύνα καλέσας, καὶ εἰπών, ἐλθὲ λύκαινα, φάγε· σοὶ γὰρ ὁ δεσπότης ταῦτα ἐπέταξεν δοθῆναι, ἀνὰ μέρος τῇ κυνὶ.

νὶ πάντα παρέβαλε. μετὰ δὲ τοῦτο πρὸς τὸν δεσπότην πάλιν ἐλθὼν, καὶ ἐρωτηθεὶς, εἰ τῇ εὐνοούσῃ δέδωκε πάντα, πάντα, φησὶ, καὶ ἐνώπιον ἐμοῦ πάντα κατέφαγε. τοῦ δὲ ἐπανερομένου, καὶ τί ποτε ἄρα ἐσθίουσα ἔλεγεν; καὶ ἐκεῖνος· ἐμοὶ μὲν φησιν, οὐδ᾽ ὅτι οὖν εἴρηκε, καθ᾽ ἑαυτὴν δέ σοι χάριτας ᾔδει. ἡ μέν τοι γυνὴ τοῦ Ξάνθου συμφορὰν τὸ πρᾶγμα οἰησαμένη, ἅτε δὴ δευτέρα τοῦ κυνὸς ἐλεγχθεῖσα τῇ πρὸς τὸν ἄνδρα εὐνοίᾳ, καὶ ἐπιποῦσα, ἦ μὴν μηκέτι τοῦ λοιποῦ συνοικήσειν αὐτῷ, εἴσω παρελθοῦσα τοῦ κοιτῶνος ἐθρήνει. τοῦ δὲ πότου προκόπτοντος, καὶ ζητημάτων πρὸς ἀλλήλους προτεινομένων, καὶ ἑνὸς αὐτῶν ἀπορήσαντος, πηνίκα ἂν γένοιτο μεγάλη ἐν ἀνθρώποις ταραχὴ, Αἴσωπος

ni omnia proiecit. At poſt hoc ad herũ regreſſus, & rogatꝰ, an beneuolæ dederit omnia, Omnia, inqt: & corã me oĩa comedit. Illo verò iterum rogante, & quidnam edens ait? Et is, Mihi quidem nihil quicquã dixit, ſed ſecum tibi gratias habebat. Vxor tamẽ Xãthi eã rẽ calamitoſam eſſe arbitrata, tanquã ſecunda cani redarguta de erga virum beneuolentia, ac ſubdens, certè non amplius in poſterũ cohabituturã cũ eo, ingreſſa cubiculũ, plorabat. Potu autẽ procedẽte, & quęſtionibus alternis propoſitis, ac vno ex ipſis ambigẽte, quãdo futura eſſet ingẽs inter hoĩes turbatio, Aeſo

pus pone ſtans ait, Cùm reſurrexerint mortui, repetentes quæ poſſederint. Et ſcholaſtici ridendo dixerunt, Ingenioſus eſt nouitius hic. Alio verò rurſus proponẽte, quamobrem ouis ad cædem tracta, non exclamat, ſus autẽ quàm maximè vociferatur, Æſopus rurſus ait, Quoniã ouis aſſueta mulgeri, aut etiam velleris onus deponere, tacitè ſequitur. Ideo etiã pedibus arrepta, & ferrum videns, nihil graue ſuſpicatur, ſed illa familiaria & ſola videtur paſſura. Sed ſus, vt qui neque mulgetur, neq; tondetur, neque nouit ad horum aliquid trahi, ſed carnes ſuas tantum vſui eſſe,

σωπος ὄπισθεν ἑστὼς, εἶπεν, ἡνίκα ἂν οἱ νεκροὶ ἀνιστάμενοι, τὰ ἑαυτῶν ἀπαιτήσωσι κτήματα. καὶ οἱ σχολαστικοὶ γελάσαντες, ἔφασαν, νοήμων ἐστὶ ὁ νεώνητος. ἑτέρου δὲ πάλιν προθέντος, ὅτου χάριν τὸ μὲν πρόβατον ἐπὶ σφαγὴν ἑλκόμενον οὐ βοᾷ, ὁ δὲ χοῖρος ὅτι μάλιστα κράζει, Αἴσωπος αὖθις ἔφη, ὅτι τὸ μὲν πρόβατον κατὰ τὸ εἰωθὸς ἀμελγόμενον, ἢ τὸ τοῦ πόκου βάρος ἀποτιθέμενον, σιγῇ ἕπεται. διὸ καὶ ὑποσκελιζόμενον, καὶ τὸν σίδηρον ὁρῶν οὐδὲν δεινὸν ὑποπτεύει, ἀλλ' ἐκεῖνα τὰ συνήθη καὶ μόνα δοκεῖ πείσεσθαι. ὁ δὲ χοῖρος, ἅτε δὴ μήτ' ἀμελγόμενος, μήτε κειρόμενος, μηδὲ συνήθως ἑαυτῷ πρός τι τῶν ποιητῶν ἑλκόμενος, ἀλλ' ὅτι τῶν σαρκῶν αὐτοῦ μόνων ἐστὶ χρεία,

χρεία, εἰκότως βοᾷ. τούτων οὕτω ῥηθέντων, οἱ σχολαστικοὶ πάλιν ἐπῄνεσαν αὐτὸν, τραπέντες εἰς γέλωτα. παυσαμένου μέχρι τοῦ πότου, καὶ τοῦ Ξάνθου πρὸς τὴν οἰκίαν ἀπονοστήσαντος, καὶ τῇ γυναικὶ συνήθως ὁρμήσαντος προσλαλεῖν, ἐκείνη τοῦτον ἀποστραφεῖσα, φησι, μή μου πλησίον γίνη. δός μοι τὴν προῖκά μου, καὶ ἀπελεύσομαι· οὐδὲν γὰρ ἂν μείναιμι σὺν σοὶ τοὐντεῦθεν. σὺ δ' ἀπελθὼν τὴν κύνα κολάκευε, ᾗ πέπομφας τὰς μερίδας. καὶ ὁ Ξάνθος ἐκπλαγεὶς, λέγει, οὐκ ἔστιν ὅπως οὐκ ἤρτυσέ μοι τι κακὸν πάλιν Αἴσωπος. καὶ πρὸς τὴν γυναῖκά φησι, κυρία, ἐμοῦ πεπωκότος σὺ μεθύεις; τίνι τὰς μερίδας πέπομφα, οὐχὶ σοί; μὰ δί', ἐμοὶ μὲν οὖν, φησὶν ἐκείνη, τῇ δὲ κυνί.

eſſe, merito vociſeratur. His ſic dictis, diſcipuli rurſus laudauerunt ipſum, verſi in riſum. Finito verò conuiuio, & Xantho in domum reuerſo, & vxorem pro more aggreſſo alloqui, illa ipſum auerſata, inquit. Ne mihi propinquus ſias: da mihi dotem meam, & abibo: non enim manſerim tecũ poſthac. Tu autẽ abiens cani adulare, cui miſiſti partes. Et Xanthus ſtupefactus, ait, Nõ poteſt aliquo modo nõ cõdiuiſſe mihi mali aliquid rurſus Æſopus. & vxori inquit, Domina, nũ me poto, tu ebria es? cui partes miſi, nonne tibi? Non per Iouem, mihi quidẽ minimè, inquit illa, ſed

cani. Et Xãthus Aeſopo accito inquit, Cui dediſti partes? Et ille, Beneuolę tuę. Et vxori Xãthus, Nihil accepiſti? & illa, Nihil. Et Aeſopus, Cui enim iuſſiſti, here, partes dari? & ille Beneuolæ meæ. Et Aeſopus cane vocata, Hæc tibi, inquit, bene vult, nam mulier etſi bene velle dicatur, tamẽ minima quaque recula offenſa contradicit, cõuiciatur, abit. Canem verò verberato, expellito, haud tamen diſceſſerit, ſed oblita omnium, ſtatim benignè blãditur & cum gratia hero. Oportebat igitur dicere here, Vxori has partes ferto, & non beneuolæ. Et Xanthus, Vides, domina, non

κυνί. καὶ ὁ Ξάνθος τῷ Αἰσώπῳ κληθέντι φησί, τίνι δέδωκας τὰς μερίδας; κἀκεῖνος, τῇ εὐνοούσῃ σοι. καὶ πρὸς τὴν γυναῖκα ὁ Ξάνθος, οὐδὲν ἔλαβες; κἀκείνη, οὐδέν. καὶ ὁ Αἴσωπος, τίνι γὰρ ἐκέλευσας δέσποτα τὰς μερίδας δοθῆναι; κἀκεῖνος, τῇ εὐνοούσῃ μοι. καὶ ὁ Αἴσωπος τὴν κύνα φωνήσας, αὕτη σοι, φησὶν, εὐνοεῖ. ἡ γὰρ γυνὴ κἂν εὐνοεῖν λέγηται, ἀλλ' ἐπ' ἐλαχίστῳ ἀλγήσασα, ἀντιλέγει, λοιδορεῖται, ἀναχωρεῖ. τὴν μέντοι κύνα τύψον, ἀπέλασον, καὶ οὐκ ἀναχωρήσειεν ἂν, ἀλλ' ἐπιλαθομένη πάντων, αὐτίκα φιλοφρόνως σαίνει καὶ σὺν χάριτι τὸν δεσπότην. ἔδει σε οὖν εἰπεῖν δέσποτα, τῇ γυναικὶ τὰς μερίδας κόμισον, καὶ μὴ τῇ εὐνοούσῃ. καὶ ὁ Ξάνθος, ὁρᾷς κυρία,

κυρίᾳ, ὡς οὐκ ἐμὸν τὸ ἁμάρτημα, ἀλλὰ τοῦ κομίσαντος; ἀνάσχου τοιγαροῦν, καὶ οὐκ ἀπορήσω προφάσεως, δι' ἣν αὐτὸν μαστιγώσω. τῆς δὲ μὴ πειθομένης, ἀλλὰ λάθρα πρὸς τοὺς ἑαυτῆς γονεῖς ἀποχωρησάσης, Αἴσωπος εἶπεν· οὐκ ὀρθῶς εἶπον, ὦ δέσποτα, ὡς ἡ κύων σοι μᾶλλον εὐνοεῖ ἢ οὐχ ἡ ἐμὴ δέσποινα; ἡμερῶν δέ τινων παρῳχηκυιῶν, καὶ τῆς γυναικὸς ἀδιαλλάκτου μενούσης, καὶ τοῦ Ξάνθου τῶν προσηκόντων τινὰς ὡς αὐτὴν ὡς αὖ ὑποστρέψειεν οἴκαδε πέμψαντος, τῆς δὲ μὴ ὑπείκειν θελούσης, καὶ τοῦ Ξάνθου δι' αὐτὴν εἰς ἀθυμίαν πεσόντος, Αἴσωπος προσελθὼν αὐτῷ φησι, μὴ ἀνιῶ, δέσποτα. ἐγὼ γὰρ αὔριον ἥκειν αὐθαίρετον, καὶ ἀπαράλλακτον δράσω πρός σε. καὶ λαβὼν κέρμα

non meã eſſe culpã, ſed eius qui tulit? Tolera itaque, nec deerit mihi occaſio, qua eum verberem. Illa verò nõ credente, verùm clàm ad ſuos parentes regreſſa, Aeſopus inquit: Num rectè dixi, ô here, canem tibi magis bene velle quàm meã heram? Diebus autẽ aliquot præteritis, & vxore irrecõciliata manente, & Xãtho affines quoſdã ad ipſam, vt reuerteretur domũ, mittente, illa verò quum cedere nollet, & inde Xanthus in mœrore eſſet, Aeſopus adiens ad eũ inquit, Ne te affictes, here: ego enim cras venire ſpõte & citiſſimè faciã ad te. Et accepta pecunia in forũ iuit,

iuit, ac emptis anſeribus & gallinis, & aliis quibuſdam ad conuiuium idoneis, ambulās domos circuibat. Tranſibat igitur & ante domum parentū heræ ſuæ, ignorare ſimulans illorum eſſe, & in ea heram manere. Et quum in quendam ex domo illa incidiſſet, rogabat, an aliquid ad nuptias vtile domeſtici poſſent ſibi vendere. Illo autē, Et cui opus eſt, rogitante, Xantho, inquit, philoſopho: cras enim vxori copulandus eſt. Eo verò aſcendente, & vxori hæc Xanthi, vt audiuit, renunciante, illa curſim & properè ad Xanthū iuit ſtatim, & cō tra ipſum clamabat, dicens

μα πρὸς τὴν ἀγορὰν ἦλθεν, καὶ ἀνησάμενος χῆνας καὶ ὄρνιθας, καὶ ἄλλ' ἄττα τῶν πρὸς εὐωχίαν ἐπιτηδείων, βαδίζων τὰς οἰκίας περιενόστει. παρῆς τοίνυν καὶ τὴν τῶν τῆς αὐτοῦ δεσποίνης γεννητόρων οἰκίαν, μήτε τοῦτ' εἰδέναι προσποιούμενος ἐκείνων τυγχάνουσαν, μήτε μὴν ἐν αὐτῇ τὴν δέσποιναν μένουσαν. καὶ δή τινι τῶν τῆς οἰκίας ἐκείνης ἐντυχὼν, ἠρώτα, εἴ τι πῶς τῶν εἰς γάμους χρησίμων οἱ κατὰ τὴν οἰκίαν ἔχοιεν αὐτῷ πωλῆσαι. τοῦ δὲ, καὶ τίς τούτων ἔχει τὴν χρείαν πυθομένου, Ξάνθος, φησὶν, ὁ φιλόσοφος· αὔριον γὰρ γυναικὶ μέλλει συνάπτεσθαι. τοῦ δὲ ἀναβάντος, καὶ τῇ γυναικὶ ταῦτα τοῦ Ξάνθου, ὡς ἤκουσεν, ἀπαγγείλαντος, ἐκείνη σὺν δρόμῳ καὶ σπουδῇ πρὸς τὸν Ξάνθον ἦλθεν αὐτίκα, καὶ αὐτοῦ κατεβόα, λέγουσα

λέγουσα πρὸς τοῖς ἄλ
λοις καὶ ταῦτα, ὡς οὐκ ἂν
ἐμοῦ ζώσης, ὦ Ξάνθε, ἑ
τέρᾳ γυναικὶ δυνηθήσῃ
συναρμοσθῆναι, καὶ οὕ-
τως ἔμεινεν ἐπὶ τῆς οἰκί
ας διὰ Αἰσώπου, ὡς καὶ δι'
ἐκεῖνον ἀπῆρε. μετὰ δ'
ἡμέρας πάλιν τινὰς, κα
λέσας ὁ Ξάνθος σχολα
στικοὺς εἰς ἄριστον, τῷ Αἰ
σώπῳ φησὶν, ὀψώνησον
ἀπελθὼν πᾶν ὅ,τι χρη
στότατόν τε καὶ βέλτι-
στον. ὁ δὲ ἀπιὼν, καθ'
ἑαυτὸν ἔλεγεν, ἐγὼ δι-
δάξω τὸν δεσπότην μὴ
μωρὰ προστάττειν.
γλώττας οὖν μόνας ὑεί
ους πριάμενος, καὶ ἑτοι
μάσας ἀνακλινθεῖσι,
γλῶτταν ὀπτὴν ἑκάστῳ
σὺν ὀξυγάρῳ παρέθηκε.
τῶν δὲ σχολαστικῶν ἐπαινε
σάντων ὡς φιλόσοφον
τὸ πρῶτον ἔδεσμα διὰ
τὴν τῆς γλώττης πρὸς
τὸν λόγον ὑπηρεσίαν,
πάλιν Αἴσωπος ἑφθὰς
γλώ

dicens inter alia &
hæc, Non me viuen-
te, ô Xanthe, alteri
vxori cõiungi pote-
ris. Et ſic manſit in
domo per Æſopum,
quẽadmodũ propter
illũ diſceſſerat. Poſt
dies rurſus aliquot,
inuitans Xanthus di
ſcipulos ad prandiũ,
Æſopo inquit, I, eme
optimum quodq; &
pręſtantiſſimum. Ille
inter eundum ſecum
dicebat, Ego doce-
bo herum non ſtulta
mandare. Quum lin
guas igitur ſolũ ſuil-
las emiſſet, & appa-
raſſet diſcũbentibus,
linguã aſſatã ſingu-
lis cũ ſalſamẽto ap-
poſuit. diſcipulis lau
dãtib⁹ vt philoſophi-
cũ primũ ferculũ pro
pter linguę ad loquu
tionem miniſteriũ,
rurſus elixas Æſop⁹
ling

linguas appoſuit, atque iterũ etiã ferculo alio atq; alio petito, ille nihil aliud q̃ linguas proponebat. Diſcipulis autẽ eodẽ ſubinde cibo repetito indignatis, Quouſq; linguas inquientibus, quippe nos per diem linguas edendo noſtras doluimꝰ: Xanthus inquit iratus, Nihil aliud tibi eſt Aeſope? & is, Nõ certè, tum ille, Nonne mãdaui tibi ſordidiſſime homule, optimum quodq; & pręſtãtiſſimũ opſonari? & Aeſopus, Multas habeo tibi gratias increpãti me philoſophis viris pręſentibꝰ. quid igitur fuerit lingua melius & pręſtãtius in vita? oĩs enim doctrina & philoſophia ꝑ ipſam mõſtra-

tur

γλώττας παρέθηκε. καὶ αὖθις αὖ βρώματος αἰτηθέντος ἄλλου καὶ ἄλλου οὐδ' οὐδὲν ἕτερον ὅτι μὴ γλώττας παρέθηκε. τῶν δὲ σχολαστικῶν ἐπὶ τῷ ταὐτῷ τῆς τροφῆς ἀγανακτησάντων, μέχρι τίνος γλώττας, εἰπόντων, καὶ ὡς ἡμεῖς δι' ἡμέρας γλώττας ἐσθίοντες τὰς ἡμετέρας ἠλγήσαμεν, ὁ Ξάνθος φησὶ πρὸς ὀργήν, οὐδέν σοι πάρεστιν ἕτερον Αἴσωπε; καὶ ὅς, οὐ δῆτα. κἀκεῖνος, οὐκ ἐγὼ ἐνετειλάμην σοὶ κατάρατον ἀνθρώπιον, πᾶν ὅ, τι χρηστότατόν τε καὶ ἄριστον ὀψωνῆσαι; καὶ ὁ Αἴσωπος, πολλὰς ὁμολογῶ σοι τὰς χάριτας μεμφομένῳ με φιλοσόφων ἀνδρῶν παρόντων. τί αὖ οὖν γένοιτο γλώττης χρηστότερόν τε καὶ βέλτιον ἐν τῷ βίῳ; πᾶσα γὰρ παιδεία καὶ φιλοσοφία δι' αὐτῆς παι-

δεύ

δίδοται καὶ διδάσκεται. διὰ αὐτῆς δόσεις, λήψεις, ἀγοραὶ, ἀσπασμοὶ, εὐφημίαι, μοῦσα πᾶσα. διὰ αὐτῆς γὰρ συγκροτοῦνται γάμοι, πόλεις ἀνορθοῦνται, ἄνθρωποι διασώζονται, καὶ συνελόντι φάναι, δι᾽ αὐτῆς ἅπας ὁ βίος ἡμῶν συνέστηκεν. οὐδὲν ἄρα τῆς γλώττης ἄμεινον. ἐπὶ τούτοις οἱ σχολαστικοὶ τὸν μὲν Αἴσωπον ὀρθῶς λέγειν φάμενοι, ἡμαρτηκέναι δὲ τὸν διδάσκαλον, διεληλύθασιν ἕκαστος ἐπ᾽ οἴκου. τῇ δ᾽ ὑστεραίᾳ πάλιν αἰτιωμένων αὐτῶν τὸν Ξάνθον, ἐκεῖνος ἀπολογεῖτο, μὴ κατὰ γνώμην αὐτοῦ ταῦτα γεγονέναι, ἀλλὰ τοῦ ἀχρείου δούλου τῇ κακουργίᾳ. σήμερον δὲ διαμείψει τὸ δεῖπνον, κἀγὼ δὲ παρόντων ὑμῶν αὐτῷ διαλέξομαι. καὶ καλέσας αὐτὸν πᾶν ὅ,τι φαυλότατον

τὸν

tur ac traditur: per ipſam dationes, acceptiones, fora, ſalutationes, benedicentiæ, muſa omnis: per ipſam celebrātur nuptię, ciuitates eriguntur, homines ſeruantur: & vt breuiter dicam, per ipſam tota vita noſtra conſiſtit: nihil ergo lingua melius. Ob hęc diſcipuli Aeſopum rectè loqui dicentes, aberraſſe verò magiſtrū, abiere ſinguli in domum. Poſtridie rurſus accuſantib⁹ ipſis Xanthum, ille reſpōdebat, nō ſecundum voluntatem ſuā hæc facta fuiſſe, ſed inutilis ſerui nequitia: hodie autem permutabit cœnam, & ipſe præſentibus vobis cum eo colloquar. Ac vocato eo, viliſ-

 ſimum

ſimũ quodq;, & peſſimũ opſonari iubet, ꝙ diſcipuli ſecum forẽt cœnaturi. Ille autẽ nihil mutatus, rurſus linguas emit, & apparatas diſcũbetib⁹ appoſuit. Hi inter ſe ſubmurmurabãt, Porcinæ rurſus linguę. Et paulo pòſt iterũ linguas appoſuit, & valde iterũ atque iterũ. Xãtho autẽ iniquo aĩo ferẽte, &, qd hoc Æſope, dicente, nũ rurſus mãdaui tibi optimũ quodq; & preſtantiſſimũ opſonari? ac nõ potius viliſſimũ quodq; & peſſimũ? ille autẽ, Et qd vnq̃ peius lingua, ô here? nõne vrbes per ipſam corruunt? non hoĩes ꝑ ipſam interficiuntur? nõ mẽdacia oĩa, & maledicta, & periuria per ipſam ꝓficiunt

τόν τε καὶ χείριστον ὀψωνῆσαι κελεύει, ὡς τῶν σχολαστικῶν σὺν αὐτῷ δειπνησόντων. ὁ δὲ μηδὲν διατραπεὶς, πάλιν γλώσσας ἐπρίατο, καὶ ἑτοιμάσας, ἀνακλινθεῖσι παρέθηκεν. οἱ δὲ πρὸς ἀλλήλους ὑπέφαινον, χοίρειαι πάλιν γλῶσσαι. καὶ μετὰ μικρὸν αὖθις γλώττας παρέθηκε, καὶ μάλα αὖθις καὶ αὖθις. τοῦ Ξάνθου δὲ δυσανασχετήσαντος, καὶ, τί τοῦτο Αἴσωπε, εἰρηκότος, μὴ πάλιν ἐνετειλάμην σοι πᾶν ὅ, τι χρηστότατόν τε καὶ βέλτιστον ὀψωνῆσαι; οὐχὶ πᾶν ὅ, τι φαυλότατόν τε καὶ χείριστον; ὁ δὲ, καὶ τί ποτε χεῖρον τῆς γλώττης, ὦ δέσποτα; οὐ πόλεις δι' αὐτῆς καταπίπτουσιν; οὐκ ἄνθρωποι δι' αὐτῆς ἀναιροῦνται; οὐ ψεύδη πάντα, καὶ βλασφημίαι, καὶ ἐπιορκίαι διὰ ταύτης περαίν

ρειμένου; οὐ γάμοι καὶ
ἀρχαὶ καὶ βασιλεῖαι δι'
αὐτῆς ἀνατρέπονται;
οὐχ, ὡς κεφάλαιον εἰ-
πεῖν, ὁ βίος δι' αὐτῆς
ἅπας μυρίων πλημ-
μελημάτων γέμει; ταῦ-
τα τοῦ Αἰσώπου φαμέ-
νου, τίς τῶν συνανακει-
μένων τῷ Ξάνθῳ φησὶν
οὗτος, εἰ μὴ πάνυ σεαυτὸν
ἀσφαλίσῃ, οὐκ ἂν ἄπο
ρος εἴη μανίας ἀφορμὴ
σοι γενέσθαι. οἵα γὰρ ἡ
μορφή, τοιάδε ἐστὶ ἡ ψυ
χή. καὶ ὁ Αἴσωπος πρὸς
αὐτόν, σύ μοι δοκεῖς ἄν-
θρωπε κακεντρεχής τις
ἐστὶ περίεργος εἶναι, δεσπό
την παροξύνων κατὰ οἰκέ
του. καὶ ὁ Ξάνθος, πρὸς
τοῦτο, προφάσεως ἐφιέ
μενος μαστιγῶσαι τὸν ἄν
θρωπον, δραπέτα, φη-
σίν, ἐπειδὴ περίεργον
εἶπας τὸν φίλον, δεῖ-
ξόν μοι ἀπερίεργον ἄν
θρωπον ἀγαγών. ἐξελ
θὼν τοίνυν τῆς ἐπιούσης
ἐπὶ

ficiuntur? nõ nuptiæ
& principatus & re-
gna per ipſam euer-
tuntur? non, vt ſum-
matim dicã, vita oĩs
per ipſam infinitorũ
errorum referta eſt?
Hęc Æſopo dicente,
quidã ex diſcũbenti-
b⁹ vnà cũ Xãtho in-
quit, Hic, niſi valde te
ipſum munieris, non
dubia erit ĩfamię cau
ſa tibi. qualis eñ for
ma, talis & anima. Et
Æſopus ad eum, Tu
mihi videris, ô ho-
mo, prauus quidã &
curioſus eſſe, herũ ir
ritãs contra ſeruũ. Et
Xanthus ad hęc, oc-
caſionẽ cupiens ver-
berandi hominẽ, Fu
gitiue, inquit, quo-
niã curioſum dixiſti
amicum, oſtende mi
hi incurioſum homi
nem adductũ. Egreſ-
ſus igitur poſtridie
in

in plateā Aeſopus, & eos qui prætereibant circunſpiciens, videt quendā in loco quodam diu ſedentem, quem iudicās ſecum otioſum & ſimplicem eſſe, accedēs inquit, Herus te inuitat ſecum prāſurum. Et ruſticus ille nihil ſciſcitatus, neq; quis eſſet à quo inuitaretur, ingreſſus eſt in domum, & cum ipſis calceis, vt erant viles, diſcubuit. Rogante autem Xantho, Quis hic? Aeſopus ait, Incurioſus homo. Et Xanthus in aurem fatus vxori vt ſibi obſequeretur, & quod ipſe iuſſerit faceret, vt honeſta ratione plagas Aeſopo inferret. Deinde coram omnibus inquit,

ἐπὶ τοῦ λεωφόρου ὁ Αἴσωπος καὶ τοὺς παριόντας περισκοπῶν, ὁρᾷ τινὰ ἐφ᾽ ἑνὸς τόπου ἱκανὸν χρόνον καθίσαντα, ὃν καὶ δοκιμάσας καθ᾽ αὑτὸν ἀπράγμονά τινα καὶ ἁπλοῦν εἶναι, προσελθών, φησιν, ὁ δεσπότης σε καλεῖ σὺν αὐτῷ ἀριστῆσαι. καὶ ὁ ἄγροικος ἐκεῖνος μηδὲν περιεργασάμενος, μήτε τίς ὢν ὑπό τινος καλεῖται, εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν, καὶ σὺν αὐτοῖς ὑποδήμασι φαύλοις ἔσιν ἀνέπεσεν. ἐρομένου δὲ τοῦ Ξάνθου, τίς οὗτος; Αἴσωπος εἶπεν, ἀπερίεργος ἄνθρωπος. καὶ ὁ Ξάνθος εἰς οὖς εἰπὼν τῇ γυναικὶ συνυποκριθῆναι αὐτῷ, καὶ ὅπερ ἂν αὐτὸς ἐπιτάττῃ, ποιεῖν, ὡς ἂν δι᾽ εὐπροσώπου λόγου πληγὰς τῷ Αἰσώπῳ ἐντείνειεν. εἶτα ἐν ἐπηκόῳ πάντων, φησί,

φησὶ, κυρία, ὕδωρ ἐπὶ τῆς λεκάνης βαλοῦσα, τοὺς πόδας τοῦ ξένου νίψον. διενοεῖτο γὰρ καθ' ἑαυτὸν, ὡς πάντως ὁ μὲν ξένος εὐλαβηθήσεται. ὁ δ' Αἴσωπος ὡς ἐκείνου περιέργου φανέντος, πληγὰς λήψεται. ἡ μὲν οὖν βαλοῦσα τὸ ὕδωρ εἰς τὴν λεκάνην, ᾔει τοὺς πόδας τοῦ ξένου νίψουσα. ὁ δὲ γνοὺς ταύτην οὖσαν τὴν τοῦ οἴκου δέσποιναν, καθ' ἑαυτὸν εἶπε, τιμῆσαί με πάντως βούλεται, καὶ τούτου δὲ χάριν αὐτοχειρία τοὺς πόδας μου βούλεται νίψαι, ἐπεὶ θεραπαινίσιν εἶχεν ἂν τοῦτ' ἐπιτάξαι. προτείνας οὖν τοὺς πόδας, νίψον κυρία, φησί. καὶ νιψάμενος ἀνεκλίνθη. τοῦ δὲ Ξάνθου κελεύσαντος οἶνον τῷ ξένῳ δοθῆναι πιεῖν, πάλιν ἐκεῖνος διελογίσατο καθ' αὐτὸν, ὡς αὐτοὺς μὲν τὸ πρότερον

ἔδει

inquit, Domina aquam in peluim iniice, & pedes hoſpitis laua. Cogitabat enim ſecum, omnino hoſpitem recuſaturum: Aeſopũ verò illo curioſo apparente, verberibus cęſum iri. Illa igitur iacta aqua in peluim, ibat pedes hoſpitis lotura. At ille cognoſcẽs hanc eſſe domus dominam, ſecũ loquebatur, Honorare me oĩno vult, atq; huius rei gratia ſuis manibus pedes meos vult lauare, cum ancillis queat hoc mandare. Extẽſis igitur pedibus, Laua, inquit, hera: ac lotus diſcubuit. Xantho autẽ iubente vinum hoſpiti dari quod biberet, rurſus ille conſiderabat ſecum, ipſos antè

oport

oportere bibere, ſed qa ſic ipſis viſum eſt, nō opus mihi hęc inquirere. Accipiēs igitur bibit. Prādētibus verò, & ferculo quodā hoſpiti appoſito, atq; illo ſuauiter comedēte, Xāth⁹ cocū, ꝙ malè hoc cōdiuiſſet, criminabatur, atque etiā nudū flagellabat: ruſticus autem ſecū dicebat, Ferculū quidem optimè coctū eſt, & nihil ei deeſt quò minus rectè paratum ſit: ſi autem abſq; cauſa ſuū ſeruū velit flagellare paterfamilias, quid ad me? Xātho autē ęgrè ferente, neq; iucūdè affecto, quoniā nihil hoſpes curioſè inqrebat, tandē placentę allatę ſunt. hoſpes verò tanquā nunquā placentam guſtaſſet,

conuol

ρον ἔδει πιεῖν, ἐπεὶ δὲ οὕτως αὐτοῖς ἔδοξεν, οὐδὲν ἔργον ἐμοὶ τὰ τοιαῦτα ἐρευνᾶν. καὶ λαβὼν ἔπιεν. ἀριστώντων δὲ, καί τινος ἐδέσματος τῷ ξένῳ παρατεθέντος κἀκείνου ἡδέως ἐσθίοντος, ὁ Ξάνθος τῷ μαγείρῳ ὡς κακῶς τοῦτο ἀρτύσαντι ἐνεκάλει, καὶ γυμνώσας καὶ ἀποδυθέντι πληγὰς ἐνεφόρει. ὁ δ' ἀγροιώτης καθ' αὑτὸν ἔλεγε, τὸ μὲν ἔδεσμα ἄριστα ἕψηται, καὶ οὐδενὸς αὐτῷ δεῖ πρὸς τὸ καλῶς ἔχειν· εἰ δὲ καὶ δίχα προφάσεως βούλεται τὸν αὐτοῦ δοῦλον μαστιγοῦν ὁ οἰκοδεσπότης, τί πρὸς ἐμέ; τοῦ δὲ Ξάνθου ἀγανακτοῦντος, καὶ οὐχ ἡδέως διακειμένου, ἐπεὶ μηδὲν ὁ ξένος περιεργάζετο, τέλος πλακοῦντες εἰσηνέχθησαν. ὁ δὲ ξένος ὥστε δὴ μήπω πλακοῦντος γευσάμενος,

συν

σωρεύων καὶ συγκλῶν αὐτοὺς ὡς ψωμοὺς ἤσθιε. τοῦ δὲ Ξάνθου τὸν ἀρτοποιὸν αἰτιασαμένου, καὶ τί δήποτε, ὦ κατάρατε, φαμένου, καὶ μέλιτος δίχα καὶ πεπέρεως τοὺς πλακοῦντας ἐσκεύασας; ἐκεῖνος ἔφη, εἰ μὲν ὠμός ἐστιν, ὦ δέσποτα, ὁ πλακοῦς, ἐμὲ τύπτε. εἰ δ᾽ οὐχ ὡς ἔδει ἐσκεύασται, μὴ ἐμὲ, ἀλλὰ τὴν δέσποιναν αἰτιῶ. καὶ ὁ Ξάνθος, εἰ παρὰ τῆς ἐμῆς τοῦτο γέγονε γυναικὸς, ζῶσαν αὐτὴν ἄρτι ὅλως κατακαύσω. καὶ πάλιν τῇ γυναικὶ νεύει αὐτῷ συνυποκριθῆναι δι᾽ Αἴσωπον. κελεύσας οὖν κληματίδας εἰς τὸ μέσον ἀχθῆναι, πυρὰν ἀνῆψε καὶ λαβόμενος τῆς γυναικὸς ἐγγὺς τῆς πυρᾶς ἤγαγε, προσδοκήσιμος ὢν αὐτὴν εἰς τὸ πῦρ ἐπαφεῖναι. διέτριβε δέ πως, καὶ περιέβλεπε τὸν

ἄγροι

conuoluens, & concludẽs ipſas vt panes comedebat. Xantho autem piſtorem accuſante, & cur nã, ô execrãde, dicente, & abſq; melle ac pipere placẽtas præparaſti? ille inquit, Si cruda eſt, ô here, placenta, me verbera: ſi verò nõ vt oportebat pręparata eſt, non me, ſed heram accuſa. Et Xãthꝰ. Si à mea hoc factum eſt vxore, viuam ipſam nunc cõburã. atq; iterũ vxori innuit, vt ſibi obſequeretur ꝓpter Æſopũ. Iuſſo igitur ſarmenta in mediũ afferri, pyrã ſuccendit, & arreptã vxorẽ ꝓpe pyrã egit, vt expectaretur ipſam in ignẽ immittere. Differebat autẽ aliquo modo, & circũſpiciebat

ruſtic

ruſticũ, ſi quo modo aſſurgens à tali audacia prohibere ipſum aggrederetur. ſed is ſecũ rurſus cõſiderabat, cùm nulla adſit cauſa, quidnã ſic iraſcitur? Deinde inquit, O paterfamiliâs, ſi hoc iudicas oportere fieri expecta me parũper, dum digreſſus adducam & ipſe meã ex agro vxorẽ, vt ambas ſimul cõburas. Hęc à viro Xãthus audiẽs, & huius ſynceritatem ac generoſitatem admiratus, Aeſopo inquit, Ecce verè homo incurioſus: habes accepta præmia victoriæ ô Aeſope. Satis eſt tibi de cætero: dein verò libertatẽ tuã aſſequeris. Poſtridie autẽ Xãthus iuſſit Aeſopo in balneas ire,

&

ἄγροικον, εἴπως ἀναστὰς τοῦ τοιοῦδε τολμήματος εἶρξαι αὐτὸν ἐγχειρήσειεν. ὁ δὲ καθ' αὑτὸν αὖθις διεσκοπεῖτο, ὡς αἰτίας μὴ παρούσης, τί δήποτε οὕτως ὀργίζεται. εἶτά φησιν, οἰκοδέσποτα, εἰ τοῦτο κέκρικας δεῖν γίνεσθαι, ὑπόμεινόν με μικρὸν, μέχρις ἂν ἀπελθὼν ἐνέγκω μου καὶ αὐτὸς ἐξ ἀγροῦ τὴν γυναῖκα, ὡς ἂν ἄμφω κατὰ τὸ αὐτὸ κατακαύσῃς. ταῦτα τοῦ ἀνδρὸς ὁ Ξάνθος ἀκούσας, καὶ τὸ τούτου ἀκέραιον καὶ γενναῖον θαυμάσας, τῷ Αἰσώπῳ φησὶν, ἰδὲ ἀληθῶς ἄνθρωπος ἀπερίεργος. ἔχεις τὰ νικητήρια λαβὼν Αἴσωπε. ἅλις ἔχει σοι τοῦ λοιποῦ· τὸ δ' ἐντεῦθεν ἐλευθερίας τῆς σῆς ἐπιτεύξῃ. τῆς δ' ἐπιούσης ὁ Ξάνθος ἐπέταξε τῷ Αἰσώπῳ εἰς τὸ βαλανεῖον ἀπελθεῖν,

καὶ

καὶ σκέψασθαι εἰ μὴ πολὺς πάρεστιν ὄχλος, βούλεσθαι γὰρ αὐτὸν λουθῆναι. ἀπιόντι δὲ ὁ στρατηγὸς συναντήσας, καὶ τοῦ Ξάνθου γνοὺς αὐτὸν ὄντα, ἤρετο ποῖ πορεύοιτο. τοῦ δὲ οὐκ εἰδέναι φαμένου, νομίσας ὁ στρατηγὸς τὴν ἐρώτησιν αὐτοῦ παρ' οὐδὲν λογισθῆναι, εἰς εἱρκτὴν αὐτὸν ἀπαχθῆναι κελεύει. ἀπαγόμενος τοίνυν ὁ Αἴσωπος ἐκέκραξεν, ὁρᾷς ὦ στρατηγὲ, ὅπως ὀρθῶς ἀπεκρίθην. ἃ γὰρ μὴ προσεδόκησα, καὶ συνήντησά σοι, καὶ εἰς εἱρκτὴν ἤδη ἀπάγομαι. καὶ ὁ στρατηγὸς ἐκπλαγεὶς ἐπὶ τῷ τῆς ἀπολογίας ἑτοίμῳ, ἀφῆκεν ἀπιέναι. Αἴσωπος δὲ παραγενόμενος εἰς τὸ βαλανεῖον καὶ πλῆθος ἐν αὐτῷ θεασάμενος ὄχλου, καὶ λίθον ὁρᾷ κατὰ τὸ τῆς εἰσόδου μεσαίτατον κείμενον, ἐφ'

ὃν

& ſcrutari an multa adeſſet turba, velle enim lauari. Abeunti autem prætor occurrens, & Xanthi ipſum eſſe cognoſcens, interrogauit quonam iret. Quod cũ ſe is negaſſet ſcire, exiſtimãs prætor interrogationẽ ſuam floccipẽdi, in carcerẽ ipſum abduci iubet. Cùm igitur abduceretur Æſopus, clamauit, Vidès ô prætor, quẽadmodũ rectè reſponderim: quę enim nõ expectaui, & occurri tibi, & in carcerẽ iã trahor. Tũ prętor ſtupefactꝰ reſpõſi prõptitudine ſiuit abire. Æſopꝰ autẽ ꝓfectꝰ in balneas, multã turbã in ipſis intuitus eſt, ſed & lapidẽ videt in medio ingreſſu poſitum, in

quē ſinguli ingrediē
tes & egrediētes pe-
dē offendebāt. Hunc
autē vnus quis ingre
diēs, vt lauaret, ſub-
latū trāſpoſuit. reuer
ſus igitur ad herū, Si
vis, inqt, here lauari,
vnū hominē in bal-
neis vidi. Et Xātho
ꝑfecto, ac multitudi
nē lauātiū vidēte, &
qd hoc, dicēte, ô Ae-
ſope, nōne vnū homi
nē dixiſti te vidiſſe, &
Aeſopꝰ, Certè, inqt:
nā lapidē illū (manu
oſtēdēs) ante ingreſ-
ſum poſitū reperi, in
quē ingrediētes oēs
& exeuntes offende-
bāt. vnus verò quidā
antequā illideret, ele
uatū tranſpoſuit. Illū
igitur vnū hominem
dixi vidiſſe, pluris fa
ciēs quàm alios. tum
Xāthus, Nihil apud
Aeſopū tardū eſt ad
reſpon

ὃν ἕκαστος τῶν εἰσιόντων
τε καὶ ἐξιόντων τὸν πόδα
προσέπταιον. τοῦτον δὲ
εἷς τις εἰσιὼν ἐφ᾽ ᾧ λού-
σασθαι, ἄρας μετέθηκεν.
ὑποστρέψας οὖν πρὸς
τὸν δεσπότην, εἰ κελεύ-
εις, φησί, δέσποτα λούσα-
σθαι, ἕνα ἄνθρωπον ἐν
τῷ βαλανείῳ τεθέα-
μαι. καὶ τοῦ Ξάνθου ἐλ-
θόντος, καὶ τὸ πλῆθος
τῶν λουομένων ἰδόντος,
καὶ τί τοῦτο, εἰπόντος,
Αἴσωπε, οὐχ ἕνα ἄνθρω
πον ἔφης ἑωρακέναι; ὁ
Αἴσωπος, ναί, φησιν. τὸν
γὰρ λίθον ἐκεῖνον (τῇ χει-
ρὶ δείξας) πρὸ τοῦ εἰσό
δου κείμενον εὗρον, ἐφ᾽
ὃν οἱ εἰσιόντες πάντες
καὶ ἐξιόντες προσέπται-
ον. εἷς δέ τις πρὶν ἢ
προσπταῖσαι, ἄρας με-
τέθηκεν. ἐκεῖνον οὖν ἕνα
ἄνθρωπον εἶπον ἑωρακέ-
ναι, προτιμήσας τῶν ἄλ-
λων. καὶ ὁ Ξάνθος, οὐδὲν
παρὰ τῷ Αἰσώπῳ ἐξαργὸν
εἰς

εἰς ἀπολογίαν. ἄλλοτέ ποτε τοῦ Ξάνθου ἐξ ἀφέδρου ἐπανιόντος, καὶ πυνθανομένου τὸν Αἴσωπον, τί δή ποτε οἱ ἄνθρωποι μετ' ἀπόμυξιν τὰ τῆς γαστρὸς ἐκκρίματα βλέπουσιν; ἐκεῖνος ἔφη, κατὰ τοὺς παλαιοὺς χρόνους ἀνήρ τις τρυφερώτερον ζῶντα πολὺν χρόνον ὑπὸ σπατάλης ἐν ἀφόδῳ ἐκάθητο, ὡς καὶ τὰς οἰκείας ἐκεῖ διατρίβων ἀποπατῆσαι φρένας. ἐξ ἐκείνου τοίνυν δὲ δεδιότες οἱ λοιποὶ τῶν ἀνθρώπων, πρὸς τὰ τῆς γαστρὸς ἀφορῶσι λύματα, μή πως καὶ αὐτοὶ τοῦτο πεπόνθασιν. ἀλλὰ σὺ δέσποτα, μὴ φοβοῦ. οὐ γὰρ ἔχεις φρένας. ἐν ἡμέρᾳ δέ τινι συμποσίου συγκροτηθέντος, καὶ τοῦ Ξάνθου σὺν τοῖς ἄλλοις τῶν φιλοσόφων ἀνακλιθέντος, καὶ τοῦ πότου ἤδη ἐπικρατήσαντος, συχνὰ

περ

reſponſionē. Aliquādo aliàs Xantho ex latrina redeunte & interrogante Aeſopum, Quid ita homines poſt cacationem ventris excrementa aſpiciūt? Ille ait, Antiquis tēporibus vir quidam delicatius viuens multo tempore præ deliciis in latrina ſedebat, vt & ſua illic immorans cacauerit prçcordia. Ex illo tēpore igitur timentes cæteri homines, ventris inſpiciūt ſordes, ne quo modo & ipſi hoc patiantur. Sed tu here, ne time. non enim ſunt tibi præcordia. Die autem quodam, celebrato conuiuio, & Xantho cū aliis philoſophis diſcumbente, & potu iam inualeſcēte, crebræ quæ-

ſtion

ſtiones inter hos verſabantur. atq; Xãtho incipiente turbari, Æſopus aſtans, ait, Here, Bacchus tria poſſidet tẽperamenta: primùm voluptatis, ſecundũ ebrietatis, tertiũ cõtumelię. Et vos igitur poti iã & lætati, quæ reliqua ſunt omittite. tũ Xanthus iam ebrius ait, Tace: Inferis conſule. Et Æſopus: Igitur & in inferos diſtrahere. Ex diſcipulis autem quidã ſubebrium iã Xanthum vidẽs, & vt in vniuerſum dicam, temulentũ, O præceptor, inquit, poteſt'ne quis ebibere mare homo? Et ille, Admodũ quidẽ. ego enim ipſe hoc ebibã. Et diſcipulus, At ſi nõ poteris, quãnam tibi multã

irrog

προβλήματα μεταξὺ τούτων ἐκαλινδεῖτο. καὶ τοῦ Ξάνθου ἀρξαμένου ταράττεσθαι, Αἴσωπος παρεστὼς, ἔφη, δέσποτα, ὁ Διόνυσος τρεῖς κέκτηται κράσεις, τὴν μὲν πρώτην ἡδονῆς, τὴν δὲ δευτέραν μέθης, τὴν δὲ τρίτην ὕβρεως. καὶ ὑμεῖς οὖν πεπωκότες ἤδη καὶ ἡσθέντες, τὰ ἐφεξῆς καταλίπετε. καὶ ὁ Ξάνθος ἤδη μεθύων φησὶ, σιώπα· τοῖς ἐν ᾅδη συμβούλευε. καὶ ὁ Αἴσωπος, οὐκοῦν καὶ εἰς ᾅδου κατασπασθήσῃ. τῶν δὲ σχολαστικῶν τις ὑποβεβρεγμένον ἤδη τῇ μέθῃ τὸν Ξάνθον ἰδὼν, καὶ ὅλον εἰπεῖν οἰνοπλῆγα, καθηγητά, φησι, δύναταί τις ἐκπιεῖν τὴν θάλατταν ἄνθρωπος; καὶ ὃς, πάνυ μὲν οὖν. ἐγὼ γὰρ αὐτὸς ταύτην ἐκπίομαι. καὶ ὁ σχολαστικὸς, εἰ δ' οὐ δυνηθῇς, τί ποτέ σοι τίμημα.

ἐπιγ

ἐπιγράψω; καὶ ὁ Ξάνθος τὴν οἰκίαν μου τίθημι πᾶσαν. καὶ ἐπὶ τούτοις καταθέμενοι τοὺς δακτυλίους τὰς συνθήκας ἐκύρωσαν. πότε μὲν οὖν διελύθησαν. τῇ δ᾽ ὑστεραίᾳ πρωΐας ἐξεγερθέντος τοῦ Ξάνθου, καὶ τήν τε ὄψιν νιψαμένου, καὶ τὸν δακτύλιον ἐν τῷ νίπτεσθαι μὴ ἰδόντος, καὶ τὸν Αἴσωπον περὶ αὐτοῦ πυθομένου, ἐκεῖνος, οὐκ οἶδα, φησί, τί ποτε γέγονεν· ἓν δ᾽ οἶδα μόνον, ὅτι τῆς οἰκίας σου-τοῦ ἀλλότριος γέγονας. καὶ ὁ Ξάνθος, ὅτι τί δή; καὶ ὁ Αἴσωπος, ὅτι τὴν χθὲς μεθύων συνέθου τὴν θάλατταν ἐκπιεῖν, κἀπὶ ταῖς ὁμολογίαις κατέθου καὶ τὸν δακτύλιον. κἀκεῖνος, καὶ πῶς ἄρ᾽ ἐγὼ μεῖζον πίστεως ἔργον δυνήσομαι; ἀλλά σου νῦν δέομαι, εἴ τις σύνεσις, εἴ τις δεινό-

irrogabo? Tum Xanthus, Domũ meã depono totam. Atque interim depoſitis anulis pacta firmauerunt, tum diſceſſerũt. Poſtridie diluculo excitato Xantho, ac faciem lauante, & anulum inter lauandum non vidente, & Æſopum de eo interrogante, ille, Neſcio, inquit, quidnam factum fuerit: ſed vnum ſcio tantùm, quod à domo decideris tua. Tum Xanthus, Quamobrẽ? Et Æſopus, Quoniam heri ebrius pepigiſti mare ebibere, atq; in pactis depoſuiſti & anulum. Et is, Et quomodo maius fide opus potero? Verùm te nunc rogo, ſi quod commentũ, ſi qua verſu-

tia, ſi qua experiētia, præſto ſis, ac opē porrige, vt vincā, aut pacta diſſoluā: & Aeſopus, Vincere quidem haud licet, ſed vt ſoluas pacta efficiā. Cū hodie rurſus in vnū conueneritis, nullo modo videaris timere, verùm quę pactus es bene potus, eadē nunc etiam ſobrius dic. Iubeas itaq; ſtramenta & menſam in littore poni, & pueros paratos cum poculis porrigere tibi marinā aquam. Cùm autem omnem videris turbam concurriſſe ad ſpectaculū, ipſe diſcumbens iube ex mari impleri poculum: atque hoc accepto omnibus audientibus dic pactis præfecto, Quæ'nam apud vos fœdera in-

iuim

της καὶ ἐμπειρία, ξυμπαρέστασο, καὶ βοήθειαν ὄρεγε, ὡς περιγένωμαι, ἢ τάς γε συνθήκας λῦσαι· καὶ ὁ Αἴσωπος, περιγενέσθαι μὲν οὐκ ἔνι. λυθῆναι δὲ τὰς ὁμολογίας ποιήσω. ἐπειδὰν γὰρ αὖθις τήμερον εἰς ταὐτὸ συνέλθητε, μηδ᾽ ὅλως φανῇς δειλιάσας, ἀλλ᾽ ἅπερ ὡμολόγησας παροινῶν, ταῦτα καὶ νήφων λέγε. κέλευσον μέντοι στρώματα καὶ τράπεζαν παρὰ τὴν ἠιόνα τεθῆναι, καὶ παῖδας ἑτοίμους σὺν ἐκπώμασιν ὀρέγειν σοὶ τὸ θαλάττιον ὕδωρ. ἐπειδὰν δὲ σύμπαντα θεάσῃ τὸν ὄχλον συνδεδραμηκότα ἐπὶ τὴν θέαν, αὐτὸς ἀναπεσὼν κέλευσον ἐκ τῆς θαλάττης πληρωθῆναι τὸ ἔκπωμα. καὶ τοῦτο λαβὼν ἐν ἐπηκόῳ πάντων εἰπὲ τῷ συνθηκοφύλακι, τίνας παρ᾽ ὑμῖν πεποιή-

μεθα

κρίμην τὰς συνθήκας; καὶ ὃς ἀποκρινεῖταί σοι, ὡς ὡμολόγησας τὴν θάλασσαν ἐκπιεῖν. στραφεὶς οὖν σὺ πρὸς ἅπαντας οὕτω φράσον, ἄνδρες σάμιοι ἴστε καὶ ὑμεῖς πάντως πλείστους ὅσους ποταμοὺς ἐκβάλλοντας εἰς τὴν θάλασσαν, ἐγὼ δὲ συνεθέμην μόνην τὴν θάλατταν ἐκπιεῖν, οὐ μὴν καὶ τοὺς ἐξιόντας εἰς αὐτὴν ποταμούς. οὗτος οὖν ὁ σχολαστικὸς ἀπελθὼν πρότερον ἐπισχέτω τοὺς ποταμοὺς ἅπαντας, εἶτα δ' εὐθὺς ἐγὼ τὴν θάλατταν μόνην ἐκπίομαι. ὁ δὲ Ξάνθος τὴν μέλλουσαν ἐκ τούτου τῆς συνθήκης διάλυσιν ἐπιγνοὺς, ὑπερήσθη. τοῦ δὲ δήμου τοίνυν παρὰ τὸν αἰγιαλὸν συῤῥεύσαντος ἐπὶ θέαν τοῦ πραχθήσεσθαι μέλλοντες. καὶ τοῦ Ξάνθου κατὰ τὰ διδαχθέντα πρὸς

iuimus? Atque is reſpondebit tibi, quòd pepigeris mare ebibere. Conuerſus igitur tu ad omnes ſic dicito, Viri Samij, ſcitis & vos penitus quàm plurimos fluuios prorumpere in mare, ego autem pactus ſum ſolùm mare ebibere, nõ etiam exeũtia in ipſum flumina. Hic itaq; ſcholaſticus eat prius retenturus flumina omnia, deinde ſtatim mare ſolum ebibam. Xanthus autem futuram ex hoc pacti ſolutionem cognoſcens, vehementer lætatus eſt. Populo igitur ad littus confluente ad ſpectaculum eius quod faciundum erat, cúmque Xanthus quæ edoctus fuerat ab Aeſo

Æſopo feciſſet, ac dixiſſet, Samij acclamarunt laudātes ipſum & admirantes. Sed ſcholaſticus tū ante Xanthi pedes prouolutus, & victum ſe confitebatur & pacta rogabat diſſolui. Quod & fecit Xanthus exorante populo. Profectis autem ipſis in domū, Æſopus adiēs Xāthū inquit, Per omnē tibi vitā gratificatꝰ ego, nōne dignus ſum ô here conſequi libertatē? Et Xāthus obiurgādo ipſum repulit, dicens, An nolo ipſe hoc facere? ſed exi ante veſtibulū, & ſpeculare, & ſi videris duas cornices, renūcia mihi: bonū enī auguriū hoc: ꝙ ſi vnā videas, hoc malū. Accedēs igitur Æſopus,

παρὰ τοῦ Αἰσώπου δράσαντος, καὶ εἰπόντος, οἱ Σάμιοι ἀνεβόησαν εὐφημοῦντες αὐτὸν καὶ θαυμάζοντες. ὁ δὲ σχολαστικὸς προσπεσὼν τηνικαῦτα τῷ Ξάνθῳ, νενικῆσθαί τε ὡμολόγει, καὶ τὰς συνθήκας ἐδεῖτο λῦσαι. ὃ καὶ πεποίηκε Ξάνθος δυσωποῦντος τοῦ δήμου. ἀφικομένων δ' αὐτῶν εἰς τὴν οἰκίαν, Αἴσωπος προσελθὼν τῷ Ξάνθῳ φησίν, ὁ πάντα σοι τὸν βίον χαρισάμενος ἐγώ, οὐκ οὖν ἄξιός εἰμι δέσποτα τυχεῖν ἐλευθερίας; καὶ ὁ Ξάνθος λοιδορήσας αὐτὸν ἀπήλασε, λέγων, μὴ γὰρ οὐ βουλομένῳ μοι ἦν τοῦτο πρᾶξαι; ἀλλ' ἔξελθε πρὸ τοῦ πυλῶνος, καὶ σκέψαι, κἂν ἴδῃς δύο κορώνας, ἀνάγγειλόν μοι· ἀγαθὸς γὰρ οἰωνὸς οὗτος· ἐπεὶ εἰ μίαν ἴδῃς, τοῦτο πονηρόν. προσελθὼν οὖν ὁ Αἴσω

σωπος, καὶ συμβὰν, οὕτω δύο κορώνας ἐπί τινος ἰδὼν δένδρου καθεζομένας, προσελθὼν τῷ Ξάνθῳ ἀνήγγειλεν. ἐξιόντι δὲ τῷ Ξάνθῳ, ἡ ἑτέρα τούτων ἀπέπτη. καὶ ὁ Ξάνθος θατέραν μόνην ἰδὼν, ἔφη, οὐκ εἶπάς μοι κατάρατε, δύο ἑωρακέναι; καὶ ὅς, οὕτως ἀλλ' ἡ ἑτέρα ἀπέπτη. καὶ ὁ Ξάνθος, ἐπέλιπέ σοι δραπέτα τὸ χλευάζειν με; καὶ κελεύει αὐτὸν γυμνωθέντα τύπτεσθαι. τοῦ δ' Αἰσώπου μαστιζομένου προσελθών τις ἐκάλει ἐπὶ τὸ δεῖπνον τὸν Ξάνθον, καὶ ὁ Αἴσωπος ἔτι τυπτόμενος ἀνεβόησεν· οἴμοι τῷ δυστήνῳ. ἐγὼ μὲν γὰρ ὁ τὸ δικόρωνον ἰδὼν τύπτομαι, σὺ δ' ὁ μίαν ἰδὼν μόνην εἰς εὐωχίαν ἄπει. ἕωλος ἄρα ἦν ἡ οἰωνοσκοπία. καὶ ὁ Ξάνθος τὸ ἀγχίνουν αὐτοῦ

pus, & cũ fortè duas ſic cornices ſupra quadã vidiſſet arbore ſedẽtes, accedens Xantho renũciauit. Exeunte autẽ Xãtho altera harũ auolauit: & Xanthus alterã ſolam vidẽs, ait, Nõ'ne dixiſti mihi, execrãde, duas vidiſſe te? & is, Ita, ſed altera auolauit. Tum Xãthus, Reliquũ erat tibi fugitiue, vt derideres me? & iubet eum denudatũ verberari. At dũ Æſopus verberabatur, profectus quidã inuitauit ad cœnã Xãthũ, ac Æſopꝰ inter verbera exclamauit, Hei miſero mihi. ego em̃ q duas vidi cornices verberor: tu verò q vnã tãtũ, in cõuiuium abis. vanũ itaq; fuit auguriũ. tũ Xanthus ſolertiam

eius admiratus, ceſſare iubet verbera. Nō multis autē pòſt diebus philoſophos & rhetoras cùm inuitaſſet Xanthus, iuſſit Aeſopo ante veſtibulum ſtare, & nullum idiotam ingredi ſinere, ſed ſapiētes ſolos. Hora autē prandij clauſo veſtibulo Aeſopus intus ſedebat. Ex inuitatis autem quodam profecto, & ianuam pulſante, Aeſopus intus ait: Quid mouet canis? Ille putans canis vocari, iratꝰ diſceſſit. ſic ergo vnuſquiſque veniēs, redibat iratꝰ, putās ſe iniuria affici, Aeſopo eadē oēs intus interrogante. Quū autē vnus ipſorū pulſaſſet, & quid mouet canis, audiuiſſet, & caudā & aures reſpon

αὐτοῦ θαυμάσας, παύσασθαι κελεύει τυπτόμενον. μετ' οὐ πολλὰς ἡμέρας φιλοσόφους καὶ ῥήτορας καλέσας ὁ Ξάνθος, ἐκέλευσε τῷ Αἰσώπῳ πρὸ τοῦ πυλῶνος στῆναι, καὶ μηδένα τῶν ἰδιωτῶν εἰσελθεῖν συγχωρῆσαι, ἀλλ' ἢ τοὺς σοφοὺς μόνους. τῇ δὲ ὥρᾳ τοῦ ἀρίστου κλείσας Αἴσωπος τὸν πυλῶνα ἐντὸς ἐκαθέσθη. τῶν κεκλημένων δέ τινος ἐλθόντος, καὶ τὴν θύραν κόπτοντος, Αἴσωπος ἔνδοθεν ἔφη· τί σείει ὁ κύων; ὁ δὲ νομίσας κύων κληθῆναι, ὀργισθεὶς ἀνεχώρησεν. οὕτως οὖν ἕκαστος ἀφικνούμενος, αὖθις ἀπῄει σὺν ὀργῇ, νομίσας ὑβρίζεσθαι, τοῦ Αἰσώπου ταῦτα πάντας ἔνδοθεν ἐρωτῶντος. ἑνὸς δὲ αὐτῶν κόψαντος, καὶ τί σείει ὁ κύων ἀκούσαντος, καὶ τήν τε κέρκον καὶ τὰ ὦτα

ὥστε ἀποκριθέντος, Αἴσωπος αὐτὸν ὀρθῶς δοκιμάσας ἀποκεκρίσθαι, ἀνοίξας πρὸς τὸν δεσπότην ἤγαγε, καί φησιν, οὐδεὶς τῶν φιλοσόφων συνεστιαθῆναί σοι ἦλθεν, ὦ δέσποτα, πλὴν οὗτος μόνος. καὶ ὁ Ξάνθος σφόδρα ἠθύμησε, παραλελογίσθαι οἰηθεὶς ὑπὸ τῶν κληθέντων. τῆς δ' ὑστεραίας συνελθόντες οἱ κληθέντες ἐπὶ τὴν διατριβὴν, ἐνεκάλουν τῷ Ξάνθῳ, φάσκοντες, ὡς ἔοικας, ὦ καθηγητὰ, ἐπεθύμεις μὲν αὐτὸς ἐξουδενῶσαι ἡμᾶς, αἰδούμενος δὲ, τὸν σαπρὸν ἐπὶ τοῦ πυλῶνος ἔστησας Αἴσωπον, ὡς προπηλακίσαι καὶ κύνας ἡμᾶς ἀποκαλέσαι. καὶ ὁ Ξάνθος, ὄναρ τοῦτ' ἐστὶν, ἢ ὕπαρ; κἀκεῖνοι, εἰ μὴ ῥέγχομεν, ὕπαρ. καὶ δὴ τάχος μετακληθεὶς Αἴσωπος, καὶ ἐρωτηθεὶς σὺν ὀργῇ

τοῦ

reſpōdiſſet, Aeſopus ipſum rectè iudicans reſpondiſſe, aperta ianua ad herū duxit, ac inquit, Nullus philoſophus ad conuiuiū tuū venit ô here, præter hūc ſolum. Et Xāthus valde triſtatus eſt, deceptū ſe exiſtimās ab inuitatis. Poſtridie cùm veniſſent inuitati ad literarium ludū, accuſabant Xanthū, dicentes, Vt videris, ô prę ceptor, cupiebas quidem ipſe cōtemnere nos, ſed veritus, putridum in veſtibulo cōſtituiſti Aeſopum, vt nos iniuria afficeret & canes vocaret. Et Xāthꝰ, inſomniū'ne id eſt, an vera res? Tū illi, Niſi ſtertimus, vera res. Et celeriter vocatus Aeſopus & rogatus cū ira, cuius

rei

rei gratia amicos i-
gnominioſè amoli-
tus eſſet, ait, Non tu
mihi here mandaſti,
ne quẽ vulgariũ ac
indoctũ hoĩem pmit
terẽ in tuũ cõuenire
cõuiuiũ, ſed ſolos ſa-
piẽtes? tũ Xãthus, Et
quales hi? nõne ſapiẽ
tes? & Æſopꝰ, Nullo
pacto: ipſis etẽ pul
ſantibus ianuã, & me
intꝰ rogitãte, quidnã
moueat canis, neque
quiſquã eorũ intelle
xit ſermonẽ. Ego igi
tur cũ indocti oẽs vi-
derẽtur, nullũ ipſorũ
introduxi, niſi hunc
qui ſapiẽter reſpõdit
mihi. Sic igitur quũ
Æſopus reſpõdiſſet,
rectè omnes dicere
ipſum cõfirmarunt.
Ac poſt dies rurſum
aliquot Xãthꝰ ſequẽ-
te Æſopo ad monu-
mẽta acceſſit. Et quę
in

τοῦ χάριν τοὺς φίλους ἀ-
τίμως ἀπέστρεψεν, ἔφη,
οὐχὶ σύ μοι δέσποτα ἐ-
νετείλω, μή τινα τῶν ἰ-
διωτῶν καὶ ἀμαθῶν ἄν
δρῶν ἐάσαι πρὸς τὴν
σὴν συνελθεῖν εὐωχί-
αν, ἀλλ' ἢ τοὺς σοφοὺς μό
νους; καὶ Ξάνθος, καὶ τίνες
οὗτοι, οὐ τῶν σοφῶν; καὶ ὁ
Αἴσωπος, οὐδεμιᾷ μη-
χανῇ· αὐτῶν καὶ γὰρ κο
πτόντων τὴν θύραν, κἀ-
μοῦ ἔνδοθεν ἐρωτῶντος,
τί ποτε σείει ὁ κύων, οὐδ'
ὁστισοῦν αὐτῶν συνῆκε
τὸν λόγον. ἐγὼ γοῦν ὡς ἀ-
μαθῶν πάντων φαινέν
των, οὐδένα τούτων εἰσή
γαγον, πλὴν τοῦ σοφῶς
τοῦτον ἀποκριθέντα μοι.
οὕτως οὖν τοῦ Αἰσώπου ἀ-
πολογησαμένου, ὀρθῶς ἅ-
παντες λέγειν αὐτὸν ἐ-
ψηφίσαντο. καὶ μεθ' ἡμέ
ρας πάλιν τινὰς ὁ Ξάν
θος ἑπομένου τοῦ Αἰσώ-
που πρὸς τὰ μνήματα
παρεγένετο, καὶ ἃ ἐν
ταῖς

τοῖς λάρναξιν ἐπιγράμματα ἦν ἀναγινώσκων ἑαυτὸν ἔτερπε. ὁ δ᾽ Αἴσωπος ἔν τινι τούτων ἐγκεχαραγμένα στοιχεῖα ταῦτα ἰδόντος, α β δ ο ε θ χ, ἐπιδείξαντός τε τῷ Ξάνθῳ, καὶ ἐρομένου, εἰ ἄρα ταῦτα εἰδείη· ἐπιμελῶς ἐκεῖνος σκεψάμενος, οὐχ οἷός τ᾽ ἐγένετο τὴν τούτων εὑρεῖν διασάφησιν, καὶ ὡμολόγησεν ἀπορῆσαι τοῖς ὅλοις. καὶ ὁ Αἴσωπος, εἰ διὰ ταύτης τῆς στήλης, ὦ δέσποτα, θησαυρὸν ὑποδείξω σοι, τίνι με ἀμείψῃ; καὶ ὅς, θάρσει, λήψῃ γὰρ τὴν ἐλευθερίαν σου, καὶ τὸ ἥμισυ τοῦ χρυσίου. τότε ὁ Αἴσωπος ἀποσχὼν τῆς στήλης βήματα τέσσαρα, καὶ ὀρύξας, ἀνέλαβέ τε τὸν θησαυρὸν, καὶ ἤνεγκε τῷ δεσπότῃ, λέγων, δός μοι τὴν ἐπαγγελίαν, δι᾽ ἧς εὗρες τὸν θησαυρόν.

in arcis erant epigrāmata legens ſeipſum delectabat. At Æſopo in quadā ex ipſis inſculptas literas has vidente, α β δ ο ε θ χ, oſtendentéque Xantho, atq; rogante, an haſce nouiſſet: diligenter ille ſcrutatus, nō potis fuit harum inuenire declarationem, ac faſſus eſt dubitare omnino. Tum Æſopus, Si per hanc columnulam ô here, theſaurum oſtēdam tibi, qua re me remunerabis? Et is, Confide, accipies enim libertatem tuā, atq; dimidiū auri. Tunc Æſopus diſtās à cippo paſſus quatuor, & fodiens, accepitq; theſaurum, & tulit hero, dicens, Da mihi promiſſum, cuius cauſa īueniſti theſaurum.

rum. & Xāthus, Nō ſi & ego ſapiam, niſi & ſenſum literarum mihi dixeris : nam ſcire hoc multò re inuenta mihi pretioſius. & Aeſopus, Qui theſaurū infodit hîc, vt vir ſapiens literas inſculpſit has, quę & inquiunt, α recedēs, β paſſus, δ quatuor, ο fodiens, ε inuenies, θ theſaurum, χ auri. Et Xāthus, Quia ita ſolers es & aſtutus, non accipies tuā libertatem. Et Aeſopus, Renūciabo dandum aurum ô domine regi Byzantinorum: illi enim reconditum eſt. Et Xanthus, Vnde hoc noſti? Et ille, Ex literis : hoc enim inquiunt, α redde, β regi, δ Dionyſio, ο quem, ε inueniſti, θ theſau

ρεῖν. καὶ ὁ Ξάνθος, οὐχ οὕτω κἀμὲ εἰδέναι, εἰ μὴ καὶ τὸν νοῦν τῶν στοιχείων μοι φράσῃς· τὸ γὰρ μαθεῖν τοῦτο πολὺ τοῦ εὑρήματος ἐμοὶ τιμιώτερον. καὶ ὁ Αἴσωπος ὁ τὸν θησαυρὸν κατορύξας ἐνταῦθα, ὡς σοφὸς ἀνὴρ τὰ στοιχεῖα διεχάραξε ταῦτα, ἃ καί φησιν, α ἀποβὰς, β βήματα, δ τέσσαρα, ο ὀρύξας, ε εὑρήσεις, θ θησαυρὸν, χ χρυσίου. καὶ ὁ Ξάνθος, ἐπειδήπερ οὕτως ἐπίβουλος εἶ καὶ πανοῦργος, οὐ λήψῃ σου τὴν ἐλευθερίαν. καὶ ὁ Αἴσωπος, ἀναγγελῶ δοθῆναι, ὦ δέσποτα, τὸ χρυσίον τῷ βασιλεῖ Βυζαντίων. ἐκείνῳ γὰρ τεταμίευται. καὶ ὁ Ξάνθος πόθεν τοῦτο οἶδας; κἀκεῖνος, ἐκ τῶν στοιχείων· τοῦτο γάρ φησιν α ἀπόδος, β βασιλεῖ, δ Διονυσίῳ, ο ὃν, ε εὗρες, θ θησαυ

θησαυρὸν, χ χρυσίου. καὶ ὁ Ξάνθος ἀκούσας τοῦ βασιλέως εἶναι τὸ χρυσίον, τῷ Αἰσώπῳ ἔφη, λαβὼν τὸ ἥμισυ τοῦ ἑρμαίου, ἡσύχασον. κἀκεῖνος, οὐ σύ μοι νῦν τοῦτο παρέχεις, ἀλλ' ὁ χρυσίον ἐνθάδε κατορύξας· καὶ ὅπως, ἄκουσον, τοῦτο γὰρ λέγει τὰ γράμματα, α ἀνελόμενοι, β βαδίσαντες, δ διέλεσθε, ο ὃν ε εὕρετε, θ θησαυρὸν, χ χρυσίου. καὶ ὁ Ξάνθος, δεῦρο, φησιν, εἰς τὴν οἰκίαν, ὡς ἂν καὶ τὸν θησαυρὸν διελώμεθα, καὶ σὺ τὴν ἐλευθερίαν ἀπολάβῃς. ἐλθόντων οὖν, ὁ Ξάνθος φοβούμενος τὸ τοῦ Αἰσώπου λάλον, εἰς εἱρκτὴν αὐτὸν ἐκέλευσεν ἐμβληθῆναι. καὶ ὁ Αἴσωπος ἀπαγόμενος, τοιαῦται, φησιν, εἰσὶν αἱ ὑποσχέσεις τῶν φιλοσόφων; οὐχ ὅτι γὰρ οὐκ ἀπολαμβάνω μου τὴν

theſaurum, χ auri. Et Xanthus audiens regis eſſe theſaurum, Aeſopo ait, Accepto dimidio lucri, taceto. Et ille, Nō tu mihi nunc hoc præbes, ſed qui aurū hîc infodit: ac quemadmodum, audi: hoc enim dicunt literæ, α acceptum, β vadentes, δ diuidite, ο quem, ε inueniſtis, θ theſaurum, χ auri. Et Xanthus, Veni, inquit, in domū, vt & theſaurum diuidamus, & tu libertatem accipias. Profectis ergo, Xanthus timens Aeſopi loquacitatem, in carcerem ipſum iuſſit iniici. Et Aeſopus inter abducendū, Huiuſmodi, inquit, ſunt promiſſa philoſophorum? non ſolùm enim nō accipio meā libert

libertatem, ſed & in carcerem iubes inijci me. Xãthus igitur iuſſit ipſum ſolui, & ait ei, Nimirũ rectè inquis, vt parta libertate vehementior ſis contra me accuſator. Tum Æſopus dixit, Quodcunque mihi potes facere, fac malum: omnino vel inuitus liberabis me. Ea verò tempeſtate huiuſmodi res Sami obtigit. Quũ publicè feſtum celebraretur, repẽtè aquila deuolans, & publicum rapiens anulum, in ſerui ſinum demiſit. Itaque Samij perterriti, & in plurimum ob hoc prodigium cùm incidiſſent mœrorem, in vnũ coacti, cœperũt rogare Xãthum, quòd primus ciuium eſſet & philoſop

τὴν ἐλευθερίαν, ἀλλὰ καὶ εἰς δεσμωτήριον κελεύεις βληθῆναί με. ὁ μὲν οὖν Ξάνθος ἐκέλευσεν αὐτὸν ἀπολυθῆναι, καὶ πρὸς αὐτὸν ἔφη, πάνυ καλῶς φῂς, ἵν' ἐλευθερίας τυχὼν, σφοδρότερός μου γένῃ κατήγορος. ὁ δὲ Αἴσωπος εἶπεν, ὅ, τι ποτέ μοι ἔχεις κακὸν ποιεῖν, ποίει. πάντως καὶ ἄκων ἐλευθερώσεις με. κατὰ δὲ τοὺς καιροὺς τούτους συνέπεσέ τι τοιοῦτον ἐν Σάμῳ. πανδήμου ἑορτῆς ἀγομένης αἴφνης ἀετὸς καταπτὰς, καὶ τὸν δημόσιον ἁρπάσας δακτύλιον, εἰς δούλου κόλπον ἀφῆκεν. οἱ μὲν οὖν Σάμιοι θορυβηθέντες, καὶ εἰς πλείστην περὶ τοῦδε τοῦ σημείου πεσόντες τὴν ἀγωνίαν, κατὰ ταυτὸν ἀθροισθέντες, ἤρξαντο δεῖσθαι τοῦ Ξάνθου. ἅτε πρώτου τῶν πολιτῶν ὄντος καὶ φιλοσ

λοσόφε, σαφίσαι τὴν κρίσιν τοῦ σημείου διασαφῆσαι. ὁ δὲ τοῖς ὅλοις ἐπαπορῶν, χρόνον ᾔτησε. καὶ ἀφικόμενος οἴκαδε, πολὺς ἦν ἀθυμῶν, καὶ τῇ λύπῃ βαπτιζόμενος, οἷα δὴ μηδὲν κρῖναι δυνάμενος. ὁ δὲ Αἴσωπος τὴν ἀθυμίαν συννοήσας τοῦ Ξάνθου, προσελθὼν, λέγει, τοῦ χάριν, ὦ δέσποτα, οὕτω δὴ ἀτελεῖς ἀθυμῶν; ἐμοὶ προσανάθου. χαίρειν εἰπὼν τῷ λυπεῖσθαι, αὔριον δ' εἰς ἀγορὰν προσελθὼν, εἰπὲ τοῖς Σαμίοις, ὡς ἐγὼ οὔτε σημειολυτεῖν ἐπαιδεύθην, οὔτ' οἰωνοσκοπεῖν, παῖς δέ μοι πρόσεστι πολλῶν πεῖραν εἰδὼς, αὐτὸς ὑμῖν τὸ ζητούμενον λύσει. κἂν μὲν αὐτὸς ἐπιτύχω τῆς λύσεως δέσποτα, σὺ τὴν δόξαν ἀποίσῃ, τοιούτῳ χρώμενος δούλῳ· ἂν δ' ἀποτύχω, ἐμοὶ μόνῳ ἡ

ἐντ

loſophus, vt ſibi iudiciũ prodigij manifeſtaret. At ille oĩno ambigẽs, tempus petiit. Et profectus domũ, multùm erat triſtis, & ſolicitudinibus immerſus, vt qui nihil iudicare poſſet. Sed Æſopus mœrore Xanthi cognito, adiẽs ait, Qua cauſa ô here ſic perſeueras triſtari? mihi cõmitte, valere iuſſo mœrore. Cras in forum profectꝰ dic Samiis, Equidem neq; prodigia ſoluere didici, neque augurari, ſed puer mihi eſt multarũ rerũ peritus, ipſe vobis quæſitum ſoluet. Et ſi ipſe conſecutus fuero ſolutionẽ here, tu gloriã reportabis, tali vtẽs ſeruo: ſin minus fuero cõſecutus, mihi ſoli

erit dedecus. perſuaſus igitur Xãthus, & poſtero die in theatrum profectus, & ſtans in medio iuxta admonitiones Aeſopi cõcionatus eſt iis qui conuenerant. Illi verò ſtatim rogabant Aeſopum acciri: qui cùm veniſſet ſtaretq; in medio, Samij facie ipſius cõſiderata, deridentes clamabant, Hæc facies prodigium ſoluet? ex deformi hoc quid vnquam boni audiemus? atq; ridere cœperũt. Et Aeſopus extenta manu & ſilẽtio petito, inquit, Viri Samij, quid faciẽ meã cauillamini? non faciẽ, ſed animũ reſpicere oportet. Sępe eñ in turpi forma bonũ animum natura impoſuit. An vos exter

ἐντεῦθεν περισριβήσεται ὕβρις. πειθεὶς οὖν ὁ Ξάνθος, καὶ τῇ ὑστεραίᾳ εἰς τὸ θέατρον ἀπαντήσας καὶ καταστὰς εἰς τὸ μέσον κατὰ τὰς ὑποθήκας Αἰσώπου διελέχθη τοῖς συνελθοῦσιν. οἱ δ' εὐθέως ἠξίουν τὸν Αἴσωπον κληθῆναι· τοῦ δ' ἀφικομένου καὶ στάντος ἐπὶ τοῦ μέσου, οἱ Σάμιοι τὴν ὄψιν αὐτοῦ καταvοήσαντες, ἐρεσχελοῦντες ἐφώνουν, αὕτη ἡ ὄψις σημεῖον λύσει; ἐκ τοῦ αἰσχροῦ τούτου τί ποτε καλὸν ἀκουσόμεθα; καὶ γελᾶν ἤρξαντο. καὶ ὁ Αἴσωπος κατασείσας τῇ χειρὶ καὶ ἡσυχίαν αἰτήσας γενέσθαι, φησιν, ἄνδρες Σάμιοι, τί μου τὴν ὄψιν σκώπτετε; οὐκ εἰς τὴν ὄψιν, ἀλλ' εἰς τὸν νοῦν ἀποβλέπειν χρή. πολλάκις γὰρ καὶ τῇ φαύλῃ μορφῇ χρηστὸν νοῦν ἡ φύσις ἐνέθηκεν. ἢ τὴν ἔξωθ

ἔξωθεν τῶν κεραμίων μορφὴν σκοπεῖτε ὑμεῖς, ἀλλ' οὐ τὴν ἐντὸς γεῦσιν τοῦ οἴνου; ταῦτα τοῦ Αἰσώπου πάντες ἀκούσαντες, ἔλεγον, Αἴσωπε, εἴ τι δύνασαι, λέγε τῇ πόλει. καὶ ὃς μετὰ παρρησίας ἔφη, ἄνδρες Σάμιοι, ἐπειδὴ ἡ τύχη φιλόνεικος οὖσα, δόξης ἀγῶνα τέθεικε δεσπότῃ καὶ δούλῳ· κἂν μὲν ὁ δοῦλος ἥττων φανῇ τοῦ δεσπότου, διὰ μαστίγων ἐλαθήσεται· εἰ δὲ ἀμείνων, οὐδὲν ἔλαττον καὶ οὕτω πληγαῖς ξανθήσεται. εἰ ὑμεῖς διὰ τῆς ἐλευθερίας παρρησίαν χαρίσαισθέ μοι, ἐγὼ νῦν ὑμῖν ἀδεῶς τὸ ζητούμενον φράσω. τότε ὁ δῆμος ἀπὸ μιᾶς γλώττης πρὸς τὸν Ξάνθον ἐβόων, ἐλευθέρωσον Αἴσωπον, ὑπάκουσον Σαμίοις, χάρισαι τὴν ἐλευθερίαν αὐτοῦ τῇ πόλει. ὁ δὲ Ξάνθος

οὐκ

exteriorē teſtarū formā cōſideratis, ac nō potius interiorē vini guſtū? Hæc ab Aeſopo cū audiſſent oēs, dixerunt, Aeſope, ſi quid potes, dic ciuitati. Et ille audacter ait, Viri Samij, qm̄ fortuna quę contentionis ſtudioſa eſt, gloriæ certamē ꝑpoſuit dño & ſeruo: & ſi ſeruus inferior videatur dño, verberib⁹ cęſus abibit: ſin autē pſtātior, nihilomin⁹ & ſic verberib⁹ lacerabitur: ſi vos ꝑ libertatē loquēdi mihi ſiduciā īdulſeritis, ego nūc vobis intrepidè q̄ſitū narrabo. Tūc popul⁹ vno ore clamabat ad Xāthū, libertate dona Aeſopū, obtēpera Samiis, largire libertatē eius ciuitati. At Xāth⁹ nō

 annue

annuebat. & prætor ait, Xanthe, ſi tibi nō placet auſcultare populo, ego hac hora Æſopū libertate donabo, & tūc tibi æqualis fuerit. tunc igitur Xanthus neceſſariò libertatem reddidit. Et præco clamauit, Xāthus philoſophus liberum Samiis largitur Æſopum. Atq; interim finem ſermo Æſopi accepit, dicentis Xātho, Vel inuitus me libertate donabis. Æſopus itaq; libertatē conſequutus, ſtās in medio ait, Viri Samij, aquila, vt ſcitis, regina auium eſt, quoniā autē imperatoriū anulū hæc raptū demiſit in ſerui ſinū, hoc ſignifica re vult, quendam ex iis qui nunc ſunt regē velle veſtrā liber-

tatem

οὐκ ἐπένευσε. καὶ ὁ πρύτανις ἔφη, Ξάνθε, εἰ μή σοι δοκεῖ ὑπακοῦσαι τῷ δήμῳ, ἐγὼ τῇδε τῇ ὥρᾳ Αἴσωπον ἐλεύθερον αὐτὸν ποιήσαιμι, καὶ τότε σοι ὁμότιμος ἔσται. τηνικαῦτα τοίνυν ὁ Ξάνθος ἀνάγκῃ τὴν ἐλευθερίαν ἀπέδωκε. καὶ ὁ κῆρυξ ἐβόα, Ξάνθος ὁ φιλόσοφος ἐλευθεροῖ Σαμίοις τὸν Αἴσωπον. κἂν τούτῳ πέρας ὁ τοῦ Αἰσώπου λόγος εἰλήφει, φάμενος πρὸς τὸν Ξάνθον, ὡς καὶ ἄκων ἐλευθερώσεις με. Αἴσωπος οὖν ἐλευθερίας τυχὼν, στὰς εἰς τὸ μέσον, ἔφη, ἄνδρες Σάμιοι, ὁ μὲν ἀετὸς, ὡς ἴστε, βασιλεὺς τῶν ὀρνίθων ἐστὶν, ὅτι δὲ τὸ στρατηγικὸν δακτύλιον οὗτος ἁρπάσας ἀφῆκεν εἰς δούλου κόλπον, τοῦτο σημαίνειν βούλεται, ὅτι τῶν νυνὶ βασιλέων τις βούλεται ὑμῶν τὴν

ἐλεύ

ἐλευθερίαν δουλῶσαι, καὶ τοὺς κυρίους νόμους ἀκύρους δεῖξαι. ταῦτα οἱ μὲν Σάμιοι ἀκούσαντες κατηφείας ἐπλήσθησαν. μετὰ δ᾽ οὐ πολὺν χρόνον καὶ γράμματα παρὰ Κροίσου τοῦ Λυδῶν βασιλέως ἧκε Σαμίοις, κελεύοντα τὸ ἀπὸ τοῦδε φόρους αὐτῷ παρέχειν, εἰ δὲ μὴ πείθοιντο, πρὸς μάχην ἑτοίμους εἶναι. ἐβουλεύσαντο μὲν οὖν ἅπαντες. ἔδοξαν γὰρ ὑπήκοοι γενέσθαι τῷ Κροίσῳ. συνοῖσον μέν τοι εἶναι καὶ Αἴσωπον ἐρωτῆσαι. κἀκεῖνος ἐρωτηθεὶς εἶπε, τῶν ἀρχόντων ὑμῶν γνώμην δεδωκότων εἰς φόρου ἀπαγωγὴν ὑπακούειν τῷ βασιλεῖ, συμβουλὴν μὲν οὐδ᾽ ὥς, λόγον δὲ ἐρῶ ὑμῖν, καὶ εἴσεσθε τὸ συμφέρον. ἡ τύχη δύο ὁδοὺς ἔδειξαν ἐν τῷ βίῳ, θατέραν μὲν ἐλευθερίας, ἧς μὲν ἀρχὴ

tatẽ in ſeruitutẽ redigere, atq; ſancitas leges irritas facere. his auditis Samij mœrore repleti ſunt. Sed nõ multo pòſt tpe & literę à Crœſo Lydorũ rege venerunt ad Samios, iubentes eis ab illo tpe vt tributa ſibi pẽderẽt: ſin minꝰ obtẽpauerĩt, vt ad pugnã ſe parẽt. Cõſultabãt igitur vniuerſi: timuerũt. n. ſubditi fieri Crœſo, cõducibile tũ eſſe & Æſopũ cõſulere. Et ille cõſultus ait, cũ prĩcipes veſtri ſententiã dixerint de tributo dãdo obtẽperãdũ eſſe regi, cõſiliũ iã minimè, ſed narrationẽ vobis afferã, & ſcietis quid cõducat. Fortuna duas vias oſtẽdit ĩ vita, alterã libertatis, cuius principiũ acceſſu difficile,

 ſed

ſed finis planus: alteram ſeruitutis, cuius principium facile & acceſſibile, finis autem laborioſus. His auditis, Samij exclamauerunt, Nos cùm ſimus liberi, ſerui eſſe gratis nolumus, & oratorem infecta pace remiſerunt. His ergo cognitis, Crœſus decreuit bellum in Samios mouere. ſed legatus retulit, Non poteris Samios debellare, quamdiu eſt apud eos Aeſopus, & conſilia ſuggerit. Potes autem magis, ait, ó rex, legatis miſſis, petere ab ipſis Aeſopum, pollicitus eis pro eo & gratias alias relaturum, & ſolutionem iuſſorum tributorum. Et tunc fortè poteris eos

καὶ δύσβατος, τὸ δὲ τέλος ὁμαλόν· θατέραν δὲ δουλείας, ἧς ἡ μὲν ἀρχὴ εὐπετής τε καὶ βάσιμος, τὸ δὲ τέλος ἐπώδυνον. ταῦτα ἀκούσαντες οἱ Σάμιοι, ἀνεβόησαν, ἡμεῖς ἐλεύθεροι ὄντες, ἑκόντες οὐ γινόμεθα δοῦλοι, καὶ τὸν πρεσβευτὴν οὐ σὺν εἰρήνῃ ἀπέπεμψαν. ὁ μὲν οὖν Κροῖσος ταῦτα μαθὼν ἐβουλεύσατο πόλεμον κατὰ τῶν Σαμίων κινεῖν. ὁ δὲ πρεσβευτὴς ἀνήγγειλεν, ὡς οὐκ ἂν δυνηθείης Σαμίους ὑπὸ χεῖρα λαβεῖν Αἰσώπου παρ' αὐτοῖς ὄντος, καὶ γνώμας ὑποτιθέντος. δυνήσῃ δὲ μᾶλλον, εἶπεν, ὦ βασιλεῦ, πρέσβεις ἀποστείλας, ἐξαιτῆσαι παρ' αὐτῶν Αἴσωπον, ὑπισχνούμενος αὐτοῖς ἀντ' αὐτοῦ χάριτας ἄλλας τε δοῦναι, καὶ λύσιν τῶν ἐπιταττομένων φόρων. καὶ τότε τάχα οἷος

ὡς πε ἔσῃ τούτων περιγίνεσθαι. καὶ ὁ μὲν Κροῖσος κατὰ ταῦτα πρεσβευτὴν ἀποστείλας ἐκδοῦναι ἤτει τὸν Αἴσωπον. Σάμιοι δὲ τοῦτον ἐκδοῦναι γνώμης ἐγένοντο. Αἴσωπος δὲ τοῦτο μαθὼν, ἐν μέσῳ τῆς ἀγορᾶς ἔστη, καί φησι, ἄνδρες Σάμιοι, κἀγὼ μὲν περὶ πολλοῦ ποιοῦμαι παρὰ τοὺς πόδας ἀφικέσθαι τοῦ βασιλέως, ἐθέλω δὲ ὑμῖν ἕνα μῦθον εἰπεῖν· καθ' ὃν χρόνον ὁμόφωνα ἦν τὰ ζῶα, πόλεμον οἱ λύκοι τοῖς προβάτοις συνῆψαν. τῶν δὲ κυνῶν συμμαχούντων τοῖς θρέμμασι, καὶ τοὺς λύκους ἀποσοβούντων, οἱ λύκοι πρεσβευτὴν ἀποστείλαντες ἔφασαν τοῖς προβάτοις, εἰ βούλοιντο βιοῦν ἐν εἰρήνῃ, καὶ μηδένα πόλεμον ὑποπτεύειν, τοὺς κύνας αὐτοῖς ἐκδοῦναι. τῶν δὲ προβάτων ὑπ' ἀνοίας

eos ſuperare. Et Crœſus his perſuaſus, legato miſſo, dedi ſibi petebat Aeſopũ. Samij autẽ hunc tradere decreuerũt. Quo cognito, Aeſopus in media concione ſtetit, ac inquit, Viri Samij, & ego permulti facio ad regis pedes proficiſci, ſed volo vobis fabulam vnam dicere: Quo tempore animalia inter ſe loquebãtur, lupi bellum ouibus intulerunt. vnà verò cum ouibus canibus prœliantibus, ac lupos arcentibus, lupi legato miſſo dixerunt ouibus, ſi voluerint viuere in pace, & nullum ſuſpicari bellum, vt canes ſibi traderent. Oues verò quum ob ſtultitiam

perſuaſæ eſſent,& canes tradidiſſent, lupi & canes dilacerarunt, & oues nullo negotio interemerunt. Samij igitur fabulę ſenſu percepto, decreuerunt apud ſe detinere Aeſopũ. Ille verò non permiſit, ſed cum legato vnà ſoluit,& ad Crœſum ſe conferebat. Profectis itaque iis in Lydiã, rex ante ſe ſtantẽ Aeſopum videns, indignatus eſt, dicens, Vide qualis homuncio obſtitit mihi ad tantam inſulam ſubiugãdam? tum Aeſopus, Maxime rex, nõ vi neque neceſſitate coactus ad te veni, ſed ſponte adſum: patere autem me parumper audire. Vir quidam cùm locuſtas caperet occideretq́;

ας πεισθέντων, καὶ τοὺς κύνας ἐκδεδωκότων, οἱ λύκοι τούς τε κύνας διεσπάραξαν, καὶ τὰ πρόβατα ῥᾷστα διέφθειραν. οἱ Σάμιοι τοίνυν τὸ τοῦ μύθου βούλημα συννοήσαντες, ὥρμησαν μὲν παρ' ἑαυτοῖς κατασχεῖν τὸν Αἴσωπον. ὁ δὲ οὐκ ἠνέσχετο, ἀλλὰ τῷ πρεσβευτῇ συναποπλεύσας, πρὸς Κροῖσον ἀπῄει. ἀφικομένων δὲ αὐτῶν εἰς Λυδίαν, ὁ βασιλεὺς ἐπίπροσθεν αὐτοῦ στάντα τὸν Αἴσωπον θεασάμενος, ἠγανάκτησε, λέγων, ἴδε ποταπὸν ἀνθρώπιον ἐμποδὼν μοι γέγονε νῆσον ὑποτάξαι τοσαύτην; καὶ ὁ Αἴσωπος, μέγιστε βασιλεῦ, οὐ βίᾳ, οὐδὲ ἀνάγκῃ πρός σε παρεγενόμην, ἀλλ' αὐθαίρετος πάρειμι· ἀνάσχου δέ μου μικρὸν ἀκοῦσαι. ἀνήρ τις ἀκρίδας συλλέγων, καὶ ἀ-

ποκ

ποκτείνυς, εἶλε καὶ τέττιγα. ἐπεὶ δὲ κἀκεῖνον ἤθελε τὸ κτεῖναι, φησὶν ὁ τέττιξ· ἄνθρωπε, μή με μάτην ἀνέλῃς· ἐγὼ γὰρ οὔτε στάχυν βλάπτω, οὔτ' ἄλλο τι τῶν ἁπάντων σε ἀδικῶ. τῇ κινήσει δὲ τῶν ἐν ἐμοὶ ὑμένων ἡδὺ φθέγγομαι, τέρπων τοὺς ὁδοιπόρους. φωνῆς οὖν παρ' ἐμοὶ πλέον οὐδὲν εὑρήσεις. κἀκεῖνος ταῦτα ἀκούσας, ἀφῆκεν ἀπιέναι. κἀγὼ οὖν, ὦ βασιλεῦ, τῶν σῶν ποδῶν ἅπτομαι, μή με εἰκῇ φονεύσῃς. οὐδὲ γὰρ οἷός τ' εἰμὶ ἀδικῆσαί τινα, ἐν εὐτελείᾳ δὲ σώματος γενναῖον φθέγγομαι λόγον. ὁ δὲ βασιλεὺς θαυμάσας ἅμα, καὶ οἰκτείρας αὐτὸν, ἔφη· Αἴσωπε, οὐκ οὖν ἐγώ σοι δίδωμι τὸ ζῆν, ἀλλ' ἡ μοῖρα. ὃ οὖν θέλεις, αἴτει, καὶ λήψῃ, καὶ ὅς, δέομαί σου

βασ

retq;,cepit & cicadã: cũ & illã vellet occidere,inqt cicada,Homo ne me fruſtra occidas:ego enim neq; ſpicã lædo,neq; in aliare quapiã iniuria te afficio:motu verò q̃ in me ſunt mẽbranularũ ſuauiter cãto, delectãs viatores:prę ter igitur vocẽ in me ampliꝰ nihil ĩuenies. Et ille cũ hæc audiſſet,permiſit abire.Et ego itaq;,ô rex, tuos pedes attingo,ne me ſine cauſa occidas: nõ eñ poſsũ iniuria quẽquã afficere, ſed in vili corpore generoſum loquor ſermonem.Rex autẽ miratus ſimul & miſeratꝰ ipſum,ait,Aeſope nõ ego tibi largior vitã, ſed fatũ.Ergo qđ vis, pete, & accipies.& ille,Rogo te,ô rex,re-

conciliare Samiis. Cumq; rex dixiſſet, Reconciliatus ſum, procidens ille in terrã, gratiasq; ei agebat. Poſt hęc ſuas cõſcripſit fabulas quas in hunc vſque diem extãtes apud regem reliquit. Acceptis autem ab ipſo literis ad Samios, quòd Aeſopi gratia eis recõciliatus fuerit, atq; muneribus multis, nauigauit in Samũ. Samij igitur hunc vidẽtes, coronasq; ei intulerunt, & tripudia eius gratia conſtituerunt. Ille autem illis & regis literas legit, & oſtẽdit quòd ſibi donatam à populo libertatem, libertate rurſus remuneratus fuerit. Poſt hæc verò ab inſula decedẽs, circumibat orbẽ vbique

βασιλεῦ, διαλλάγηθι Σαμίοις. τοῦ δὲ βασιλέως εἰπόντος, διήλλαγμαι, πεσὼν ἐκεῖνος ἐπὶ τὴν γῆν, χάριτάς τε αὐτῷ ὡμολόγει. μετὰ τοῦτο τοὺς οἰκείους συγγραψάμενος μύθους, τοὺς μέχρι καὶ νῦν φερομένους, παρὰ τῷ βασιλεῖ κατέλιπε, δεξάμενος δὲ παρ' αὐτοῦ γράμματα πρὸς Σαμίους, ὡς ἕνεκεν Αἰσώπου τούτοις διήλλακται, καὶ δῶρα πολλὰ πλεύσας ἐπανῆλθεν εἰς Σάμον. οἱ μὲν οὖν Σάμιοι τοῦτον ἰδόντες, στέμματά τε αὐτῷ προσήνεγκαν, καὶ χοροὺς ἐπ' αὐτῷ συνεστήσαντο. ὁ δὲ αὐτοῖς τά τε τοῦ βασιλέως ἀνέγνω γράμματα, καὶ ἀπέδειξεν ὡς τὴν εἰς αὐτὸν γενομένην παρὰ τοῦ δήμου ἐλευθερίαν, ἐλευθερίᾳ πάλιν ἠμείψατο. μετὰ δὲ τοῦτο τῆς νήσου ἀπάρας, περιῄει τὴν

vbique

οἰκ

οἰκουμένην τοῖς ἁπανταχοῦ τῶν φιλοσόφων διαλεγόμενος. ἀφικόμενος δὲ καὶ πρὸς Βαβυλῶνα, καὶ τὴν ἑαυτοῦ σοφίαν ἐπιδειξάμενος, μέγας παρὰ τῷ βασιλεῖ Λυκήρῳ ἐγένετο. κατ' ἐκείνους γὰρ τοὺς χρόνους οἱ βασιλεῖς πρὸς ἀλλήλους εἰρήνην ἔχοντες, καὶ τέρψεως χάριν προβλήματα τῶν σοφιστικῶν πρὸς ἀλλήλους γράφοντες ἔπεμπον· ἃ τῶν οἱ μὲν ἐπιλυόμενοι, φόρους ἐπὶ ῥητοῖς πρὸς τῶν πεμπόντων ἐλάμβανον· εἰ δὲ μὴ τοὺς ἴσους παρεῖχον. ὁ τοίνυν Αἴσωπος τὰ πεμπόμενα τῶν προβλημάτων Λυκήρῳ συνιὼν ἐπέλυε, καὶ εὐδοκιμεῖν ἐποίει τὸν βασιλέα. καὶ αὐτὸς δὲ διὰ Λυκήρου ἕτερα τοῖς βασιλεῦσιν ἀντέπεμπεν. ὧν ἀλύτων μενόντων, φόρους ὁ βασιλεὺς ὅτι πλείστους εἰσέπραττεν.

Αἴσ

vbiq; cũ philoſophis diſputãdo. Profectus autem & in Babylonẽ, & ſuã ipſius doctrinã demonſtrando, magnus apud regem Lycerũ euaſit. illis enim tẽporibus reges inuicẽ pacem habẽtes, atq; delectationis gratia quęſtiones viciſſim ſophiſtarũ ſcribendo mittebant: quas qui ſoluerent, tributa pacta à mittentibus accipiebant: qui verò non, æqualia præbebant. Aeſopus igitur quæ mittebãtur ꝓblemata Lycero intelligẽs diſſoluebat, & clarũ reddebat regem: & ipſe Lyceri noĩe altera itidẽ regibus remittebat. Quę cũ remanerẽt inſoluta, tributa rex quàm plurima exigebat. Æſopꝰ

autem

autem cùm non genuiſſet filios, nobilem quendã, Ennum nomine adoptauit, atq; vt legitimum filiũ regi allatum cõmendauit. Non multo autẽ pòſt tempore Ennus cum adoptantis cõcubina rem habuit. hoc ſciens Aeſopus, expulſurus erat domo Ennũ. Qui in illũ ira correptus, epiſtolamq; fictam ab Aeſopo, ſcilicet ad eos qui ſophiſmatis cũ Lycero certabãt, ꝙ ipſis paratus eſſet adhærere magis quã Lycero, regi dedit, Aeſopi ſignatã anulo. Rex & ſigillo credens, atque inexorabili ira percitus, confeſtim Hermippo mandat, vt nulla examinatione facta, proditorem occideret

Αἴσωπος δὲ μὴ παιδοποιησάμενος, ἕνα τινὰ τῶν εὐγενῶν Ἔννον τὴν κλῆσιν εἰσεποιήσατό τε καὶ ὡς γνήσιον παῖδα τῷ βασιλεῖ προσενέγκας συνέστησε. μετὰ δ' οὐ πολὺν χρόνον ὁ Ἔννος τῇ τοῦ θεμένου παλλακῇ συμφθαρεὶς, Αἴσωπος τοῦτο γνοὺς ἀπελαύνειν ἔμελλε τῆς οἰκίας. ὁ δὲ τῇ κατ' ἐκείνου ὀργῇ ληφθεὶς, ἐπιστολήν τε πλασάμενος παρ' Αἰσώπου δῆθεν πρὸς τοὺς ἀντισοφιζομένους Λυκήρῳ, ὡς αὐτοῖς ἕτοιμός ἐστι προσθέσθαι μᾶλλον ἢ τῷ Λυκήρῳ, τῷ βασιλεῖ ἐνεχείρισε, τῷ τοῦ Αἰτώπου ταύτην σφραγισάμενος δακτυλίῳ. ὁ δὲ βασιλεὺς τῇ τε σφραγῖδι πεισθεὶς, καὶ ἀπαραιτήτῳ ὀργῇ χρησάμενος, παραχρῆμα τῷ Ἑρμίππῳ κελεύει μηδὲν ἐξετάσαντα, οἷα δὴ προδότην

τὴν διαχείρισιν τοῦ Αἰσώπου. ὁ δὲ Ἕρμιππος, φίλος τε ὢν τοῦ Αἰσώπου, καὶ τότε δὴ τὸν φίλον ἐπέδειξεν. ἔν τινι γὰρ τῶν τάφων μηδενὸς εἰδότος κρύψας τὸν ἄνθρωπον, ἐν ἀπορρήτοις ἔτρεφεν. Ἕννος δὲ τοῦ βασιλέως κελεύσαντος πᾶσαν τὴν διοίκησιν Αἰσώπου παρέλαβε. μετὰ δέ τινα χρόνον Νεκτεναβὼ βασιλεὺς Αἰγυπτίων πυθόμενος Αἴσωπον τεθνηκέναι, πέμπει Λυκήρῳ παραχρῆμα ἐπιστολὴν, οἰκοδόμους αὐτῷ ἀποστεῖλαι κελεύουσαν, οἳ πύργον οἰκοδομήσουσι, μήτ' οὐρανοῦ, μήτε γῆς ἁπτόμενον, καὶ τὸν ἀποκρινούμενον ἀεὶ πρὸς πάνθ' ὅσα ἂν ἐρωτῶσι. καὶ τοῦτο ποιήσαντα, φόρους εἰσπράττειν· εἰ δὲ μὴ, κατατίθεσθαι. ταῦτα τῷ Λυκήρῳ ἀναγνωσθέντα, ἀθυμίαν ἐνέβαλε, μηδενὸς

deret Aeſopũ. At Hermippus & amicus fuerat Aeſopo, & tũc ſe amicũ oſtendit. In ſepulcro enim quodam nemine ſciente occultauit hominẽ, & ſecretò nutriuit. Ennus autẽ regis iuſſu omnẽ Aeſopi adminiſtrationẽ ſuſcepit. Sed quodã poſt tẽpore, Nectenabo rex Aegyptiorum audiens Aeſopum occidiſſe, mittit Lycero ſtatim epiſtolam, architectos ſibi mittere iubẽtẽ, qui turrim ædificent, neq; cœlũ neq; terrã attingentẽ, & reſpõſurũ ſemper aliquẽ ad omnia quęcũq; rogauerint. quod ſi feciſſet, tributa exigeret: ſin minus, ſolueret. His lectis Lycerus mœrore affect⁹ eſt, cũ nullus

lius ex amicis poſſet quæſtionem de turri intelligere. Rex tamē & columnam ſui regni dicebat interiiſſe Aeſopū. Hermippus autem dolore regis ob Aeſopū intellecto, adiit regē, & viuere illum renunciauit, addiditque ipſius cauſa Aeſopum non interemiſſe, ſciens ꝙ pœniteret aliquando regem ſententiæ. Rege autem nō mediocriter ſuper hiſce exhilarato, Aeſopus ſordens, ac ſquallens totus adductus eſt. quumq; rex vt eum vidit, illacrymaſſet, atque vt lauaretur, aliaq; cura vt afficeretur iuſſiſſet; Aeſopus poſt hoc & de quibus accuſatus fuerat, cauſas confutauit: ob quæ quum rex

δενὸς τῶν φίλων δυναμένου τὸ πρόβλημα τὸ περὶ τοῦ πύργου συνεῖναι. ὁ μέντοι βασιλεὺς, καὶ κίονα τῆς ἑαυτοῦ βασιλείας ἔλεγεν ἀπολωλεκέναι τὸν Αἴσωπον. Ἕρμιππος δὲ τὴν τοῦ βασιλέως δι' Αἴσωπον λύπην μαθὼν, προσῆλθέ τε τῷ βασιλεῖ, καὶ ζῆν ἐκεῖνον ἀπήγγειλε, προσθεὶς αὐτοῦ δὴ χάριν αὐτὸν οὐκ ἀνελεῖν, εἰδὼς ὡς μελήσῃ ποτὲ τῷ βασιλεῖ τῆς ἀποφάσεως. τοῦ δὲ βασιλέως διαφερόντως ἐπὶ τούτοις ἡσθέντος, Αἴσωπος ῥυπῶν καὶ αὐχμῶν ὅλος προσηνέχθη. καὶ τοῦ βασιλέως, ὡς εἶδεν αὐτὸν, δακρύσαντος, λούσασθαί τε καὶ τῆς ἄλλης ἐπιμελείας ἀξιωθῆναι κελεύσαντος, Αἴσωπος μετὰ τοῦτο καὶ ὑπὲρ ὧν κατηγορήθη τὰς αἰτίας ἀπεσκεδάσατο, ἐφ' οἷς καὶ

τοῦ

τοῦ βασιλέως τὸν Ἔννον ἀναιρεῖν μέλλοντος, Αἴσωπος αὐτῷ συγγνώμην ᾐτήσατο. ἑπομένως δὲ αὖθις ὁ βασιλεὺς τὴν τοῦ Αἰγυπτίου ἐπιστολὴν τῷ Αἰσώπῳ ἐπέδωκεν ἀναγνῶναι. ὁ δ' αὐτίκα τὴν λύσιν συνεὶς τοῦ προβλήματος, ἐγέλασέ τε καὶ ἀντιγράφειν ἐκέλευσεν, ὡς ἐπειδὰν χειμὼν παρέλθῃ πεμφθῆναι τούς τε τὸν πύργον οἰκοδομήσοντας, καὶ τὸν ἀποκρινούμενον πρὸς τὰ ἐπερωτώμενα. ὁ βασιλεὺς οὖν τοὺς μὲν Αἰγυπτίους πρέσβεις ἀπέστειλεν, Αἰσώπῳ δὲ τὴν ἐξ ἀρχῆς διοίκησιν ἐνεχείρισεν ἅπασαν, ἐκδοὺς αὐτῷ παραδοὺς καὶ τὸν Ἔννον. ὁ δὲ Αἴσωπος παραλαβὼν τὸν Ἔννον, οὐδὲν ἀηδὲς αὐτὸν ἔδρασεν, ἀλλ' ὡς υἱὸν πάλιν προσχὼν, ἄλλους τε καὶ τούτους ὑπετίθει τοὺς λόγους.

rex Ennum eſſet occiſurus, Aeſopus ei veniam petiit. Poſt hæc autem rex Aegyptij epiſtolam Aeſopo dedit legendam. At ille ſtatim ſolutione cognita quæſtionis, riſit: ac reſcribere iuſſit, vt quum hyems præteriiſſet miſſum iri, & qui turrim eſſent ædificaturi, & reſponſurum aliquẽ ad rogata: Rex igitur Aegyptios legatos remiſit, Aeſopo autem priſtinam adminiſtrationem tradidit omnẽ, deditum ei tradens & Ennum. At Aeſopus acceptum Ennum nulla in re triſtitia affecit, ſed vt filio rurſus recepto, aliiſque atque his admonuit verbis.

bis: Fili, ante omnia cole Deum. Regem honora. Inimicis tuis terribilem teipſum præbe, ne te contemnant. amicis facilem & cõmunicabilem, quò longè beneuolentiores tibi ſint. Item inimicos malè habere præcare, & eſſe pauperes, ne te poſſint offendere: at amicos in omnibus bene valere velis. Sẽper vxori tuæ bene adhære, ne alterius viri periculum facere velit: leue enim eſt mulierum genus, ac adulatũ minus malũ cogitat. Velocem ad ſermonẽ ne poſſide auditum. linguę continẽs eſto. bene agentibus ne inuide, ſed cõgratulare: inuidẽs enim teipſum magis offendes. domeſticorum

γους· τέκνον, πρὸ πάντων σέβου τὸ θεῖον. τὸν βασιλέα δὲ τίμα. καὶ τοῖς μὲν ἐχθροῖς σου δεινὸν σεαυτὸν παράσκευαζε, ἵνα μὴ καταφρονῶσι σου. τοῖς δὲ φίλοις πρᾷον καὶ εὐμετάδοτον, ὡς εὐνουστέρους σοι μᾶλλον γίνεσθαι. ἔτι τοὺς μὲν ἐχθροὺς νοσεῖν εὔχου καὶ πένεσθαι, ὡς μὴ οἵους τε εἶναι λυπεῖν σε. τοὺς δὲ φίλους κατὰ πάντα εὖ πράττειν βούλου. αἰεὶ τῇ γυναικί σου χρηστῶς ὁμίλει, ὅπως ἑτέρου ἀνδρὸς πεῖραν μὴ ζητήσῃ λαβεῖν· κοῦφον γὰρ τὸ τῶν γυναικῶν ἐστι φῦλον, καὶ κολακευόμενον ἐλάττω φρονεῖ κακά. ὀξεῖαν μὴ πρὸς λόγον κτῆσαι τὴν ἀκοήν. τῆς δὲ γλώττης ἐγκρατὴς ἔσο. τοῖς εὖ πράττουσι μὴ φθόνει, ἀλλὰ σύγχαιρε· φθονῶν γὰρ σεαυτὸν μᾶλλον βλάψεις. τῶν οἰκετῶν

τῶν σοῦ ἐπιμελοῦ, ἵνα μὴ μόνον ὡς δεσπότην σε φοβῶνται, ἀλλὰ καὶ ὡς εὐεργέτην αἰδῶνται. μὴ αἰσχύνου μανθάνειν ἀεὶ τὰ κρείττω. τῇ γυναικὶ μηδέποτε πιστεύσῃς ἀπόρρητα. ἀεὶ γὰρ ὁπλίζεται, πῶς σοῦ κυριεύσῃ. καθ' ἡμέραν καὶ εἰς τὴν αὔριον ἀποταμιεύου. βέλτιον γὰρ τελευτῶντα ἐχθροῖς καταλεῖψαι, ἢ ζῶντα τῶν φίλων ἐπιδεῖσθαι. εὐπροσήγορος ἔσο τοῖς συναντῶσιν, εἰδὼς ὡς καὶ τῷ κυναρίῳ ἄρτον ἡ οὐρὰ προσπορίζει. ἀγαθὸς γενόμενος μὴ μετανόει. ψίθυρον ἄνδρα ἔκβαλε σῆς οἰκίας. τὰ γὰρ ὑπὸ σοῦ λεγόμενα καὶ πραττόμενα ἑτέροις φέρων ἀναθήσει. πρᾶττε μὴ τὰ λυπήσοντά σε. ἐπὶ δὲ τοῖς συμβαίνουσι μὴ λυποῦ. μήτε πονηρὰ βουλεύσῃ ποτὲ, μήτε

τρόπ

corum tuorũ ſatage, vt te non ſolùm vt dominũ timeant, ſed etiã vt benefactorẽ vererentur. Ne pudeat diſcere ſemper meliora. Mulieri nõ vnquã credas ſecreta. nã ſemper armatur, quomodo tibi domi netur. Quotidie in diẽ craſtinũ recõde. melius enim mortuũ inimicis relinquere, quàm viuẽtẽ amicorũ indigere. Salutato facilè qui tibi occurrunt, ſciens & catulo caudã panẽ cõparare. Bonũ eſſe ne pœniteat. Suſurronẽ virũ eiice domo tua. nã quæ à te dicuntur, ac fiunt, aliis cõmunicabit. Fac quæ te non mœſtũ faciẽt. contingẽtib⁹ ne triſtare. neque praua cõſulas vnquã, neq; mores ma-

g lorum

lorũ imiteris. His ab Aeſopo Ennus admonitus, tũ ſermone tũ ſua cõſciẽtia, vt ſagitta quadã percuſſus animum paucis pòſt diebus è vita diſceſſit. Aeſopus autem aucupes omneis accerſiuit, atque aquilarum pullos quatuor vt caperent iubet. Sic itaque captos nutriuit, vt dicitur, ac inſtruxit, cui rei non magnam fidem adhibemus, vt pueros in ſportis ipſis appenſis, geſtando in altum tollerẽt: atque ita obedientes pueris eſſent, vt quocunque illi vellent, volarent, ſiue in altum, ſiue in terram humi. Præterito verò hyemali tempore, & vere arridente, cùm ad iter omnia

προόπου σκωπτικῶν μιμήσῃ. τούτοις δὲ Αἰσώπου τὸν Ἔννον νουθετήσαντος, ἐκεῖνος τοῖς τε λόγοις καὶ τῇ οἰκείᾳ συνειδήσει οἷα τινὶ βέλει πληγεὶς τὴν ψυχήν, μετ' οὐ πολλὰς ἡμέρας τὸν βίον μετήλλαξεν. Αἴσωπος δὲ τοὺς ἰξευτὰς πάντας προσκαλεσάμενος, ἀετῶν νεοττοὺς τέτταρας συλληφθῆναι κελεύει. συλληφθέντας οὖν οὕτως ἔθρεψεν, ὡς λέγεται, καὶ ἐπαίδευσεν, ὅπερ οὐ πάνυ τι μοι πειθόμενον ἔχει, ὡς παῖδας διὰ θυλάκων αὐτοῖς προσηρτημένων βαστάζοντας εἰς ὕψος αἴρεσθαι, καὶ οὕτως ὑπηκόους τοῖς παισὶν εἶναι, ὡς ὅπου περ ἂν ἐκεῖνοι βούλοιντο ἵπτασθαι, αὖ τε εἰς ὕψος, αὖ τε εἰς γῆν χαμάζε. τῆς δὲ χειμερινῆς ὥρας παραδραμούσης, καὶ ἦρος διαγελάσαντος, ἅπαντα τὰ πρὸς

παρ' ὅς τὴν ὁδὸν συσκευασάμενος Αἴσωπος, καὶ τούς τε παῖδας λαβὼν, καὶ τοὺς ἀετοὺς, ἀπῆρεν εἰς Αἴγυπτον, πολλῇ φαντασίᾳ καὶ δόξῃ πρὸς κατάπληξιν τῶν ἐκεῖ κεχρημένος. Νεκτεναβὼ δ' ἀκούσας παραγεγενῆναι τὸν Αἴσωπον, ἐνήδρευμαι, φησὶ τοῖς φίλοις, μεμαθηκὼς Αἴσωπον τεθνηκέναι. τῇ δ' ἐπιούσῃ κελεύσας ὁ βασιλεὺς πάντας τοὺς ἐν τέλει λευκὰς περιβαλέσθαι στολὰς, αὐτὸς ἐρέαν ἐνεδύσατο, καὶ διάδημα, καὶ διάλιθον κίταριν. καὶ καθεσθεὶς ἐφ' ὑψηλοῦ θρόνου, καὶ τὸν Αἴσωπον εἰσαχθῆναι κελεύσας· τίνι με εἰκάζεις, εἰσελθόντι φησὶν, Αἴσωπε, καὶ τοὺς σὺν ἐμοί; καὶ ὃς, σὲ μὲν ἡλίῳ ἐαρινῷ, τοὺς δὲ περὶ σὲ τούτους, ὡραίοις στάχυσι. καὶ ὁ βασιλεὺς θαυμάσας αὐτὸν, καὶ δώροις

oĩa paraſſet Æſopus, & pueros accepiſſet, & aquilas, deceſſit in Aegyptũ, multa imaginatione & opinione ad ſtupefactionẽ illorũ hominũ vſus. Sed Nectenabo audito adeſſe Aeſopũ, Inſidiis circũuet⁹ ſum, ait amicis, quia intellexerã Æſopũ mortuum eſſe. Poſtridie autẽ iuſſit rex, vt oẽs magiſtratus cãdidis circũdarẽtur veſtib⁹, ipſe laneã induit, & coronã ac gẽmatã citarin. Cũq; ſedens in alto ſolio, Aeſopũ introduci iuſſiſſet, Cui me aſſimilas, ingredienti, inquit, Aeſope, & eos qui mecũ ſunt? & ille, Te quidẽ ſoli verno: qui vero te circũſtãt, maturis ariſtis. & rex admirat⁹ ipſum, donis

eum proſecutus eſt. Poſtero autē die rurſus rex candidiſſimā indutus, amicis purpureas iuſſit accipere, ingredientē Aeſopum iterum eadē rogauit. Et Aeſopus, Te, inquit, comparo ſoli: hos autem qui ſtant circum radiis ſolaribus. Et Nectenabo, Exiſtimo nihil eſſe Lycerū præ meo regno. Et Aeſopus ſubridens, Ne facilè de illo ſic loquere, ô rex: nā genti veſtræ veſtrum regnum collatum inſtar ſolis lucet. at ſi Lycero cōparetur, nihil aberit quin ſplendor hic, tenebræ appareant. Et Nectenabo appoſita verborum reſponſione ſtupefactus, Attuliſti nobis, ait, qui turrim

ρθις ἐδεξιώσατο. τῇ δὲ μετ' ἐκείνην ἡμέρᾳ πάλιν ὁ μὲν βασιλεὺς λευκοτάτην ἐνσκευασάμενος, τοῖς δὲ φίλοις φοινικᾶς κελεύσας λαβεῖν, εἰσελθόντα τὸν Αἴσωπον, τὴν προτέραν αὖθις πεῦσιν ἐπύθετο. καὶ ὁ Αἴσωπος· σὲ μὲν, εἶπεν, εἰκάζω ἡλίῳ, τοὺς δὲ περὶ σὲ τούτους ἀκτῖσι. καὶ ὁ Νεκτεναβὼ· οἶμαι μηδὲν εἶναι Λυκῆρον πρὸς τὴν ἐμὴν βασιλείαν. καὶ ὁ Αἴσωπος μειδιάσας, μὴ εὐχερῶς οὕτω περὶ ἐκείνου λέγε, ὦ βασιλεῦ. πρὸς μὲν γὰρ τὸ ὑμέτερον ἔθνος ἡ ὑμῶν ἐπιδεικνυμένη βασιλεία δίκην ἡλίου σελαγεῖ. εἰ δὲ Λυκήρῳ παραβληθείη, οὐδὲν ἂν δέοι μὴ τὸ φῶς τοῦτο ζόφον ἀποδειχθῆναι. καὶ ὁ Νεκτεναβὼ τὴν τῶν λόγων εὐστοχίαν ἐκπλαγεὶς, ἤνεγκας ἡμῖν, ἔφη, τοὺς μέλλ

μέλλοντας τὸν πύργον οἰ
κοδομεῖν; καὶ ὅς, ἕτοιμοί
εἰσιν, εἰ μόνον ὑποδεί-
ξεις τὸν τόπον. μετὰ τοῦτο
ἐξελθὼν ἔξω τῆς πόλεως
ὁ βασιλεὺς ἐπὶ τὸ πεδί
ον, ὑπέδειξε διαμετρή
σας τὴν χώραν, ἀγαγὼν
τοίνυν Αἴσωπος ἐπὶ τὰς
ὑποδειχθείσας τοῦ τόπου
γωνίας τέτταρας, τοὺς τέτ
ταρας τῶν ἀετῶν, ἅμα
τοῖς παισὶ διὰ τῶν θυλά
κων ἀπηρτημένοις, καὶ
οἰκοδόμων τοῖς παισὶ
μετὰ χεῖρας δοὺς ἐργα-
λεῖα, ἐκέλευσεν ἀναπ-
τῆναι. οἱ δὲ πρὸς ὕψος
γενόμενοι, δότε ἡμῖν, ἐ-
φώνουν, λίθους, δότε κο-
νίαν, δότε ξύλα, καὶ τἄλ
λα τὰ πρὸς οἰκοδομὴν
ἐπιτηδείων. ὁ δὲ Νεκτε
ναβὼ τοὺς παῖδας θεα
σάμενος ὑπὸ τῶν ἀετῶν
εἰς ὕψος ἀναφερομέ
νους, ἔφη· πόθεν ἐμοὶ
πτηνοὶ ἄνθρωποι. καὶ ὁ
Αἴσωπος, ἀλλὰ Λυκῆ-
ρος

turrim ædificent? Et
ille, Parati, ſunt, ſi
modò oſtēdas locū.
Poſtea egreſſus ex-
tra vrbem rex in pla
niciē, demonſtrat di-
menſum locū. Addu
ctis itaq; Aeſopus ad
demōſtratos loci an
gulos quatuor, qua-
tuor aquilis, vnà cū
pueris per ſacculos
appenſis, ac puerorū
manibus fabrorū da-
tis inſtrumentis, iuſ-
ſit euolare. Illi verò
ſublimes, Date no-
bis, clamabant, lapi-
des, date calcem, da-
te ligna, & alia quæ
ad ædificationem a-
pta ſunt. Sed Necte-
nabo viſis pueris ab
aquilis in altum ſub-
latis, ait, Vnde mi-
hi volucres homi-
nes? & Aeſopus, Sed
Lycerus habet: tu au
tem homo cū ſis, vis

cum æquo diis rege contẽdere?& Nectenabo, Aesope victus ſum, quęrã autẽ te, tu reſpõde. Et ait, Sunt mihi fœminæ hic equę, quę cùm audierint eos, qui in Babylone ſunt, equos hinniẽtes, confeſtim concipiunt. Si tibi ad hoc eſt doctrina, oſtẽde. Et Aeſopus, Reſpondebo tibi cras ô rex. Profectus verò vbi hoſpitabatur, felem iubet pueris cõprehendi, & captum publicè circumduci verberando. Aegyptii autem illud animal colentes, ſic male tractari ipſum videntes, concurrerũt, & felem è manu verberantium eripuerunt, ac rem renunciant celeriter regi: qui vocato Aeſopo, Ne

ξος ἔχει· σὺ δὲ θέλεις ἄνθρωπος ὢν ἰσοθέῳ ἐρίζειν βασιλεῖ; καὶ ὁ Νεκτεναβὼ, Αἴσωπε, ἥττημαι· ἐρήσομαι δέ σε, σὺ δέ μοι ἀπόκριναι. καί φησιν, εἰσί μοι θήλειαι ἐνθάδε ἵπποι, αἵτινες ἐπειδὰν ἀκούσωσι τῶν ἐν Βαβυλῶνι ἵππων χρεμετιζόντων εὐθὺς συλλαμβάνουσιν. εἴ σοι πρὸς τοῦτο πάρεστι σοφία, ἐπίδειξαι. καὶ ὁ Αἴσωπος, ἀποκρινοῦμαί σοι αὔριον βασιλεῦ. ἐλθὼν δ' οὗ κατήγετο, αἴλουρον τοῖς παισὶν ἐκέλευσε συλλαβεῖν, καὶ συλληφθέντα, δημοσίᾳ περιάγεσθαι μαστιγούμενον. οἱ δ' Αἰγύπτιοι τὸ ζῶον σεβόμενοι, οὕτω κακῶς πάσχον αὐτὸ θεασάμενοι, συνέδραμον, καὶ τὸν αἴλουρον τῶν χειρῶν τῶν μαστιγούντων ἐξαρπάσαντες, ἀναγγέλλουσιν ὡς τάχος τῷ βασιλεῖ τὸ πάθος. ὁ δὲ καλέσας τὸν Αἴσω

Αἴσωπον, οὐκ ᾔδεις, φησὶν Αἴσωπε, ὡς θεὸς σεβόμενος παρ' ἡμῖν ἐστιν αἴλουρος; ἵνα τί γοῦν τοῦτο πεποίηκας; ὁ δὲ ὅς· Λυκῆρον τὸν βασιλέα ἠδίκησεν, ὦ βασιλεῦ, τῆς παρελθούσης νυκτὸς οὗτος ὁ αἴλουρος· ἀλεκτρυόνα γὰρ αὐτοῦ πεφόνευκε μάχιμον καὶ γενναῖον. πρὸς ἔτι γε μὴν καὶ τὰς ὥρας αὐτῷ τῆς νυκτὸς σημαίνοντα. καὶ ὁ βασιλεὺς, οὐκ αἰσχύνῃ ψευδόμενος Αἴσωπε; πῶς γὰρ ἐν μιᾷ νυκτὶ αἴλουρος ἀπ' Αἰγύπτου ἦλθεν εἰς Βαβυλῶνα; κἀκεῖνος μειδιάσας φησίν· καὶ πῶς, ὦ βασιλεῦ, ἐν Βαβυλῶνι τῶν ἵππων χρεμετιζόντων, αἱ ἐνθάδε θήλειαι ἵπποι συλλαμβάνουσι; ὁ δὲ βασιλεὺς ταῦτα ἀκούσας, τὴν φρόνησιν αὐτοῦ ἐμακάρισε. μετὰ δὲ ταῦτα μεταπεμψάμενος ἀφ' ἡλίου

Neſciebas, inquit Aeſope, tãquam Deum à nobis coli felem? quare igitur hoc feciſti? Et ille, Lycerum regem iniuria affecit, ô rex, præterita nocte hic felis: gallum enim eius occîdit pugnacẽ & generoſum, præterea & horas ei noctis nunciantem. Et rex, Non pudet te mẽtiri Aeſope? quonam modo vna nocte felis ab Aegypto iuit in Babylonem? Tum ille ſubridendo inquit, Et quomodo, ô rex, Babylone equis hinniẽtibus, hîc equæ fœminæ concipiunt? Rex autem his auditis, prudentiam Aeſopi felicem eſſe dixit. Poſt hæc autem quum acciuiſſet ex Heliò

Heliopoli viros queſtionũ ſophiſticarum peritos, atq; de Æſopo cũ eis diſputaſſet, inuitauit vnà cũ Æſopo ad conuiuiũ. Diſcũbẽtibus igitur ipſis, quidam Heliopolita inquit Æſopo, Miſſus ſum à deo meo quæſtionẽ quãdã rogare te, vt ipſam ſolueres. Et Æſopus, Mẽtiris: deo enim ab homine nihil opus eſt diſcere. Tu autẽ non ſolũ teipſum accuſas, ſed & deũ tuũ. Alius rurſus ait, Eſt tẽplum ingẽs, & in eo colũna duodecim vrbes cõtinens, quarũ ſingulæ triginta trabibus fulciuntur, quas circũcurrũt duæ mulieres. Tũ Aeſopus ait, Hanc quæſtionẽ apud nos ſoluẽt pueri. Templũ enim eſt hic mund

ἡλίου πόλεως ἄνδρας ζητημάτων σοφιστικῶν ἐπισταμένας, καὶ περὶ τοῦ Αἰσώπου διαλεχθεὶς αὐτοῖς, ἐκάλεσεν ἅμα τῷ Αἰσώπῳ ἐπ' εὐωχίαν. ἀνακλιθέντων οὖν αὐτῶν τῶν ἡλίου πολιτῶν τις φησι πρὸς τὸν Αἴσωπον· ἀποστέλλω παρὰ τοῦ θεοῦ μου πύστιν ἵνα πυθέσθαι σου, ὡς ἂν αὐτὴν ἐπιλύσῃς. καὶ ὁ Αἴσωπος, ψεύδῃ, θεὸς γὰρ παρ' ἀνθρώπου οὐδὲν δεῖται μαθεῖν. σὺ δ' οὐ μόνον σαυτοῦ κατηγορεῖς, ἀλλὰ καὶ τοῦ θεοῦ σου. ἕτερος πάλιν εἶπεν, ἐστὶ ναὸς μέγας, καὶ ἐν αὐτῷ στύλος δώδεκα πόλεις ἔχων, ὧν ἑκάστη τριάκοντα δοκοῖς ἐστέγασται. ταύτας δὲ περιίασι δύο γυναῖκες. καὶ ὁ Αἴσωπος ἔφη, τοῦτο τὸ πρόβλημα καὶ οἱ παρ' ἡμῖν ἐπιλύσονται παῖδες. ναὸς μὲν γάρ ἐστιν οὗτος ὁ κόσμος·

ὅμοιος· στῦλος δ' ὁ ἐνιαυτὸς, αἱ δὲ πόλεις, οἱ μῆνες· καὶ αἱ δοκοὶ τούτων ἡμέραι· ἡμέρα δὲ καὶ νὺξ, αἱ δύο γυναῖκες, αἳ παραλλὰξ ἀλλήλας δέχονται. τῇ δ' ἐφεξῆς ἡμέρᾳ συγκαλέσας τοὺς φίλους ἅπαντας ὁ Νεκτεναβώ, φησι, διὰ τὸν Αἴσωπον τοῦτον ὀφλήσομεν φόρους τῷ βασιλεῖ Λυκήρῳ; εἷς δέ τις αὐτῶν εἶπε, κελεύσομεν αὐτῷ προβλήματα φράσαι ἡμῖν, περὶ ὧν οὔτ' οἴδαμεν, οὔτ' ἠκούσαμεν. καὶ ὅς, αὔριον ἐπὶ τούτου ὑμῖν ἀποκρινοῦμαι. ἀπελθὼν οὖν καὶ συνταξάμενος γραμματεῖον, ἐν ᾧ περιείχετο, Νεκτεναβὼ ὁμολογῶν χίλια τάλαντα τῷ Λυκήρῳ ὀφείλειν· πρωΐας ἐπανελθὼν τῷ βασιλεῖ τὸ γραμματεῖον ἐπέδωκεν. οἱ δὲ τοῦ βασιλέως φίλοι πρὶν ἀνοιχθῆναι τὸ

mundus: colūna, annus: vrbes, menſes: & trabes horū, dies: dies autem & nox, duæ mulieres, quæ viciſſim ſibi ſuccedunt. Poſtridie conuocatis amicis omnibus Nectenabo, inquit, Propter Aeſopum hunc debebimus tributa regi Lycero? At ex his vnus ait, Iubebimus ei quęſtiones dicere nobis ex iis, quę neque ſcimus, neq; audiuimus. Et ille, Cras hac de re vobis reſpondebo. Decedens igitur, & compoſito ſcripto, in quo cōtinebatur, Nectenabo cōfitens mille talenta Lycero debere: manè reuerſus regi ſcriptum reddidit. Regis autem amici priꝰ quàm aperiretur

ſcriptum, omnes dixerũt, Et ſcimus hoc, & audiuimus, & verè ſcimus. Et Æſopus, Habeo vobis gratiã reſtitutionis cauſa. At Nectenabo confeſſione debiti lecta, ait, Me nihil Lycero debente omnes vos teſtificamini? Et illi mutati dixerunt, Neque ſcimus, neque audiuimus. Et Æſopus, Et ſi hæc ita ſe habent, ſolutũ eſt quæſitum. Et Nectenabo ad hæc, Felix eſt Lycerus, talem doctrinam in regno ſuo poſſidens. Ergo pacta tributa tradidit Æſopo, atq; in pace remiſit. At Æſopus in Babylonem profectus, & narrauit Lycero acta in Ægypto omnia, & tributa red

τὸ γραμματεῖον, πάντες ἔλεγον· καὶ εἴδομεν τοῦτο, καὶ ἠκούσαμεν, καὶ ἀληθῶς ἐπιστάμεθα. καὶ ὁ Αἴσωπος, χάριν ὑμῖν οἶδα τῆς ἀποδόσεως ἕνεκεν. ὁ δὲ Νεκτεναβὼ τὴν ὁμολογίαν τῆς ὀφειλῆς ἀναγνοὺς, εἶπεν, ἐμοῦ Λυκήρῳ οὐδὲν ὀφείλοντος, πάντες ὑμεῖς μαρτυρεῖτε; κἀκεῖνοι μεταβαλόντες, εἶπον· οὔτ' εἴδομεν, οὔτ' ἠκούσαμεν. καὶ ὁ Αἴσωπος, εἰ ταῦθ' οὕτως ἔχει, λέλυται τὸ ζητούμενον. καὶ ὁ Νεκτεναβὼ πρὸς ταῦτα, μακάριός ἐστι Λυκῆρος τοιαύτην σοφίαν ἐν τῇ βασιλείᾳ ἑαυτοῦ κεκτημένος. τοὺς οὖν συμφωνηθέντας φόρους παραδοὺς τῷ Αἰσώπῳ, ἐν εἰρήνῃ ἀπέστειλεν. Αἴσωπος δὲ εἰς Βαβυλῶνα παραγενόμενος, διεξῆλθέ τε Λυκήρῳ τὰ ἐν Αἰγύπτῳ πραχθέντα πάντα

καὶ

καὶ τοὺς φόρους ἀπέδωκε. Λυκῆρος δ' ἐκέλευσεν ἀνδριάντα χρυσοῦν τῷ Αἰσώπῳ ἀνατεθῆναι. μετ' οὐ πολὺ δὲ χρόνον Αἴσωπος εἰς Ἑλλάδα ἐβουλεύσατο πλεῦσαι. καὶ δὴ τῷ βασιλεῖ συνταξάμενος, ἀπεδήμησεν, ὅρκον δοὺς αὐτῷ, πρότερον ἢ μὴν ἐπανήξειν εἰς Βαβυλῶνα, κἀκεῖ τοῦ λοιποῦ διαβιώσειν. περιιὼν δὲ τὰς ἑλληνίδας πόλεις, καὶ τὴν ἑαυτοῦ σοφίαν ἐπιδεικνύμενος, ἦλθε καὶ εἰς Δελφούς. οἱ δὲ Δελφοὶ, διαλεγομένου μὲν ἤκουσαν ἡδέως, τιμῆς δὲ καὶ θεραπείας εἰς αὐτὸν ἔδρασαν οὐδεμίαν. ὁ δὲ πρὸς αὐτοὺς ὑπολαβὼν, ἔφη· ἄνδρες Δελφοὶ, ἐπέρχεταί μοι ξύλῳ ὑμᾶς εἰκάζειν τῷ ἐν θαλάττῃ φερομένῳ. κἀκεῖνο γὰρ ὁρῶντες ἐκ πολλοῦ διαστήματος ὑπὸ κυμάτων φερ

reddidit. Lycerus autē iuſſit ſtatuā aureā Æſopo erigi. Non multo autē pòſt tēpore Æſopus in Gręciā decreuit nauigare, atque cū rege cōpoſitione facta diſceſſit, iuratꝰ ei prius ꝓcul dubio rediturū ſe in Babylonē, atq; illic reliquū vitę victurū. Peragratis autē Gręcis vrbibus, & ſua doctrina patefacta, profectꝰ eſt & Delphos. Verū Delphi diſſerentē quidem audierunt libenter, ſed honore & obſeruantia eum affecerūt nulla. Is autē ad eos ſuſpiciēs ait, Viri Delphi, ſuccurrit mihi ligno vos cōparare, qđ in mari fertur. Illud etenim vidētes ex multa diſtātia dū fluctibus agitatur, magni pretij

pretij eſſe exiſtimamus: poſtquã aũt ꝓximè aduenerit, viliſſimũ apparet. Et ego itaq; quũ ꝓcul eſſem ab vrbe veſtra, vt eos qui exiſtimatione digni ſunt vos admirabar. Nũc autẽ ad vos profectus, oĩbus (vt ita dixerim) inueni inutiliores. ſic deceptꝰ ſum. Cũ hęc audiuiſsẽt Delphi, & timerẽt ne aliquo modo Aeſopꝰ & ad alias vrbes accedẽs malè de ſe diceret, decreuerũt dolo hominem occidere. Atq; igitur aureã phialã ex eo, qđ apud ſe erat, ſacello Apollinis accipiẽtes, clã in Aeſopi abſconderũt ſtragulis. Quũ Aeſopꝰ verò ignoraret quę ab ipſis dolo facta fuerãt, egreſſus ibat in Phocidẽ. At Delphi

φερόμενον, πολλοῦ τινος ἄξιον εἶναι οἰόμεθα. ἐπειδὰν δ' ἐγγύτατω παρέλθῃ, εὐτελέστατον φαίνεται. κἀγὼ γοῦν πόρρωθεν τῆς ὑμῶν πόλεως ὤν, ὥς τινας τῶν ἀξίων λόγου ὑμᾶς ἐθαύμαζον. νυνὶ δ' ἐλθὼν ὡς ὑμᾶς πάντων, ὡς εἰπεῖν, ἀνθρώπων εὗρον ἀχρειοτέρους. οὕτω πεπλάνημαι. ταῦτα ἀκούσαντες οἱ Δελφοί, καὶ δείσαντες μή πως Αἴσωπος καὶ πρὸς τὰς ἄλλας πόλεις βαδίζων, κακῶς αὐτοὺς λέξῃ, βουλὴν ἐβούλευσαν δόλῳ τὸν ἄνθρωπον ἀνελεῖν. καὶ δῆτα χρυσῆν φιάλην ἐκ τοῦ παρ' αὐτοῖς ἱεροῦ τοῦ Ἀπόλλωνος ἀνελόμενοι, λάθρα τοῖς Αἰσώπου κατέκρυψαν στρώμασι. ὁ δ' Αἴσωπος τὰ ὑπ' αὐτῶν ἀγνοοῦντος σκευωρηθέντα, ἐξελθὼν ἐπορεύετο πρὸς φωκίδα. οἱ δὲ Δελφ

Δελφοὶ ἐπιδραμόντες, καὶ κατασχόντες αὐτὸν, ἀνέκρινον ὡς ἱεροσυλήκοτα. τοῦ δ' ἀρνουμένου μηδὲν πεπραχέναι τοιοῦτο, ἐκεῖνοι πρὸς βίαν τὰ στρώματα ἀναπτύξαντες τὴν χρυσῆν εὗρον φιάλην, ἣν καὶ ἀναλαβόντες, τοῖς ἐν τῇ πόλει πᾶσιν ἀπεδείκνυσαν οὐ σὺν ὀλίγῳ θορύβῳ. ὁ μὲν οὖν Αἴσωπος τὴν ἐκείνων συννοήσας ἐπιβουλὴν, ἐδεῖτο αὐτῶν ἀπολυθῆναι, οἱ δ' οὐ μόνον οὐκ ἀπέλυσαν, ἀλλ' ὡς ἱεροσυλήσαντα, καὶ εἰς τὸ δεσμωτήριον ἐνέβαλον, θάνατον αὐτοῦ καταψηφισάμενοι. Αἴσωπος δὲ μηδεμιᾷ μηχανῇ τῆς πονηρᾶς τῆσδε τύχης σωθῆναι δυνάμενος, ἑαυτὸν ἐπὶ τῆς εἱρκτῆς ἐθρήνει καθήμενος. τῶν συνήθων δέ τις αὐτοῦ, δαμᾶς τοὔνομα, πρὸς αὐτὸν εἰσελθὼν,

Delphi aggreſſi, & detinẽtes ipſum, percontabantur vt ſacrilegum. Illo autẽ negante aliquid feciſſe eiuſmodi, illi vi ſtragulis euolutis, aureã inuenerũt phialam, quam etiam acceptam omnibus ciuibus oſtenderunt nõ cum paruo tumultu. Igitur Aeſop⁹ cognitis illorũ inſidiis, rogabat eos, vt ſolueretur. Hi autẽ nõ ſolũ non ſoluerunt, ſed vt ſacrilegũ in carcerẽ quoq; iniecerunt, morte eius ſuffragiis decreta. Aeſopus autem quũ nulla aſtutia à mala hac fortuna liberari poſſet, ſeipſum in carcere lugebat ſedẽs. Ex familiaribus autẽ ipſius quidam, Damas nomine, ad ipſum ĩgreſſus,

ſus, & vidēs eum ſic lamētari, cauſam rei rogauit. & ille ait, Mulier quędā quum recēter ſuum virum ſepeliuiſſet, quotidie profecta ad tumulū, plorabat. Arans autē quidā non procul à ſepulcro, amore captus eſt mulieris, & derelictis bobus iuit & ipſe ad tumulū, ac ſedens vnà cū muliere plorabat. Quū illa rogaret, cúrnā & ipſe ſic lugeret? Quoniā & ego, inquit, decentem mulierem ſepeliui, & poſteaquā plorauero, mœſtitia leuor. Illa autem, Et mihi id ipſum accidit. Et ille, Si igitur in eadem incidimus mala, cúrnam inuicē nō cōiungimur? ego etenim amabo te vt illam, & tu me rurſus vt

θὼν, καὶ ἰδὼν οὕτως ὀλοφυρόμενον, τὴν αἰτίαν τοῦ πένθους ἤρετο. καὶ ὃς ἔφη, γυνή τις προσφάτως τὸν ἑαυτῆς ἄνδρα θάψασα, καθ᾽ ἡμέραν ἀπιοῦσα πρὸς τὸ μνημεῖον, ἐθρήνει. ἀροτριῶν δέ τις οὐ πόρρω τοῦ μνήματος, εἰς ἐπιθυμίαν ἦκε τῆς γυναικὸς, καὶ καταλιπὼν τοὺς βόας ἦλθε καὶ αὐτὸς πρὸς τὸ μνῆμα, καὶ καθίσας, συνεθρήνει τῇ γυναικί. τῆς δὲ πυθομένης, τί δήποτε καὶ αὐτὸς οὕτως ὀδύρεται; ὅτι κἀγώ, φησιν, εὐπρεπῆ γυναῖκα κατώρυξα, καὶ ἐπειδὰν κλαύσω, τῆς λύπης κουφίζομαι. ἡ δὲ, κἀμοὶ τοῦτ᾽ αὐτὸ προσγίνεται. κἀκεῖνος, εἰ τοίνυν τοῖς αὐτοῖς περιπεπτώκαμεν πάθεσι, τί δήποτε ἀλλήλοις μὴ συνάπτωμεν; ἐγώ τε γὰρ φιλήσω σε ὡς ἐκείνην, κἀμὲ σὺ πάλιν

πάλιν ὡς τὸν σαυτῆς ἄνδρα. ταῦτα ἔπεισε τὴν γυναῖκα, καὶ δὴ συνῆλθον. ἐν τούτῳ δὲ κλέπτης ἐλθὼν, καὶ τοὺς βόας λύσας, ἀπήλασεν. ὁ δ᾽ ἐπανελθὼν, καὶ τοὺς βόας μὴ εὑρηκὼς, κόπτεσθαί τε καὶ οἰμώζειν ἰσχυρῶς ἐνεστήσατο. ἐλθοῦσα δὲ καὶ ἡ γυνὴ, καὶ ὀλοφυρόμενον εὑροῦσα, φησὶ, πάλιν κλαίεις; κἀκεῖνος, νῦν, εἶπεν, ἐπ᾽ ἀληθείας κλαίω. κἀγὼ γοῦν πολλοὺς διαδρὰς κινδύνους, νῦν τῷ ὄντι θρηνῶ, λύσιν τοῦ κακοῦ μηδαμόθεν εὑρηκώς. μετὰ ταῦτα παρῆσαν καὶ οἱ Δελφοὶ, καὶ ἐκβαλόντες αὐτὸν τῆς εἱρκτῆς, εἷλκον βιαίως ἐπὶ τοῦ κρημνοῦ. ὁ δὲ πρὸς αὐτοὺς ἔλεγεν· ὅτε ἦν ὁμόφωνα τὰ ζῷα, μῦς βατράχῳ φιλιωθεὶς, εἰς δεῖπνον αὐτὸν ἐκάλεσε, καὶ ἀπαγαγὼν εἰς ταμεῖον πλουσίου, ἐν

θα

vt tuum virum. His perſuaſit mulieri, & cõuenerunt. Interim autẽ fur profectus, & boues ſoluẽs abegit. Ille autẽ reuerſus nõ inuẽtis bobus, & plã gere & lugere vehemẽter inſtituit. profecta igitur & mulier, & lamentantẽ inueniẽs, inquit, iterũ ploras? & ille, Nũc ait, verè ploro. & ego itaq; multis euitatis periculis nũc verè fleo, ſolutionẽ mali necũde inueniẽs. Poſt hęc af fuerunt & Delphi, & extractũ ipſum è carcere trahebãt violenter in præcipitiũ. Ille autem eis dicebat: Quãdo colloquebãtur aĩalia bruta, mus ranæ amicus factus, ad cœnã eã inuitauit, & abducta in penariũ diuitis, vbi multa

eſcul

eſculenta erant: Comede, inquit, amica rana. Poſt epulationem & rana murem in ſuã inuitauit cœnationem: ſed ne defatigere, inquit, natando, filo tenui tuũ pedem meo alligabo. Atque hoc facto ſaltauit in paludem. Ea autem vrinata in profundum mus ſuffocabatur, & moriens ait, Ego quidẽ per te morior, ſed me vindicabit maior. Supernatãte igitur mure in palude mortuo, deuolans aquila hunc arripuit, cum eo autẽ appenſam vnà etiam ranã, & ſic ambos deuorauit. Et ego igitur, qui vi per vos morior, habebo vltorẽ. Babylon enim & Græcia omnis meã à vobis exig

θαι πλεῖστα τῶν ἐδωδίμων ὄντων, ἐσθίε, φησι, φίλε βάτραχε. μετὰ δὲ τὴν ἑστίασιν καὶ ὁ βάτραχος τὸν μῦν ἐπὶ τὴν οἰκείαν ἐκάλεσε δίαιταν. ἀλλὰ μὴ ἀποκάμῃς, φησί, νηχόμενος, μηρίνθῳ λεπτῇ τὸν σὸν πόδα τῷ ἐμαυτοῦ προσαρτήσω. καὶ τοῦτο πράξας ἥλατο εἰς τὴν λίμνην. αὐτοῦ δὲ καταδυόμενος εἰς βάθος, ὁ μῦς ἀποπνιγόμενος, καὶ θνήσκων εἶπεν· ἐγὼ μὲν ὑπὸ σοῦ θνήσκω, ἐκδικηθήσομαι δὲ ὑπὸ μείζονος. ἐπιπλέοντος οὖν τοῦ μυὸς τῇ λίμνῃ νεκροῦ, καταπτὰς ἀετὸς, τοῦτον ἀφήρπασε, σὺν αὐτῷ δὲ προσηρτημένον ὁμοῦ καὶ τὸν βάτραχον, καὶ οὕτως ἄμφω κατεθοινήσατο. κἀγὼ τοίνυν βίᾳ πρὸς ὑμῶν ἀποθνήσκων, ἕξω τὸν ἀμυνοῦντα. Βαβυλὼν γὰρ καὶ Ἑλλὰς πᾶσα τὴν ἐμὴν παρ' ὑμῶν ἀπαιτ

ἀπαιτήσουσι θάνατον. οἱ μὲν οὖν Δελφοὶ οὐδ᾽ ὡς ἐφείδοντο τοῦ Αἰσώπου. ὁ δ᾽ ἐπὶ τὸ τοῦ Ἀπόλλωνος κατέφυγεν ἱερὸν· οἱ δὲ κἀκεῖθεν ἀποσπάσαντες μετ᾽ ὀργῆς, ἐπὶ τὸν κρημνὸν αὖθις εἷλκον. ὁ δ᾽ ἀπαγόμενος ἔλεγεν, ἀκούσατέ μου Δελφοί, λαγωὸς ὑπ᾽ ἀετοῦ διωκόμενος, πρὸς καὶ τὴν κανθάρου κατέφυγε, δεόμενος ὑπ᾽ αὐτοῦ σωθῆναι. ὁ δὲ κάνθαρος ἠξίου τὸν ἀετὸν, μὴ ἀνελεῖν τὸν ἱκέτην, ὁρκίζων αὐτὸν κατὰ τοῦ μεγίστου Διὸς, ἦ μὴν μὴ καταφρονῆσαι τῆς μικρότητος αὐτοῦ. ὁ δὲ μετ᾽ ὀργῆς τῇ πτέρυγι ῥαπίσας τὸν κάνθαρον, τὸν λαγωὸν ἁρπάσας κατέφαγεν. ὁ δὲ κάνθαρος τῷ τε αὐτῷ συναπέπτη, ὡς τὴν καλιὰν τούτου καταμαθεῖν, καὶ δὴ προσελθὼν, τὰ ᾠὰ τούτου κατακυλίσας

exigent mortẽ. Delphi tamẽ ne ſic quidem pepercerũt Æſopo. Ille autem in Apollinis cõfugit ſacellum, ſed illi & illinc extraxerunt irati, & in præcipitium rurſus traxerũt. Aeſopus cũ abduceretur, dicebat, Audite me Delphi: Lepus aquila inſectante, in luſtrũ ſcarabei cõfugit rogãs vt ab eo ſeruaretur. Scarabeus aũt rogabat aquilam ne occideret ſupplicem, obteſtãdo ipſum per maximũ Iouẽ, ſaltẽ ne deſpiceret paruitatẽ ſuã. Illa verò irata, ala percutiẽs ſcarabeũ, leporẽ raptũ eſt depaſta. Scarabeus autem & cum aquila volauit, vt nidũ eius diſceret, ac iam profectus, oua eius deuo-

luta diſrupit. Illa autē quū graue exiſtimaret, ſi quis hoc auſus fuiſſet, & in altiore loco ſecūdò nidificaſſet: & illic rurſus ſcarabeus iiſdē hanc affecit. Sed aquila inops cōſilij penitus, aſcēdit ad Iouem (in eius enim tutela eſſe dicitur) & in ipſius genibus tertiā fœturā ouorū poſuit, deo ipſa cōmēdās, & ſupplicās, vt cuſtodiret: ſed ſcarabeus è ſtercore pilula facta, aſcēdit, & in ſinū Iouis eā demiſit. Iupiter aſſurgēs vt fimū excuteret, & oua abiecit oblitus, quæ & cōtriuit deiecta. Sed quū didiciſſet à ſcarabeo, ꝙ hæc feciſſet vt aquilam vlciſceretur, nō enim ſcarabeū tantū illa affecit iniuria, ſed & in

λίσσας διέφθορε. τῆς δὲ νέον πεποιηκυίας, εἴ πως τοῦτο τολμήσει, κἀπὶ μετεωροτέρου τόπου τὸ δεύτερον νεοττοποιησαμένης· κἀκεῖ πάλιν κάνθαρος τὰ ἴσα τούτων διέθηκεν. ὁ δ' ἀετὸς ἀμηχανήσας τοῖς ὅλοις ἀναβὰς ἐπὶ τὸν Δία (τούτου γὰρ ἱερὸς εἶναι λέγεται) τοῖς αὐτοῦ γόνασι τὴν τρίτην γονὴν τῶν ᾠῶν ἔθηκε, τῷ θεῷ ταύτην παραθέμενος, καὶ ἱκετεύσας φυλάττειν. ὁ κάνθαρος δὲ κόπρου σφαῖραν ποιήσας, καὶ ἀναβὰς ἐπὶ τὸν κόλπον τοῦ Διὸς ταύτην καθῆκεν. ὁ δὲ Ζεὺς ἀναστὰς ἐφ' ᾧ τὴν ὄνθον ἀποτινάξασθαι, καὶ τὰ ᾠὰ διέρριψεν ἐκλαθόμενος, ἃ καὶ συνετρίβη πεσόντα. μαθὼν δὲ πρὸς τοῦ κανθάρου, ὅτι ταῦτ' ἔδρασε τὸν ἀετὸν ἀμυνόμενος, οὐ γὰρ δὴ τὸν κάνθαρον ἐκεῖνος μόνον ἠδίκ

ἠδίκησεν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸν Δία αὐτὸν ἠσέβησε, πρὸς τὸν ἀετὸν εἶπεν ἐλθόντα, κάνθαρον εἶναι τὸν λυποῦντα, καὶ δὴ δικαίως λυπεῖν. μὴ βουλόμενος οὖν τὸ γένος τὸ τῶν ἀετῶν σπανισθῆναι, συνεβούλευε τῷ κανθάρῳ διαλλαγὰς πρὸς τὸν ἀετὸν θέσθαι. τοῦ δὲ μὴ πειθομένου, ἐκεῖνος εἰς καιρὸν ἕτερον τὸν τῶν ἀετῶν μετέθηκε τοκετὸν, ἡνίκα ἂν μὴ φαίνονται κάνθαροι. καὶ ὑμεῖς οὖν, ὦ ἄνδρες Δελφοὶ, μὴ ἀτιμάσητε τοῦτον δὴ τὸν θεὸν, εἰς ὃν κατέφυγον, εἰ καὶ μικροῦ τετύχηκεν ἱεροῦ. οὐδὲ γὰρ ἀσεβεῖς περιόψεται. οἱ δὲ Δελφοὶ τούτων ὀλίγα φροντίζοντες, τὴν ἐπὶ τὸν θάνατον ὁμοίως ἦγον. Αἴσωπος δὲ μηδενὶ τῶν ὑπ' αὐτοῦ λεγομένων ὁρῶν καμπτομένους πάλιν φησίν· ἄνδρες ἀνήμε-

& in Iouem ipſum impia fuit, aquilę reuerſę ait, Scarabeum eſſe, qui affecit mœrore, & certè iure affeciſſe. Nolens igitur aquilarum genus deficere, cōſuluit ſcarabeo, vt aquilæ recōciliaretur. Quum hic non paruiſſet, ille in aliud tēpus trāſpoſuit aquilarū partum, quum non apparēt ſcarabei. Et vos igitur, ô viri Delphi, ne deſpicite hūc deū, ad quē profugi, etſi paruum ſortitus eſt delubrum. neque enim impios negliget. Delphi verò hęc parum curantes, rectà ad mortem itidē agebant. Aeſopus nulla re à ſe dicta videns eos flecti rurſus ait: Viri crudeles & interfectores

audite: Agricola quidã in agro cõſenuit, & quum nunquã ingreſſus eſſet in vrbẽ, precabatur domeſticos vt eam videret: at illi iũctis aſellis, atq; in curru eo impoſito ſolũ iuſſerunt agere. Eunti autẽ procella & turbine aërẽ occupantibus & tenebris factis, aſelli à via aberrãtes in quoddam pręcipitiũ deduxerũt ſenem. at ille iã præcipitãdus, ô Iupiter, ait, qua in re te iniuria affeci, quòd ſic inique occidor, præſertimq; neq; ab equis generoſis, neque à mulis bonis, ſed ab aſellis viliſſimis? Et ego itaq; eodẽ modo nũc triſtor, quòd nõ ab honoratis viris aut elegantibus, verum ab inutilibus & peſ

ρῃ καὶ φρονοῦντες ἀκούσατε· γεωργός τις ἐπ' ἀγροῦ γεγηρακώς, ἐπεὶ μηδέποτε εἰσῆλθεν εἰς ἄστυ, παρεκάλει τοὺς οἰκείους τοῦτο θεάσασθαι· οἱ δὲ ζεύξαντες ὀνάρια, καὶ ἐπὶ τῆς ἀπήνης αὐτὸν ἀναβιβασάμενοι μόνον ἐκέλευσαν ἐλαύνειν. ὁδεύοντι δὲ χειμῶνος καὶ θυέλλης τὸν ἀέρα καταλαβόντων, καὶ ζόφου γινομένου, τὰ ὀνάρια τῆς ὁδοῦ πλανηθέντα εἰς τινα κρημνὸν ἐξέωσαν τὸν πρεσβύτην. ὁ δὲ μέλλων ἤδη κατακρημνίζεσθαι, ὦ Ζεῦ, εἶπε, τί ποτέ σε ἠδίκησα, ὅτι οὕτω παραλόγως ἀπόλλυμαι, καὶ ταῦτα οὐθ' ὑφ' ἵππων γενναίων, οὐθ' ἡμιόνων ἀγαθῶν, ἀλλ' ὀναρίων εὐτελεστάτων; κἀγὼ τοίνυν ἐπὶ τοῖς ἴσοις νῦν δυσχεραίνω, ὅτι μὴ ὑπ' ἐντίμων ἀνδρῶν ἢ ἐλλογίμων, ἀλλ' ὑπ' ἀχρείων

καὶ

καὶ κακίστων ἀπόλλυμαι. μέλλων δὲ ἤδη κατὰ τοῦ κρημνοῦ ἀφίεσθαι, τοιοῦτον εἴρηκε πάλιν μῦθον· ἀνήρ τις τῆς οἰκείας ἐρασθεὶς θυγατρὸς, εἰς ἀγρὸν ἀπέστειλε τὴν γυναῖκα, μόνην δὲ τὴν θυγατέρα ἀπολαβὼν ἐβιάζετο. ἡ δὲ, πάτερ, εἶπεν ἀνόσια πράττεις· βουλοίμην μὲν τοι ὑπὸ πολλῶν ἀνδρῶν αἰσχυνθῆναι, ἢ ὑπὸ σοῦ τοῦ γεννήσαντος. τοῦτο τοίνυν καὶ ἐφ' ὑμῶν, ὦ παράνομοι Δελφοὶ, λέγω, ὡς ᾑρούμην Σκύλλῃ καὶ Χαρύβδει περιπεσεῖν, καὶ ταῖς ἐν Ἀφρικῇ Σύρτεσιν, ἢ παρ' ὑμῶν ἀδίκως καὶ ἀναξίως ἀποθανεῖν. καταρῶμαι γοῦν ὑμῶν τῇ πατρίδι, καὶ θεοῖς μαρτύρομαι, ὡς ἔξω πάσης δίκης ἀπόλλυμαι, οἵ με τιμωρήσουσιν εἰσακούσαντες. ἔρριψαν μὲν οὖν αὐτὸν οἱ Δελφοὶ κατὰ

τοῦ

& peſſimis interficior. Iãq; pręcipitandus eiuſmodi dixit rurſus fabulam: Vir quidã ſuam deamãs filiam,rus miſit vxorem,ſolam autem filiam receptam violauit.Illa autem,Pater, ait, ſceleſta facis:mallem tamen à multis viris dedecore hoc affici , quàm à te qui genuiſti. Hoc nunc & in vos, ô iniqui Delphi, dico , quòd eligerem in Scyllã & Charybdim potius incidere,ac in Africę Syrteis , quàm per vos iniuſtè atq; indignè mori. Execror igitur veſtrã patriã, & deos teſtor , me præter omnem iuſtitiam interire,qui me vlciſcẽtur exauditũ. Præcipitarunt igitur ipſum Delphi de ru-

pe,

pe, & mortuꝰ eſt. Nō multò poſt autē peſtilētia laborātes, oraculū acceperūt, expiandā eſſe Æſopi mortē. Cui, quòd & conſcij ſibi eſſent, iniuſtè eū interfeciſſe, etiā cippū erexerūt. Sed primates Græciæ ac ſapiētiſſimi quiq;, cùm & ipſi quę in Æſopū facta fuiſſent, intellexiſsēt, & in Delphos profecti ſunt, & cū illis habita inquiſitione, vltores & ipſi Æſopi mortis fuerunt.

τοῦ κρημνοῦ, καὶ ἀπέθανεν. οὐ πολλῷ δ' ὕστερον λοιμῷ συσχεθέντες, χρησμὸν ἔλαβον, ἐξιλάσκειν τὸν τοῦ Αἰσώπου θάνατον. ᾧ καὶ ὡς συνειδότες ἑαυτοῖς ἀδίκως φονευθέντι, καὶ στήλην ἀνέστησαν. οἱ δ' ἐν τῇ Ἑλλάδι πρωτεύοντες, καὶ ὅσοι τῶν σοφωτέρων καὶ αὐτοὶ τὰ εἰς Αἴσωπον πεπραγμένα μαθόντες, εἴς τε Δελφοὺς παρεγένοντο, καὶ σὺν ἐκείνοις σκεψάμενοι, τιμωροὶ καὶ αὐτοὶ τοῦ Αἰσώπου θανάτῳ γεγόνασιν.

Finis Aeſopi vitæ à Maximo Planude conſcripta.

Τέλος τοῦ Αἰσώπου βίου ὑπὸ Μαξίμου τοῦ Πλανούδους συγγραφέντος.

ΑΙΣΩΠΟΥ Μῦθοι.

ÆSOPI FABVLAE.

*

Ἀετὸς καὶ Ἀλώπηξ.

AQVILA ET Vulpes. I

Ἀετὸς καὶ ἀλώπηξ φιλιωθέντες, πλησίον ἀλλήλων οἰκεῖν ἔγνωσαν. βεβαίωσιν φιλίας ποιούμενοι τὴν συνήθειαν. ὁ μὲν οὖν ἐφ' ὑψηλοῦ δένδρου

AQVILA & Vulpes inita amicitia, propè habitare decreuerũt, amicitiã familiaritate confirmãtes. Itaq; Aquila ſuper alta arbore

bore nidum affixit: Vulpes verò in proximis arbuſtis filios peperit. Ad pabulum igitur aliquãdo Vulpe profecta, Aquila cibi inopia laborãs, deuolãs in arbuſta, & filios huius abreptos, vnà cũ ſuis pullis deuorauit. Vulpes itaque reuerſa, & recognita, non tam filiorũ triſtata eſt morte, quàm vindictę inopia: quia enim terreſtris eſſet, volucrẽ perſequi haud poterat. Quare procul ſtans, quod etiam impotentibus eſt facile, inimicæ maledicebat. Non multò autẽ pòſt, caprã quibuſdã in agro ſacrificantibus, deuolans Aquila partẽ victimæ cũ ignitis carbonibus rapuit, & in nidum tulit.

δρυὸς τὴν καλιὰν ἐπήξατο. ἡ δ' Ἀλώπηξ ἐν τοῖς ἐγγίστα θάμνοις ἐτεκνοποιήσατο. ἐπὶ νομὴν οὖν ποτε τῆς Ἀλώπεκος προελθούσης, ὁ Ἀετὸς τροφῆς ἀπορῶν, καταπτὰς ἐπὶ τῶν θάμνων, καὶ τὰ τέκνα ταύτης ἀναρπάσας, ἅμα τοῖς αὐτοῦ νεοττοῖς ἐθοινήσατο. ἡ δ' Ἀλώπηξ ἐπανελθοῦσα καὶ τὸ πραχθὲν μαθοῦσα, οὐ τοσοῦτον ἐπὶ τῷ τῶν τέκνων ἠνιάθη θανάτῳ, ὅσον ἐπὶ τὸ τῆς ἀμύνης ἀπόρῳ· χερσαία γὰρ οὖσα, πτηνὸν διώκειν οὐχ οἵα τε ἦν. διὸ καὶ πόῤῥωθεν στᾶσα, τοῦθ' ὃ καὶ τοῖς ἀδυνάτοις ἐστὶν εὔπορον, τῷ ἐχθρῷ κατηρᾶτο. οὐ πολλῷ δ' ὕστερον αἶγά τινων ἐπ' ἀγροῦ θυόντων, καταπτὰς ὁ Ἀετὸς μέρος τι τῶν θυμάτων σὺν ἐμπύροις ἄνθραξιν ἥρπασε, κἀπὶ τὴν νεοττιὰν

ἤγα

ἤγαγεν. ἀνέμου δὲ σφοδροῦ πνεύσαντος τηνικαῦτα, καὶ φλογὸς ἀναδοθείσης, οἱ ἀετιδεῖς ἄπτηνες ἔτι τυγχάνοντες, ὀπτηθέντες εἰς γῆν κατέπεσον. ἡ δ᾽ ἀλώπηξ ἐπιδραμοῦσα ἐν ὄψει τοῦ ἀετοῦ πάντας κατέφαγεν.

tulit. Vento autem vehemẽter tunc flante, & flamma excitata, Aquilæ pulli inuolucres adhuc cùm eſſent, aſſati in terram deciderunt. Vulpes verò accurrẽs in conſpectu Aquilę omnes deuorauit.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ φιλίαν παρασπονδοῦντες, κἂν τὴν ἐκ τῶν ἠδικημένων φύγωσι τιμωρίαν δι᾽ ἀσθένειαν, ἀλλὰ τήν γε θείαν δίκην οὐ διακρούσονται.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, eos qui amicitiam violarint, licet ab affectis iniuria fugiant vltionem ob impotentiam, diuinum tamen ſupplicium non depulſuros.

Ἀετὸς καὶ Κάνθαρος.

Λαγωὸς ὑπ᾽ ἀετοῦ διωκόμενος πρὸς κοίτην κανθάρου κατέφυγε, δεόμενος ὑπ᾽ αὐτοῦ σωθῆναι. ὁ δὲ κάνθαρος ἠξίου τὸν ἀετὸν μὴ ἀνελεῖν τὸν ἱκέτην, ὁρκίζων αὐτὸν

κατὰ

AQVILA ET Scarabeus. 2

LEpus Aquila inſectãte in luſtrũ Scarabei profugit, rogans vt ab eo ſeruaretur. Scarabeus autẽ rogabat Aquilam ne occideret ſupplicem, obteſtãti ipſam

per

per maximũ Iouem, ne ſcilicet cõtemneret paruitatem eius. Illa verò irata ala per cuſſit Scarabeum, & Leporem arreptum deuorauit. At Scarabeus & cum Aquila volauit, vt nidũ eius diſceret: ac iam profectus, oua eius deuoluta diſrupit. Illa autem quum graue exiſtimaret, ſi quis hoc auſus fuiſſet, & in altiore loco ſecundò nidificaſſet, & illic rurſus Scarabeus pariter hanc affecit. Sed Aquila inops cõſilij penitus, aſcendit ad Iouem (in eius enim tutela eſſe dicitur) & in ipſis genibus tertiã fœturam ouorum poſuit, Deo ipſa cõmendãs & ſupplicans vt cuſtodiret. Scarabeus autẽ è ſtercore

κατὰ τοῦ μεγίστου Διός, ἵνα μὴ καταφρονήσῃ τῆς μικρότητος αὐτοῦ. ἡ δὲ μετ᾽ ὀργῆς τῇ πτέρυγι ῥαπίσασα τὸν Κάνθαρον, τὸν Λαγωὸν ἁρπάσασα κατέφαγεν. ὁ δὲ Κάνθαρος τῷ τε Ἀετῷ συναπέπτη, ὡς τὴν καλιὰν τούτου καταμαθεῖν. καὶ δὴ προσελθὼν, τὰ ὠὰ τούτου κατακυλίσας διέφθειρε. τοῦ δὲ δεινὸν ποιησαμένου, εἴ τις τοῦτο τολμήσει, κἀπὶ μετεωροτέρου τόπου τὸ δεύτερον νεοττοποιησαμένου κἀκεῖ πάλιν ὁ Κάνθαρος τὰ ἴσα τούτων διέθηκεν. ὁ δὲ Ἀετὸς ἀμηχανήσας τοῖς ὅλοις, ἀναβὰς ἐπὶ τὸν Δία (τούτου γὰρ ἱερὸς εἶναι λέγεται) τοῖς αὐτοῦ γόνασι τὴν τρίτην γονὴν τῶν ὠῶν ἔθηκε, τῷ θεῷ ταῦτα παραθέμενος καὶ ἱκετεύσας φυλάττειν. ὁ Κάνθαρος δὲ κόπρου

περὶ σφαῖραν ποιήσας καὶ ἀναβὰς ἐπὶ τὸν κόλπον τοῦ Διὸς ταύτην καθῆκεν. ὁ δὲ Ζεὺς ἀναστὰς ἐφ' ᾧ τὴν ὄνθον ἀποτινάξασθαι, καὶ τὰ ὠὰ διέρριψεν ἐκλαθόμενος, ἃ καὶ συνετρίβη πεσόντα. μαθὼν δὲ παρὰ τοῦ Κανθάρου, ὅτι ταῦτ' ἔδρασε τὸν Αετὸν ἀμυνόμενος. οὐ γὰρ μὴ τὸν Κάνθαρον ἐκεῖνος μόνον ἠδίκησεν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸν Δία αὐτὸν ἠσέβησε, πρὸς τὸν Αετὸν εἶπεν ἐλθόντα, Κάνθαρον εἶναι τὸν λυποῦντα, καὶ δὴ καὶ δικαίως λυπεῖν. μὴ βουλόμενος οὖν τὸ γένος τῶν Αετῶν σπανισθῆναι, συνεβούλευε τῷ Κανθάρῳ διαλλαγὰς πρὸς τὸν Αετὸν θέσθαι. τοῦ δὲ μὴ πειθομένου, ἐκεῖνος εἰς καιρὸν ἕτερον τὸν τῶν Αετῶν μετέθηκε τοκετὸν, ἡνίκα ἂν μὴ φαίνονται Κάνθαροι.

core pilula facta aſcēdit,& in ſinum Iouis eam demiſit. Iupiter verò cùm ſurrexiſſet vt fimum excuteret, oua quoque proiecit oblitus, quæ & contriuit deiecta. Cognito autem à Scarabeo quod hæc feciſſet vt Aquilam vlciſceretur: nam non modò Scarabeum illa iniuria affecit, ſed & in Iouem ipſum impia fuit, reuerſæ Aquilæ ait Iupiter, Scarabeũ eſſe qui mœſtitię cauſa fuerit, & certe iure fuiſſe. Nolens igitur genus Aquilarũ rareſcere, cōſulit Scarabeo vt Aquilæ conciliaretur. Eo autem nō parēte, Iupiter in aliud tempus Aquilarum tranſmutauit partum, cùm Scarabei non appareant.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, nullum contemnendum, præſertim cùm non ſit quiſquam, qui laceſſitus ſe vlciſci non queat.

PHILOMELA & Accipiter. 3

PHilomela ſuper arbore ſedens de more canebat. Accipiter autem vidẽs, ac cibi indigens, aduolans corripuit. Quæ cùm occidẽda eſſet, orabat Accipitrẽ ne deuoraretur: neq; enim ſatis eſſe ad Accipitris vẽtrẽ implẽdũ, ſed oportere ipſum cibo egentẽ ad maiores aues cõuerti. Accipiter autẽ reſpõdẽs ait, Sed ego certè amẽs eſſem, ſi q̃ in manibus paratꝰ eſt, cibo dimiſſo, quæ non videntur

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, μηδενὸς καταφρονεῖν, λογιζομένους, ὡς οὐδείς ἐστιν, ὃς προπηλακισθεὶς τότε αὖ δυνηθείη ἑαυτῷ ἐπαμῦναι.

Ἀηδὼν καὶ Ἱέραξ.

ΑΗδὼν ἐπὶ δένδρου καθεζομένη κατὰ τὸ εἰωθὸς ᾖδεν. Ἱέραξ δὲ θεασάμενος, καὶ τροφῆς ἀπορῶν, συνείληφεν ἐπιπτάς. ἡ δ᾽ ἀναιρεῖσθαι μέλλουσα, ἐδεῖτο τοῦ Ἱέρακος μὴ βρωθῆναι. μηδὲ γὰρ ἱκανὴν εἶναι Ἱέρακος γαστέρα πληρῶσαι, δεῖν δὲ αὐτὸν τροφῆς προσδεόμενον ἐπὶ τὰ μείζω τῶν ὀρνέων τρέπεσθαι. καὶ ὁ Ἱέραξ ὑπολαβὼν εἶπεν, ἀλλ᾽ ἔγωγε ἄφρων ἂν εἴην, εἰ τὴν ἐν χερσὶν ἑτοίμην τροφὴν ἀφεὶς, τὰ μὴ φαινόμε-

νά πω διώκοιμι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι καὶ τῶν ἀνθρώπων οὕτως ἀλόγιστοί εἰσιν, οἱ δι᾽ ἐλπίδα πλειόνων ἀδήλων τὰ ἐν χερσὶ προΐεμενοι.

dentur perſequar.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, pleroſque homines eodem modo eſſe incõſultos, qui ſpe maiorũ quæ incerta ſunt, quæ in manibus habentur amittant.

Ἀλώπηξ καὶ Τράγος.

VVLPES ET Hircus. 4

Ἀλώπηξ καὶ Τράγος διψῶντες εἰς φρέαρ κατέβησαν. μετὰ δὲ τὸ πιεῖν, τοῦ Τράγου σκεπτομένου τὴν ἄνοδον, ἡ Ἀλώπηξ ἔφη, θάρσει,

VVlpes & Hircus ſitientes in puteum deſcenderunt, ſed poſtquam biberũt, Hirco indagante aſcẽſum, Vulpes ait, Conſid

Confide, vtile quid in vtriuſq; etiam ſalutem excogitaui: ſi enim rectus ſteteris, & anteriores pedes parieti applicueris, & cornua pariter in anteriorē partem inclinaueris, cū percurrerim ipſa per tuos humeros & cornua, & extra puteū illinc exiluerim, & te poſtea extraham hinc. ab Hirco autem ad hoc promptè officio præſtito, illa cùm ex puteo ſic exiluiſſet, exultabat circū os læta. Hircus autē ipſam accuſabat, quòd trāſgreſſa fuerit conuentiones. Illa autem, Sed ſi tot inquit, mētes poſſideres, quot in barba pilos, non antè deſcendiſſes, quàm aſcenſum conſideraſſes.

θάρσει, χρήσιμόν τι καὶ εἰς τὴν ἀμφοτέρων σωτηρίαν ἐπινενόηκα. εἰ γὰρ ὄρθιος σταθεὶς, τοὺς ἐμπροσθίους τῶν ποδῶν τῷ τοίχῳ προσερείσῃς, καὶ τὰ κέρατα ὁμοίως εἰς τὸ ἔμπροσθεν κλινεῖς, ἀναδραμοῦσα διὰ τῶν σῶν αὐτὴ νώτων καὶ κεράτων, καὶ ἔξω τοῦ φρέατος ἐκεῖθεν πηδήσασα, καὶ σὲ μετὰ τοῦτο ἀνασπάσω ἐντεῦθεν. τοῦ δὲ Τράγου πρὸς τοῦτο ἑτοίμως ὑπηρετήσαντος, ἐκείνη τοῦ φρέατος οὕτως ἐκπηδήσασα, ἐσκίρτα περὶ τὸ στόμιον ἡδομένη. ὁ δὲ Τράγος αὐτὴν ἐμέμφετο, ὡς παραβαίνουσαν τὰς συνθήκας. ἡ δ᾽ ἀλλ᾽ εἰ τοσαύτας, εἶπε, φρένας ἐκέκτησο, ὁπόσας ἐν τῷ πώγωνι τρίχας, οὐ πρότερον ἂν κατέβης, πρὶν ἢ τὴν ἄνοδον σκέψασθαι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὕτω καὶ τὸν φρόνιμον ἄνδρα δεῖ πρότερον τὰ τέλη σκοπεῖσθαι τῶν πραγμάτων. εἶθ' οὕτως αὐτοῖς ἐγχειρεῖν.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, ſic prudentem virum oportere prius fines altius conſiderare rerum, deinde ſic ipſas aggredi.

Ἀλώπηξ καὶ Λέων.

VVLPES ET Leo. 5

Ἀλώπηξ μή πω θεασαμένη λέοντα, ἐπειδὴ κατά τινα τύχην αὐτῷ συνήντησε, τὸ μὲν πρῶτον οὕτως ἐφοβήθη ὡς μικροῦ καὶ ἀποθανεῖν. ἐπεὶ τὸ δεύτερον θεασαμένη, ἐφοβήθη

VVlpes cùm nunquam vidiſſet Leonem, cùm ei caſu quodam occurriſſet primùm ſic timuit, vt fermè moreretur. Deinde cùm ſecundò vidiſſet, timuit

muit certè, non tamē vt prius: tertiò autē cùm ipſum vidiſſet, ſic contra eum auſa eſt, vt & accederet & colloqueretur.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, conuerſatione terribilia quoque acceſſu facilia fieri.

βήθη μὲν, οὐ μὴν εἰς τὸ πρότερον· ἐκ τρίτου δὲ τοῦτον θεασαμένη, οὕτως αὐτοῦ κατεθάρρησεν, ὡς καὶ προσελθοῦσα διαλεχθῆναι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἡ συνήθεια καὶ τὰ φοβερὰ τῶν πραγμάτων εὐπρόσιτα ποιεῖ.

FELIS ET Gallus. 6

Αἴλουρος καὶ Ἀλεκτρυών.

FElis comprehenſo Gallo, cum rationabili cauſa volebat deuorare. Cæterum

Αἴλουρος συλλαβὼν Ἀλεκτρυόνα, μετ᾽ εὐλόγου τοῦτον αἰτίας ἠβουλήθη καταφαγ

φαγεῖν. καὶ δὴ κατηγόρει αὐτοῦ, λέγων, ὡς ὀχληρὸς εἴη τοῖς ἀνθρώποις νύκτωρ κεκραγὼς καὶ μὴ συγχωρῶν ὕπνου τυγχάνειν. τοῦ δ' ἀπολογουμένου, ἐπὶ τῇ ἐκείνων ὠφελείᾳ τοῦτο ποιεῖν, ὡς ἐπὶ τὰ συνήθη τῶν ἔργων ἐγείροντα, πάλιν ὁ Αἴλουρος αἰτίαν ἐπέφερεν, ὡς ἀσεβὴς εἴη περὶ τὴν φύσιν, μητρὶ καὶ ἀδελφαῖς συμμιγνύμενος. τοῦ δὲ καὶ τοῦτο πρὸς ὠφέλειαν τῶν δεσποτῶν πράττειν φήσαντος, πολλῶν αὐτοῖς ἐντεῦθεν ὠῶν τικτομένων, ὁ Αἴλουρος εἰπών, ἀλλ' εἰ σύ γε πολλῶν εὐπορεῖς εὐπροσώπων ἀπολογιῶν, ἔγωγε μέντοι ἄτροφος οὐ μενῶ, τοῦτον κατεθοινήσατο.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἡ πονηρὰ φύσις πλημμελεῖν αἱρουμένη, εἰ μὴ

μετ'

terum accuſabat ipſum, dicēdo, moleſtū eſſe hominibus nocte clamantē, neque permittētem ſomno frui. Eo verò reſpondēte ad illorū vtilitatem id ſe facere, vt ad cōſueta opera excitarentur, rurſus Felis cauſam afferebat, quòd impius eſſet erga naturam, cum matre ac ſororibus coeundo. Eo autem & hoc ad vtilitatē dominorū facere dicente, cùm multa ipſis hinc oua pariantur, Felis pręfatus, Sed ſi tu multis abūdas eui dentibus reſponſionibus, ego tamen ieiunus non perſtabo, ipſum deuorauit.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, prauam naturam peccare volentem, ſi non

i *veriſ*

veriſimili cum prætextu facere id poſſit, apertè tamen malignari.

μετ' εὐλόγου διωχθείη προσχήματος, ἀποκαλύπτως γε μὴν πονηρεύεται.

VVLPES. 7

Ἀλώπεκες.

VVlpes laqueo capta, cùm abſciſſa cauda euaſiſſet, non viuendam præ pudore exiſtimabat vitam. Decreuit itaq; & aliis Vulpibus hoc idem perſuadere, vt cõmuni malo ſuum celaret dedecus. Et iam omnibus colle-

ctis

Ἀλώπηξ ἐν παγίδι ληφθεῖσα, καὶ ἀποκοπείσης τῆς οὐρᾶς διαδρᾶσα, ἀβίωτον ὑπ' αἰσχύνης ἡγεῖτο τὸν βίον. ἔγνω οὖν καὶ τὰς ἄλλας Ἀλώπεκας τοῦτ' αὐτὸ νουθετῆσαι, ὡς ἂν τῷ κοινῷ πάθει τὸ ἴδιον συγκαλύψειεν αἶσχος. καὶ δὴ πάσας ἀθροί-

σας

σῦσα, παρῄνει τὰς οὐρὰς ἀποκόπτειν, ὡς οὐκ ἀπρεπὲς μόνον τοῦτο τὸ μέλος ὄν, ἀλλὰ καὶ περιττὸν βάρος προσηρτημένον. ὑπολαβοῦσα δέ τις αὐτῶν, εἶπεν, ὦ αὕτη, ἀλλ' εἰ οὐ σοὶ τοῦτο προσέφερεν, οὐκ ἂν ὑμῖν αὐτὸ συνεβούλευες.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ πονηροὶ τῶν ἀνθρώπων οὐ δι' εὔνοιαν τὰς πρὸς τοὺς πέλας ποιοῦνται συμβουλίας, ἀλλὰ διὰ τὸ αὐτοῖς συμφέρειν.

Ἀλώπηξ καὶ Βάτος.

Ἀλώπηξ φραγμὸν ἀναβαίνουσα, ἐπειδὴ ὀλισθήσασα καταπίπτειν ἔμελλεν, ἐπελάβετο πρὸς βοήθειαν βάτου. καὶ δὴ τοὺς πόδας ἐπὶ τοῖς ἐκείνης κέντροις αἱμάξασα καὶ ἀλγήσασα πρὸς αὐτὴν·

ctis, ſuadebat caudas abſcindere, quòd nõ indecens ſolùm hoc membrum ſit, ſed & ſuperuacuũ onus appenſum. Reſpondẽs autẽ ex ipſis quædã ait: Heus tu, niſi tibi hoc conduceret, nobis non conſuleres.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificare videtur, prauos homines non beneuolẽtia in propinquos conſulere, ſed propter ſuam ipſorum vtilitatem.

VVLPES ET Rubus. 8

Vlpes ſepe conſcenſa, cùm lapſa caſura foret, apprehendit in adiutorium Rubum. Quamobrem cùm pedibus ſuis illius aculeis laceratis doleret, ad eam dixit,

xit, Hei mihi, cōfugi enim ad te tanquam ad auxiliatorē, ſed tu peius me tractaſti. Sed erraſti, heus tũ, inquit Rubus, quæ me apprehendere voluiſti, qui omnes apprehendere ſoleo.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, ſic & homines eſſe ſtultos, qui ad eos auxilij gratia accurrunt quibus magis iniuria afficere natura inſitum eſt.

τὴν εἶπεν, οἴμοι, καταφυγοῦσαν με γὰρ ἐπὶ σὲ ὡς ἐπὶ βοηθὸν, σὺ χεῖρον διέθηκας. ἀλλ' ἐσφάλης, ὦ αὕτη, φησὶν ἡ Βάτος, ἐμοῦ βουληθεῖσα ἐπιλαβέσθαι, ἥτις πάντων ἐπιλαμβάνεσθαι εἴωθα.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὕτως καὶ τῶν ἀνθρώπων μάταιοι, ὅσοι βοηθοῖς προστρέχουσιν, οἷς τὸ ἀδικεῖν μᾶλλον ἔμφυτον.

VVLPES ET Crocodilus. 9

VVlpes & Crocodilus contendebãt de nobilitate. Cũ multa autē Crocodilus ſuperba de progenitorũ narraſſet ſplēdore, quòd exercitationũ principes fuerint, Vulpes reſpondens, O amiciſſime, ait,

Ἀλώπηξ καὶ Κροκόδειλος.

Ἀλώπηξ καὶ Κροκόδειλος ἠμφισβήτουν περὶ εὐγενείας. πολλὰ δὲ τοῦ Κροκοδείλου ὑπερήφανα περὶ τῆς τῶν προγόνων διεξιόντος λαμπρότητος, ὡς γεγυμνασιαρχηκότων. ἡ Ἀλώπηξ ὑπολαβοῦσα, ὦ τᾶν, εἶπεν, ἀλλὰ

ἀλλὰ κἂν μὴ λέγῃς, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ δέρματος γε φαίνῃ ὡς ἐκ παλαιῶν ἐτῶν εἶ γεγυμνασμένος.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τῶν ψευδομένων ἀνδρῶν ἔλεγχος τὰ πράγματα γίνεται.

ait, ſed ſi ipſe nihil dicas, tamen ex cute videris quàm antiquis temporibus ſis exercitatus.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, mendaces viros res ipſas arguere.

Ἀλεκτρυόνες καὶ Πέρδιξ.

GALLI ET Perdix. 10

Ἀλεκτρυόνας τὶς ἔχων ἐπὶ τῆς οἰκίας, πριάμενος καὶ πέρδικα σὺν ἐκείνοις ἀφῆκε νέμεσθαι. τῶν δὲ τυ-

GAllos quidã habens domi, emptã quoq; Perdicem cũ illis paſci dimiſit: qui quum ipſam ver

berarent ac expellerent, illa triſtabatur valde, exiſtimans vt alienigenam hæc ſe pati à Gallis. Quum verò paulò pòſt & illos videret pugnare, & ſeipſos cædere, mœrore ſoluta ait, Sed quidem poſthac non triſtabor, videns & ipſos pugnare inter ſe.

πτόντων αὐτὸν καὶ ἀπελαυνόντων, ἐκεῖνος ἠθύμει σφόδρα, νομίζων ὡς ἀλλόφυλος ταῦτα πάσχειν ὑπὸ τῶν Ἀλεκτρυόνων. ὡς δὲ μετὰ μικρὸν κἀκείνους ἑώρακε μαχομένους καὶ ἀλλήλους κόπτοντας, τῆς λύπης ἀπολυθεὶς εἶπεν, ἀλλ᾽ ἔγωγε ἀπὸ τοῦ νῦν οὐ λυπήσομαι, ὁρῶν καὶ αὐτοὺς μαχομένους ἀλλήλοις.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, quòd prudentes facile ferant ab alienis iniurias, quum ipſos videant neque à ſuis abſtinere.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ φρόνιμοι ῥᾳδίως φέρουσι τὰς παρὰ τῶν ἀλλοτρίων ὕβρεις, ὅταν αὐτοὺς ἴδωσι μηδὲ τῶν οἰκείων ἀπεχομένους.

VVLPES. II

Vulpes in domũ mimi profecta, & ſingula ipſius vaſa perſcrutata, inuenit & caput laruæ ingenioſè fabricatum, quo

& ac

Ἀλώπηξ.

Ἀλώπηξ εἰς οἰκίαν ἐλθοῦσα ὑποκριτοῦ, καὶ ἕκαστα τῶν αὐτοῦ σκευῶν διερευνωμένη, εὗρε καὶ κεφαλὴν μορμολυκίου εὐφυῶς κατεσκευασμένην, κα

καὶ ἀναλαβοῦσα ταῖς χερσὶν ἔφη, ὢ οἵα κεφαλὴ καὶ ἐγκέφαλον οὐκ ἔχει.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς ἄνδρας μεγαλοπρεπεῖς μὲν τῷ σώματι, κατὰ δὲ ψυχὴν ἀλογίστους.

& accepto manibu ait, O quale caput, & cerebrum nõ habet.

AFFABVLATIO.

Fabula in viros magnificos quidem corpore, ſed animo inconſultos.

Ἀνθρακεὺς καὶ Γναφεύς.

ἈΝθρακεὺς ἐπί τινος οἰκῶν οἰκίας, ἠξίου καὶ Γναφέα παραγενόμενον αὐτῷ συνοικῆσαι. ὁ δὲ Γναφεὺς ὑπολαβὼν ἔφη, ἀλλ᾽

ἐγὼ

CARBONARIVS & Fullo. 12

CArbonarius in quadã habitans domo, rogabat vt & Fullo accederet: & ſe cũ cohabitaret. Fullo aũt reſpõdẽs ait, Sed

non

non hoc poſſem ego facere. timeo enim ne quæ ego dealbo, tu fugiline repleas.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, omne diſsimile eſſe inſociabile.

οὐκ ἂν τοῦτο δυνάμην ἔγωγε πρᾶξαι. δέδια γὰρ, μή πως ἅπερ ἐγὼ λευκαίνω, αὐτὸς ἀσβόλης πληρώσῃς.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πᾶν τὸ ἀνόμοιον ἀκοινώνητον.

PISCATORES. 13

Piſcatores trahebāt verriculū, qđ cū graue foret, gaudebāt & exultabant, multū ineſſe prædæ exiſtimātes, ſed cū in lit

Ἁλιεῖς.

Ἁλιεῖς εἷλκον σαγήνην, βαρείας δὲ αὐτῆς οὔσης, ἔχαιρον καὶ ἐσκίρτων, πολλὴν εἶναι τὴν ἄγραν νομίζοντες. ὡς δ' ἐπὶ τῆς ἠιόνος ταύ την

τὴν ἑλκύσαντες, τῶν μὲν ἰχθύων εὗρον ὀλίγους, λίθον δ' ἐν αὐτῇ παμμεγέθη, ἀθυμεῖν ἤρξαντο καὶ ἀλύειν, οὐ τοσοῦτον ἐπὶ τῇ τῶν ἰχθύων ὀλιγότητι, ὅσον ὅτι καὶ τἀναντία προειλήφασιν. εἷς δέ τις ἐν αὐτοῖς πρεσβύτερος εἶπε, μὴ ἀχθώμεθα, ὦ ἑταῖροι· τῇ γὰρ ἡδονῇ, ὡς ἔοικεν, ἀδελφή ἐστιν ἡ λύπη· καὶ ἡμᾶς οὖν ἔδει τοσαῦτα προηδυνθέντας, πάντως τι καὶ λυπηθῆναι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὐ δεῖ λυπεῖσθαι ἐπὶ ταῖς ἀποτυχίαις.

litt⁹ ipſum traxiſſēt, piſcē q̄; paucos q̄dē, ſed lapidē in eo per magnū īueniſſēt, triſtari & mœrere cœperūt, nō tā piſciū paucitate, quàm ꝙ & cōtraria antè [illegible] p̄ſumpſerāt. Quidā autē īter eos natu grādior dixit, Ne triſtemur, ô ſocij: nā voluptati vt videtur ſoror eſt triſtitia: & nos igitur oportebat tantū antè lætatos oīno aliqua in re etiam triſtari.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, non oportere triſtari fruſtrata ſpe.

Κομπαστής.

ΑΝήρ τις ἀποδημήσας, εἶτα δὲ πάλιν πρὸς τὴν ἑαυτοῦ γῆν ἐπανελθὼν, ἄλλα τε πολλὰ ἐν διαφόροις ἀνδραγαθηκέναι χώ

IACTATOR. 14

VIr quidam peregrinatus, deinde in ſuam patriam reuerſus, aliaq; multa in diuerſis viriliter geſſiſſe locis

iactabat, atq; etiam Rhodi ſaltaſſe ſaltum, quem nullus eius loci potuerit ſaltare: ad hoc & teſtes qui ibi interfuerunt dicebat ſe habere. Quidam autem ex iis qui aderant reſpondens, ait, Heus tu, ſi verum hoc eſt, non eſt tibi opus teſtibus. En Rhodus, en & ſaltus.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, niſi prompta rei demonſtratio ſit, omnem ſermonem vanum eſſe & ſuperuacuum.

Impoſſibilia promittens. 15

VIr pauper ęgrotans & malè affectus, quum à medicis deſperatus eſſet, deos rogabat, pollicens ſi ſanitatem ſibi

χώραις ἐκόμπαζε, καὶ δὴ κἂν τῇ Ῥόδῳ πεπηδηκέναι πήδημα, οἷον οὐδεὶς τῶν ἐπ' αὐτοῦ δυνατὸς ἂν εἴη πηδῆσαι. πρὸς τοῦτο δὲ καὶ μάρτυρας τοὺς ἐκεῖ παρόντας ἔλεγεν ἔχειν. τῶν δὲ παρόντων τις ὑπολαβών, ἔφη, ὦ οὗτος, εἰ ἀληθές τοῦτ' ἔστιν, οὐδὲν δεῖ σοι μαρτύρων. ἰδοὺ Ῥόδος, ἰδοὺ καὶ τὸ πήδημα.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἐὰν μὴ πρόχειρος ἡ τοῦ πράγματος ἀπόδειξις ᾖ, πᾶς λόγος περιττός ἐστιν.

Ἀδύνατα ἐπαγγελλόμενος.

ΑΝὴρ πένης νοσῶν καὶ κακῶς διακείμενος, ἐπειδὴ πρὸς τῶν ἰατρῶν ἀπεγνώσθη, τῶν θεῶν ἐδεῖτο, ὡς εἰ τὴν ὑγίειαν αὐτῷ πα

λιν ἐπανελθεῖν ποιή-
σειαν, ἑκατὸν βόας αὐ-
τοῖς προσοίσειν ὑπισχνού-
μενος εἰς θυσίαν. τῆς δὲ
γυναικὸς αὐτοῦ πυθο-
μένης, καὶ ποῦ σοι ταῦτα
ἢν ὑγιαίνης; ἐκεῖνος ἔ-
φη, οἴει γὰρ ἀναστῆναί
με ἐντεῦθεν, ἵν' οἱ θεοὶ
ταῦτά με ἀπαιτήσωσιν;

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλοὶ ῥαδίως κατεπαγγέλλονται, ἅπερ τελευτῇ ἔργῳ οὐ προσδοκῶσιν.

rurſus reſtituiſſent, centum boues ipſis oblaturum eſſe in ſacrificium. Vxore autem eius rogante, Et vbi tibi hæc ſi cõualueris? ille ait, Putas enim ſurgere me hinc, vt dij hæc à me repetant?

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, multos facilè polliceri, quæ re comprobare non ſperent.

Κακοπράγμων. MALIGNVS. 16

Vir

VIr malignus ad eum, qui in Delphis eſt, iuit Apollinē tentaturus ipſum. Atque ideo comprehenſo paſſerculo manu, & eo veſte contecto, ſtetitq; proximè tripodē, ac rogauit Deum, dicendo, O Apollo, quod manibus fero, vtrum viuum eſt an mortuū? Nam ſi mortuū diceret, viuum oſtēſurus erat paſſerculum: ſin viuum, ſtatim ſuffocatū mortuū illū offerret. Sed Deus maligna ipſius cognita mēte ait, Vtrum vis, he⁹ tu, facere, facito: penes te enim eſt illud facerè, ſiue viuū quod contines, ſiue mortuum oſtēdere.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, deū neq; decipi poſſe, neque quic

ΑΝὴρ κακότεχνος εἰς τὸν ἐν Δελφοῖς ἧκεν Ἀπόλλωνα, πειρᾶσαι τοῦτον βουλόμενος. καὶ δὴ λαβὼν στρουθίον ἐν τῇ χειρὶ καὶ τοῦτο τῇ ἐσθῆτι σκεπάσας, ἔστη τε τοῦ τρίποδος ἔγγιστα, καὶ ἤρετο τὸν θεὸν, λέγων, ἄπολλον ὃ μετὰ χεῖρας φέρω, πότερον ἔμπνουν ἐστὶν, ἢ ἄπνουν; βουλόμενος ὡς εἰ μὲν ἄπνουν εἴποι, ζῶν ἀναδεῖξαι τὸ στρουθίον· εἰ δ᾽ ἔμπνουν, εὐθὺς ἀποπνίξας νεκρὸν ἐκεῖνο προσενεγκεῖν. ὁ δέ γε Θεὸς τὴν κακότεχνον αὐτοῦ γνοὺς ἐπίνοιαν, εἶπεν, ὁπότερον, ὦ οὗτος, βούλει ποίησον. παρὰ σοὶ κεῖται γὰρ τοῦτο πρᾶξαι, ἢ τοι ζῶν ὃ κατέχεις, ἢ νεκρὸν ἀποδεῖξαι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τὸ θεῖον ἀπαραλόγιστον καὶ

καὶ ἀλάθητον.

quicquam eum latere.

Ἁλιεῖς.

Ἁλιεῖς ἐξελθόντες εἰς ἄγραν, ἐπειδὴ πολὺν χρόνον ταλαιπωρήσαντες οὐδὲν εἷλον, σφόδρα τε ἠθύμουν, καὶ ἀναχωρῆσαι παρεσκευάζοντο· εὐθὺς δὲ θύννος ὑπὸ τῶν μεγίστων διωκόμενος ἰχθύων, εἰς τὸ πλοῖον αὐτῶν εἰσήλατο· οἱ δὲ τοῦτον λαβόντες, μεθ' ἡδονῆς ἀνεχώρησαν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλάκις ἃ μὴ τέχνη παρέσχε, ταῦτα τύχη ἐδωρήσατο.

PISCATORES. 17

Piſcatores egreſſi ad venationem, quum multo tempore defatigati nihil cepiſſent, & admodum triſtabantur, & diſcedere apparabant. ſed ſtatim Thunnus maximo quodam inſectante piſce, in nauigium ipſorum inſiluit: quo capto, læti abiere.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, ſæpe quæ ars non præbuit, ea donaſſe firtunam.

Φέναξ.

Ἀνὴρ πένης νοσῶν, ηὔξατο τοῖς θεοῖς εἰ διασωθείη βοῦς ἑκατὸν εἰς θυσίαν προσοίσειν. οἱ δὲ θεοὶ πειράσαι τοῦτο βουλόμενοι, ἐκ πά

θους

DECEPTOR. 18

Vir pauper ægrotãs vouebat diis ſi euaderet boues cẽtum in ſacrificium oblaturum. ſed dei tentaturi, hoc à mor

bo

bo liberarunt. At ille ſurgens, quoniã bobus carebat, ex paſta boues centum à ſe formatos in ara poſitos ſacrificauit. ſed dei ipſum vlturi, in ſomniis adfuerũt ei, dicentes, Abi ad littus ad eum locum. illic enim Atticas mille drachmas inuenies. Ille autem excitatus, lætus & alacer ad demonſtratum locum perrexit, aurum diſquirens. Sed illic in piratas incidit, ab ipſisq; comprehenſus eſt. Captus ergo vt dimitteretur piratas orabat, mille auri talẽta daturum ipſis promittẽs. Sed cũ nõ crederetur, abactus ab ipſis, diuenditus eſt mille drachmis.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat,

men

θεοὺς ἀπήλλαξαν. ὁ δ' ἀναστὰς, ἐπειδὴ βοῶν ἠπόρει, στεατίνους βοῦς ἑκατὸν πλάσας ἐπὶ τοῦ βωμοῦ θεὶς ὡλοκαύτωσεν. οἱ δὲ θεοὶ βουλόμενοι αὐτὸν ἀμυνάσθαι, ὄναρ ἐπιστάντες αὐτῷ, εἶπον, ἄπελθε εἰς τὸν αἰγιαλὸν εἰς τόνδε τὸν τόπον. ἐκεῖ δὲ Ἀττικὰς χιλίας εὑρήσεις. ἐκεῖνος δὲ διυπνισθεὶς σὺν ἡδονῇ καὶ σπουδῇ πρὸς τὸν ὑποδειχθέντα τόπον ἀφίκετο, τὸ χρυσίον διερευνῶν. ἐκεῖ δὲ δὴ πειραταῖς περιτυχὼν, ὑπ' αὐτῶν συνελήφθη. ἁλοὺς δὲ ἤδη ἀφεθῆναι τῶν πειρατῶν ἐδεῖτο, χίλια χρυσίου τάλαντα δώσειν αὐτοῖς ὑπισχνούμενος. ὡς δ' οὐκ ἐπιστεύετο, ἀπαχθεὶς ὑπ' αὐτῶν, ἀπεμπωλήθη χιλίων δραχμῶν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι

τοῖς

τοῖς ψεύδεσι τῶν ἀνθρώπων ἐχθραίνει τὸ θεῖον.

mendacijs hominum inimicum eſſe Deum.

Βάτραχοι. RANAE. 19

Βάτραχοι δύο ἐν λίμνῃ ἐνέμοντο, θέρους δὲ ξηρανθείσης τῆς λίμνης, ἐκείνην καταλιπόντες ἐπεζήτουν ἑτέραν. καὶ δὴ βαθεῖ περιέτυχον φρέατι, ὅπερ ἰδὼν ἕτερος θατέρῳ φησί, συγκατέλθωμεν, ὦ οὗτος, εἰς τόδε τὸ φρέαρ. ὁ δὲ ὑπολαβὼν εἶπεν, ἂν οὖν καὶ τὸ ἐνθάδε ὕδωρ ξηρανθῇ, πῶς

Ranæ duæ in palude paſcebantur, æſtate autẽ ſiccata palude, illa derelicta quærebãt aliam: cæterũ profundum inuenerunt puteum. Quo viſo altera alteri inquit, Deſcendamus, heus tu, in hũc puteũ. Illa reſpondẽs ait, Si igitur & hîc aqua aruerit, quomodo

modo aſcendemus?

AFFABVLATIO.

Fabula declarat, non oportere inconſideratè res aggredi.

SENEX ET Mors. 20

Senex quondam inciſis in monte lignis, ac in humeros eleuatis, vbi multam viam oneratus iuit, defeſſus & depoſuit ligna, & mortem vt veniret inuocabat. At morte ilico adſtan

πῶς ἀναβησόμεθα;

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὐ δεῖ ἀπερισκέπτως περιϊέναι τοῖς πράγμασιν.

Γέρων καὶ Θάνατος.

Γέρων ποτὲ ξύλα τεμὼν ἐξ ὄρους καὶ ἐπὶ τῶν ὤμων ἀράμενος, ἐπειδὴ πολλὴν ὁδὸν ἐπηχθισμένος ἐβάδισεν, ἀπειρηκὼς ἀπέθετό τε τὰ ξύλα, καὶ τὸν θάνατον ἐλθεῖν ἐπεκαλεῖτο. τοῦ δὲ θανάτου εὐθὺς ἐπι

ἐπιστάντος, καὶ τὴν αἰτίαν πυνθανομένου δι᾽ ἣν αὐτὸν καλοίη, ὁ γέρων ἔφη, ἵνα τὸ φορτίον τοῦτον ἄρας ἐπιθῇς μοι.

adſtante, & cauſam rogante qua ſe vocaſſet, ſenex ait, Vt onus hoc ſublatum imponeres mihi.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πᾶς ἄνθρωπος φιλόζωος ὤν, κἂν μυρίοις κινδύνοις περιπεσὼν δοκῇ θανάτου ἐπιθυμεῖν, ὅμως τὸ ζῆν πολὺ πρὸ τοῦ θανάτου αἱρεῖται.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, omnem hominem vitæ ſtudioſum eſſe, & licet infinitis periculis immerſus videatur mortem appetere, tamen viuere multò magis quã mori eligere.

Γραῦς καὶ Ἰατρός.

Γυνὴ γραῦς ἀλγοῦσα τοὺς ὀφθαλμοὺς, εἰσκαλεῖταί τινα τῶν Ἰατρῶν ἐπὶ μισθῷ, συμφωνήσασα, ὡς εἰ μὲν θεραπεύσειεν αὐτὴν, τὸν ὁμολογηθέντα μισθὸν αὐτῷ δώσειν, εἰ δὲ μὴ, μηδὲν δώσειν. ἐνεχείρησε μὲν οὖν

ANVS ET Medicus. 21

MVlier anus dolens oculos, conduxit Medicum quendam mercede, conuentione facta, ſi ſe curaret, pactam mercedem ei daturam: ſin autem minimè, nihil

daturam. Aggreſſus eſt igitur Medicus curam: quotidie verò accedens ad vetulam, & oculos ei vngens, quum illa nequaquam videre poſſet ea hora ob vnctionem ipſe vas aliquod ex domo auferens quotidie diſcedebat. Anus igitur ſuam ſupellectilem videbat ſingulis diebus minui adeò, vt tandem omnino ſanatæ nihil relinqueretur. At Medicus quum iam pactam pecuniam ab ea efflagitaret, vt quæ purè iam videret, & teſtes adduceret, Magis certè, ait illa, nūc nihil video. Nāquum oculis laborabam, multa mea in mea videbam domo: nunc autem

ὁ ἰατρὸς τῇ θεραπείᾳ· καθ' ἡμέραν δὲ φοιτῶν ὡς τὴν πρεσβύτιν, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῇ χρίων, ἐκείνης μηδαμῶς ἀναβλέπειν ἐχούσης τὴν ὥραν ἐκείνην ὑπὸ τοῦ χρίσματος, αὐτὸς ἕν τι τῶν τῆς οἰκίας σκευῶν ὑφαιρούμενος ὁσημέραι ἀπῄει. ἡ μὲν οὖν γραῦς τὴν ἑαυτῆς περιουσίαν ἑώρα καθ' ἑκάστην ἐλαττουμένην ἐπὶ τοσοῦτον, ὡς καὶ τέλος παντάπασιν αὐτῇ θεραπευθείσῃ μηδὲν ὑπολειφθῆναι. τοῦ δὲ ἰατροῦ τοὺς συμφωνηθέντας μισθοὺς αὐτὴν ἀπαιτοῦντος, ὡς καθαρῶς βλεπούσης ἤδη, καὶ τοὺς μάρτυρας παραγαγόντος, μᾶλλον μὲν οὖν, εἶπεν ἐκείνη, τανῦν οὐδὲν βλέπω. ἡνίκα μὲν γὰρ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐνόσουν, πολλὰ τῶν ἐμῶν κατὰ τὴν ἐμαυτῆς ἔβλεπον οἰκ-

οἰκίων· νῦν δ᾽ ὅτε με σὺ βλέπειν φῄς, οὐδόλως ἐκείνων ὁρῶ.

autem quũ me tu videre inquis, nihil omnino ex illis video.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ πονηροὶ τῶν ἀνθρώπων ἐξ ὧν πράττουσι, λανθάνουσι καθ᾽ ἑαυτῶν τὸν ἔλεγχον ἐπισπώμενοι.

AFFABVLATIO.

Fabula significat, prauos homines ex ijs quæ agant, ignaros contra ſeipſos argumentum afferre.

Γεωργὸς καὶ Παῖδες αὐτοῦ.

AGRICOLA ET filij ipſius. 22

Γεωργός τις μέλλων καταλύειν τὸν βίον, καὶ βουλόμενος τοὺς ἑαυτοῦ Παῖδας πεῖραν λαβεῖν τῆς γεωργίας, προσ

AGricola quidam vita exceſſurus ac volens ſuos filios periculum facere de agricultura, voc

vocatis ipſis ait, Filij mei, ego iam è vita diſcedo, vos autem ſi quæ in vinea à me occultata ſunt, quæſieritis, inuenietis omnia. Illi igitur rati theſaurum illic defoſſum eſſe, omnem vineæ terrã poſt interitum patris defoderunt, & theſaurum quidem non inuenerunt, ſed vinea pulchrè foſſa, multiplicem fructum reddidit.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, laborem theſaurum eſſe hominibus.

προσκαλεσάμενος αὐτοὺς ἔφη, Παῖδες ἐμοί, ἐγὼ μὲν ἤδη τοῦ βίου ὑπέξειμι, ὑμεῖς δ' ἅπερ ἐν τῇ ἀμπέλῳ μοι κέκρυπται ζητήσαντες, εὑρήσετε πάντα. οἱ μὲν οὖν οἰηθέντες θησαυρὸν ἐκεῖ που κατορωρύχθαι, πᾶσαν τὴν τῆς ἀμπέλου γῆν μετὰ τὴν ἀποβίωσιν τοῦ πατρὸς κατέσκαψαν, καὶ θησαυρῷ μὲν οὐ περιέτυχον, ἡ δὲ ἄμπελος καλῶς σκαφεῖσα, πολλαπλασίονα τὸν καρπὸν ἀνέδωκεν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ὁ κάματος θησαυρός ἐστι τοῖς ἀνθρώποις.

HERVS ET Canes. 23

VIr quidã à tempeſtate in ſuo ſuburbio deprehenſus primum oueis comedit, dehinc capras.

Δεσπότης καὶ Κύνες.

ΑΝήρ τις ὑπὸ χειμῶνος ἐν τῷ αὐτοῦ προαστείῳ ἀποληφθεὶς, πρῶτα μὲν τὰ πρόβατα κατέφαγεν, εἶτα

εἶτα τὰς αἶγας. τοῦ δὲ χειμῶνος ἐπικρατοῦντος, καὶ τοὺς ἐργάτας βοῦς σφάξας ἐθοινήσατο. οἱ δὲ Κύνες ταῦτα ἰδόντες, διελέχθησαν πρὸς ἀλλήλους, φεύγωμεν ἀλλ' ἡμεῖς γε ἐντεῦθεν. εἰ γὰρ τῶν ἐργατῶν βοῶν ὁ δεσπότης ἡμῶν οὐκ ἐφείσατο, πῶς ἡμῶν φείσεται;

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι τούτους μάλιστα φεύγειν καὶ φυλάττεσθαι χρὴ, οἵτινες οὐδὲ τῶν οἰκείων ἀπέχονται.

Γεωνὴ

pras. Tempeſtate autem inualeſcente, & operarios boues iugulatos comedit. Canes verò his viſis, dixerunt inter ſe, Sed fugiamus nos hinc. Si enim operariis bobus herus noſter nõ abſtinet, quomodo nobis abſtinebit?

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, eos maximè fugere & cauere oportere, qui ne ſuis quidem abſtinent.

MVLIER ET Gallina. 24

MVlier quædam vidua Gallinã habebat, ſingulis diebus ouũ ſibi parientem: rata verò ſi plus Gallinæ hordei proiiceret, bis parituram die, hoc fecit. Sed Gallina pinguefacta, ne ſemel quidem die parere potuit.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, eos qui ob auaritiam plur-

Γυνὴ καὶ Ὄρνις.

Γυνὴ χήρα τις ὄρνιν εἶχεν, καθ' ἑκάστην ἡμέραν ὠὸν αὐτῇ τίκτουσαν. νομίσασα δὲ ὡς εἰ πλείους τῇ Ὄρνιθι κριθὰς παραβάλλοι, δὶς τέξεται τῆς ἡμέρας, τοῦτο πεποίηκεν. ἡ δ' Ὄρνις πιμελὴς γενομένη, οὐδ' ἅπαξ τῆς ἡμέρας τεκεῖν ἠδύνατο.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ διὰ πλεονεξίαν τῶν πλε-

πλεόνων ἐπιθυμοῦντες, καὶ τὰ παρόντα ἀποβάλλουσι.

plurium ſunt appetentes, & quæ adſunt amittere.

Κυνόδηκτος.

Δηχθείς τις ὑπὸ κυνὸς, τὸν ἰασόμενον περιῄει ζητῶν. ἐντυχὼν δέ τις αὐτῷ, καὶ γνοὺς ὃ ζητεῖ, ὦ οὗτος, εἶπεν, εἰ σώζεσθαι βούλει, λαβὼν ἄρτον, καὶ τούτῳ τὸ αἷμα τῆς πληγῆς ἐκμάξας, τῷ δακόντι κυνὶ φαγεῖν ἐπίδος. κἀκεῖνος γελάσας, ἔφη, ἀλλ' εἰ τοῦτο ποιήσω, δεῖ με ὑπὸ πάντων τῶν ἐν τῇ πόλει κυνῶν δηχθῆναι.

Morſus à cane. 25

Morſus à cane quidã medicaturũ circuibat q̃rẽs. Cũ autẽ occurriſſet qdã ei, & cognoſceret quod quærebat, Heus tu, ait, ſi ſanari vis, accipe panẽ, atq; eo ſanguinẽ vulneris ſicca, & ei q̃ momordit cani ad edẽdũ da. & is ridendo, ait, Sed ſi hoc fecero, oportebit me ab omnibus qui in vrbe ſunt canibus morderi.

Ἐπιμύθιον.

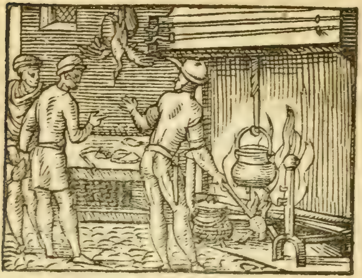
Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι καὶ τῶν ἀνθρώπων οἱ πονηροὶ εὐεργετούμενοι, μᾶλλον ἀδικεῖν παροξύνονται.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, prauos etiam homines beneficio affectos, magis ad inferendam iniuriam exacui.

Adoleſcentuli & Cocus. 26

Νεανίσκοι καὶ Μάγειρος.

DVo adoleſcentuli iuxta Cocum aſſidebāt, & Coco in aliquo domeſtico opere occupato, alter horum partem quandam carnium ſubreptam in alterius demiſit ſinum. Conuerſo autē Coco, & carnē quærente, qui abſtulerat iurabat non habere: qui autē habebat, nō abſtuliſſe.

Cocus

Δύο νεανίσκοι μαγείρῳ παρεκάθηντο, καὶ δὴ τοῦ μαγείρου περί τι τῶν οἰκείων ἔργων ἀσχολουμένου, ἅτερος τούτων μέρος τι τῶν κρεῶν ὑφελόμενον εἰς τὸν θατέρου καθῆκε κόλπον. ἐπιστραφέντος δὲ τοῦ Μαγείρου, καὶ τὸ κρέας ἐπιζητοῦντος, ὁ μὲν εἰληφὼς ὤμνυε μὴ ἔχειν· ὁ δὲ ἔχων, μὴ εἰληφέναι. ὁ δὲ Μάγειρος αἰ-

σθέ

αἰσθόμενος τὴν κακουργίαν αὐτῶν, εἶπεν, ἀλλὰ κἂν ἐμὲ λάθητε, τὸν γ' ἐπιορκούμενον Θεὸν οὐ-κέτι λήσεσθε.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι κἂν ἀνθρώπους ἐπιορκοῦντες λάθωμεν, ἀλλὰ τόν γε Θεὸν οὐ λήσομεν.

Cocus verò cognita malitia ipſorum, ait, Sed etſi me latueritis, peieratum Deum non latebitis.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, quòd licet homines peierantes lateamus, Deũ tamen non latebimus.

Ἐχθροί.

Δύο τινὲς ἀλλήλους ἐχθραίνοντες ἐπὶ τῆς αὐτῆς νεὼς ἔπλεον. ὧν ἅτερος μὲν ἐπὶ τῆς πρύμνης, ἅτερος δὲ ἐπὶ τῆς πρώρας ἐκάθητο. χειμῶνος δὲ ἐπιγενομένου, καὶ τῆς νεὼς μελλούσης ἤδη καταποντίζεσθαι, ὁ ἐπὶ τῆς πρύμνης τὸν κυβερνήτην ἤρετο, πότερον τῶν μερῶν τοῦ πλοίου πρότερον μέλλει καταβαπτίζεσθαι. τοῦ δὲ τὴν πρώραν εἰπόντος, ἀλλ' ἔμοιγε οὐκ ἔστι λυπηρὸν, εἶπεν, ὁ θά-

INIMICI. 27

DVo quidam inter ſe inimici, in eadem naui nauigabant: quorum alter in puppi, alter in prora ſedebat: Tempeſtate autem ſuperueniente, & naue iam ſubmergenda, qui erat in puppi gubernatorẽ rogabat, vtra pars nauigij prius obruenda eſſet. Cúmque ille proram dixiſſet, Sed mihi non eſt graue, ait, mori,

ſi viſurus ſum ante me inimicum morientem.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, multos homines nihil ſuum nocumentum curare, ſi modo inimicos ſuos videant ante ſe malo affectos.

ναῖος, εἴγε ὁρᾶν μέλλω πρὸ ἐμοῦ τὸν ἐχθρὸν συνθνήσκοντα.

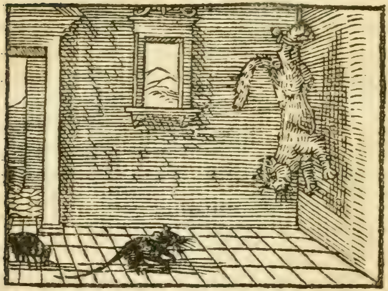
Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων οὐδὲν τῆς ἑαυτῶν βλάβης φροντίζουσιν, εἰ τοὺς ἐχθροὺς μόνον ἴδωσι πρὸ αὐτῶν κακουμένους.

FELIS ET Mures. 28

Αἴλουρος καὶ μῦες.

IN domo quadam cùm multi eſſent Mures, Felis eo cognito iuit eò, ac corũ ſing

ΕΝ οἰκίᾳ τινὶ πολλῶν Μυῶν ὄντων, Αἴλουρος τοῦτο γνοὺς ἧκεν ἐνταῦθα, καὶ καθ' ἕ- κα

ἕκαστον αὐτῶν συλλαμβάνων κατήσθιεν. οἱ δὲ καθ' ἑκάστην ἑαυτοὺς ἀναλισκομένους ὁρῶντες, ἔφασαν πρὸς ἀλλήλους, μηκέτι κάτω καταβῶμεν, ἵνα μὴ παντάπασιν ἀπολώμεθα. τοῦ γὰρ Αἰλούρου μὴ δυναμένου δεῦρο ἐξικνεῖσθαι, ἡμεῖς σωθησόμεθα. ὁ δὲ Αἴλουρος μηκέτι τῶν Μυῶν κατιόντων, ἔγνω δι' ἐπινοίας αὐτοὺς σοφιζόμενος ἐκκαλέσασθαι. καὶ δὴ ἀπὸ πασσάλου τινὸς ἑαυτὸν ἀναβὰς ἀπηώρησε, καὶ προσεποιεῖτο νεκρὸν εἶναι. τῶν δὲ Μυῶν τις παρακύψας, καὶ ἰδὼν αὐτόν, ἔφη, ὦ οὗτος, κἂν θύλαξ γένῃ, οὐ προσελεύσομαί σοι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τῶν ἀνθρώπων οἱ φρόνιμοι, ὅταν τῆς ἐνίων μοχθηρίας πειραθῶσιν, οὐκέτι

ſingulos captos deuorabat. At illi quotidie quũ ſe abſumi viderẽt, dixerunt inter ſe, Ne poſthac infrà deſcendamus, ne penitus intereamus. Nam ſi Felis nõ poteſt huc venire, nos ſalui erimus. Sed Felis cùm non amplius Mures deſcenderẽt, ſtatuit apud ſe per aſtutiam eos decipiẽs euocare. Cęterũ cùm peſſulum quendam conſcendiſſet, de eo ſe ſuſpendit, & mortuum ſimulabat. Ex Muribus autem quidam acclinatus, viſoq; eo ait, Heus tu, etſi ſaccus fieres, non te adibo.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, prudentes homines, cùm aliquorum prauitatem experti fuerint, nõ amplius

plius eorum falli ſimulationibus.

κέτι αὐτῶν ἐξαπατᾶσθαι ταῖς ὑποκρίσεσιν.

VVLPES ET Simius. 29

Ἀλώπηξ καὶ Πίθηκος.

IN concilio quondam irrationabilium animalium ſaltauit Simius, & approbatus, Rex ab ipſis electus eſt. Vulpes autẽ ei inuidens, vt in caſſe quodam carnẽ vidit, Simium ſecum illuc duxit, quòd inueniſſet ipſa theſaurum illum, dicens,

ΕΝ συνόδῳ ποτὲ τῶν ἀλόγων ζώων ὀρχήσατο Πίθηκος, καὶ εὐδοκιμήσας, Βασιλεὺς ὑπ' αὐτῶν ἐχειροτονήθη. Ἀλώπηξ δ' αὐτῷ φθονήσασα, ὡς ἔν τινι παγίδι κρέας ἐθεάσατο, τὸν Πίθηκον λαβοῦσα ἐνταῦθα ἤγαγεν, ὡς εὕροι μὲν αὐτή, λέγουσα, θησαυρὸν τοῦτον, μὴ

μὴ μὲν τι καὶ χρήσασθαι αὐτῷ· τῷ βασιλεῖ γὰρ τοῦτον ὁ νόμος δίδωσι. καὶ προὐτρέπετο αὐτὸν ἅτε δὴ βασιλέα τὸν θησαυρὸν ἀνελέσθαι. ὁ δ' ἀπερισκέπτως προσελθὼν, καὶ συλληφθεὶς ὑπὸ τῆς παγίδος, ὡς ἐξαπατήσασαν ἐμέμφετο τὴν Ἀλώπεκα. ἡ δὲ πρὸς αὐτὸν, ὦ Πίθηκε, τοιαύτην σὺ μωρίαν ἔχων, τῶν ἀλόγων βασιλεύσεις;

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ πράξεσί τισιν ἀπερισκέπτως ἐπιχειροῦντες, δυστυχήμασι περιπίπτουσι.

cens, non tamen & vti eo: quippe quem lex Regi tribueret: atque hortata eſt ipſum vt Regem theſaurum accipere. At ille incõſideratè proſectus, & captus à caſſe, vt quę decepiſſet, accuſabat Vulpem. Illa autem ei, O Simie, cùm talem tu habeas dementiam, imperium in bruta tenebis?

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, eos qui actiones aliquas inconſultè aggrediuntur, in infortunia incidere.

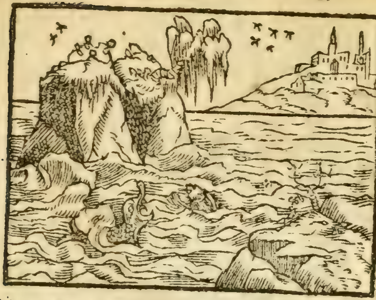

Θύννος καὶ Δελφίν.

Θύννος διωκόμενος ὑπὸ Δελφῖνος, καὶ πολλῷ τῷ ῥοίζῳ φερόμενος, ἐπειδὴ καταλαμβάνεσθαι ἔμελλεν,

THVNNVS ET Delphin. 30

THunnus Delphino perſequente, magno impetu ferebatur. Cùm capiendus eſſet, inſcius,

ſcius ob vehementẽ impetũ decidit in inſulã quandã. ab eodẽ verò impetu & Delphin cum eo eiectus eſt. Thunnus autẽ cõuerſus, cum agẽtem animã Delphinũ vidiſſet, ait, Nõ amplius mihi mors moleſta eſt, cùm eũ videã, qui mihi cauſa fuit ipſius, vnà mecum perire.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, facile miſerias ferre homines, ſi eos qui illarum auto

λεν, ἔλαθεν ὑπὸ σφοδρᾶς ῥύμης ἐκπεσὼν εἰς τινα νῆσον. ὑπὸ δὲ τῆς ὁμοίας ῥύμης καὶ ὁ Δελφὶν αὐτῷ συνεξώκειλεν. ὁ δὲ Θύννος ἐπιστραφεὶς, καὶ λειποψυχοῦντα τὸν Δελφῖνα ἑωρακὼς, εἶπεν, οὐκ ἔτι μοι ὁ θάνατος λυπηρὸς, ὁρῶντι τὸν αἴτιον γεγονότα μοι τούτου, σὺν ἐμοὶ ἀποθνήσκοντα.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ῥᾳδίως τὰς συμφορὰς οἱ ἄνθρωποι φέρουσι, τοὺς

τοὺς τούτων αἰτίους δυστυχοῦντας ὁρῶντες.

autores fuerunt, infeliciter agere videant.

Ἰατρὸς καὶ νοσῶν.

MEDICVS ET Aegrotans. 31

Ἰατρὸς νοσοῦντά τινα ἐθεράπευε, τοῦ δὲ νοσοῦντος ἀποθανόντος, ἐκεῖνος πρὸς τοὺς ἐκκομίζοντας ἔλεγεν, ὅτι οὗτος ὁ ἄνθρωπος εἰ οἴνου ἀπείχετο, καὶ κλυστῆρσιν ἐχρῆτο, οὐκ ἂν ἐτεθνήκει. τῶν δὲ παρόντων ὑπολαβών τις, ἔφη, βέλτιστε, οὐκ ἔδει σε ταῦτα νῦν λέγειν ὅτε μηδὲν ὄφε

Medicus ægrotũ curabat, ægroto autẽ mortuo, ille efferẽtibus dicebat, Homo hic ſi vino abſtinuiſſet, & clyſteribus vſus fuiſſet, non interiiſſet. Quidã autem ex iis qui aderãt reſpõdens ait, Optime, nõ oportebat te hæc nũc dicere cùm nulla

nulla vtilitas eſt, ſed tunc admonere cùm his vti poterat.

ὄφελός ἐστιν, ἀλλὰ τότε παραινεῖν ὅτε τούτοις χρῆσθαι ἠδύνατο.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, oportere amicos tempore neceſsitatis præbere auxilia.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι δεῖ τοὺς φίλους ἐν καιρῷ ἀνάγκης τὰς βοηθείας παρέχειν.

AVCEPS ET Vipera. 32

Ἰξευτὴς καὶ Ἔχις.

AVceps viſco accepto & arundinibus aucupatum exiit. Viſo autem turdo ſuper alta arbore ſedente, & arundinibus

Ἰξευτὴς ἰξὸν ἀναλαβὼν καὶ καλάμους, πρὸς ἄγραν ἐξῆλθεν. ἰδὼν δὲ κίχλαν ἐφ' ὑψηλοῦ δένδρου καθεζομένην, καὶ τοὺς καλάμους

μους ἀλλήλοις ἐπὶ μῆκος συνάψας, αὐτὸ πρὸς αὐτὴν συλλαβεῖν βουλόμενος ἐθεώρει. καὶ δὴ λαθὼν ἔχιν κοιμωμένην ὑπὸ πόδας ἐπάτησε. τῆς δ' ὀργισθείσης καὶ δακούσης αὐτὸν, ἐκεῖνος ἤδη λιποψυχῶν ἔλεγε, δύστηνος ἐγὼ, ἕτερον γὰρ θηρεῦσαι βουλόμενος, αὐτὸς ὑφ' ἑτέρου ἠγρεύθην εἰς θάνατον.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ τοῖς πέλας ἐπιβουλεύοντες, λανθάνουσι πολλάκις ὑφ' ἑτέρων τοῦτ' αὐτὸ πάσχοντες.

bus inter ſe in longitudinem coniunctis ſurſum eum cōprehēſurus ſuſpiciebat. Ceterùm ignarus Viperam dormientem conculcauit. Cùm verò irata momordiſſet ipſum, ille iam agens animam dicebat, Me miſerū, aliū enim capturus, ipſe ab alio captus ſum ad mortem.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, eos qui proximis inſidiantur, ignaros ſæpe ab alijs id ipſum pati.

Κάστωρ.

Ὁ Κάστωρ ζῶόν ἐστι τετράπουν, ἐν λίμναις τὰ πολλὰ διαιτώμενον, οὗ τὰ αἰδοῖά φασιν ἰατροῖς χρήσιμα εἶναι. οὗτος οὖν ἐπειδὰν ὑπ' ἀνθρώπων διώ-

κόμ

FIBER. 33

Fiber animal eſt quadrupes, in ſtagnis plerunq; vitam degens, cuius pudenda dicũt vſui eſſe medicis. Hic igitur cùm ab hominibus per-

ſequẽtibus iã capien dus ſit cognito cuius gratia petatur, abſciſ ſa ſua pudẽda proiicit perſequẽtibus, & ſic ſalutẽ cõſequitur.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, eo modo homines prudentes pro ſua ſalute nullum habere reſpectum pecuniarum.

κόμενος καταλαμβάνεται, γνώσκων οὗ χάριν διώκεται, ἀποτεμὼν τὰ ἑαυτοῦ αἰδοῖα ῥίπτει πρὸς τοὺς διώκοντας, καὶ οὕτω σωτηρίας τυγχάνει.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὕτω τῶν ἀνθρώπων οἱ φρόνιμοι ὑπὲρ τῆς ἑαυτῶν σωτηρίας οὐδένα λόγον τῶν χρημάτων ποιοῦνται.

CANIS ET Cocus. 34

CAnis irrumpens in culinam, & Coco

Κύων καὶ Μάγειρος.

ΚΥων εἰσπηδήσας εἰς μαγειρεῖον, καὶ

τοῦ

τοῦ μαγείρου ἀσχολουμένου, καρδίαν ἁρπάσας ἔφυγεν. ὁ δὲ Μάγειρος ἐπιστραφεὶς, ὡς εἶδεν αὐτὸν φεύγοντα, εἶπεν ὦ οὗτος, ἴσθι ὡς ὅπουπερ ἂν ᾖς, φυλάξομαί σε· οὐ γὰρ ἀπ' ἐμοῦ καρδίαν εἴληφας, ἀλλ' ἐμοὶ καρδίαν ἔδωκας.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλάκις τὰ παθήματα τοῖς ἀνθρώποις μαθήματα γίνονται.

Coco occupato, corde arrepto fugit. At Cocus conuerſus, vt vidit ipſum fugientem, inquit, Heus tu, ſcito vbiubi fueris me te obſeruaturũ: non enim mihi cor abſtuliſti, ſed dediſti potius.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, ſæpe nocumenta hominibus documenta fieri.

CANIS ET Lupus. 35

Κύων καὶ Λύκος.

Canis ante ſtabulum quoddam dormiebat: cũq; Lupus irrupiſſet, & deuoraturus eum eſſet, rogabat ne tũc ſe mactaret. Nũc enim, inquit, tenuis ſum, & macilentus: ſi autem paũper expectaueris, mei domini facturi ſunt nuptias, & ego tũc multa depaſtus pinguior ero, & tibi

Κύων πρὸ ἐπαυλεώς τινος ἐκάθευδε· Λύκου δ᾽ ἐπιδραμόντος, καὶ βρῶμα μέλλοντος θήσειν αὐτὸν, ἐδεῖτο μὴ νῦν αὐτὸν καταθῦσαι. νῦν μὲν γάρ, φησι, λεπτός εἰμι καὶ ἰσχνός. ἂν δὲ μικρὸν ἀναμείνῃς, μέλλουσιν οἱ ἐμοὶ δεσπόται ποιήσειν γάμους, κἀγὼ τηνικαῦτα πολλὰ φαγὼν, πιμελέστερος ἔσομαι, καί σοι

σοι ἡδύτερον βρῶμα γενήσομαι. ὁ μὲν οὖν Λύκος πεισθεὶς ἀπῆλθε. μεθ' ἡμέρας δ' ἐπανελθὼν, εὗρεν ἄνω ἐπὶ τοῦ δώματος τὸν κύνα καθεύδοντα, καὶ στὰς κάτωθεν πρὸς ἑαυτὸν ἐκάλει, ὑπομιμνήσκων αὐτὸν τῶν συνθηκῶν. καὶ ὁ Κύων, ἀλλ' ὦ Λύκε, εἰ τὸ ἀποτοῦδε πρὸ τῆς ἐπαύλεώς με ἴδοις καθεύδοντα, μηκέτι γάμους ἀναμείνῃς.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ φρόνιμοι τῶν ἀνθρώπων, ὅταν περί τι κινδυνεύσαντες σωθῶσι, διὰ βίου τοῦτο φυλάττονται.

tibi ſuauior cibus fiã. Lupus igitur perſuaſus abiit. Poſt aliquot dies reuerſus, inuenit ſuperius ſuper domus tecto Canem dormientem, & ſtans inferius ad ſe vocabat, admonens eum fœderis. Et canis, At Lupe, ſi poſthac ante ſtabulum me videris dormientem, non amplius expectes nuptias.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, prudentes homines cum aliqua in re periclitati ſalui facti fuerint, cauere ab eo quàm diu vixerint.

Κύων καὶ Ἀλεκτρυών.

Κύων καὶ Ἀλεκτρυὼν ἑταιρείαν ποιησάμενοι, ὥδευον. ἑσπέρας δὲ καταλαβούσης,

CANIS ET Gallus. 36

Canis & Gallus inita ſocietate, iter faciebãt. Veſpera autem ſuperuenien-

te, Gallus conſcenſa arbore dormiebat, at Canis ad radicem arboris excauatæ. Cùm Gallus, vt aſſolet, noctu cantaſſet, Vulpes vt audiuit accurrit, & ſtans inferius, vt ad ſe deſcenderet rogabat, quòd cuperet adeò egregio cãtu animal complecti. Quum autem is dixiſſet, vt ianitorem prius excitaret ad radicem dormientem, vt

σης, ὁ μὲν Ἀλεκτρυὼν ἐπὶ δένδρου ἐκάθευδεν ἀναβάς, ὁ δὲ Κύων πρὸς τῇ ῥίζῃ τοῦ δένδρου κοίλωμα ἔχοντος. τοῦ δὲ Ἀλεκτρυόνος κατὰ τὸ εἰωθὸς νύκτωρ φωνήσαντος, Ἀλώπηξ ἀκούσασα πρὸς αὐτὸν ἔδραμε, καὶ στᾶσα κάτωθεν, πρὸς ἑαυτὴν κατελθεῖν ἠξίου, ἐπιθυμεῖν γὰρ ἀγαθὴν οὕτω φωνὴν ζῶον ἔχον ἀσπάσασθαι. τοῦ δὲ εἰπόντος τὸν θυρωρὸν πρότερον διϋπνίσαι ὑπὸ τὴν ῥίζαν καθεύ-

δον

δόντα, ὡς ἐκείνου ἀνοίξαντος κατελθεῖν, καὶ κείνης ζητούσης αὐτὸν φωνῆσαι, ὁ Κύων αἴφνης πηδήσας αὐτὴν διεσπάραξε.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ ὅτι οἱ φρόνιμοι τῶν ἀνθρώπων τοὺς ἐχθροὺς ἐπελθόντας, πρὸς ἰσχυροτέρους πέμπουσι παραλογιζόμενοι.

vt cùm ille aperuiſſet, deſcenderet. & illa quærente vt ipſum vocaret, Canis ſtatim proſiliens eam dilacerauit.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, prudentes homines, inimicos inſultantes ad fortiores aſtu mittere.

Λέων καὶ Βάτραχος.

Leo & Rana. 37

Λέων ἀκούσας ποτὲ Βατράχου μέγα

Leo audita aliquãdo Rana val-

de clamante vertit ſe ad vocem, ratus magnũ aliquod animal eſſe: parumper autẽ expectando, vt vidit ipſam ſtagno egreſſam, accedens propius proculcauit.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, nõ oportere antè quã videas auditu ſolo perturbari.

γα βοῶντος, ἐπεστράφη πρὸς τὴν φωνήν, οἰόμενος μέγα τι ζῶον εἶναι· προσμείνας δὲ μικρόν, ὡς εἶδεν αὐτὸν προσελθόντα τῆς λίμνης προσελθὼν αὐτὸν κατεπάτησεν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, μὴ δεῖν πρὸ τῆς ὄψεως δι' ἀκοῆς μόνης ταράττεσθαι.

LEO ET ASINVS & Vulpes. 38

Λέων καὶ Ὄνος καὶ Ἀλώπηξ.

LEo & Aſinus & Vulpes inita ſociet

ΛΕων καὶ Ὄνος καὶ Ἀλώπηξ κοινωνίαν

νίαν ποιησάμενοι, ἐξῆλθον πρὸς ἄγραν. πολλῆς οὖν θήρας συλληφθείσης, προσέταξεν ὁ Λέων τῷ Ὄνῳ διελεῖν αὐτοῖς. ὁ δὲ τρεῖς μερίδας ποιησάμενος ἐκ τῶν ἴσων, ἐκλέξασθαι τούτους προὔτρεπε. καὶ ὁ Λέων θυμωθεὶς τὸν Ὄνον κατέφαγεν. εἶτα τῇ Ἀλώπεκι μερίζειν ἐκέλευσεν. ὁ δ' εἰς μίαν μερίδα πάντα συναθροίσασα, ἑαυτῇ βραχύ τι κατέλιπεν. καὶ ὁ Λέων πρὸς αὐτήν, τίς σε, ὦ βελτίστη, διαιρεῖν οὕτως ἐδίδαξεν; ἡ δ' εἶπε, τοῦ Ὄνου συμφορά.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι σωφρονισμοὶ γίνονται τοῖς ἀνθρώποις, τὰ τῶν πέλας δυστυχήματα.

Λέων καὶ Ἄρκτος.

ΛΕων καὶ Ἄρκτος ὁμοῦ βουνέβρῳ πε-

ριτ

cietate, egreſſi ſunt ad venandum. Multa igitur præda capta, iuſſit Leo Aſino vt diuideret ſibi. At ille tribus partibus factis æqualiter, vt eligerent eos hortabatur. Et Leo ira percitus Aſinum deuorauit. Inde Vulpi vt diuideret iuſſit. Illa verò in vnã partem omnibus cõgeſtis, ſibi minimum quiddam reliquit. Tum Leo ipſi, Quis te, ô optima, diuidere ſic docuit? Ea inquit, Aſini calamitas.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, caſtigamenta hominibus eſſe aliorum infortunia.

Leo & Vrſus. 39

LEo & Vrſus ſimul magnũ na-

 cti

ctū hinnulū, de eo pugnabāt. Grauiter igitur à ſeipſis affecti, vt ex multa pugna etiā vertigine corriperentur, defatigati iacebāt. Vulpes autē circumcirca eundo, vbi proſtratos eos vidit, & hinnulum in medio iacentē, hunc per medios vtroſq; percurrens rapuit, fugiēſq; abiit. At illi videbant quidē ipſam, ſed quia non poterāt ſurgere, Nos miſeros,

ἐντυχόντες, περὶ τούτου ἐμάχοντο. δεινῶς οὖν ὑπ' ἀλλήλων διατεθέντες, ὡς ἐκ τῆς πολλῆς μάχης καὶ σκοτοδινιάσαι, ἀπαυδήσαντες ἔκειντο. Ἀλώπηξ δὲ κύκλῳ περιιοῦσα, πεπτωκότας αὐτοὺς ἰδοῦσα, καὶ τὸ βούνεβρον ἐν τῷ μέσῳ κείμενον, τοῦτο διὰ μέσον ἀμφοῖν διαδραμοῦσα καὶ ἁρπάσασα, φεύγουσα ᾤχετο. οἱ δὲ βλέποντες μὲν αὐτὴν, μὴ δυνάμενοι δὲ ἀναστῆναι, δείλαιοι

λαμοι ἡμεῖς, εἶπον, ὅτι δὲ Ἀλώπεκι ἐμοχθοῦμεν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἄλλων κοπιόντων ἄλλοι κερδαίνουσιν.

ros, dicebant, quod Vulpi laborauimus.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, alijs laborantibus alios lucrari.

Μάντις.

VATES. 40

Μάντις ἐπ' ἀγορᾶς καθήμενος, διελέγετο· ἐπιστάντος δέ τινος αἴφνης καὶ ἀπαγγείλαντος, ὡς αἱ τῆς οἰκίας αὐτοῦ θυρίδες αἱ ἀποπεπταμέναι τε πᾶσαι εἶεν, καὶ πάντα τὰ ἔνδον ἀφηρημένα, ἀνε-

πήδ

Vates in foro ſedens, diſſerebat. Quum autẽ ſuperueniſſet quidã de repẽte, & renunciaſſet ꝙ domus ipſius feneſtræ apertæ omnes eſſent, & quæ intus erant ablata oĩa, exi-

liuit

liuit ſuſpirans, & curſim ibat. At quum quidã vidiſſet ipſum currentem, Heus tu, inquit, qui alienas res præſcire profiteris, tuas ipſius non præuaticinabare?

AFFABVLATIO.

Fabula in eos qui ſuam vitam prauè gubernantes, quæ nihil ad ſe attinent præſcire conantur.

πήδησέ τε στενάξας, καὶ δρομαῖος ᾔει. τρέχοντα δέ τις αὐτὸν θεασάμενος, ὦ οὗτος, εἶπεν, ὁ τἀλλότρια πράγματα προειδέναι ἐπαγγελλόμενος, τὰ σαυτοῦ οὐ προεμαντεύου;

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς τοὺς τὸν μὲν ἑαυτῶν βίον φαύλως διοικοῦντας, τῶν δὲ μηδὲν αὐτοῖς προσηκόντων προνοεῖσθαι πειρωμένους.

FORMICA ET Columba. 41

FOrmica ſitiẽs deſcendit in fontem, ac tracta à fluxu, ſuffocabatur. Columba verò hoc viſo, ramum arboris decerptum in fontem proiecit, ſuper quo ſedẽdo Formica euaſit. Auceps autẽ quidam poſt hoc calamis

Μύρμηξ καὶ Περιστερά.

ΜΥρμηξ διψήσας κατελθὼν εἰς πηγὴν, παρασυρεὶς ὑπὸ τοῦ ῥεύματος ἀπεπνίγετο. Περιστερὰ δὲ τοῦτο θεασαμένη, κλῶνα δένδρου περιελοῦσα εἰς τὴν πηγὴν ἔρριψεν, ἐφ' οὗ καὶ καθίσας ὁ Μύρμηξ διεσώθη. Ἰξευτὴς δέ τις μετὰ τοῦτο τοὺς καλάμους

μους συνθεὶς ἐπὶ τὸ τὴν Περιστερὰν συλλαβεῖν ἤει. τοῦτο δ' ὁ Μύρμηξ ἑωρακὼς τὸν τοῦ ἰξευτοῦ πόδα ἔδακεν. ὁ δ' ἀλγήσας, τούς τε καλάμους ἔρριψε, καὶ τὴν Περιστερὰν αὐτίκα φυγεῖν ἐποίησεν.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι δεῖ τοῖς εὐεργέταις χάριν ἀποδιδόναι.

Νυκτερὶς καὶ Βάτος καὶ Αἴθυια.

Νυκτερὶς καὶ Βάτος καὶ Αἴθυια ἑταιρ

mis cõpoſitis ad Columbam cõprehendẽdam ibat. Hoc autem viſo Formica aucupis pedẽ momordit, qui dolens & calamos proiecit, & vt Columba ſtatim fugeret autor fuit.

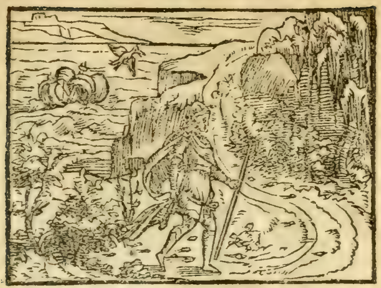
AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, oportere benefactoribus gratiam referre.

Veſpertilio & Rubus & Mergus. 42

VEſpertilio & Rubus & Mergus inita

inita ſocietate, mercatoriam decreuerunt vitam agere. Itaque Veſpertilio argētum mutuata, depoſuit in medium, Rubus veſtem ſecum accepit, Mergus tertius æs, & enauigauerunt. Tempeſtate autem vehementi oborta, & naui euerſa, omnibus perditis, ipſi in terram euaſerunt. Ex illo igitur Mergus littoribus ſemper aſſidet,

ταιρείαν ποιησάμενοι, ἐμπορικὸν διέγνωσαν βίον ζῆν. ἡ μὲν οὖν Νυκτερὶς ἀργύριον δανεισαμένη, καθῆκεν εἰς τὸ μέσον, ἡ δὲ Βάτος ἐσθῆτα μεθ' ἑαυτῆς ἔλαβεν. ἡ δὲ Αἴθυια τρίτη χαλκὸν, καὶ ἀπέπλευσαν. χειμῶνος δὲ σφοδροῦ γενομένου, καὶ τῆς νεὼς περιτραπείσης, πάντα ἀπολέσαντες, αὐτοὶ ἐπὶ τὴν γῆν διεσώθησαν. ἐξ ἐκείνου τοίνυν ἡ μὲν Αἴθυια τοῖς αἰγιαλοῖς ἀεὶ παρεδρεύει, μή

μή πυ τ̃ χαλκὸν ἐκ-βάλλῃ ἡ θάλαττα. ἡ δὲ Νυκτερὶς τοὺς δανειστὰς φοβουμένη, τὸ μὲν ἡμέρας οὐ φαίνεται, νύκτωρ δ' ἐπὶ νομὴν ἔξεισιν. ἡ δὲ Βάτος τὰ τῶν παριόντων ἐσθῆτας ἐπιλαμβάνεται, εἴ πυ τὴν οἰκείαν ἐπιγνοίη ζητοῦσα.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι περὶ ἃ σπουδάζομεν, τούτοις ἐς ὕστερον περιπίπτομεν.

det, num quopiam æs eiiciat mare. Veſpertilio verò creditores timens, interdiu non apparet, ſed noctu ad pabulum exit. Rubus prætereuntium veſti inhæret, quærens ſicubi ſuam cognoſcat.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, in ea, quibus incumbimus, in poſterum nos recidere.

Νοσῶν καὶ Ιατρός.

NΟσῶν τις καὶ ὑπὸ τ̃ Ιατροῦ ἐρωτώμενος ὅπως διετέθη, πλέον εἶπε τ̃ δέοντος ἱδρωκέναι. ὁ δὲ ἀγαθὸν ἔφη τοῦτ' εἶναι. ἐκ δευτέρου δὲ παρ' αὐτοῦ πάλιν ἐρωτηθεὶς, ὅπως ἔχοι, φρίκῃ συσχεθεὶς, εἶπε, σφοδρῶς διατετινάχθαι. ὁ δὲ καὶ τοῦτ' ἀγαθ

AEGROTVS ET Medicus. 43

AEgrot⁹ quidã à Medico rogat⁹ quomodo valuiſſet, Plus, ait, q̃ oporteret, ſudaſſe. Ille aũt bonũ ait hoc eſſe. Secundò verò ab ipſo iterũ rogatus quomodo habuiſſet, horrore correptũ, ait, valde cõcuſſum fuiſſe. Ille & hoc bo

bonum eſſe ait. Tertiò rurſum rogatus quomodo valuiſſet, ait, in intercutē incidiſſe. Ille & hoc rurſus bonū ait eſſe. Inde ex domeſticis quodā ipſum rogante, Vt habes? Ego, ait, heus tu, præ bonis pereo.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, maximè ex hominibus odio nobis haberi, qui ad gratiam ſemper loqui ſtudent.

γαθὸν ἔφησεν εἶναι. ἐκ δὲ τρίτων αὖθις, ὅπως διετέθη, εἶπεν, ὑδέρῳ περιπεπτωκέναι. ὁ δὲ καὶ τοῦτο πάλιν ἀγαθὸν εἶπεν εἶναι. εἶτα τῶν οἰκείων τινὸς αὐτὸν ἐρωτήσαντος, ὅπως ἔχεις; ἐγὼ εἶπεν, ὦ οὗτος, ὑπὸ τῶν ἀγαθῶν ἀπόλλυμαι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι μάλιστα τῶν ἀνθρώπων δυσχεραίνομεν τοὺς πρὸς χάριν ἀεὶ βουλομένους λέγειν.

LIGNATOR ET Mercurius. 44

Lignator quidam iuxta fluuiū ſuā amiſit ſecurim. Inops igitur cōſilij iuxta ripam ſedens plorabat. Mercurius autem intellecta cauſa & miſeratus hominem, vrinatus in fluuium auream ſuſtulit

Ξυλευόμενος καὶ Ἑρμῆς.

Ξυλευόμενός τις παρά τῳ ποταμῷ τὸν οἰκεῖον ἀπέβαλε πέλεκυν. ἀμηχανῶν τοίνυν παρὰ τὴν ὄχθην καθίσας ὠδύρετο. Ἑρμῆς δὲ μαθὼν τὴν αἰτίαν καὶ οἰκτείρας τὸν ἄνθρωπον καταδὺς εἰς τὸν ποταμὸν χρυσοῦν ἀ-νῆ

νήνεγκε πέλεκυν, καὶ εἰ οὗτός ἐστιν ὃν ἀπώλεσεν ἤρετο. τοῦ δὲ μὴ τοῦτον εἶναι φαμένου αὖθις καταδὺς ἀργυροῦν ἀνεκόμισε. τοῦ δὲ μηδὲ τοῦτον εἶναι τὸν οἰκεῖον εἰπόντος ἐκ τρίτου καταδὺς ἐκεῖνον τὸν οἰκεῖον ἀνήνεγκε. τοῦ δὲ τοῦτον ἀληθῶς εἶναι τὸν ἀπολωλότα φαμένου, ἑρμῆς ἀποδεξάμενος αὐτοῦ τὴν δικαιοσύνην, πάντας αὐτῷ ἐδωρήσατο. ὁ δὲ παραλαβόμενος πάντα τοῖς ἑταίροις τὰ συμ-
βάν

ſtulit ſecurim, & an hæc eſſet quàm perdiderat rogauit. Illo non eam eſſe dicente; iterum vrinatus argenteam ſuſtulit. Illo neque hanc eſſe ſuam dicente, tertiò vrinatus, illam ipſam ſuſtulit: illo hanc vere eſſe deperditam dicente, Mercurius probata ipſius æquitate, omnes ei donauit. Ille profectus omnia ſociis quę ac-
m cider

ciderant narrauit. Quorum vnus eadẽ facere decreuit, & ad fluuium profectus, & ſuam ſecurim con ſultò demiſit in profluentem, & plorans ſedebat. Apparuit igitur Mercurius & illi, & cauſa intellecta ploratus, vrinatus ſimiliter auream ſecurim extulit, & rogauit, an hanc amiſiſſet. Illo lætabundo, &, Verè hæc eſt, dicẽte, peroſus Deus tantam impudentiam, non ſolùm illam detinuit, ſed ne propriam quidem reddidit.

βαίτα διεξεληλύθει. ὧν εἷς τις τὰ ἴσα διαπράξασθαι ἐβουλεύσατο, καὶ παρὰ τὸν ποταμὸν ἐλθὼν, καὶ τὴν οἰκείαν ἀξίνην ἐξεπίτηδες ἀφεὶς εἰς τὸ ῥεῦμα, κλαίων ἐκάθητο. ἐπιφανεὶς οὖν ὁ Ἑρμῆς κἀκείνῳ, καὶ τὴν αἰτίαν μαθὼν τοῦ θρήνου, καταβὰς ὁμοίως χρυσῆν ἀξίνην ἐξήνεγκεν, καὶ ἤρετο, εἰ ταύτην ἀπέβαλε. τοῦ δὲ σὺν ἡδονῇ, καὶ, ἀληθῶς ἥδ᾽ ἐστι φήσαντος, μισήσας ὁ Θεὸς τὴν τοσαύτην ἀναίδειαν, οὐ μόνον ἐκείνην κατέσχεν, ἀλλ᾽ οὐδὲ τὴν οἰκείαν ἀπέδωκεν.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, quantùm iuſtis Deus auxiliatur, tantùm iniuſtis eſſe contrarium.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ὅσον τοῖς δικαίοις τὸ θεῖον συναίρεται, τοσοῦτον τοῖς ἀδίκοις ἐναντιοῦται.

ASIN Ὄνος

Ὄνος καὶ Κηπουρός.

ASINVS ET Hortulanus. 45

ΟΝΟΣ ὑπηρετούμενος Κηπουρῷ, ἐπειδὴ ὀλίγα μὲν ἤσθιε, πλεῖστα δ᾽ ἐμόχθει, ηὔξατο τῷ Διῒ ὥστε τοῦ κηπουροῦ ἀπαλλαγεὶς ἑτέρῳ ἀπεμπωληθῆναι δεσπότῃ. τοῦ δὲ Διὸς ἐπακούσαντος, καὶ κελεύσαντος αὐτὸν κεραμεῖ πραθῆναι, πάλιν ἐδυσφόρει πλέον ἢ πρότερον, ἀχθοφορῶν, καὶ τόν τε πηλὸν, καὶ τοὺς κεράμ

ASinus ſeruiens olitori, quoniã parum comedebat, plurimum laborabat, precatus eſt Iouem, vt ab olitore liberatus, alteri venderetur domino. Quũ Iupiter exoratus, iuſſiſſet ipſum figulo vendi, iterum iniquiore animo perferebat quàm prius, onera, & cœnũ, & tegulas

m 2

gulas ferens. Rurſus igitur vt mutaret dominum rogauit, & coriario venundatus eſt. Peiorem itaque prioribus herum nactus, & videns quæ ab eo fierent, ſuſpirando ait, Hei mihi miſero, melius erat mihi apud priores heros manere. hic enim, vt video, & pellem meam conficiet.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, tunc maximè priores dominos à famulis expeti, quum de ſecundis periculum fecerint.

ράμους κομίζων. πάλιν οὖν ἀμείψαι τὸν δεσπότην ἱκετεύσας, καὶ βυρσοδέψῃ ἀπεμπωλεῖται. εἰς χείρονα δὲ νῦν τῶν προτέρων δεσπότην ἐμπεσὼν, καὶ ὁρῶν τὰ παρ' αὐτοῦ πραττόμενα, μετὰ στεναγμῶν ἔφη, οἴμοι τῷ ταλαιπώρῳ, βέλτιον ἦν μοι παρὰ τοῖς προτέροις δεσπόταις μένειν. οὗτος γὰρ, ὡς ὁρῶ, καὶ τὸ δέρμα μου κατεργάσεται.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τότε μάλιστα τοὺς προτέρους δεσπότας οἱ οἰκέται ποθοῦσιν, ὅταν τῶν δευτέρων λάβωσι πεῖραν.

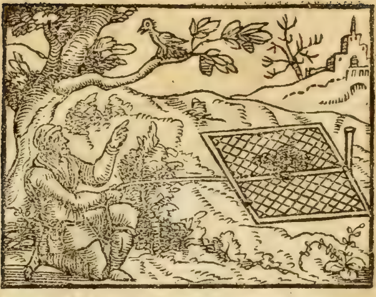

AVCEPS ET Galerita. 46

AVceps auib' ſtruxerat laqueos, Galerita verò hunc procul videns, rogauit, quidnam faceret.

Ὀρνιθοθήρας καὶ Κορυδαλός.

ΟΡνιθοθήρας ὄρνισιν ἵστη παγίδας, Κορυδαλὸς δὲ τοῦτον πόῤῥωθεν ἰδὼν, ἐπυνθάνετο, τί ποτ' ἐργάζοιτο.

το. τοῦ δὲ πόλιν κτίζειν φαμένου, εἶτα δὲ πορρωτέρω ἀποχωρήσαντος καὶ κρυβέντος, ὁ Κορυδαλλὸς τοῖς τοῦ ἀνδρὸς λόγοις πιστεύσας, προσελθὼν εἰς τὸν βρόχον ἑάλω. τοῦ δὲ ὀρνιθοθήρα ἐπιδραμόντος, ἐκεῖνος εἶπεν, ὦ οὗτος, εἰ τοιαύτην πόλιν κτίζεις, οὐ πολλοὺς εὑρήσεις ἐνοικοῦντας.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τότε μάλιστα οἶκοι καὶ πόλεις ἐρημοῦνται, ὅταν οἱ

ret. eo vrbem condere dicente, deinde procul regreſſo, & abſcondito, Galerita viri verbis credens acceſſit ad caſſem & capta eſt. At aucupe accurrente, illa dixit, Heus tu, ſi talem vrbem condis, non multos inuenies incolentes.

AFFABVLATIO.

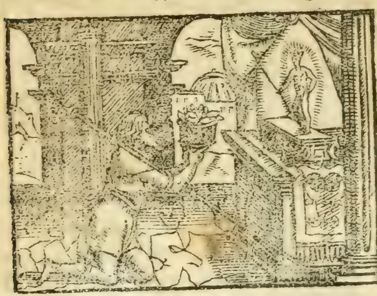
Fabula ſignificat, tunc maximè domos & vrbes deſolari, quum præſi

præfecti moleſti fuerint.

οἱ προεστῶτες χαλεπαίνουσιν.

VIATOR. 47

Ὁδοιπόρος.

Viator multa confecta via, orauit, ſi quid inuenerit, dimidium Mercurio eius dedicaturũ. Nactus igitur perã cariotarũ & amygdalarum plenam, atque ea accepta, eas comedit. Sed cariotarum oſſa & amygdalarum cortices ſuper altari quodam impoſuit,

Ὁδοιπόρος πολλὴν ἀνύσας ὁδὸν, ηὔξατο, εἰ ἄρα εὑρήσει τι, τὸ ἥμισυ τούτου τῷ ἑρμῇ ἀναθήσειν. περιτυχὼν δὲ πήρᾳ μεστῇ φοινίκων καὶ ἀμυγδάλων, καὶ ταύτην ἀνελόμενος, ἐκείνους μὲν ἔφαγε, τὰ δὲ τῶν φοινίκων ὀστᾶ, καὶ τὰ τῶν ἀμυγδάλων κελύφη ἐπί τινος ἀνέθηκε βωμοῦ,

μοῦ, φήσας, ἀπέχεις, ὦ Ἑρμῆ, τὴν εὐχήν. τοὺς γὰρ εὑρηθέντας τὰ ἐκτὸς καὶ ἐντὸς πρὸς σὲ διανενέμημαι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς ἄνδρα φιλάργυρον, καὶ τοὺς Θεοὺς διὰ πλεονεξίαν κατασοφιζόμενον.

Παῖς καὶ Μήτηρ.

ΠΑῖς ἐκ διδασκαλείου τὴν τοῦ συμμαθητοῦ δέλτον κλέψας, ἤνεγκε τῇ μητρί. τῆς δὲ μὴ ἐπιπληξάσης, μᾶλλον μὲν οὖν ἀποδεξαμένης, προϊὼν τοῖς χρόνοις ἤρξατο καὶ τὰ μείζω κλέπτειν. ἐπαυτοφώρῳ δέ ποτε ληφθεὶς, ἀπήγετο τὴν πρὸς θάνατον. τῆς δὲ μητρὸς ἑπομένης καὶ ὀλοφυρομένης, ἐκεῖνος τῶν δημίων ἐδεῖτο βραχέα τινὰ τῇ μητρὶ διαλεχθῆ

ſuit, inquiens, Habes ô Mercuri, votum. Nam rei inuentę exteriora & interiora tecum partior.

AFFABVLATIO.

Fabula aduerſus virum auarum, qui & Deos ob cupiditatem fallit.

PVER ET Mater. 48

PVer ex literario ludo cõdiſcipuli librum furatus, tulit matri. Quũ ea verò non corripuiſſet, ſed potiꝰ amplexata fuiſſet, prouectus ætate cœpit & maiora furari. In ipſo autẽ furtò aliquando deprehenſus, ducebatur rectà ad mortem. At ſequente & lugente matre, ille carnifices orabat, vt pauca quędã matri colloque-

retur in aurem. Quæ quum ilicò ori filij ſe admouiſſet, ille aurem dẽtibus demorſam abſcidit. Matre autem & aliis accuſantibus, quia nõ ſolùm furatus ſit, ſed iam & in matrẽ impius eſſet, ille ait, hęc enim mihi perditionis fuit cauſa. Si enim quũ librũ furatus erã me corripuiſſet, non ad hæc vſq; progreſſus nunc ducerer ad mortem.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, eorum qui non in principio puniuntur, in maius augeri mala.

χθόνιον πρὸς τὸ οὖς. τῆς δὲ ταχέως τῷ στόματι τοῦ παιδὸς προσθείσης, ἐκεῖνος τὸ οὖς τοῖς ὀδοῦσι δακὼν ἀφείλετο. τῆς δὲ μητρὸς καὶ τῶν ἄλλων κατηγορούντων, ὡς οὐ μόνον κέκλοφεν, ἀλλ' ἤδη καὶ εἰς τὴν μητέρα ἠσέβηκεν, ἐκεῖνος εἶπεν, αὐτὴ γάρ μοι τῆς ἀπωλείας γέγονεν αἴτιος. εἰ γὰρ ὅτε τὴν δέλτον ἐκεκλόφειν ἐπέπληξέ μοι, οὐκ ἂν μέχρι τούτων χωρήσας νῦν ἠγόμην ἐπὶ τὸν θάνατον.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τῶν μὴ κατ' ἀρχὰς κολαζομένων ἐπὶ μεῖζον αὐξάνει τὰ κακά.

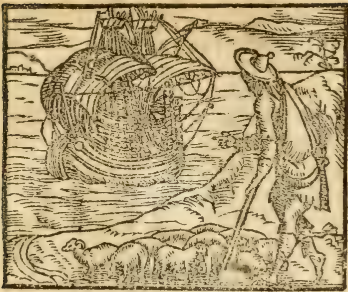

PASTOR ET Mare. 49

PAſtor in maritimo loco gregem paſcens, viſo tranquillo mari, deſidera

Ποιμὴν καὶ θάλασσα.

ΠΟιμὴν ἐν παραθαλασσίῳ τόπῳ ποίμνιον νέμων, ἑωρακὼς γαληνιῶσαν τὴν θάλ

θάλατταν, ἐπεθύμησε πλεῦσαι πρὸς ἐμπορίαν. ἀπεμπολήσας οὖν τὰ πρόβατα, καὶ φοινίκων βαλάνους πριάμενος, ἀνήχθη. χειμῶνος δὲ σφοδροῦ γενομένου, καὶ τῆς νεὼς κινδυνευούσης βαπτίζεσθαι, πάντα τὸν φόρτον ἐκβαλὼν εἰς τὴν θάλατταν, μόλις κενῇ τῇ νηῒ διεσώθη. μετὰ δ᾽ ἡμέρας οὐκ ὀλίγας παριόντος τινὸς καὶ τῆς θαλάττης (ἔτυχε γὰρ αὐτὴ γαληνιῶσα) τὴν ἠρεμίαν θαυ

derauit nauigare ad mercaturam. Venditis igitur ouibus, & palmarum fructibus emptis, ſoluit. Tempeſtate verò vehementi facta, & nauis in periculo cùm eſſet ne ſubmergeretur, omni onere eiecto in mare, vix vacua naui euaſit incolumis. Poſt verò dies nõ paucos, tranſeunte quodã, & maris (erat enim id fortè trãquillum) quie-

tem admirante, ſuſcepto ſermone, Hic ait, cariotas iterum, vt videtur, deſiderat, & propterea videtur quietum.

θαυμάζοντος, ὑπολαβὼν ἕτερος, εἶπε, φοινίκων αὖθις, ὡς ἔοικεν, ἐπιθυμεῖ, καὶ διὰ τοῦτο φαίνεται ἡσυχάζουσα.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, calamitates hominibus documenta fieri.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τὰ παθήματα τοῖς ἀνθρώποις μαθήματα γίνονται.

PVNICA ET Malus. 50

PVnica & malus de pulchritudine contēdebant. Multis cōtētionibus interim factis, rubus ex proxima ſepe audiēs, deſinamus, ait, ô amicæ, aliquando pugnare.

Ῥοιὰ καὶ Μηλέα.

Ῥοιὰ καὶ μηλέα περὶ κάλλους ἤριζον. πολλῶν δ' ἀμφισβητήσεων μεταξὺ γενομένων βάτος ἐκ τοῦ πλησίον ἀκούσασα φραγμοῦ· παυσώμεθα, εἶπεν, ὦ φίλαι ποτὲ μαχόμεναι.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, in præſtantiorum ſeditionibus viliſſimos etiā conari eſſe aliquos.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἐν ταῖς τῶν ἀμεινόνων στάσεσι καὶ οἱ μηδενὸς ἄξιοι πειρῶνται εἶναί τινες.

TAL Ἀσπ

Ἀσπάλαξ.

Ἀσπάλαξ τυφλὸν ζῶόν ἐστι. φησὶν οὖν ποτε τῇ μητρί, συκαμινέαν μῆτερ ὁρῶ. εἶτα αὖθις φησι, λιβάνου ὀσμῆς πεπλήρωμαι· καὶ τρίτου πάλιν, χαλκῆς, φησι, ψηφῖδος κτύπον ἀκούω. ἡ δὲ μήτηρ ὑπολαβοῦσα εἶπεν, ὦ τέκνον, ὡς ἤδη καταμανθάνω, οὐ μόνον ὄψεως ἐστέρησαι, ἀλλὰ καὶ ἀκοῆς, καὶ ὀσφρήσεως.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἔνιοι τῶν ἀλαζόνων τὰ ἀδύνατα κατεπαγγέλλονται, καὶ ἐν τοῖς ἐλαχίστοις ἐλέγχονται.

TALPA. 51

TAlpa cæcũ animal eſt. Dixit igitur aliquãdo matri, Morum mater video : deinde rurſus ait Thuris odore plena ſum:& tertio iterũ, Aerei, inquit, lapilli fragorẽ audio. Mater verò reſpondens ait, O filia, vt iã percipio, non ſolum viſu priuata es, ſed & auditu, & olfactu.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, nonnullos iactabundos impoſſibilia profiteri, & in minimis redargui.

Σφῆκες καὶ Πέρδικες.

Σφῆκες καὶ Πέρδικες δίψῃ συνεχόμενοι πρὸς γεωργὸν ἦλθον, παρ' αὐτοῦ αἰτοῦντες

VESPAE ET Perdices. 52

VEſpæ & Perdices ſitibũdæ ad agricolã iuerunt, ab eoq; petierunt vt daret

ret eis bibere, promittentes pro aqua hanc gratiã reddituras: Perdices quidẽ, fodere vineas: Veſpę autem, circumcirca eundo aculeis arcere fures. At agricola inquit, Sed mihi ſunt duo boues, qui nihil promittunt, tamen omnia faciũt. Melius igitur eſt illis dare quàm vobis.

τες πιεῖν, ἐπαγγελλόμενοι αὐτὶ τοῦ ὕδατος ταύτην τὴν χάριν ἀποδώσειν, οἱ μὲν Πέρδικες σκάπτειν τὰς ἀμπέλους· οἱ δὲ Σφῆκες κύκλῳ περιιόντες τοῖς κέντροις ἀποσοβεῖν τοὺς κλέπτας. ὁ δὲ γεωργὸς ἔφη, ἀλλ᾽ ἔμοιγε εἰσὶ δύο βόες, οἱ μηδὲν ἐπαγγελλόμενοι, πάντα ποιοῦσιν. ἄμεινον οὖν ἐστὶν ἐκείνοις δοῦναι ἤπερ ὑμῖν.

AFFABVLATIO.

Fabula in viros perniciosos, qui promittunt quidem iuuare, lædunt autem admodum.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς ἄνδρας ἐξώλεις, ὠφελεῖν μὲν ἐπαγγελλομένους, βλάπτοντας δὲ μεγάλα.

PAVO ET MONEDULA. 53

Auibus creaturis regem, Pauo rogabat vt ſe ob pulchritudinẽ eligerẽt. Eligentibus autẽ eũ omnibus, monedu-

la ſu

Ταὼς καὶ Κολοιός.

Τῶν ὀρνίθων βουλομένων ποιῆσαι βασιλέα, Ταὼς ἑαυτὸν ἠξίου διὰ τὸ κάλλος χειροτονεῖν. αἱρουμένων δὲ τοῦτον πάντων, κολι-

ος

ὃς ὑπολαβὼν, ἔφη, ἀλλ' εἰ σοῦ βασιλεύοντος Ἀετὸς ἡμᾶς καταδιώκειν ἐπιχειρήσῃ, πῶς ἡμῖν ἐπαρκέσῃς;

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τοὺς ἄρχοντας οὐ διὰ κάλλος μόνον, ἀλλὰ καὶ ῥώμην, καὶ φρόνησιν ἐκλέγεσθαι δεῖ.

la ſuſcepto ſermone ait, Sed ſi te regnãte Aquila nos pſequi aggreſſa fuerit, quomodo nobis opẽ feres?

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, principes non modo propter pulchritudinem, ſed & fortitudinem & prudẽtiam eligere oportere.

Μονιὸς καὶ Ἀλώπηξ.

Μονιὸς ἄγριός τινος ἑστὼς δένδρου, τοὺς ὀδόντας ἐθη-

SINGVLARIS & Vulpes. 54

Singularis agreſtis cuidam cùm adſtaret arbori, dentes acue

acuebat. Vulpe autē rogāte cauſam, quare nulla propoſita neceſſitate dētes acueret, inquit, Non ab re hoc facio: Nam ſi me periculum inuaſerit, minimè me tūc acuendis dētibus occupatum eſſe oportebit, ſed potius paratis vti.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, aduerſus periculū præparatum eſſe oportere.

θήγων. ἀλώπεκος δὲ ἐρωμένης τὴν αἰτίαν, ὅτι μηδεμιᾶς προσκειμένης ἀνάγκης, ἢ τοὺς ὀδόντας θήγει, ἔφη, οὐκ ἀλόγως τοῦτο ποιῶ. εἰ γάρ με κίνδυνος περιστάιη, οὔκουν με τηνικαῦτα πρὸς τοὺς ὀδόντας ἀκονᾶν ἀσχολεῖσθαι δεήσει, ἀλλὰ μᾶλλον ἑτοίμοις οὖσι χρῆσθαι.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι δεῖ πρὸς τὸν κίνδυνον παρασκευάζεσθαι.

CASSITA. 55

Κορυδαλός.

Caſſi Κορ

Κορυδαλὸς εἰς παγίδα ἁλοὺς, θρηνῶν ἔλεγεν, οἴμοι τῷ ταλαιπώρῳ καὶ δυστήνῳ πτηνῷ. οὐ χρυσὸν ἐνοσφισάμην τινὸς, οὐκ ἄργυρον, οὐκ ἄλλό τι τῶν τιμίων. κόκκος δὲ σίτου μικρὸς τὸν θάνατόν μοι προυξένησεν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς τοὺς διὰ κέρδος εὐτελὲς, μέγαν ὑφισταμένους κίνδυνον.

Caſſita à laqueo capta, plorãs dicebat, Hei mihi miſerę & infelici volucri. Nõ aurũ ſurripui cuiuſquã, non argentũ, nonaliud quicquam pretioſum. Granũ autẽ tritici paruũ mortis mihi cauſa fuit.

AFFABVLATIO.

Fabula in eos qui ob vile lucrum magnum ſubeunt periculum.

Νεβρός.

Νεβρός ποτε πρὸς τὸν ἔλαφον εἶπε, πάτερ, σὺ καὶ μείζων καὶ ταχύτερος κυνῶν πέφυκας, καὶ κέρατα πρὸς τούτοις ὑπερφυᾶ φέρεις πρὸς ἄμυναν, τί δήποτ᾽ οὖν οὕτω τούτους φοβῇ; κἀκεῖνος γελῶν εἶπεν, ἀληθῆ μὲν ταῦτα φῄς, τέκνον· ἓν δ᾽ οἶδα, ὡς ἐπειδὰν κυν

HINNVLVS. 56

Hinnulus aliquãdo Ceruo ait, Pater, tu natus es & maior & celerior canibus, & cornua pręterea ingentia geſtas ad vindictam, curnã igitur ſic eos times? Et ille ridens ait. Vera quidem hæc inquis, fili: vnum verò ſcio, quod quum canis

canis latratum audiuero, ſtatim ad fugam neſcio quomodo efferor.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, natura timidos nulla admonitione confirmari.

κυνὸς ὑλακὴν ἀκούσω, αὐτίκα πρὸς φυγὴν οὐκ οἶδ᾽ ὅπως ἐκφέρομαι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τοὺς φύσει δειλοὺς οὐδεμία παραίνεσις ῥώννυσιν.

LEPORES ET Ranæ. 57

Λαγωοὶ καὶ Βάτραχοι.

LEpores aliquãdo in vnũ profecti, ſui ipſorũ deplorabãt vitã, quòd foret periculis obnoxia, & timoris

ΟΙ Λαγωοί ποτε συνελθόντες, τὸν ἑαυτῶν πρὸς ἀλλήλους ἀπεκλαίοντο βίον, ὡς ἐπισφαλὴς εἴη, καὶ δειλίας

λίας πλέως. ὑπὸ γὰρ καὶ ὑπ' ἀνθρώπων καὶ κυνῶν, καὶ ἀετῶν, καὶ ἄλλων πολλῶν ἀναλίσκονται. βέλτιον οὖν εἶναι θανεῖν ἅπαξ, ἢ διὰ βίου τρέμειν. τοῦτο τοίνυν κυρώσαντες, ὥρμησαν κατὰ ταὐτὸν εἰς τὴν λίμνην, ὡς εἰς αὐτὴν ἐμπεσούμενοι καὶ ἀποπνιγησόμενοι. τῶν δὲ καθημένων κύκλῳ τῆς λίμνης βατράχων, ὡς τὸν τοῦ δρόμου κτύπον ᾔσθοντο, εὐθὺς εἰς αὐτὴν εἰσπηδησάντων, τῶν λαγωῶν τις ἀγχινούστερος εἶναι δοκῶν τῶν ἄλλων, ἔφη, στῆτε, ἑταῖροι, μηδὲν δεινὸν ὑμᾶς αὐτοὺς διαπράξησθε, ἤδη ὡς ὁρᾶτε, καὶ ἡμῶν ἕτερ' ἐστὶ ζῶα δειλότερα.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ δυστυχοῦντες, ἐξ ἑτέρων χείρονα πασχόντων παραμυθοῦνται.

Ὄνος

moris plena. ſe enim ab omnibus & canibus & aquilis, & aliis multis conſumi. Melius itaq; eſſe mori ſemel, quàm toto vitæ tempore timere. hoc igitur cōfirmato, impetum fecerūt ſimul in paludem, quaſi in eam delapſuri, & ſuffocandi. Sed quū Ranæ, quæ circum palu dem ſedebāt, curſus ſtrepitu percepto ilicò in hanc inſiluiſſent, ex leporibus quidam ſagacior eſſe viſus aliis, ait, Siſtite, ô ſocij, nihil graue in vos ipſos molimini, iam vt videtis, & nobis alia ſunt animalia timidiora.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, miſeros grauioribus aliorum conſolari calamitatibus.

ASINVS ET Equus. 58

Ὄνος καὶ Ἵππος.

Asinus equũ beatum putabat, ꝙ abundè nutriretur & accuratè, cũ ipſe neq; palearum ſatis haberet, idq́; plurimũ defatigatus. Cùm autẽ tempus inſtitit belli, & miles armatũ aſcẽdit Equum, huc illuc ipſum impellẽs. Cæterũ & in medios hoſtes inſiluit, & Equus vulneratus iacebat. His

Ὄνος ἵππον ἐμακάριζεν, ὡς ἀφθόνως τρεφόμενον καὶ ἐπιμελῶς, αὐτὸς μηδ' ἀχύρων ἅλις ἔχων, καὶ ταῦτα πλεῖστα ταλαιπωρῶν. ἐπεὶ δὲ καιρὸς ἐπέστη πολέμου, καὶ ὁ στρατιώτης ἔνοπλον ἀνέβη τὸν ἵππον πανταχόσε τοῦτον ἐλαύνων, καὶ δὴ καὶ μέσον τῶν πολεμίων εἰσήλασε, καὶ ὁ ἵππος πληγεὶς ἔκειτο. ταῦ

ταῦτα ἑωρακὼς ὁ ὄνος τὸν ἵππον μεταβαλλόμενος ἐταλάνιζεν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὐ δεῖ τοὺς ἄρχοντας καὶ πλουσίους ζηλοῦν, ἀλλὰ τὸν κατ' ἐκείνων φθόνον, καὶ τὸν κίνδυνον ἀναλογιζομένους τὴν πενίαν ἀγαπᾶν.

His viſis, Aſinꝰ Equũ mutata ſententia, miſerum exiſtimabat.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, non oportere principes & diuites æmulari, ſed in illos inuidia & periculo conſideratis, paupertatem amare.

Φιλάργυρος.

Φιλάργυρός τις ἅπασαν αὐτοῦ τὴν οὐσίαν ἐξαργυρισάμενος καὶ χρυσοῦν βῶλον ποιήσας, ἔν τινι τόπῳ κατώρυξε, συγκατορύξας ἐκεῖ καὶ ψυχὴν ἑαυτοῦ καὶ τὸν νοῦν, καὶ καθ' ἡμέραν ἐρχόμενος, αὐτὸν ἔβλεπε. τῶν δὲ ἐργατῶν τις αὐτὸν παρατηρήσας, καὶ τὸ γεγονὸς συννοήσας, ἀνορύξας τὸν βῶλον ἀνείλετο. μετὰ δὲ ταῦτα κἀκεῖνος ἐλθὼν, καὶ κενὸν τὸν τόπον ἰδὼν,

AVARVS. 59

Avarus quidam cùm omnia ſua bona vendidiſſet, & aureã maſſam feciſſet, in loco quodam defodit, vnà defoſſo illic & animo ſuo & mente, atq; quotidie eundo, ipſam videbat. Id autem cùm ex operariis quidam obſeruaſſet, cognouit, & refoſſam maſſam abſtulit. Poſt hęc & ille profectus, & vacuũ locum videns,

dens, lugere cœpit, & capillos euellere. Hunc cùm quidam vidiſſet ſ[illegible] plorantem, & cauſam audiuiſſet, N[illegible] ſic, ait, heus tu, [illegible]ritare: neq; enim habens aurum habebas. Lapidẽ igitur pro auro acceptum, rec[illegible], & puta tibi aurum eſſe. eundem enim tibi vſum pręſtabit. Nam vt video, neque cùm aurum erat, vtebare.

ἰδὼν, θρηνεῖν ἤρξατο, καὶ τίλλειν τὰς τρίχας. τοῦτον δέ τις ὀλοφυρόμενον οὕτως ἰδὼν, καὶ τὴν αἰτίαν πυθόμενος, μὴ οὕτως, εἶπεν, ὦ οὗτος, ἀθύμει· οὐδὲ γὰρ ἔχων τὸν χρυσὸν εἶχες. λίθον οὖν ἀντὶ χρυσοῦ λαβὼν θὲς, καὶ νόμιζέ σοι τὸν χρυσὸν εἶναι. τὴν αὐτὴν γάρ σοι πληρώσει χρείαν. ὡς ὁρῶ γὰρ, οὐδ᾽ ὅτε ὁ χρυσὸς ἦν, ἐν χρήσει ἦσθα τοῦ κτήματος.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, nihil eſſe poſſeſſionem, niſi vſus adfuerit.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὐδὲν ἡ κτῆσις, ἐὰν μὴ ἡ χρῆσις προσῇ.

ANSERES ET Grues. 60

ANſeres & Grues in eodem prato paſcebantur. Venatoribus autem viſis Grues quòd eſſent leues, ſtatim euolauerunt:

Χῆνες καὶ Γέρανοι.

ΧΗνες καὶ Γέρανοι ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ λειμῶνος ἐνέμοντο. τῶν δὲ θηρευτῶν ἐπιφανέντων, οἱ μὲν Γέρανοι κοῦφοι ὄντες, ταχέως ἀ-

πέπτ-

πέπτησαν· οἱ δὲ Χῆνες διὰ τὸ βάρος τῶν σωμάτων μείναντες, συνελήφθησαν.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι καὶ ἐν ἁλώσει πόλεως, οἱ μὲν ἀκτήμονες εὐχερῶς φεύγουσιν, οἱ δὲ πλούσιοι δουλεύουσιν ἁλισκόμενοι.

uerunt: Anſeres verò ob onus corporum cùm manſiſſent, capti fuerunt.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, & in expugnatione vrbis, inopes facilè fugere, diuites autem ſeruire captos.

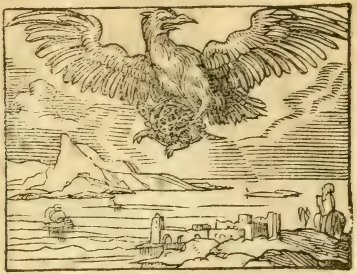
Χελώνη καὶ Αετός.

ΧΕλώνη ἀετοῦ ἐδεῖτο ἵπτασθαι ταύτην διδάξαι. τοῦ δὲ παραι-

ραιν

TESTVDO ET Aquila. 61

TEſtudo orabat Aquilã, vt ſe volare doceret. Ea autẽ

admonente, procul hoc à natura ipſius eſſe, illa magis precibus inſtabat. Accepit ergo ipſam vnguibus, & in altũ ſuſtulit, inde demiſit. Hęc autem in petras cecidit, & contrita eſt.

ραινοῦντος πόῤῥω τοῦτο τῆς φύσεως αὐτῆς εἶναι, ἐκείνη μᾶλλον τῇ δεήσει προσέκειτο. λαβὼν οὖν ταύτην τοῖς ὄνυξι, καὶ εἰς ὕψος ἀνενεγκὼν, εἶτ' ἀφῆκεν. ἡ δὲ κατὰ πετρῶν πεσοῦσα, συνετρίβη.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, multos, quia in contentionibus prudentiores non audierint, ſeipſos læſiſſe.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλοὶ ἐν φιλονεικίαις τῶν φρονιμωτέρων παρακούσαντες, ἑαυτοὺς ἔβλαψαν.

Ψύλλα.

Ψύλλα ποτὲ πηδήσασα, ἐπὶ πόδα ἀνδρὸς ἐκάθισεν. ὁ δὲ τὸν Ἡρακλέα ἐπὶ συμμαχίαν ἐκάλει. τῆς δὲ ἐκεῖθεν αὖθις ἀφαλομένης στενάξας, εἶπεν, ὦ Ἡράκλεις, εἰ ἐπὶ ψύλλῃ οὐ συνεμάχησας, πῶς ἐπὶ μείζοσιν ἀνταγωνισταῖς συνεργήσεις.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, μὴ δεῖν τῶν ἐλαχίστων τοὺς θεοὺς δεῖσθαι, ἀλλ' ἐπὶ τῶν ἀναγκαίων.

PVLEX. 62

PVlex aliquando ſaltans, viri pedibus inhæſit: hic autẽ Herculẽ in auxiliũ inuocabat. at cũ illinc rurſus ſaltaſſet ſuſpirãs ait, O Hercules, ſi cõtra pulicẽ nõ auxiliatꝰ es, quomodo contra maiores aduerſarios adiuuabis?

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, non oportere in minimis Deum rogare, ſed in neceſſarijs.

Ἔλαφος.

Ἔλαφος τὸν ἕτερον πεπηρωμένη τῶν ὀφθαλμῶν, ἐπ' ἠϊόνος ἐνέμετο, τὸν μὲν ὑγιῆ τῶν ὀφθαλμῶν πρὸς τὴν ξηρὰν διὰ τοὺς κυνηγέτας ἔχουσα, τὸν δὲ λοιπὸν πρὸς θάλατταν ὅθεν οὐδὲν ὑπώπτευε.

πα

CERVA. 63

CErua altero obcæcata oculo, in littore paſcebatur, ſanum oculum ad terram propter venatores habens, alterum verò ad mare, vnde nihil ſuſpicabatur. præternauigãtes au-

 tem

tem quidam, & hoc coniectantes, ipſam ſagittarunt. Hæc autem ſeipſam lugebat, quòd vnde timuerat, nihil paſſa foret: quod non putabat malum allaturum, ab eo proditā.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, ſæpe quæ nobis noxia videntur, vtilia fieri: quæ verò vtilia, noxia.

παραπλέοντες δέ τινες, καὶ τοῦτο στοχασάμενοι, αὐτῆς κατετόξευσαν. ἡ δ' ἑαυτὴν ὀλοφύρετο, ὡς ὑφ' ἧς μὲν ἐδεδοίκει, μηδὲν παθοῦσα, ἣν δ' οὐκ ᾤετο κακὸν ἐπάξειν, ὑπὸ ταύτης προδεδομένη.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλάκις ἡμῖν τὰ βλαβερὰ δοκοῦντα, ὠφέλιμα γίνεται. τὰ δ' ὠφέλιμα, βλαβερά.

CERVA ET Leo. 64

CErua venatores fugiēs, in ſpelūcā ingreſſa eſt: in Leonē autē ibi incidens, ab eo cōprehēſa eſt: moriēs autē dicebat, Hei mihi ꝙ homines fugiēs in ferarū immitiſſimū incidi.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, mul

Ἔλαφος καὶ Λέων.

Ἔλαφος κυνηγοὺς φεύγουσα, εἰς ἄντρον εἰσῆλθε· λέοντι δ' ἐκεῖ περιτυχοῦσα, ὑπ' αὐτοῦ συνελήφθη· θνήσκουσα δ' ἔλεγεν, οἴμοι ὅτι ἀνθρώπους φεύγουσα τῷ τῶν θηρίων ἀγριωτάτῳ περιέπεσον.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολ

πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων μικροὺς κινδύνους φεύγοντες, μεγάλους ἐπερρίφθησαν.

multos homines dum parua fugiunt pericula, in magna incurrere.

Ἔλαφος καὶ Ἄμπελος.

Ἔλαφος κυνηγοὺς φεύγουσα, ὑπ' ἀμπέλῳ ἐκρύβη. παρελθόντων δ' ὀλίγον ἐκείνων, ἡ Ἔλαφος τελέως ἤδη λαθεῖν δόξασα, τῶν τῆς ἀμπέλου φύλλων ἐσθίειν ἤρξατο. τούτων δὲ σειομένων, οἱ κυνηγοὶ ἐπιστραφέντες, καὶ ὅπερ ἦν ἀληθές, νομίσαντες τῶν ζώων ὑπὸ τοῖς φύλλοις τι κρύπτεσθαι, βέλεσιν ἀνεῖλον τὴν Ἔλαφον. ἡ δὲ θνήσκουσα τοιαῦτ' ἔλεγε· δίκαια πέπονθα. οὐ γὰρ ἔδει τὴν σώσασάν με λυμαίνεσθαι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ ἀδικοῦντες τοὺς εὐ-

εργ

CERVA ET Vitis. 65

CErua venatores fugiẽs, ſub vite delituit. Cũ præteriiſſent autem parũper illi, Cerua prorſus iam latere arbitrata, vitis folia depaſci incœpit. Illis verò agitatis, venatores cõuerſi, & quod erat verum arbitrati animal aliquod ſub foliis occultari, ſagittis confecerunt Ceruã. Hæc autem moriens talia dicebat: iuſta paſſa ſum. non enim offendere oportebat quæ me ſeruarat.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, qui iniuria benefacto-

res

res afficiunt, à Deo puniri.

ἐργάζωνται ὑπὸ Θεοῦ κολάζονται.

Aſinus & Leo. 66

Ὄνος καὶ Λέων.

CVm Aſino Gallus aliquando paſcebatur. Leone autem aggreſſo Aſinum, Gallus exclamauit, & Leo (aiunt enim hunc Galli vocem timere) fugit. At Aſinus ratus propter ſe fugiſſe, aggreſſus eſt ſtatim Leonem. Vt verò procul hunc perſecutus eſt, quò non

ὌΝῳ ποτὲ ἀλεκτρυὼν συνεβόσκετο. Λέοντος δ᾽ ἐπελθόντος τῷ Ὄνῳ, ὁ ἀλεκτρυὼν ἐφώνησε, καὶ ὁ μὲν Λέων (φασὶ γὰρ τοῦτον τὴν ἀλεκτρυόνος φωνὴν φοβεῖσθαι) ἔφυγεν. ὁ δ᾽ Ὄνος νομίσας δι᾽ αὐτὸν πεφοβῆσθαι, ἐπέδραμεν εὐθὺς τῷ Λέοντι. ὡς δὲ πόρρω τοῦτον ἐδίωξεν, ἔνθα

μηκ

μηκέτι ἡ τοῦ ἀλεκτρυόνος ἐφίκετο φωνή, τραφεὶς ὁ Λέων κατεθοινήσατο. ὁ δὲ θνήσκων ἐβόα, ἄθλιος ἐγὼ καὶ ἀνόητος. πολεμιστῶν γὰρ μὴ ὢν γονέων, τίνος χάριν εἰς πόλεμον ἐξωρμήθην;

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων ταπεινουμένοις ἐπίτηδες τοῖς ἐχθροῖς ἐπιτίθενται, καὶ οὕτως ὑπ' ἐκείνων ἀπόλλυνται.

Κηπωρὸς καὶ Κύων.

ΚΗπωροῦ Κύων εἰς φρέαρ κατέπεσον· ὁ δὲ Κηπωρὸς βουλόμενος αὐτὸν ἐκεῖθεν ἀνενέγκειν, κατῆλθε καὶ αὐτὸς εἰς τὸ φρέαρ. οἰηθεὶς δ' ὁ Κύων ὡς κατωτέρω μᾶλλον αὐτὸν παραγέγονε καταδῦσαι, τὸν Κηπωρὸν στραφεὶς

nõ ampliꝰ Galli perueniebat vox, cõuerſus Leo deuorauit. Hic verò moriẽs clamabat, Me miſerũ & dementẽ. Ex pugnacibus enim nõ natus parẽtibus, cuius gratia in aciem irrui.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, pleroſque homines iniquos, qui ſe de induſtria humiliarunt, aggredi, atque ita ab illis occidi.

OLITOR ET Canis. 67

OLitoris Canis in puteum decidit: Olitor autem ipſum illinc extracturus, deſcendit & ipſe in puteum. Ratus autem Canis acceſſiſſe vt ſe inferius magis obrueret, Olitorem conuerſus mo

momordit. Hic autem cum dolore reuerſus, Iuſta, inquit, patior, Nam cur vnquam ſui interfectorem ſeruare ſtudui?

AFFABVLATIO.

Fabula in iniuſtos, & ingratos.

φεὶς ἔδακεν. ὁ δὲ μετ' ὀδύνης ἐπανιὼν, δίκαια, φησι, πέπονθα. τί δή ποτε γὰρ τὸν αὐτόχειρα σῶσαι ἐσπούδασα;

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς ἀδίκους, καὶ ἀχαρίστους.

Sus & Canis. 68

SVs & Canis mutuò cõuiciabantur. Et Sus iurabat per Venerẽ, proculdubio dẽtibus diſciſſurum Canẽ. Canis verò ad hæc per ironiam dixit, Bene per Venerem nobis iuras. Significas enim ab ipſa vehementer amari, quæ impuras tuas carnes deguſtãtẽ, nullo pacto in ſacellum admittit. Et Sus, Propter hoc igitur magis prę ſe fert Dea amare me. Nam occid

Σῦς καὶ Κύων.

Σῦς καὶ Κύων ἀλλήλοις διελοιδοροῦντο. καὶ ἡ μὲν σῦς ὤμνυε κατὰ τῆς Ἀφροδίτης, ἢ μὴν τοῖς ὀδοῦσιν ἀναρρήξειν τὴν κύνα. ἡ δὲ κύων πρὸς ταῦτα εἰρωνικῶς εἶπε, καλῶς κατὰ τῆς Ἀφροδίτης ἡμῖν ὀμνύεις. δηλοῖς γὰρ ὑπ' αὐτῆς ὅτι μάλιστα φιλεῖσθαι, ἣ τὴν τῶν ἀκαθάρτων σαρκῶν γευόμενον, οὐδ' ὅλως εἰς ἱερὸν προσίεται. καὶ ἡ σῦς, διὰ τοῦτο μὲν οὖν μᾶλλον δήλη ἐστὶν ἡ Θεὸς στέργουσά με. τὴν γὰρ κτεί

ναν

κεντῶσα, ἢ ἄλλως λυμαινόμενον παιζόντων ἀποστρέφεται· σὺ μὲν τοι κακῶς ὄζεις, καὶ ζῶσα καὶ τεθνηκυῖα.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ φρόνιμοι τῶν ῥητόρων τὰ ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν ὀνείδη, εὐμεθόδως εἰς ἔπαινον μεταχηματίζουσιν.

occidentem, aut alio quouis modo lædẽtẽ omnino auerſatur: tu tamen malè oles, & viua, & mortua.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, prudentes oratores, quæ ab inimicis obijciuntur conuicia artificioſè in laudem conuertere.

Ὗς καὶ Κύων.

ΥΣ καὶ Κύων περὶ εὐτοκίας ἤριζον· ἔφη δ᾽ ἡ Κύων, εὔτοκος εἶναι μάλιστα πάντων τῶν πεζῶν. καὶ ἡ ὗς ὑποτυχοῦσα, πρὸς ταῦτά φησιν, ἀλλ᾽ ὅταν τοῦτο λέγῃς, ἴσθι ὅτι καὶ τυφλοὺς τοὺς σαυτῆς σκύλακας τίκτεις.

Sus & Canis. 69

SVs & Canis de fœcunditate certabant: dixit autẽ Canis fœcundã ſe eſſe maximè pedeſtrium omniũ: & Sus occurrens, ad hæc inquit, Sed cùm hoc dicis, ſcito & cæcos tuos te catulos parere.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὐκ ἐν τῷ τάχει τὰ πράγματα, ἀλλ᾽ ἐν τῇ τελειότητι κρίνεται.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, non celeritate res, ſed perfectione iudicari.

SERPENS ET Cancer. 70

Serpens vnà cum Cancro viuebat, inita cũ eo ſocietate. Itaq; Cãcer ſimplex moribus, vt & ille mutaret admonebat aſtutiam: hic autem minimè obediebat. Cũ obſeruaſſet igitur Cãcer ipſum dormientem, & pro viribus compreſſiſſet, occidit. At Serpente poſt mortem extenſo, ille ait, Sic oportebat antehac rectum & ſimplicem eſſe. Neque enim hanc pœnam dediſſes.

Ὄφις καὶ Καρκῖνος.

Ὄφις Καρκίνῳ συνδιῃτᾶτο, ἑταιρείαν πρὸς αὐτὸν ποιησάμενος. ὁ μὲν οὖν Καρκῖνος ἁπλοῦς ὢν τὸν τρόπον, μεταβαλέσθαι κἀκεῖνον παρῄνει τῆς πανουργίας· ὁ δὲ οὐδόλως ἑαυτὸν παρεῖχε πειθόμενον. ἐπιτηρήσας δ' ὁ Καρκῖνος αὐτὸν ὑπνοῦντα, καὶ ὅσον οἷόν τε πιέσας, φονεύει. τοῦ δ' Ὄφεως μετὰ θάνατον ἐκταθέντος, ἐκεῖνος εἶπεν, οὕτως, ἔδει καὶ πρόσθεν εὐθὺν καὶ ἁπλοῦν εἶναι. οὐδὲ γὰρ ἂν ταύτην τὴν δίκην ἔτισας.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, qui cum dolo amicos adeunt, ipſos offendi potius.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ τοῖς φίλοις σὺν δόλῳ προσιόντες, αὐτοὶ μᾶλλον βλάπτονται.

PAS Ποιμ

Ποιμὴν καὶ Λύκος.

Ποιμὴν νεογνὸν Λύκου σκύμνον εὑρών, καὶ ἀνελόμενος, σὺν τοῖς κυσὶν ἔτρεφεν. ἐπεὶ δ' ηὐξήθη, εἴ ποτε Λύκος πρόβατον ἥρπασε, μετὰ τῶν κυνῶν καὶ αὐτὸς ἐδίωκε. τῶν δὲ κυνῶν ἔσθ' ὅτε μὴ δυναμένων καταλαβεῖν τὸν Λύκον, καὶ διὰ τοῦτο ὑποστρεφόντων, ἐκεῖνος ἠκολούθει, μέχρις ἂν τοῦτον καταλαβών, οἷα δὴ Λύκος συμμετάσχῃ τῆς θήρας, εἶτα ὑπέστρεφεν. εἰ δὲ μὴ Λύκος ἔξωθεν ἁρπάσειε πρόβατον, αὐτὸς λάθρα θύων, ἅμα τοῖς κυσὶν ἐθοινεῖτο, ἕως ὁ ποιμὴν στοχασάμενος, καὶ συνεὶς τὸ δρώμενον, εἰς δένδρον αὐτὸν ἀναρτήσας ἀπέκτεινεν.

PASTOR ET Lupus. 71

PAſtor nuper natũ Lupi catulum reperit, ac ſuſtulit, vnáque cũ canibus nutriuit. At quũ adoleuiſſet, ſi quando Lupus ouē rapuiſſet, cũ canibus & ipſe perſequebatur. Quum canes verò aliquando non poſſent aſſequi Lupũ, atq; ideo reuerterētur, ille ſequebatur, vt quũ ipſum aſſecutus eſſet, vt Lupus particeps foret venationis, deinde redibat. Sin autē Lupus extra nō rapuiſſet ouē, ipſe clā occidēs, vnà cũ canibus comedebat, donec paſtor quũ cōiectaſſet & intellexiſſet rē, de arbore ipſum ſuſpendit & occidit.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, naturam prauam bonos mores non nutrire.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι φύσις πονηρὰ χρηστὸν ἦθος οὐ τρέφει.

LEO ET Lupus. 72

Λέων καὶ Λύκος.

Leo quum cõſenuiſſet, ægrotabat iacens in antro. Acceſſerunt autẽ viſitatura regem, præter Vulpem, cætera animalia. Lupus igitur capta occaſione, accuſabat apud Leonem Vulpem, quaſi nihili

Λέων γηράσας, ἐνόσει κατακεκλιμένος ἐν ἄντρῳ. παρῆσαν δ' ἐπισκεψόμενα τὸν βασιλέα πλὴν ἀλώπεκος, τἆλλα τῶν ζώων. ὁ τοίνυν λύκος λαβόμενος εὐκαιρίας, κατηγόρει παρὰ τῷ λέοντι τῆς ἀλώπεκος, ἅτε δὴ

δὴ παρ᾽ οὐδὲν τιθεμένης τὸν πάντων αὐτῶν κρατοῦντα, καὶ διὰ τοῦτο μηδ᾽ εἰς ἐπίσκεψιν ἀφιγμένης. ἐν τούτῳ δὲ παρῆν καὶ ἡ Ἀλώπηξ, καὶ τῶν τελευταίων ἠκροάσατο τοῦ Λύκου ῥημάτων. ὁ μὲν οὖν Λέων κατ᾽ αὐτῆς ἐβρυχᾶτο. ἡ δ᾽ ἀπολογίας καιρὸν αἰτήσασα, καὶ τίς, ἔφη, τῶν συνελθόντων τοσοῦτον ὠφέλησεν, ὅσον ἐγὼ, πανταχόσε περινοστήσασα, καὶ θεραπείαν ὑπὲρ σοῦ παρ᾽ ἰατροῦ ζητήσασα, καὶ μαθοῦσα; τοῦ δὲ Λέοντος εὐθὺς τὴν θεραπείαν εἰπεῖν κελεύσαντος, ἐκείνη φησὶν, εἰ Λύκον ζῶντα ἐκδείρας, τὴν αὐτοῦ δορὰν θερμὴν ἀμφιέσῃ. καὶ τοῦ Λύκου κειμένου, ἡ Ἀλώπηξ γελῶσα εἶπε, οὕτως οὐ χρὴ τὸν δεσπότην πρὸς δυσμένειαν κινεῖν, ἀλλὰ πρὸς

εὐ

nihili facientẽ ſuum omniũ dominum, & propterea neque ad viſitationem profectam. Interim affuit & Vulpes, & vltima audiuit Lupi verba. Leo igitur contra eã infremuit: ſed defenſionis tempore petito, Et quis, inquit, eorum qui cõuenerunt, tãtum profuit, quantũ ego, quæ in omnem partem circuiui, & medicamentum pro te à medico quæſiui, & didici? Quum autẽ Leo ſtatim vt medicamentũ diceret imperaſſet, illa inquit, Si Lupo viuẽte excoriato, ipſius calidã pellem indueris. Et Lupo iacente, Vulpes ridẽs ait, Sic non oportet dominum ad maleuolentiam mouere, ſed ad

 bene

beneuolentiam.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, eum qui quotidie machinatur, in ſeipſum laqueum vertere.

MVLIER. 73

MVlier quedã virũ ebriũ habebat: ipſum autem à morbo liberatura, tale quid cõminiſcitur. Aggrauatum enim ipſum ab ebrietate quum obſeruaſſet, & mortui inſtar inſenſatũ, in humeros eleuatũ, in ſepulcretũ allatũ depoſuit, & abiit. Quũ verò ipſum iã ſobriũ eſſe coniectata eſt, profecta ianuã pulſauit ſepulcreti: ille autẽ quũ diceret, Quis eſt qui pulſat ianuam? vxor reſpondit, Mortuis cibaria ferens, ego adſum. & ille,

σύμβύζειν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ὁ καθ' ἑκάστην μηχανώμενος, καθ' ἑαυτοῦ τὴν πάγην περιτρέπει.

Γυνή.

Γυνή τις ἄνδρα μέθυσον εἶχε. τοῦ δὲ πάθους αὐτὸν ἀπαλλάξαι θέλουσα, τοιόνδε τι σοφίζεται. κεκαρωμένον γὰρ αὐτὸν ὑπὸ τῆς μέθης παρατηρήσασα, καὶ νεκροῦ δίκην ἀναισθητοῦντα, ἐπ' ὤμων ἄρασα, ἐπὶ τὸ πολυάνδριον ἀπενεγκοῦσα κατέθετο, καὶ ἀπῆλθεν. ἡνίκα δ' αὐτὸν ἤδη ἀνανήφειν ἐστοχάσατο, προσελθοῦσα τὴν θύραν ἔκοπτε τοῦ πολυανδρίου. ἐκείνου δὲ φήσαντος, τίς ὁ τὴν θύραν κόπτων; ἡ Γυνὴ ἀπεκρίνατο, ὁ τοῖς νεκροῖς τὰ σιτία κομίζων ἐγὼ πάρειμι. κἀκεῖνος.

νος, μή μοι φαγεῖν, ἀλλὰ πιεῖν, ὦ βέλτιστε, μᾶλλον προσένεγκε. λυπεῖς γάρ με βρώσεως, ἀλλὰ μὴ πόσεως μνημονεύων. ἡ δὲ τὸ στῆθος πατάξασα, οἴμοι τῇ δυστήνῳ, φησίν. οὐδὲ γὰρ οὐδὲ σοφισαμένη ὤνησα. σὺ γὰρ ἀνὴρ οὐ μόνον οὐκ ἐπαιδεύθης, ἀλλὰ καὶ χείρων σαυτοῦ γέγονας, εἰς ἕξιν σοι καταστάντος τοῦ πάθους.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὐ δεῖ ταῖς κακαῖς πράξεσιν ἐγχρονίζειν. ἔστι γὰρ ὅτε καὶ μὴ θέλοντι τῷ ἀνθρώπῳ τὸ ἔθος ἐπιτίθεται.

ille, Nō mihi comeſſe, ſed bibere, ô optime, potius affer. moleſtus enim mihi es, cū cibi, nō potus me miniſti. Hec autē pectore ꝑcuſſo, Hei mihi miſeræ, inquit: nā neq; aſtu profui. tu enim vir nō ſolū non emēdatus es, ſed peior quoq; teipſo euaſiſti, cū in habitū tibi deductꝰ ſit morbus.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, non oportere malis actibus immorari: nam & nolentem quandoq; hominem conſuetudo inuadit.

Κύκνος.

Ἀνὴρ εὔπορος χῆνά τε ἅμα καὶ κύκνον ἔτρεφεν, οὐκ ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς μέντοι. τὸν μὲν γὰρ ᾠδῆς, τὸν δὲ τραπέζης ἕνεκεν. ἐπεὶ δὲ

ἔδει

CYGNVS. 74

Vir diues anſeremq; ſimul & Cygnū nutriebat, nō ad eadē tamē, ſed alterū cātus, alterū mēſæ gratia. Cùm autē

opor

oporteret anſerē ea efficere quorū cauſa nutriebatur, nox erat ac diſcernere tēp⁹ nō permiſit vtrūq;. Cygnus autē pro anſere abductus, cantat cantum quendā, mortis exordiū: ac cātu quidem exprimit naturā, mortē verò effugit ſuauitate canēdi.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, ſæpe muſicen differre mortem.

ἔδει τὸν χῆνα παθεῖν ἐφ᾽ οἷς ἐτρέφετο, νὺξ μὲν ἦν, καὶ διαγινώσκειν ὁ καιρὸς οὐκ ἀφῆκεν ἑκάτερον. ὁ δὲ Κύκνος ἀντὶ τοῦ χηνὸς ἀπαχθεὶς, ᾄδει τι μέλος, θανάτου προοίμιον. καὶ τῇ μὲν ᾠδῇ μηνύει τὴν φύσιν, τὴν δὲ τελευτὴν διαφεύγει τῷ μέλει.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλάκις ἡ μουσικὴ τελευτῆς ἀναβολὴν ἀπεργάζεται.

AETHIOPS. 75

Αἰθίοψ.

Αἰθίοπά τις ὠνήσατο, τοιοῦτον αὐτῷ τὸ χρῶμα εἶναι δοκῶν ἀμελείᾳ τοῦ πρότερον ἔχοντος. καὶ παραλαβὼν οἴκαδε, πάντα μὲν αὐτῷ προσῆγε τὰ ῥύμματα, πᾶσι δὲ λουτροῖς ἐπειρᾶτο καθαίρειν· καὶ τὸ μὲν χρῶμα μεταβαλεῖν οὐκ εἶχε, νοσεῖν δὲ τὸ πονεῖν παρεσκεύασεν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι μένουσιν αἱ φύσεις, ὡς προῆλθον τὴν ἀρχήν.

Aethiopem quidam emit: talẽ ei colorem ineſſe ratus negligentia eius qui prius habuit. Ac aſſumpto in domũ, omnes ei adhibuit abſterſiones, omnibus lauacris tentauit mundare: & colorẽ quidem tranſmutare non potuit, ſed morbũ vexatio parauit.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, manere naturas, vt à principio prouenerunt.

Χελιδὼν καὶ Κορώνη.

Χελιδὼν καὶ Κορώνη περὶ κάλλους ἐφιλονείκουν. ὑποτυχοῦσα δὲ ἡ Κορώνη πρὸς αὐτὴν εἶπεν, ἀλλὰ τὸ μὲν σὸν κάλλος τὴν ἐαρινὴν ὥραν ἀνθεῖ, τὸ δ' ἐμὸν σῶμα καὶ χειμῶνι παρατείνεται.

Ἐπιμ

HIRVNDO ET Cornix. 76

Hirundo & Cornix de pulchritudine cõtendebant. Reſpondens autem Cornix ei dixit, Sed tua pulchritudo verno tempore floret, meum verò corpus etiam hyeme durat.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, durationem corporis decore meliorem eſſe.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἡ παράτασις τοῦ σώματος τῆς εὐπρεπείας κρείττων ἐστί.

BVTALIS. 77

BVtalis à feneſtra quadam pendebat: veſpertilio autem profecta rogauit cauſam, quare die ſilet, nocte canit. Quum autem ea nõ incaſſum hoc facere dixiſſet, nam die canẽdo olim capta fuerat, & propterea ex illo prudens euaſit: veſpertilio ait, Sed non te cauere nunc oportet quum nulla vtilitas, ſed antequam capereris.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, in infortuniis inutilem eſſe pœnitentiam.

Βούταλις.

Βούταλις ἀπό τινος θυρίδος ἐκρέματο· νυκτερὶς δὲ προσελθοῦσα, ἐπυνθάνετο τὴν αἰτίαν, δι' ἣν ἡμέρας μὲν ἡσυχάζει, νύκτωρ δὲ ᾄδει. τῆς δὲ μὴ μάτην τοῦτο ποιεῖν λεγούσης. ἡμέρας γάρ ποτε ᾄδουσα συνελήφθη, καὶ διὰ τοῦτ' ἀπ' ἐκείνου ἐσωφρονίσθη· ἡ νυκτερὶς εἶπεν, ἀλλ' οὐ νῦν σε φυλάττεσθαι δεῖ, ὅτε μηδὲν ὄφελος, ἀλλὰ πρὶν ἢ συλληφθῆναι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἐπὶ τοῖς ἀτυχήμασιν ἀνόητος ἡ μετάνοια.

Κοχλίαι.

Γεωργοῦ παῖς ὤπτα κοχλίας. ἀκούσας δὲ αὐτῶν τριζόντων, ἔφη, ὦ κάκιστα ζῶα, τῶν οἰκιῶν ὑμῶν ἐμπιπραμένων, αὐτοὶ ᾄδετε.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πᾶν τὸ παρὰ καιρὸν δρώμενον ἐπονείδιστον.

COCHLEAE. 78

RVſtici filiꝰ aſſabat cochleas. cũ aũt audiret eas ſtridẽtes, ait, O peſſimę animãtes, domibꝰ veſtris incenſis vos canitis.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, omne intempeſtiue factum vituperabile eſſe.

Γυνὴ καὶ θεράπαιναι.

MVLIER ET Ancillæ. 79

Γυνὴ χήρα φιλεργὸς θεραπαινίδας

εἶχε

MVlier vidua operoſa ancillas

habens, has ſolebat noctu excitare ad opera, ad Gallorum cantus. His verò aſſiduè defatigatis labore, viſum eſt oportere domeſticum occidere Gallum, tanquam illum, qui noctu excitaret heram. Euenit autem ipſis hoc facto vt in grauiora inciderent mala. Nam hera quum ignoraret Gallorum horam, magis de nocte eas excitabat.

ἔχουσα, ταύτας εἰώθει νυκτὸς ἐγείρειν ἐπὶ τὰ ἔργα, πρὸς τὰς τῶν ἀλεκτρυόνων ᾠδάς. αἱ δὲ συνεχῶς τῷ πόνῳ ταλαιπωρούμεναι, ἔγνωσαν δεῖν τὸν ἐπὶ τῆς οἰκίας ἀποκτεῖναι ἀλεκτρυόνα, ὡς ἐκείνου νύκτωρ ἐξανιστάντος τὴν δέσποιναν. συνέβη δ' αὐταῖς τοῦτο διαπραξαμέναις χαλεπωτέροις περιπεσεῖν τοῖς δεινοῖς. ἡ γὰρ δεσπότις ἀγνοοῦσα τὴν τῶν ἀλεκτρυόνων ὥραν, ἐννυχώτερον ταύτας ἀνίστη.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, pleriſq; hominibus conſilia eſſe malorum cauſas.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλοῖς ἀνθρώποις τὰ βουλεύματα κακῶν αἴτια γίνεται.

MVLIER VEnefica. 80

Γυνὴ Μάγος.

MVlier venefica diuinarum irarũ propulſiones promit

Γυνὴ μάγος θείων μηνιμάτων ἀποτροπιασμοὺς ἀπαγγελλομ

λομένη, πολλὰ διετέλει ποιοῦσα, καὶ κέρδος ἐντεῦθεν ἔχουσα. γραψάμενοι δέ τινες αὐτὴν ἀσεβείας, εἷλον. καὶ καταδικασθεῖσαν ἀπῆγον εἰς θάνατον. ἰδὼν δέ τις ἀπαγομένην αὐτὴν, ἔφη, ἡ τὰς τῶν Θεῶν ὀργὰς ἀποτρέπειν ἐπαγγελλομένη, πῶς οὐδὲ ἀνθρώπων βουλὴν μεταπεῖσαι ἠδυνήθης;

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλοὶ μεγάλα ἐπαγγέλλονται, μηδὲ μικρὰ ποι

mittẽs, multa facere perſeuerabat, & lucrũ inde facere. qdã igitur accuſauerunt eã impietatis, & cõuicerunt, & damnatã ducebãt ad mortem. Videns autẽ quidam eã duci, ait, Tu quæ Deorũ iras auertere promittebas, quomodo neq; hominũ cõſiliũ mutare potuiſti?

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, multos magna promittentes, ne parua quidem

facere poſſe.

ποιῆσαι δυνάμενοι.

MVSTELA. 81

MVſtela in officinam ingreſſa ferrarij, ibi iacentem circũlambebat limã. Raſa autem lingua, ſanguis multus ferebatur. Hæc autẽ lætabatur, rata ex ferro aliquid auferre, donec penitus totã linguam abſumpſit.

AFFABVLATIO.

Fabula in eos, qui in contentionibus ſeipſos offendunt.

Γαλῆ.

Γαλῆ εἰς ἐργαστήριον εἰσελθοῦσα χαλκέως, τὴν ἐκεῖ κειμένην περιέλειχε ῥίνην. ξυομένης δὲ τῆς γλώττης, αἷμα πολὺ ἐφέρετο. ἡ δὲ ἥδετο, νομίζουσά τι τοῦ σιδήρου ἀφαιρεῖν, ἄχρις οὗ παντελῶς πᾶσαν τὴν γλῶσσαν ἀνήλωσεν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς τοὺς ἐν φιλονεικίαις ἑαυτοὺς βλάπτοντας.

AGRICOLA. 82

AGricola quidã fodiens aurũ reperit. quotidie igitur terrã vt ab ea beneficio affectus coronabat. Huic autẽ Fortuna adſtans, inquit, Heus tu, cur terræ mea munera attribuis,

Γεωργός.

Γεωργός τις σκάπτων χρυσίῳ περιέτυχε. καθ' ἑκάστην οὖν τὴν γῆν ὡς ὑπ' αὐτῆς εὐεργετηθεὶς ἔστεφε. τῷ δὲ ἡ Τύχη ἐπιστᾶσα, φησὶν, ὦ οὗτος, τί τῇ γῇ τὰ ἐμὰ δῶρα προσανατίθης, ἅπερ ἐγὼ

γὼ σοι δέδωκα πλουτίσαι σε βουλομένη; εἰ γὰρ ὁ καιρὸς μεταβάλοι, καὶ πρὸς ἑτέρας χεῖρας τοῦτο σὸν τὸ χρυσίον ἔλθοι, οἶδ' ὅτι τηνικαῦτά με τὴν τύχην μέμψῃ.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι χρὴ τὸν εὐεργέτην ἐπιγινώσκειν, καὶ τούτῳ χάριτας ἀποδιδόναι.

buis, quę ego tibi dedi ditatura te? nam ſi tẽpus immutetur, & in alias manus hoc tuum aurum veniat, ſcio te tunc me Fortunam accuſaturum.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, oportere benefactorem cognoſcere, atque huic gratiam referre.

Ὁδοιπόροι.

Δύο τινὲς κατὰ τ' αὐτὸν ὁδοιπόρουν, καὶ θατέρου πέλεκυν εὑρόντος, ἅτερος ὁ μὴ εὑρὼν παρῄνει αὐτὸν μὴ λέγειν, εὕρηκα, ἀλλ' εὑρήκαμεν. μετὰ μικρὸν δὲ ἐπελθόντων αὐτοῖς τῶν τὸν πέλεκυν ἀποβεβληκότων, ὁ ἔχων αὐτὸν διωκόμενος, πρὸς τὸν μὴ εὑρόντα συνοδοιπόρον ἔλεγεν, ἀπολώλαμεν. ὁ δὲ εἶπεν, ἀπόλωλα λέγε, οὐκ ἀπο-

VIATORES. 83

DVo quidam vnà iter faciebãt, & cũ alter ſecurim reperiſſet, alter qui nõ inuenit, admonebat ipſum, ne diceret, inueni: ſed, inuenimus. Sed paulò pòſt, quũ aggrederẽtur ipſos ꝗ ſecurim perdiderãt, habens ipſam, perſequentibus illis, ad eũ qui vnà iter faciebat, dicebat, Periimꝰ. Hic autẽ ait, Perij dic, nõ perii

periimus. Etenim & tūc cùm ſecurim inueniſti, inueni dixiſti, non inuenimus.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, qui non fuerunt participes felicitatum, neque in calamitatibus firmos eſſe amicos.

RANAE. 84

DVæ ranę vicinæ ſibi erāt. Paſcebantur autē, altera in profundo, & procul à via ſtagno: altera in via parū aquę habēs. Verū quum quæ in ſtagno alteram admoneret, vt ad ſe migraret, vt tutiore cibo frueretur, illa nō paruit, dicēs, Firmiſſima teneri huiuſce loci conſuetudine, quouſq; obtigit currum prætereuntem ipſam confringere.

ἀπολώλαμεν. καὶ γὰρ καὶ ὅτε τὸν πέλεκυν εὗρες, εὕρηκα ἔλεγες, οὐχ εὑρήκαμεν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ μὴ μεταλαμβάνοντες τῶν εὐτυχημάτων, οὐδ' ἐν ταῖς συμφοραῖς βέβαιοί εἰσι φίλοι.

Βάτραχοι.

Δύο βάτραχοι ἀλλήλοις ἐγείτνιων. ἐνέμοντο δέ, ὁ μὲν εἷς ἐν βαθείᾳ καὶ πόρρω τῆς ὁδοῦ, λίμνῃ· ὁ δὲ ἐν ὁδῷ, μικρὸν ὕδωρ ἔχων. καὶ δὴ τοῦ ἐν τῇ λίμνῃ θατέρῳ παραινοῦντος πρὸς αὐτὸν μεταβῆναι, ὡς ἂν ἀσφαλεστέρας διαίτης μεταλάβῃ, ἐκεῖνος οὐκ ἐπείθετο, λέγων, δυσαποσπάστως ἔχειν τῆς τοῦ τόπου συνηθείας, ἕως οὗ συνέβη ἅμαξαν παρελθοῦσαν αὐτὸν συνθλάσῃ.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι καὶ τῶν ἀνθρώπων οἱ τοῖς φαύλοις ἐπιχειροῦντες, φθάνουσιν ἀπολλύμενοι πρὶν ἐπὶ τὸ βέλτιον τραπέσθαι.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, homines quoque praua aggredientes, citius mori quàm mutentur in melius.

Μελιττουργός.

Εἰς μελιττουργεῖον τις εἰσελθὼν, τοῦ κεκτημένου ἀπόντος, τὸ κηρίον ἀφείλετο. ὁ δὲ ἐπανελθὼν, ἐπειδὴ τὰς κυψέλας εἶδεν ἐρήμους, εἱστήκει τὸ κατ' αὐτὰς διερευνώμενος. αἱ δὲ μέλισσαι ἀπὸ τῆς νομῆς ἐπανήκουσαι, ὡς κατέλαβον αὐτὸν, τοῖς κέντροις ἔπαιον, καὶ τὰ χείριστα διετίθουν. ὁ δὲ πρὸς αὐτὰς, κάκιστα ζῶα, τὸν μὲν κλέψαντα ὑμῶν τὰ κηρία ἀθῷον ἀφήκατε, ἐμὲ δὲ τὸν ἐπιμελούμενον ὑμῶν πλήττετε;

APIARIVS. 85

IN mellarium ingreſſus quidã domino abſente, fauũ abſtulit. Hic autem reuerſus, vt alueolos vidit inanes, ſtans quod in his erat perſcrutabatur. Apes autem è paſtu redeuntes, vt deprehenderunt ipſum, aculeis percutiebant, peſſimeq; tractabãt. Hic autem ad eas, ô peſſimæ animantes, furatum veſtros fauos illęſum dimiſiſtis, me verò ſatagentem veſtri percutitis?

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, ſic hominum quoſdam per imprudentiam inimicos non cauere, amicos autem vt inſidiatores repellere.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὕτω τῶν ἀνθρώπων τινὲς δι' ἄγνοιαν τοὺς ἐχθροὺς μὴ φυλαττόμενοι, τοὺς φίλους ὡς ἐπιβούλους ἀπωθοῦνται.

ALCEDO. 86

Alcedo auis eſt ſolitaria, ſemper in mari vitam degens. Hanc aiunt, hominum venationes cauentem, in ſcopulis maritimis nidum ædificare. Cęterum aliquando paritura, nidum fecit. Egreſſa autem ea ad pabulum, euenit mare à vehementi concitatum vento eleuari ſupra nidum, atque hoc ſubmerſo, pullos perdere. Hæc reuerſa, re cognita, ait, Me miſeram, quæ

Ἀλκυών.

Ἀλκυὼν ὄρνις ἐστὶ φιλέρημος, ἀεὶ τῇ θαλάττῃ διαιτωμένη. ταύτην λέγεται τὰς τῶν ἀνθρώπων θήρας φυλαττομένην, ἐν σκοπέλοις παραθαλαττίοις νεοττοποιεῖσθαι. καὶ δή ποτε τίκτειν μέλλουσα, ἐνεοττοποιήσατο. ἐξελθούσης δέ ποτε αὐτῆς εἰς νομὴν, συνέβη τὴν θάλασσαν ὑπὸ λάβρου κυματωθεῖσαν πνεύματος, ὑπεραρθῆναι τῆς καλιᾶς, καὶ ταύτην ἐπικλύσασαν, τοὺς νεοττοὺς διαφθεῖραι. ἡ δ' ἐπανελθοῦσα καὶ γνοῦσα τὸ πραχθὲν, εἶπε, δειλαία ἔγωγε,

γε, ἢ ταύτην γῆν ὡς ἐπίβουλον φυλαττομένη, ἐπὶ ταύτην κατέφυγον, ἣ μοι πολλῷ γέγονεν ἀπιστοτέρα.

quæ terram vt inſidiatricem cauens, ad hoc confugi, quod mihi longè eſt inſidius.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι καὶ τῶν ἀνθρώπων ἔνιοι τοὺς ἐχθροὺς φυλαττόμενοι, λανθάνουσι πολλῷ χαλεπωτέροις τῶν ἐχθρῶν φίλοις ἐμπίπτοντες.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, homines etiam quoſdam ab inimicis cauendo, ignaros in multo grauiores inimicis amicos incidere.

Ἁλιεύς.

Ἁλιεὺς ἔν τινι ποταμῷ ἡλίευεν. διατείνας δὲ τὰ δίκτυα, καὶ τὸ ῥεῦμα περιλαβὼν, ἑκατέρωθεν καλωδίῳ προσδήσας λίθον, τὸ ὕδωρ ἔτυπτεν, ὅπως οἱ ἰχθύες φεύγοντες ἀπαραφυλάκτως τοῖς βρόχοις ἐμπέσωσι. τῶν δὲ περὶ τὸν τόπον οἰκούντων τις θεασάμενος τοῦτο ποιοῦντα, ἐμέμφετο ὡς τὸν ποταμὸν θολοῦντα, καὶ διειδὲς ὕδωρ μὴ συγχωρεῖν

PISCATOR. 87

Piſcator in fluuio quodam piſcabatur. extẽſis autẽ retibus, & fluxu comprehenſo, vtrinque funi alligato lapide, aquã verberabat, vt piſces fugientes incautè in retia inciderent. Cũ quidam verò ex iis qui circa locũ habitabãt, id facere videret, increpabat quod fluuium turbaret, & clarã aquã non ſineret

ret bibere. Et is reſpondit, Sed niſi ſic fluuius perturbetur, me oportebit eſurientem mori.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, ciuitatum etiam rectores tunc maximè quæſtum facere, quum patrias in ſeditionem induxerint.

ρεῦμα πίνειν. καὶ ὃς ἀπεκρίνατο, ἀλλ' εἰ μὴ οὕτως ὁ ποταμὸς ταράττεται, ἐμὲ δεήσει λιμώττοντα ἀποθανεῖν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι καὶ τῶν πόλεων οἱ δημαγωγοὶ τότε μάλιστα ἐργάζονται, ὅταν τὰς πατρίδας εἰς στάσιν περιάγωσιν.

SIMIVS ET Delphis. 88

Moris quũ eſſet nauigãtibꝰ Melitẽſes catulos & Simios adducere in ſolamen nauigationis, nauigãs quidã habebat ſecũ & Simiũ. Cũ autẽ perueniſſent ad Suniũ Atticę promõtoriũ, tẽpeſtatẽ vehementem fieri contigit. Naui autẽ euerſa, & omnibus enatantibus, natabat & Simius.

Πίθηκος καὶ Δελφίς.

Ἔθους ὄντος τοῖς πλέουσι Μελιταῖα κυνίδια καὶ Πιθήκους ἐπάγεσθαι πρὸς παραμυθίαν τοῦ πλοῦ, πλέων τις εἶχε σὺν ἑαυτῷ καὶ Πίθηκον. γενομένων δὲ αὐτῶν κατὰ τὸ Σούνιον τὸ τῆς Ἀττικῆς ἀκρωτήριον, χειμῶνα σφοδρὸν συνέβη γενέσθαι. τῆς δὲ νεὼς περιτραπείσης, καὶ πάντων διακολυμβώντων, ἐνήχετο καὶ ὁ

Πίθηκος. Δελφὶς δέ τις αὐτὸν θεασάμενος, καὶ ἄνθρωπον εἶναι ὑπολαβὼν, ἀπελθὼν ἀνεῖχε διακομίζων ἐπὶ τὴν χέρσον. ὡς δὲ κατὰ τὸν Πειραιᾶ ἐγένετο τὸ τῶν Ἀθηναίων ἐπίνειον, ἐπυνθάνετο τοῦ Πιθήκου, εἰ τὸ γένος ἐστὶν Ἀθηναῖος. τοῦ δὲ εἰπόντος, καὶ λαμπρῶν ἐνταῦθα τετυχηκέναι γονέων, ἐπανήρετο, εἰ καὶ τὸν Πειραιᾶ ἐπίσταται. ὑπολαβὼν δὲ ὁ Πίθηκος περὶ ἀνθρώπου αὐτὸν λέγειν, ἔφη, καὶ μάλα φίλον εἶναι αὐτῷ καὶ συνήθη. καὶ ὁ Δελφὶς ἐπὶ τοσούτῳ ψεύδει ἀγανακτήσας, βαπτίζων αὐτὸν ἀπέκτεινεν.

Simius. Delphis autē aliquis ipſum cōſpicatus, & hominē eſſe ratus, digreſſus ſuſtinebat ad terrā perferens. Vt verò in Piræo fuit Athenienſium nauali, rogauit Simium, an genere eſſet Athenienſis. Quum autē hic diceret, & claris ibi eſſe parentibus, rogauit, an & Piræū noſſet. Ratus autem Simius de homine eū dicere, ait, & valde amicum eſſe ei, & familiarem. Et Delphis tanto mēdacio indignatus, ſubmergens ipſum occidit.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς ἄνδρας, οἳ τὴν ἀλήθειαν οὐκ εἰδότες, ἀπατᾶν νομίζουσιν.

AFFABVLATIO.

Fabula in viros qui veritatem ignorantes, decipiendum eſſe exiſtimant.

MVSCAE. 89

IN cella quadã melle effuſo, Muſcę aduolãtes comedebãt. Implicitis autẽ earũ pedibus, euolare nõ poterant. Cùm verò ſuffocarentur, dicebant, Miſeræ nos, quia ob modicum cibum perimus.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, multis gulam multorum malorum eſſe cauſam.

Μῦαι.

ΕΝ τινι ταμείῳ μέλιτος ἐκχυθέντος, Μῦαι προσπτᾶσαι κατήσθιον. ἐμπαγέντων δὲ τῶν ποδῶν αὐτῶν, ἀναπτῆναι οὐκ εἶχον. ἀποπνιγόμεναι δ' ἔλεγον, ἄθλιαι ἡμεῖς, ὅτι διὰ βραχεῖαν βρῶσιν ἀπολλύμεθα.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλοῖς ἡ λιχνεία πολλῶν κακῶν αἰτία γίνεται.

MERCVRIVS ET Statuarius. 90

MErcurius ſcire volens quanti apud homines eſſet, iuit in Statuarij domũ, trãsformatus in hominẽ, & viſa ſtatua Iouis, rogabat, quãti quis ipſam emere poſſet. Hic autẽ cũ dixiſſet: drachma,

Ερμῆς καὶ Αγαλματοποιός.

ΕΡμῆς γνῶναι βουλόμενος ἐν τίνι τιμῇ παρ' ἀνθρώποις ἐστὶν, ἧκεν εἰς Αγαλματοποιοῦ, ἑαυτὸν εἰκάσας ἀνθρώπῳ, καὶ θεασάμενος ἄγαλμα τοῦ Διὸς, ἠρώτα, πόσου τις αὐτὸ πρίασθαι δύναται. τοῦ δὲ εἰπόντος, δραχμῆς, γελ

γελάσας, πόσε τὸ τῆς Ηρας ἔφη. εἰπόντος δὲ, πλείονος· ἰδὼν καὶ τὸ ἑαυτοῦ ἄγαλμα, καὶ νομίσας ὡς ἐπειδὴ ἄγγελός ἐστι θεῶν καὶ κερδῷος, πολὺν αὐτοῦ παρὰ τοῖς ἀνθρώποις εἶναι τὸν λόγον, ἤρετο περὶ αὐτοῦ. ὁ δ' Αγαλματοποιὸς ἔφη, ἐὰν τούτους ὠνήσῃ, καὶ τοῦτον προσθήκην σοὶ δίδωμι.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος πρὸς ἄνδρα κενόδοξον, οὐδεμιᾶ παρὰ ἄλλοις ὄντα τιμῇ.

Ερμῆς καὶ Τειρεσίας.

ΕΡμῆς βουλόμενος τὴν Τειρεσίου μαντικὴν εἰ ἀληθής ἐστι γνῶναι, κλέψας τὰς αὐτοῦ βοῦς ἐξ ἀγροικίας, ἧκεν ὡς αὐτὸν εἰς ἄστυ ὁμοιωθεὶς ἀνθρώπῳ, καὶ παρ' αὐτῷ κατήχθη. τῆς δὲ τῶν βοῶν ἀπωλείας ἀγγελ

ma, riſit, & quanti Iunonis, ait. cùm dixiſſet, pluris: viſa & ſua ipſius ſtatua, ac opinatus cùm nuncius ſit Deorum & lucroſus, maximam de ſe apud homines haberi rationem, rogauit de ſe. Statuarius verò ait, Si haſce emeris, & hanc tibi additamentum do.

AFFABVLATIO.

Fabula in virum glorioſum, qui nullius apud alios eſt pretij.

MERCVRIVS & Tireſias. 91

MErcurius volẽs Tireſiæ vaticinium an verum eſſet cognoſcere, furatus ipſius boues ex rure, venit ad ipſum in vrbẽ ſimilis factus homini, & ad ipſum diuertit. Boũ autẽ amiſ-

 ſione

ſione renunciata Tireſiæ, ille aſſumpto Mercurio exiuit, augurium aliquod de fure conſideraturus, & huic iubet dicere ſibi, quamnam auem viderit. Mercurius autem primùm vidiſſe Aquilam à ſiniſtris ad dexteram volantem, dixit. Hic nō ad ſe eam attinere quū dixiſſet, ſecundò Cornicem ſuper arbore quadam ſedentem vidit, & modò ſuperius aſpiciētem, modò ad terram declinatam, & vati refert. Et is, re cognita, inquit, Sed hæc Cornix iurat & cœlum & terram, ſi tu velis, meas me recepturum boues.

AFFABVLATIO.

Hoc ſermone vti quiſpiam poterit aduerſus virum

γελθείσης τῷ Τειρεσίᾳ, ἐκεῖνος παραλαβὼν τὸν Ἑρμῆν ἐξῆλθεν, οἰωνόν τινα περὶ τοῦ κλέπτου σκεψόμενος, καὶ τούτῳ παραινεῖ φράζειν αὐτῷ, ὅν τινα ἂν τῶν ὀρνίθων θεάσηται. ὁ δὲ Ἑρμῆς τὸ μὲν πρῶτον θεασάμενος Αετὸν ἐξ ἀριστερῶν ἐπὶ τὰ δεξιὰ διιπτάμενον, ἔφρασε. τοῦ δὲ φήσαντος μὴ πρὸς αὐτοὺς εἶναι τοῦτον, ἐκ δευτέρου Κορώνην εἶδεν ἐπί τινος δένδρου καθημένην, καὶ ποτὲ μὲν ἄνω βλέπουσαν, ποτὲ δὲ πρὸς τὴν γῆν κατακύπτουσαν, καὶ τῷ μάντει φράζει. καὶ ὃς ὑποτυχὼν εἶπεν, ἀλλ' αὕτηγε ἡ Κορώνη διόμνυται τόν τε οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν, ὡς ἐὰν σὺ θέλῃς, τοὺς ἐμοὺς ἀπολήψομαι βοῦς.

Επιμύθιον.

Τούτῳ τῷ λόγῳ χρήσαιτο ἄν τις πρὸς ἄνδρα

ἄνδρα κλέπτην.

virum furacem.

Κυνές.

Ἔχων τις δύο Κύνας, τὸν μὲν ἕτερον θηρεύειν ἐδίδαξε, τὸν δὲ λοιπὸν οἰκοφυλακεῖν. καὶ δὴ εἴ ποτε ὁ θηρευτικὸς ἤγρευέ τι, καὶ ὁ οἰκουρὸς συμμετεῖχεν αὐτῷ τῆς θοίνης. ἀγανακτοῦντος δὲ τοῦ θηρευτικοῦ, κἀκεῖνον ὀνειδίζοντος, εἴ γε αὐτὸς μὲν καθ' ἑκάστην μοχθεῖ, ἐκεῖνος δὲ μηδὲν πονῶν τοῖς αὐτοῦ τρέφεται πόνοις, ὑπολαβὼν αὐτὸς εἶπε, μὴ ἐμὲ, ἀλλὰ τὸν δεσπότην μέμφου, ὃς οὐ πονεῖν με ἐδίδαξεν, ἀλλὰ πόνους ἀλλοτρίους ἐσθίειν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι καὶ τῶν νέων οἱ μηδὲν ἐπιστάμενοι, οὐ μεμπτοί εἰσιν, ὅταν αὐτοὺς οἱ γονεῖς οὕτως ἀγάγωσιν.

Ἀνὴρ

CANES. 92

HAbens quidam duos Canes, alterũ venari docuit, alterũ domum ſeruare. Cæterũ ſi quãdo venaticus caperet aliquid, & domus cuſtos particeps vnà cũ eo dapis erat. ægre ferẽte autẽ venatico, & illi obiiciente, quòd ipſe quotidie laboraret, ille nihil laborans ſuis nutriretur laboribus, reſpondẽs ipſe ait, Non me, ſed herum reprehende, qui non laborare me docuit, ſed labores alienos comeſſe.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, adoleſcentes qui nihil ſciunt, haud eſſe reprehendendos, quũ eos parentes ſic educauerint.

MARITVS ET Vxor. 93

Ἀνὴρ καὶ Γυνή.

HAbens quidam vxorem, quæ domeſticis omnibus in:mica erat, voluit ſcire an etiam erga paternos domeſticos ita afficeretur: quapropter cum rationabili prętextu ad ſuum ipſam miſit patrē. Paucis verò pòſt diebus ea reuerſa, rogauit quomodo erga illos habuiſſet. Hæc verò cùm dixiſſet, bubulci & paſtores me ſuſpectabant, ad eā ait, Sed ô vxor, ſi eos odiſti, qui manè greges agunt, ſerò autem reuertuntur, quid ſperare oportet in iis, quibuſcum toto conuerſaris die?

Ἔχων τις γυναῖκα, πρὸς τοὺς κατ᾽ οἶκον ἅπαντας ἀπεχθῶς ἔχουσαν, ἠβουλήθη γνῶναι εἰ καὶ πρὸς τοὺς πατρῴους οἰκέτας οὕτω διάκειται. διὸ δὴ καὶ μετ᾽ εὐλόγου προφάσεως πρὸς τὸν αὐτῆς αὐτὴν ἀποστέλλει πατέρα. μετὰ δ᾽ ὀλίγας ἡμέρας ἐπανελθούσης αὐτῆς, ἐπυνθάνετο, πῶς πρὸς τοὺς ἐκεῖ διεγίνετο. τῆς δὲ φαμένης, ὡς οἱ βουκόλοι καὶ οἱ ποιμένες με ὑπεβλέποντο, πρὸς αὐτὴν ἔφη, ἀλλ᾽ ὦ γύναι, εἰ τούτοις ἀπεχθάνῃ, οἳ ὄρθρου μὲν τὰς ποίμνας ἐξελαύνουσιν, ὀψὲ δὲ εἰσίασι, τί χρὴ προσδοκᾶν περὶ τούτων, οἷς πᾶσαν συνδιέτελεις τὴν ἡμέραν;

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὕτω πολλάκις ἐκ τῶν μικρῶν τὰ μεγάλα, κἀκ τῶν προδήλων τὰ ἄδηλα γνωρίζεται.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, ſic ſæpe ex paruis magna & ex manifeſtis incerta cognoſci.

Ἔριφος καὶ Λύκος.

Ἔριφος ὑστερήσασα τῆς ποίμνης, ὑπὸ Λύκου κατεδιώκετο. ἐπιστραφεῖσα δὲ πρὸς αὐτὸν, εἶπεν, ὦ Λύκε, ἐπεὶ πέπεισμαι ὅτι σὸν βρῶμα γενήσομαι, ἵνα μὴ ἀηδῶς ἀποθάνω, αὔλησον πρῶτον ὅπως ὀρχήσωμαι. τοῦ δὲ Λύκου αὐλοῦντος, καὶ τῆς Ἐρίφου ὀρχουμένης, οἱ κύνες ἀκούσαντες τὸν Λύκον ἐδίωκον. ὁ δὲ ἀποστραφεὶς τῇ Ἐρίφῳ φησὶ, δικαίως ταῦτά μοι γίνεται. ἔδει γάρ με μάγειρον ὄντα, αὐλητὴν μὴ μιμεῖσθαι.

HOEDVS ET Lupus. 94

HOedus derelictus à grege perſequēte Lupo, cōuerſus ad eum, dixit, ô Lupe, quoniā credo me tuum cibum futurum, ne iniucundè moriar, cane tibia primùm vt ſaltē. Lupo autē canente tibia, atq; Hœdo ſaltāte, canes cùm audiuiſſent, Lupū perſecuti ſunt. hic conuerſus Hœdo inquit, Merito hæc mihi fiunt. oportebat enim me cocus cùm ſim, tibicinem non agere.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, qui ea, quibus natura apti ſunt, negligunt, quæ verò aliorum ſunt exercere conantur, in infortunia incidere.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ τῶν μὲν πρὸς ἃ πεφύκασιν ἀμελοῦντες, τὰ δὲ ἑτέρων ἐπιτηδεύειν πειρώμενοι, δυστυχίας περιπίπτουσιν.

CANCER ET Vulpes. 95

Cancer è mari cùm aſcẽdiſſet, in loco quodam paſcebatur. Vulpes verò eſuriẽs, vt conſpexit, acceſſit: ac eũ rapuit. Ille deuorandus, ait, Sed ego iuſta patior, qui marinus quum ſim, terreſtris eſſe volui.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, homines etiam, qui proprijs derelictis exercitijs, ea quæ nihil conueniunt aggrediuntur, meritò infortunatos eſſe.

Καρκῖνος καὶ Ἀλώπηξ.

Καρκῖνος ἀπὸ θαλάσσης ἀναβὰς, ἐπί τινος ἐνέμετο τόπου. Ἀλώπηξ λιμώττουσα, ὡς ἐθεάσατο, προσελθοῦσα συνέλαβεν αὐτόν. ὁ δὲ μέλλων καταβιβρώσκεσθαι, ἔφη, ἀλλ' ἔγωγε δίκαια πέπονθα, ὃς θαλάττιος ὢν, χερσαῖος ἠβουλήθην γενέσθαι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι καὶ τῶν ἀνθρώπων οἱ τὰ οἰκεῖα καταλιπόντες ἐπιτηδεύματα, καὶ τοῖς μηδὲν προσήκουσιν ἐπιχειροῦντες, εἰκότως δυστυχοῦσιν.

Κιθαρῳδός.

Κιθαρῳδὸς ἀφυὴς ἐν οἴκῳ κεκονιαμένῳ συνήθως ᾄδων, καὶ ἀντηχούσης αὐτῷ τῆς φωνῆς, ᾠήθη σφόδρα εὔφωνος εἶναι. καὶ δὴ ἐπαρθεὶς ἐπὶ τούτῳ, ἔγνω δεῖν καὶ θεάτρῳ ἑαυτὸν ἐπιδοῦναι. ἀφικόμενος δ' ἐπιδείξασθαι, καὶ κακῶς ᾄδων πάνυ, λίθοις αὐτὸν ἐξώσαντες ἀπήλασαν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὕτω καὶ τῶν ῥητόρων ἔνιοι ἐν ταῖς σχολαῖς δοκοῦντες εἶναί τινες, ὅταν ἐπὶ τὰς πολιτείας ἀφίκωνται, οὐδενὸς ἄξιοι εἰσι.

Citharœdus. 96

CItharœdus rudis in domo calce incruſtata, vt ſolebat, canens, & cõtra à reſonante ipſi voce, putabat valde canorus eſſe. itaq; ob id elatus cogitauit et[illegible] à theatro ſeſe cõmittere oportere. Profectꝰ verò ad ſe oſtẽdẽdũ, quũ malè admodũ caneret, lapidibꝰ ipſum exploſum abegerũt.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, ſic ex rhetoribus quoſdam qui in ſcholis videntur eſſe aliqui, cùm ad res publicas ſe conferunt, nullius pretij eſſe.

Κλέπται.

Κλέπται εἴς τινα εἰσελθόντες οἰκίαν, οὐδὲν εὗρον, ὅτι μὴ ἀλεκτρυόνα, καὶ τοῦτον λαβ

FVRES. 97

FVres in domum quandam ingreſſi, nihil inuenerunt niſi gallum, atq; hoc capto

capto abierunt. Hic ab eis occidēdus rogabat, vt ſe dimitterent, dicens, vtilem eſſe hominibus, vt qui noctu eos ad opera excitet. Hi verò dixerunt, Sed propter hoc te tantò magis occidimus. illos enim excitando, furari nos non ſinis.

λαβόντες ἀπήεσαν. ὁ δὲ μέλλων ὑπ' αὐτῶν θύεσθαι, ἐδεῖτο, ὡς ἂν αὐτὸν ἀπολύσωσι, λέγων, χρήσιμος εἶναι τοῖς ἀνθρώποις, νυκτὸς αὐτοὺς ἐπὶ τὰ ἔργα ἐγείρων. οἱ δὲ ἔφασαν, ἀλλὰ διὰ τοῦτό σε μᾶλλον θύομεν. ἐκείνους γὰρ ἐγείρων, κλέπτειν ὑμᾶς οὐκ ἐᾷς.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, ea maximè prauis eſſe aduerſa, quæ bonis ſunt beneficia.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ταῦτα μάλιστα τοῖς πονηροῖς ἐναντιοῦται, ἃ τοῖς χρηστοῖς ἐστιν εὐεργετήματα.

CORNIX ET Coruus. 98

Cornix Coruo inuidens, quòd is per auguria hominibus vaticinaretur, ob idq́; crederetur vti futura prædicēs, conſpicata viatores quoſdā prętereūtęs,

Κορώνη καὶ Κόραξ.

Κορώνη φθονήσασα Κόρακι, τοῦ ἐπὶ δι' οἰωνῶν τοῖς ἀνθρώποις μαντεύεσθαι, καὶ διὰ τοῦτο μαρτυρουμένῳ ὡς προλέγοντι τὸ μέλλον, θεασαμένη τινὰς ὁδοιπόρους παρ

παριόντας, ἧκεν ἐπί τι δένδρον, καὶ στᾶσα, μεγάλως ἐκέκραξεν. τῶν δὲ πρὸς τὴν φωνὴν ἐπιστραφέντων, καὶ καταπλαγέντων, ὑποτυχών τις ἔφη, ἀπίωμεν ὦ οὗτοι, Κορώνη γάρ ἐστιν ἣ κέκραγε, καὶ οἰωνισμὸν οὐκ ἔχει.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὕτω καὶ τῶν ἀνθρώπων οἱ τοῖς κρείττοσιν ἁμιλλώμενοι, πρὸς τῷ τῶν ἴσων μὴ ἐφικέσθαι, καὶ γέλωτα ὀφλισκάνουσι.

tes, iuit ſuper arborẽ quandã, ſtanſq́; valde crocitauit. Illis verò ad vocẽ conuerſis, & ſtupefactis, re cognita quidã inquit, Abeamus heus vos, Cornix enim eſt quę crocitauit, & augurium non habet.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, eodẽ modo & homines cum præſtantioribus certãtes, præterquam quòd nõ ad æqua perueniunt, riſu quoq; dignos eſſe.

Κορώνη καὶ Κύων.

Κορώνη Ἀθηνᾷ θύουσα, κύνα ἐπὶ ἑστίασιν ἐκάλει. ὁ δὲ πρὸς αὐτὴν ἔφη, τί μάτην τὰς θυσίας ἀναλίσκεις; ἡ γὰρ Θεὸς οὕτω σε μισεῖ, ὡς καὶ τῶν συντρόφων σοι οἰωνῶν τὴν πίστιν περιελεῖν. καὶ ἡ Κο

ρώ

CORNIX ET Canis. 99

Cornix Mineruę ſacrificans, canẽ inuitauit ad epulas. ille verò ad eã dixit, Quid fruſtra ſacrificia abſumis? Dea eñ adeò te odit, vt ex peculiaribus quoq; tibi auguriis fidẽ ſuſtulerit,

rit. Cui Cornix, Ob id magis ei ſacrifico, vt recōcilietur mihi.

φώνη πρὸς αὐτόν, διὰ τοῦτο μᾶλλον αὐτῇ θύω, ἵνα διαλλαγῇ μοι.

AFFABVLATIŌ.

Fabula ſignificat, pleroſq; ob lucrum non vereri inimicos beneficÿs proſequi.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλοὶ διὰ κέρδος τοὺς ἐχθροὺς εὐεργετεῖν οὐκ ὀκνοῦσιν.

CORVVS ET Serpens. 100

Κόραξ καὶ Ὄφις.

Coruus cibi indigens vt Serpentē in aprico quodā loco dormientē vidit, hūc deuolādo rapuit. Hic cū ad ſe veniſſet, atque

Κόραξ τροφῆς ἀπορῶν, ὡς κατεῖδεν ἔν τινι εὐηλίῳ τόπῳ Ὄφιν κοιμώμενον, τοῦτον καταπτὰς ἥρπασε. τοῦ δὲ ἐπιστραφέντος, καὶ

καὶ δηχθέντος αὐτὸν, ἀποθνήσκειν μέλλων εἴρηκε, δείλαιος ἔγωγε, ὃς τοιοῦτον εὗρον ἕρμαιον, ἐξ οὗ καὶ ἀπόλλυμαι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς ἄνδρα διὰ θησαυρῶν εὕρεσιν ἐπὶ σωτηρίας κινδυνεύσαντα.

atq; momordiſſet ipſum, Coruus moriturus dixit, Me miſerũ, qui tale reperi lucrũ, ex quo etiam pereo.

AFFABVLATIO.

Fabula in virum qui ob theſaurorum inuentionem de ſalute periclitatus ſit.

Κολοιὸς καὶ περιστεραί.

Κολοιὸς ἔν τινι περιστερεῶνι περιστερὰς ἰδὼν καλῶς τρεφομένας, λευκάνας ἑαυτὸν ἦλθεν, ὡς καὶ αὐτὸς τῆς αὐτῆς διαίτης μεταληψόμενος. αἱ δὲ μέχρι μὲν ἡσύχαζεν, οἰόμεναι περιστερὰν αὐτὸν εἶναι, προσίεντο. ἐπεὶ δέ ποτε ἐκλαθόμενος ἐφθέγξατο, τηνικαῦτα τὴν αὐτοῦ γνοῦσαι φύσιν, ἐξήλασαν παίουσαι, καὶ ὃς ἀποτυχὼν τῆς ἐνταῦθα τροφῆς

ἐπ

MONEDVLA ET Columbæ. 101

Monedula in Columbario quodam Columbis viſis bene nutritis, dealbauit ſeſe, iuitq; vt & ipſa eodem cibo imperti retur. Hæ verò, donec tacebat: ratæ eam eſſe Columbam, admiſerunt. Sed cùm aliquando oblita vocem emiſiſſet, tunc eius cognita natura, expulerunt percutiendo, eaque priuata eo cibo

bo rediit ad Monedulas rurſum. Et illæ ob colorem cùm ipſam non noſſent, à ſuo cibo abegerunt, vt duorum appetens, neutro potiretur.

ἐπανῆκε πρὸς τοὺς Κολοιοὺς πάλιν. κἀκεῖνοι διὰ τὸ χρῶμα αὐτὸν οὐκ ἐπιγνόντες, τῆς μεθ' αὐτῶν διαίτης ἀπεῖρξαν, ὥστε δυοῖν ἐπιθυμήσαντα, μηδετέρας τυχεῖν.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, oportere & nos noſtris contentos eſſe, conſiderantes habendi cupiditatẽ præterquã quòd nihil iuuat, auferre ſæpe & quæ adſunt bona.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι δεῖ καὶ ἡμᾶς τοῖς ἑαυτῶν ἀρκεῖσθαι, λογιζομένους, ὅτι ἡ πλεονεξία πρὸς τὸ μηδὲν ὠφελεῖν, ἀφαιρεῖται καὶ τὰ προσήκοντα πολλάκις.

Monedula. 102

MOnedulã quũ quis cepiſſet, & pedẽ alligaſſet filo, ſuo tradidit filio. Hęc non ferendo victum inter homines, vbi parũper libertatem nacta eſt, fugit, in ſuumq; nidũ ſe contulit. Circumuoluto verò ramis vinculo, euol

Κολοιός.

ΚΟλοιόν τις συλλαβών, καὶ δήσας αὐτοῦ τὸν πόδα λίνῳ, τῷ ἑαυτοῦ παρέδωκε παιδί. ὁ δὲ μὴ ὑπομείνας τὴν μετ' ἀνθρώπων δίαιταν, ὡς πρὸς ὀλίγον ἀδείας ἔτυχε, φυγὼν ἦκεν εἰς τὴν ἑαυτοῦ καλιάν. περιειληθέντος δὲ τοῦ δεσμοῦ τοῖς κλάδοις ἀπο

ἀποπτῆναι μὴ δυνάμενος, ἐπειδὴ ἀποθνήσκειν ἔμελλε, πρὸς ἑαυτὸν ἔφη, δείλαιος ἔγωγε, ὃς τὴν παρ' ἀνθρώποις μὴ ὑπομείνας δουλείαν, ἔλαθον ἐμαυτὸν τῆς ζωῆς στερήσας.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τινὲς ἔσθ' ὅτε μετρίων κινδύνων ἑαυτοὺς βουλόμενοι ῥύσασθαι, εἰς μείζους περιπίπτουσιν.

euolare haudvalens, quum moritura eſſet, ſecum loquebatur, Me miſeram, quæ apud homines non ferens ſeruitutem, incautè me vita priuaui.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, nonnũquam quoſdam, dum ſe à mediocribus ſtudent periculis liberare, in maiora incidere.

Ἑρμῆς.

Ζεὺς Ἑρμῆν προσέταξε πᾶσι τοῖς τεχνίταις ψεύδους φάρμακον ἐγχεῖν. ὁ δὲ τοῦτο τρίψας, καὶ μέτρον ποιήσας, ἴσον ἑκάστῳ ἐνέχεεν. ἐπεὶ δὲ μόνου τοῦ σκυτέως ὑπολειφθέντος, πολὺ κατελέλειπτο φάρμακον, ὅλην λαβὼν τὴν θυείαν ἐνέχεεν αὐτῷ. κἀκ τούτου συνέβη τοὺς τεχνίτας ἅπαν-

Mercurius. 103

IVpiter Mercurio iuſſit, vt artificibus omnib⁹ mẽdacij medicamentũ miſceret. Hic eo trito, & ad mẽſurã facto, æquabiliter ſingulis miſcuit. Quũ verò ſolo relicto ſutore, multũ ſupereſſet medicamẽti, totũ acceptũ mortariũ ei miſcuit. Atq; hinc cõtigit artifices om-

omneis mentiri, maximè verò omnium ſutores.

AFFABVLATIO.

Fabula in mendaces artifices.

IVPITER. 104

IVpiter formatis hominibus, omneis illis affectus indidit, ſolū indere pudorem oblitus eſt. Quapropter non habens vndenam ipſum introduceret, per turbā ingredi eum iuſſit. Hic verò primū contradicebat, quòd indigna ferret. Vehementius verò eo inſtante, ait, Sed ego ſanè his ingredior pactis, ſi amor non ingrediatur: ſi ingrediatur, ipſe exibo quamprimum. Ex hoc profectò euenit omnia ſcorta inuerecun

πάντας ψεύδεσθαι, μάλιστα δὲ πάντων τοὺς σκυτέας.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς ψευδολόγους τεχνίτας.

Ζεύς.

ΖΕὺς πλάσας τοὺς ἀνθρώπους, τὰς μὲν ἄλλας διαθέσεις αὐτοῖς ἐνέθηκε, μόνην δὲ ἐνθεῖναι τὴν αἰσχύνην ἐπελάθετο. διὸ καὶ μὴ ἔχων πόθεν αὖ αὐτὴν εἰσαγάγῃ, διὰ τοῦ ὄχλου αὐτὴν εἰσελθεῖν ἐκέλευσεν. ἡ δὲ τὸ μὲν πρῶτον ἀντέλεγεν ἀναξιοπαθοῦσα. ἐπεὶ δὲ σφόδρα αὐτῇ ἐνέκειτο, ἔφη, ἀλλ᾽ ἔγωγε ἐπὶ ταύταις εἰσέρχομαι ταῖς ὁμολογίαις, ὡς ἂν ἔρως μὴ εἰσέλθῃ· ἂν δ᾽ εἰσέλθῃ, αὐτὴ ἐξελεύσομαι παραυτίκα. ἀπὸ δὴ τούτου συνέβη πάντας πόρνους ἀναι-

σχύν

χύντες εἶναι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τοὺς ὑπ' ἔρωτος κατεχομένους, ἀναισχύντους εἶναι συμβαίνει.

recunda eſſe.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, captos amore inuerecundos eſſe.

Ζεύς.

Ζεὺς γάμους τελῶν, πάντα τὰ ζῶα εἱστία. μόνης δὲ τῆς χελώνης ὑστερησάσης, διαπορῶν τὴν αἰτίαν τῆς ὑστερήσεως, ἐπυνθάνετο αὐτῆς, τίνος χάριν αὐτὴ ἐπὶ τὸ δεῖπνον οὐ παρεγένετο. τῆς δὲ εἰπούσης, οἶκος φίλος, οἶκος ἄριστος, ἀγανακτήσας κατ' αὐτῆς, κατεδίκασε τὸν οἶκον βαστάζουσαν περιφέρειν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων αἱροῦνται μᾶλλον λιτῶς παρ' ἑαυτοῖς ζῆν, ἢ παρ' ἄλλοις πολυτελῶς

IVPITER. 105

IVpiter nuptias celebrãs, omnia animalia cõuiuio excipiebât. Sola verò teſtudine tardè profecta, admiratus cauſam tarditatis, rogauit eã, quamobrem ipſa ad conuiuium nõ acceſſerit. Quum hæc dixiſſet, Domus chara, domus optima, iratus ipſi, damnauit vt domum baiulans circumferret.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, pleroſque homines eligere, parcè potius apud ſe viuere, quàm apud alios lautè.

LVPVS ET Ouis. 106

Λύκος καὶ Πρόβατον.

LVpus à canibus morſus, & male affectus, abiectus iacebat. Cibi verò indigens, viſa Oue, rogabat vt potum ex præterfluente flumine ſibi afferret. Si enim tu mihi, inquit, dederis potum, ego cibũ mihi ipſi inueniam. Illa, re cognita, ait, Sed ſi ego potũ do tibi, tu & cibo me

ΛΥκος ὑπὸ κυνῶν δηχθεὶς, καὶ κακῶς πάσχων, ἐβέβλητο. τροφῆς δὲ ἀπορῶν, θεασάμενος Πρόβατον, ἐδεῖτο ποτὸν ἐκ τοῦ παραῤῥέοντος αὐτοῦ ποταμοῦ κομίσαι. εἰ γὰρ σὺ μοί, φησι, δώσεις ποτὸν, ἐγὼ τροφὴν ἐμαυτῷ εὑρήσω. τὸ δὲ ὑποτυχὸν, ἔφη, ἀλλ' ἐὰν ἐγὼ ποτὸν ἐπιδῶ σοι, σὺ καὶ τροφῇ μοι

χρή

χειρήσῃ.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς ἄνδρα κακοῦργον, δι' ὑποκρίσεως ἐνεδρεύοντα.

Λαγωοί.

ΛΑγωοί ποτε πολεμοῦντες ἀετοῖς παρεκάλουν εἰς συμμαχίαν ἀλώπεκας. αἱ δ' ἔφασαν, ἐβοηθήσαμεν ἂν ὑμῖν, εἰ μὴ ᾔδειμεν τίνες ἐστὲ, καὶ τίσι πολεμεῖτε.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ τοῖς κρείττοσι φιλονεικοῦντες, τῆς ἑαυτῶν σωτηρίας καταφρονοῦσι.

Μύρμηξ.

ΜΥρμηξ ὁ νῦν, τὸ παλαιὸν ἄνθρωπος ἦν. καὶ τῇ γεωργίᾳ διηνεκῶς προσέχων, οὐ τοῖς ἰδίοις ἠρκεῖτο πόνοις, ἀλλὰ καὶ τοὺς τῶν γειτόνων καρποὺς ὑφη-

ρεῖ

me vtêris.

AFFABVLATIO.

Fabula in virum maleficum per ſimulationem inſidiantem.

LEPORES. 107

LEpores olim belligerãtes cũ Aquilis, inuocarũt in auxiliũ Vulpes. hæ autẽ dixerũt: Vobis auxiliaremur niſi ſciremus, qui vos eſtis, & cũ quibus bellamini.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, eos qui cum præſtantioribus certant, ſuam ſalutem contemnere.

FORMICA. 108

QVæ nũc Formica, homo olim fuit. Hic agriculturæ aſſiduè incũbens, nõ erat propriis laboribus cõtẽtus, ſed & vicinorũ fructus ſurri-

 pieb

piebat. Iupiter autẽ indignatus huius habẽdi cupiditate, trãſmutauit eum in hoc animal, quæ Formica appellatur. Verũ quũ mutaſſet formã, non & affectũ mutauit. Nã hucuſq; arua circumeundo, aliorũ labores colligit, & ſibi recondit.

ρεῖτο. ὁ δὲ Ζεὺς ἀγανακτήσας ἐπὶ τῇ τούτου πλεονεξίᾳ, μετεμόρφωσεν αὐτὸν εἰς τοῦτο τὸ ζῶον, ὃ Μύρμηξ καλεῖται. ὁ δὲ τὴν μορφὴν ἀλλάξας, τὴν διάθεσιν οὐ μετέβαλε, μέχρι γὰρ τοῦ νῦν τὰς ἀρούρας περιϊὼν, τοὺς τῶν ἑτέρων πόνους συλλέγει, καὶ ἑαυτῷ ἀποθησαυρίζει.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, natura prauos, etſi maximè ſpeciem tranſmutauerint, mores non mutare.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ φύσει πονηροὶ, κἂν τὰ μάλιστα τὸ εἶδος μεταβληθῶσι, τὸν τρόπον οὐ μεταβάλλονται.

VESPERTILIO & Muſtela. 109

Νυκτερὶς καὶ Γαλῆ.

VEſpertilio in terrã cũ cecidiſſet, à Muſtela capta eſt, Et cùm occidẽda foret, pro ſalute rogabat. Hac verò dicẽte, non poſſe ipſam dimittere, quòd natura vol

Νυκτερὶς ἐπὶ γῆς πεσοῦσα, ὑπὸ Γαλῆς συνελήφθη, καὶ μέλλουσα ἀναιρεῖσθαι, περὶ σωτηρίας ἐδεῖτο. τῆς δὲ φαμένης, μὴ δύνασθαι αὐτὴν ἀπολῦσαι, φύσει γὰρ πᾶσι τοῖς πτην

πτηνοῖς πολεμεῖν, αὐτὴ ἔλεγεν, οὐκ ὄρνις, ἀλλὰ μῦς εἶναι. καὶ οὕτως ἀφείθη. ὕστερον δὲ πάλιν πεσοῦσα, καὶ ὑφ' ἑτέρας συλληφθεῖσα Γαλῆς, μὴ βρωθῆναι ἐδεῖτο. τῆς δὲ εἰπούσης, ἅπασιν ἐχθραίνειν μυσίν, αὐτὴ μὴ Μῦς, ἀλλὰ Νυκτερὶς ἔλεγεν εἶναι, καὶ πάλιν ἀπελύθη. καὶ οὕτω συνέβη δὶς αὐτὴν ἀλλάξασαν τὸ ὄνομα, σωτηρίας τυχεῖν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι δεῖ καὶ ἡμᾶς μὴ τοῖς αὐτοῖς ἀεὶ ἐπιμένειν, λογιζομένους, ὡς οἱ τοῖς καιροῖς συμμετασχηματιζόμενοι πολλάκις τοὺς κινδύνους ἐκφεύγουσιν.

volucribus oībus inimica foret, ait, Non auē, ſed murē eſſe: & ſic dimiſſa eſt. Poſtremò autē cū iterū cecidiſſet, & ab alia capta Muſtela, ne voraretur orabat. Hac autē dicēte, cūctis inimicā eſſe murib⁹, ſe nō Murē, ſed Veſpertilionem eſſe dicebat, & rurſus dimiſſa eſt. Atque ita euenit, bis mutato noīe, ſalutē conſequutam fuiſſe.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, neq; nos in iiſdem ſemper eſſe oportere, conſiderantes eos qui ad tempus mutantur, plerunque pericula effugere.

Ὁδοιπόροι.

Ὁδοιπόροι κατά τινα αἰγιαλὸν ὁδεύοντες, ἦλθον ἐπί τι-

να

VIATORES. 110

Viatores iuxta littus quoddā iter faciētes, venerunt in

ſpec

ſpeculã quandã, & illic cõſpicati ſarmẽta ꝓcul natãtia, nauim eſſe magnã exiſtimarunt: quãobrẽ expectarũt tanquã appulſura ea eſſet. Cùm verò à vẽto lata ſarmẽta propius forent, nõ nauim amplius, ſed ſcaphã videre videbãtur. Aduectis autẽ illis, quũ ſarmẽta eſſe vidiſſent, inter ſe dixerunt. Vt nos igitur fruſtra quod nihil eſt, expectabamus!

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, nonnullos homines, qui ex improuiſo terribiles eſſe videntur, cùm periculum feceris, nullius eſſe pretij inueniri.

να σκοπιάν. κἀκεῖθεν θεασάμενοι φρύγανα πόῤῥωθεν ἐπιπλέοντα, ναῦν εἶναι μεγάλην ᾠήθησαν. διὸ δὴ προσέμενον, ὡς μελλούσης αὐτῆς προσορμίζεσθαι. ἐπεὶ δὲ ὑπὸ ἀνέμου φερόμενα τὰ φρύγανα ἐγγυτέρω ἐγένετο, οὐκέτι ναῦν, ἀλλὰ πλοῖον ἐδόκουν βλέπειν. ἐξενεχθέντα δὲ αὐτὰ, φρύγανα ὄντα ἰδόντες, πρὸς ἀλλήλους ἔφασαν, ὡς ἄρα μάτην ἡμεῖς τὸ μηδὲν ὂν προσεδεχόμεθα.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τῶν ἀνθρώπων ἔνιοι ἐξ ἀπροόπτου δοκοῦντες φοβεροὶ εἶναι, ὅταν εἰς πεῖραν ἔλθωσιν, οὐδενὸς εὑρίσκονται ἄξιοι.

ASINVS SYLueſtris. 111

ASinus ſylueſtris Aſino viſo domeſt

Ὄνος ἄγριος.

ΟΝΟΣ ἄγριος ὄνον ἰδὼν ἥμερον ζῶν

τινι εὐηλίῳ τόπῳ, προσελθὼν αὐτὸν ἐμακάριζεν, ἐπί τε τῇ εὐεξίᾳ τοῦ σώματος, καὶ τῇ τῆς τροφῆς ἀπολαύσει. ὕστερον δὲ ἰδὼν αὐτὸν ἀχθοφοροῦντα, καὶ τὸν ὀνηλάτην ὄπισθεν ἑπόμενον, καὶ ῥοπάλοις αὐτὸν παίοντα, ἔφη, ἀλλ' ἔγωγε οὐκέτι σε εὐδαιμονίζω. ὁρῶ γὰρ ὡς οὐκ ἄνευ κακῶν μεγάλων τὴν εὐδαιμονίαν ἔχεις.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὐκ ἔστι ζηλωτὰ τὰ μετὰ κινδύνων καὶ ταλαιπωριῶν κέρδη.

meſtico in loco quodã aprico, profectus ad ipſum, beatũ dicebat, & corporis bona habitudine, & cibi perceptione. Deinde verò cùm vidiſſet eũ ferentẽ onera, & agaſonẽ retrò ſequentẽ, & baculis ipſum percutiẽtem, ait, Aſt ego nõ amplius beatum te exiſtimo. Video enim non ſine magnis malis habere te fœlicitatem.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, non eſſe æmulanda lucra, in quibus inſunt pericula, & miſeriæ.

Ὄνοι.

Ὄνοι ποτὲ ἐπὶ τῷ συνεχῶς ἀχθοφορεῖν καὶ ταλαιπωρεῖν, πρέσβεις ἔπεμψαν πρὸς τὸν Δία, λύσιν τῶν πόνων αἰτούμενοι.

ASINI. 112

Aſini olim propter ea ꝙ aſſiduè onera ferrent & fatigarentur, legatos miſerũt ad Iouem, ſolutionẽ laborũ petẽ-

tes. Hic autem oſtendere ipſis volens, id nõ poſſe fieri, ait, tũc eos liberatũ iri laboribus, quum mingẽdo fluuium fecerint. At illi eum verum dicere exiſtimantes, ex illo & nunc vſq;, vbi aliorum vrinam viderint Aſinorum, illic & ipſi circunſtando mingunt.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, vnicuique quod fatale eſt, incurabile eſſe.

νοι. ὁ δ' αὐτοῖς ἐπιδεῖξαι βουλόμενος, ὅτι τοῦτο ἀδύνατόν ἐστιν, ἔφη, τότε αὐτοὺς ἀπαλλαγήσεσθαι τῆς κακοπαθείας, ὅταν οὐροῦντες ποιήσωσι ποταμόν. κἀκεῖνοι αὐτὸν ἀληθεύειν ὑπολαβόντες, ἀπ' ἐκείνου καὶ μέχρι τοῦ νῦν ἔνθα ἂν οὖρον ἑτέρων ἴδωσιν ὄνων, ἐνταῦθα καὶ αὐτοὶ περιϊστάμενοι οὐροῦσιν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἑκάστῳ τὸ πεπρωμένον ἀθεράπευτόν ἐστιν.

ASINVS ET Vulpes. 113

ASinus indutus pelle Leonis, vagabatur reliqua bruta perterrens. Cæterũ viſa Vulpe, tẽtauit & hanc perterrefacere. Hæc autẽ (caſu enim ipſius vocem audiuerat) ad ipſum ait,

Ὄνος καὶ Ἀλώπηξ.

ΟΝΟΣ ἐνδυσάμενος λεοντῆν, περιῄει, τὰ ἄλλα τῶν ζώων ἐκφοβῶν. καὶ δὴ θεασάμενος ἀλώπεκα, ἐπειρᾶτο καὶ ταύτην δεδίττεσθαι. ἡ δὲ (ἐτύγχανε γὰρ αὐτοῦ φθεγξαμένου προακηκουῖα) πρὸς αὐτὸν

τὸν ἔφη, ἀλλ' εὖ ἴσθι, ὡς καὶ ἐγὼ ἄν σε ἐφοβήθην, εἰ μὴ ὀγκωμένου ἤκουσα.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἔνιοι τῶν ἀπαιδεύτων, τοῖς ἔξω δοκοῦντές τινες εἶναι, ὑπὸ τῆς ἰδίας γλωσσαλγίας ἐλέγχονται.

ait, Sed bene noſti, quòd & ego te timuiſſem, niſi rudentem audiuiſſem.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, nonnullos indoctos, qui externis aliqui eſſe videntur, ex ſua loquacitate redargui.

Ὄνος καὶ Βάτραχοι.

ΟΝΟΣ ξύλα βαστάζων, διέβαινέ τινα λίμνην. ὀλισθήσας δὲ ὡς κατέπεσεν, ἐξαναστῆναι μὴ δυνάμενος, ὠδύρετό τε καὶ ἔστενεν. οἱ δὲ ἐν τῇ λίμνῃ Βάτραχοι τῶν στεναγμῶν τούτου ἀκούσαντες, ὦ οὗτος, ἔφασαν, καὶ τί ἂν ἐποίησας, εἰ τοσοῦτον ἐνταῦθα χρόνον διέτριβες, ὅσον ἡμεῖς, ὅτε πρὸς ὀλίγον πεσὼν, οὕτως ὀδύρῃ;

Ἐπ

ASINVS ET Ranæ. 114

ASinus ligna ferẽs, pertrãſibat paludem quandã. Lapſus autẽ, vt decidit, nec ſurgere poſſet, lamẽtabatur, ac ſuſpirabat. Ranæ autem quę erant in palude, auditis eius ſuſpiriis, Heus tu, dixerunt, & quid faceres, ſi tanto hic tempore, quanto nos, fuiſſes, quũ quia ad breue tẽpus cecidiſti, ſic lamenteris?

AFFABVLATIO.

Hoc ſermone vti quiſpiam poterit in virum ſegnem, qui ob minimos quoſque labores triſtatur, quum ipſe maioribus facile reſiſtat.

ASINVS ET Coruus. 115

ASinus vlcerato dorſo in prato quodam paſcebatur. Coruo autem inſidente ei, & vlcus percutiente, Aſinus rudebat ac ſaltabat. Sed agaſone procul ſtante ac ridente, Lupus præteriens ipſum vidit, & dixit, Miſeri nos, quos ſi tantum viderint, perſequuntur, huic autem & arrident.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, maleficos homines, ſi tantum appareant, di-

gnoſci

Ἐπιμύθιον.

Τούτῳ τῷ λόγῳ χρήσαιτ' ἄν τις πρὸς ἄνδρα ῥάθυμον, ἐπ' ἐλαχίστοις πόνοις δυσφοροῦντα, αὐτὸς τοὺς πλείους ῥᾳδίως ὑφιστάμενος.

Ὄνος καὶ Κόραξ.

ΟΝΟΣ ἡλκωμένος τὸν νῶτον, ἔν τινι λειμῶνι ἐνέμετο. Κόρακος δὲ ἐπικαθίσαντος αὐτῷ, καὶ τὸ ἕλκος ξαίνοντος, ὁ Ὄνος ὠγκᾶτο καὶ ἥλατο. τοῦ δὲ ὀνηλάτου πόρρωθεν ἱσταμένου καὶ γελῶντος, Λύκος παρελθὼν αὐτὸν εἶδε, καὶ ἔφη, ἄθλιοι ἡμεῖς, οἳ κἂν μόνον ὀφθῶμεν αὐτῷ διωκόμεθα, τούτῳ δὲ καὶ προσγελῶσιν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ κακοῦργοι τῶν ἀνθρώπων καὶ μόνον φανέν-

τες

τες δῆλοί εἰσιν.

Ὄνος καὶ Ἀλώπηξ.

ΟΝΟΣ καὶ Ἀλώπηξ κοινωνίαν συνθέμενοι πρὸς ἀλλήλους ἐξῆλθον εἰς ἄγραν. Λέοντος δ' αὐτοῖς περιτυχόντος, ἡ Ἀλώπηξ τὸν ἐπηρτημένον ὁρῶσα κίνδυνον, προσελθοῦσα τῷ Λέοντι, παραδώσειν αὐτῷ τὸν Ὄνον ὑπέσχετο, ἐὰν αὐτῇ τὸ ἀκίνδυνον ἐπαγγείληται. τοῦ δὲ ἀπολύσειν αὐτὴν φήσαντος, ἐκείνη παραγαγοῦσα τὸν Ὄνον, εἴς τινα πάγην ἐμπεσεῖν παρεσκεύασε. καὶ ὁ Λέων ὁρῶν ἐκεῖνον φυγεῖν μὴ δυνάμενον, πρώτην τὴν Ἀλώπεκα συνέσχεν, εἶθ' οὕτως ἐπὶ τὸν Ὄνον ἐτράπη.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τοῖς κοινωνοῖς ἐπιβουλεύ-

gnoſci.

ASINVS ET Vulpes. 116

ASinus & Vulpes, inita inter ſe ſocietate, exiuerũt ad venationem. Leo verò quum occurriſſet ipſis, Vulpes imminens periculũ vidẽs, profecta ad Leonem, tradituram ei Aſinum pollicita eſt, ſi ſibi impunitatem promiſerit. Qui quũ dimiſſuram eam dixiſſet, illa adducto Aſino in caſſes quoſdam vt incideret, fecit. Sed Leo videns illũ fugere minimè poſſe, primam Vulpem comprehendit, deinde ſic ad Aſinum verſus eſt.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, eos qui ſocijs inſidiantur,

tur, ſæpe & ſeipſos neſcios perdere.

λύοντες, λανθάνουσι πολλάκις καὶ αὐτοὺς προσαπολοῦντες.

GALLINA ET Hirundo. 117

GAllina Serpentis ouis inuẽtis, diligenter calefacta excludit. Hirundo autem quum eam vidiſſet, ait, O demens, quid hæc nutris? quę quum excreuerint, à te prima iniuriã auſpicabuntur.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, implacabilem eſſe prauitatem, licet afficiatur maximis beneficijs.

Ὄρνις καὶ Χελιδών.

ΟΡνις ὄφεως ᾠὰ εὑροῦσα, ἐπιμελῶς ἐκθερμάνασα ἐξεκόλαψε. Χελιδὼν δὲ θεασαμένη αὐτὴν, ἔφη, ὦ ματαία, τί ταῦτα τρέφεις; ἅπερ αὐξηθέντα ἀπὸ σοῦ πρώτης τοῦ ἀδικεῖν ἄρξεται.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἀπιθάσευτός ἐστι ἡ πονηρία, κἂν τὰ μέγιστα εὐεργετῆται.

CAMELVS. 118

QVum primũ viſa eſt Camelus homines perterriti, & magnitudinẽ admirati fugiebãt. vbi verò procedẽte tẽpore

Κάμηλος.

ΟΤε πρῶτον Κάμηλος ὤφθη, οἱ ἄνθρωποι φοβηθέντες, καὶ τὸ μέγεθος καταπλαγέντες, ἔφυγον. ὡς δὲ χρόνου προϊόντος συνεῖδον

δον αὐτῆς τὸ πρᾶον, ἐθάῤῥησαν μέχρι τοῦ προσελθεῖν. αἰσθόμενοι δὲ μετὰ μικρὸν, τὸ ζῶον ὡς χολὴν οὐκ ἔχει, εἰς τοσοῦτον καταφρονήσεως ἦλθον, ὥστε καὶ χαλινοὺς αὐτῇ περιθέντες, παισὶν ἐλαύνειν δεδώκασιν.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι τὰ φοβερὰ τῶν πραγμάτων, ἡ συνήθεια εὐκαταφρόνητα ποιεῖ.

Οφ

re cognouerũt ipſius manſuetudinem con fiſi ſunt eouſq;, vt ad eam accederent. At intellecto paulò poſt beluæ non ineſſe bilem, eò contemptus iêre, vt & fręna ei im ponerent, & pueris agendam traderent.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, terribiles res conſuetudine contemptibiles fieri.

SER

SERPENS. 119

Serpens à multis hominibus peſſundatus, Iouē poſtu lauit. Iupiter autē ad eum dixit: Sed ſi qui prior cõculcauit, pupugiſſes, nequaquã id facere ſecundus aggreſſus fuiſſet.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, eos qui prius inuadentibus reſiſtunt, alijs formidoloſos fieri.

Ὄφις.

Ὄφις ὑπὸ πολλῶν ἀνθρώπων πατούμενος, τῷ Διῒ ἐνετύγχανεν. ὁ δὲ Ζεὺς πρὸς αὐτὸν εἶπεν, ἀλλ' εἰ τὸν πρότερον πατήσαντα ἔπληξας, οὐκ ἂν ὁ δεύτερος ἐπεχείρησε τοῦτο ποιῆσαι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ τοῖς πρότερον ἐπιβαίνουσιν ἀνθιστάμενοι, τοῖς ἄλλοις φοβεροὶ γίνονται.

COLVMBA. 120

Colũba ſiti correpta, vt vidit quodam in loco poculum aquæ depictum, verum rata, atque multo elata impetu, imprudens in tabulam offendit, vt & pennis ipſius perfractis, in ter

Περιστερά.

Περιστερὰ δίψῃ συνεχομένη, ὡς ἐθεάσατο ἔν τινι τόπῳ κρατῆρα ὕδατος γεγραμμένον, ἐνόμισεν ἀληθινὸν εἶναι, διὸ καὶ πολλῷ τῷ ῥοίζῳ ἐνεχθεῖσα, ἔλαθεν ἑαυτὴν τῷ πίνακι ἐμπεσοῦσα, ὡς καὶ τῶν πτερῶν αὐτῆς περικλασθέντων καταπε

πεσεῖν ἐπὶ γῆν, καὶ ὑπό τινος τῶν παρατυχόντων ἁλῶναι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἔνιοι τῶν ἀνθρώπων διὰ σφοδρὰς προθυμίας, ἀπερισκέπτως πράγμασιν ἐγχειροῦντες, ἐμβάλλουσιν ἑαυτοὺς εἰς ὄλεθρον.

terram decideret, atque à quodam occurrentium caperetur.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, nonnullos homines ob vehemẽtes alacritates, inconſultò res aggredientes, inijcere ſeſe in perniciem.

Περιστερὰ καὶ Κορώνη.

Περιστερὰ ἔν τινι περιστερεῶνι τρεφομένη, ἐπὶ πολυτεκνίᾳ ἐφρυάττετο. Κορώνη δ' αὐτῆς ἀκούσασα, ἔφη, ἀλλ' ὦ αὕτη, πέπαυσο ἐπὶ τούτῳ σεμνυνομένη. ὅσῳ γὰρ ἂν πλείονα τίκτῃς, τοσούτῳ καὶ πλείους λύπας συνάγεις.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι καὶ τῶν οἰκετῶν δυστυχέστατοί εἰσιν, ὅσοι ἐν τῇ δουλείᾳ πολλὰ τέκνα ποιοῦσιν.

COLVMBA ET Cornix. 121

Columba in cõlumbario quodam nutrita, fœcunditate ſuperbiebat. Cornix verò ea audita, ait, Sed heus tu, deſine hac re gloriari: nam quo plures paris, eo plus mœroris accumulas.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, ex famulis quoque eos eſſe infelicißimos qui in ſeruitute multos liberos procreant.

DIVES. 122

DIues duas habens filias, altera mortua, præficas conduxit. quumverò altera filia dixiſſet, Vt nos miſeræ, ipſæ ad quas pertinet luctus, lamẽtari neſcimus, hæ verò nõ neceſſariȩ ſic vehementer plangunt: mater ait, Ne mirare filia, ſi hæ ita lamentantur: nam numorum gratia id agunt.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, nonnullos homines pecuniæ amore non vereri ex alienis calamitatibus quæſtum facere.

Πλούσιος.

Πλούσιος δύο θυγατέρας ἔχων, τῆς μιᾶς ἀποθανούσης, θρηνούσας ἐμισθώσατο. τῆς δὲ ἑτέρας παιδὸς λεγούσης, ὡς ἄθλιαι ἡμεῖς, αἵ γε αὐταὶ ὧν ἐστι τὸ πένθος θρηνεῖν οὐκ ἴσμεν, αἱ δὲ μὴ προσήκουσαι οὕτω σφοδρῶς κόπτονται. ἡ μήτηρ ἔφη, μὴ θαύμαζε τέκνον, εἰ αὗται οὕτω θρηνοῦσιν. ἐπὶ γὰρ ἀργυρίῳ τοῦτο ποιοῦσιν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἔνιοι τῶν ἀνθρώπων διὰ φυλαργυρίαν οὐκ ὀκνοῦσιν ἀλλοτρίας συμφορὰς ἐργολαβεῖν.

PASTOR. 123

PAſtor actis in quercetũ quoddam ouibus, ſtrata ſub quercu veſte, aſcen

Ποιμήν.

Ποιμὴν ἐλάσας εἰς ἕνα δρυμῶνα τὰ πρόβατα, ὑποστρώσας ὑπὸ δρυῒ τὸ ἱμάτιον,

ξον, καὶ ἀναβὰς, τὸν καρπὸν κατέσειε. τὰ δὲ πρόβατα ἐσθίοντα τὰς βαλάνους, ἔλαθον καὶ τὰ ἱμάτια συγκαταφαγόντα. ὁ δὲ ποιμὴν καταβὰς, ὡς εἶδε τὸ γεγονὸς, ὦ κάκιστα, ἔφη, ζῶα, ὑμεῖς τοῖς λοιποῖς ἔρια εἰς ἐσθῆτας παρέχετε, ἐμοῦ δὲ τρέφοντος ὑμᾶς καὶ τὸ ἱμάτιον ἀφείλεσθε.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι καὶ πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων δι' ἄνοιαν, τοὺς μηδὲν

προσ

aſcendit & fructum decutiebat. Oues verò inter edendū glandes, neſciæ & veſtes vnà deuorarunt. At quū paſtor deſcēdiſſet, vt quod erat factū vidit, O peſſima, ait, animalia: vos cæteris vellera ad veſtes præbetis, à me verò qui vos nutrio, etiam veſtem ſurripuiſtis.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, pleroſque homines ob dementiam, eos qui nihil

hil ad ſe attinent beneficio afficientes, domeſticos malè tractare.

PISCATOR ET Cerrus. 124

PIſcator demiſſo reti in mare, retulit Cerrũ: qui paruus quũ eſſet, ſuppliciter rogabat ipſum, ne tũc ſe caperet, ſed dimitteret, quod paruus eſſet: at quũ creuero, & magnus, inquit, euaſero, me capere poteris, quoniã & maiori tibi ero vtilitati. Tum piſcator ait. Sed ego demens fuerim, ſi quod in manibus eſt miſſo lucro, licet ſit paruum, expectãdo etiam magnum ſperem.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, inconſideratum eſſe, qui ſpe maioris rei, quæ in man

προσήκοντας εὐεργετοῦντες, καὶ τοὺς οἰκείων φαῦλα ἐργάζονται.

Ἁλιεὺς καὶ Σμαρίς.

ΑΛιεὺς τὸ δίκτυον χαλάσας ἐν τῇ θαλάττῃ, ἀνήνεγκε Σμαρίδα· σμικρὰ δὲ οὖσα, ἱκέτευεν αὐτὸν νῦν μὲν μὴ λαβεῖν αὐτὴν, ἀλλ' ἐᾶσαι διὰ τὸ σμικρὰν τυγχάνειν. ἀλλ' ὅταν αὐξηθῶ καὶ μεγάλη, φησὶ, γένωμαι, συλλαβεῖν με δυνήσῃ, ἐπεὶ καὶ εἰς μείζονά σοι ὠφέλειαν ἔσομαι. καὶ ὁ ἁλιεὺς εἶπεν, ἀλλ' ἔγωγε ἄνους ἂν εἴην, εἰ τὸ ἐν χερσὶ παρεὶς κέρδος, κἂν σμικρὸν ᾖ, τὸ προσδοκώμενον κἂν μέγα ὑπάρχῃ ἐλπίζειν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἀλόγιστος ἂν εἴη, ὁ δι' ἐλπίδα μείζονος, τὰ ἐν

ἐν χερσὶν ἀφεὶς σμικρὰ ὄντα.

manibus ſunt amittat, quòd parua ſint.

Ἵππος καὶ Ὄνος.

EQVVS ET Aſinus. 125

ΑΝθρωπός τις εἶχεν ἵππον καὶ ὄνον. ὁδοιπορούντων δὲ, ἐν τῇ ὁδῷ εἶπεν ὁ ὄνος τῷ ἵππῳ, ἆρον ἐκ τοῦ ἐμοῦ βάρους, εἰ θέλεις εἶναί με σῶν. ὁ δὲ οὐκ ἐπείθη. ὁ δὲ ὄνος πεσὼν ἐκ τοῦ κόπου ἐτελεύτησεν. τοῦ δὲ δεσπότου πάντα ἐπιθέντος αὐτῷ, καὶ αὐτὴν τὴν ὄνου δορὰν, θρὴν

HOmo q̄dã habebat equũ & aſinũ. Cũ autẽ iter facerẽt, in via ait Aſinus Equo, Tolle à me oneris partẽ, ſi vis me eſſe ſaluum. Illo non perſuaſo, Aſinus cecidit, atq; è labore mortuus eſt. Ab hero autẽ omnibus impoſitis ei, & ipſa Aſini pel

le, conquerẽs Equus clamabat, Hei mihi miſerrimo, quid mihi obtigit afflicto? ca enim parũ oneris nõ ſui accipere, ecce omnia geſto, & pellẽ.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, ſi magni cum paruis iungantur, vtreſq; ſeruari in vita.

θρηνῶν ὁ Ἵππος ἐβόα· οἴμοι τῷ παναθλίῳ, τί μοι συνέβη τῷ ταλαιπώρῳ; μὴ θελήσας γὰρ μικρὸν βάρος λαβεῖν, ἰδοὺ ἅπαντα βαστάζω, καὶ τὸ δέρμα.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τοῖς μικροῖς οἱ μεγάλοι συγκοινωνοῦντες, ἀμφότεροι σωθήσονται ἐν βίῳ.

HOMO ET Satyrus. 126

Ἄνθρωπος καὶ Σάτυρος.

HOmo quidam cũ Satyro inita ſociet

ΑΝθρωπός τις πρὸς Σάτυρον φιλίαν ποι

ποιησάμενος, συνεσθίων τῷ αὐτῷ. χειμῶνος δὲ καὶ ψύχους γενομένου, ὁ ἄνθρωπος τὰς χεῖρας αὐτοῦ προσφέρων τῷ στόματι ἀπέπνει. τοῦ δὲ Σατύρου ἐπερωτήσαντος, δι' ἣν αἰτίαν τοῦτο πράττει, ἔφη, τὰς χεῖρας μου θερμαίνω ἐκ τοῦ κρύους. μετὰ μικρὸν δὲ ἐδέσματος θερμοῦ προσενεχθέντος, ὁ ἄνθρωπος προσφέρων τῷ στόματι ἐφύσα αὐτό. πυνθανομένου δὲ πάλιν δι' ἣν αἰτίαν τοῦτο πράττει, ἔφη, τὸ ἔδεσμα καταψύχω. ὑπολαβὼν δὲ ὁ Σάτυρος· ἀλλ' ἔγωγε, ἔφη, ἀπὸ τοῦ νῦν ἀποτάσσομαί σου τῆς φιλίας ὅτι ἐκ τοῦ αὐτοῦ στόματος τὸ θερμὸν καὶ τὸ ψυχρὸν ἐξάγεις.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι δεῖ φεύγειν ἡμᾶς τὰς φιλίας, ὧν ἀμφίβολός

ἐστι

ſocietate, vnà cũ eo comedebat. Hyems verò & frigus cùm acceſſiſſet, homo manus ſuas admotas ori afflabat. Rogante autem Satyro, quam ob cauſam hoc faceret, ait, Manus meas calefacio propter frigus. Sed paulò pòſt edulio calido allato, homo admotum ori inſufflabat ipſum. Rogante rurſus, quare id faceret, ait, Ferculum frigefacio. Suſcepto ſermone Satyrus, Sed ego, ait, poſthac renuncio tuam amicitiam: quia ex eodem ore & calidum emittis, & frigidum.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, fugere nos amicitias oportere, quarum anceps

eſt

eſt affectio.

ἐστὶν ἡ διάθεσις.

VVLPES ET Lignator. 127

Ἀλώπηξ καὶ Δρυοτόμος.

VVlpes venatores fugiẽs, & in deſerto multa decurſa via, virũ Lignatorẽ in eo inuenit, cui ſupplicabat vt ſe abſconderet. A quo ei oſtenſo ſuo tugurio, ingreſſa delituit in angulis. At venatoribus profectis, & virum rogantibus, hic voce quidẽ negabat ſcire

Ἀλώπηξ κυνηγοὺς φεύγουσα, καὶ ἐν ἐρημίᾳ πολὺν δρόμον ἀνύσασα, ἄνδρα δρυοτόμον εὑροῦσα ἐν ταύτῃ, ὃν καθικέτευε τοῦ κρύψαι αὐτήν. τοῦ δὲ ὑποδείξαντος αὐτῇ τὴν ἑαυτοῦ καλύβην, εἰσελθοῦσα ἐκρύπτετο εἰς τὰς γωνίας. τῶν δὲ κυνηγετῶν ἐλθόντων, καὶ ἐρωτώντων τὸν ἄνδρα, οὗτος τῇ μὲν φω

φωνῇ ἠρνεῖτο μηδὲν εἰδέναι, τῇ δὲ χειρὶ αὐτοῦ τὸν τόπον ὑπεδείκνυ. οἱ δὲ μὴ προσχόντες, ἀπῆλθον παραχρῆμα. ὡς οὖν εἶδεν αὐτοὺς ἡ Ἀλώπηξ παρελθόντας, ἐξῆλθεν οὐ προσφωνοῦσα, μεμφομένου δὲ αὐτὴν ἐκείνου, ὡς σωθεῖσαν μὲν δι' αὐτοῦ, χάριτας δὲ αὐτῷ οὐκ ὁμολογοῦσαν. ἡ Ἀλώπηξ ἐπιστραφεῖσα, ἔφη ὦ οὗτος, ἀλλ' ἔγωγε ἤδειν ἄν σοι χάριτας. εἰ τοῖς λόγοις ὅμοια καὶ τὰ ἔργα τῆς χειρὸς, καὶ τοὺς τρόπους εἶχες.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς τοὺς χρηστὰ μὲν ἐπαγγελλομένους τοῖς λόγοις, ἐναντία δὲ ποιοῦντας τοῖς ἔργοις.

ſcire quicquam, ſed manu locũ eius demonſtrabat. Hi verò quum non aduertiſſent, confeſtim abiere. Vt igitur vidit eos Vulpes præteriiſſe, exiuit nihil alloquuta. Illo autem ipſam accuſante, quòd ſeruata à ſe gratias ſibi non ageret, Vulpes cõuerſa, inquit, Heus tu, ego verò egiſſem tibi gratias, ſi verbis ſimiles & manuum geſtus, & mores habuiſſes.

AFFABVLATIO.

Fabula in eos qui verbis quidem vtilia promittunt, ſed contrà rebus faciunt.

Ἄνθρωπος καταθραύσας ἄγαλμα.

Ἄνθρωπός τις ξύλινον ἔχων Θεὸν,

HOMO PERfractor ſtatuæ. 128

HOmo quidã ligneum habens

deũ,ſupplicabat vt ſibi benefaceret. Cùm igitur hæc faceret,& nihilominus in paupertate degeret, iratus eleuatum ipſum cruribus, proiecit in pauimentum. Illiſo igitur capite, ac ſtatim diffracto, auri quàm plurimũ effluxit. quod ille iã cùm colligeret, exclamat, Peruerſus es, vt puto,& ingratus. colenti enim mihi nequaquam profuiſti, verberan

καθικέτευε τοῦ ἀγαθὸν ποιῆσαι αὐτόν. ὡς οὖν ταῦτα ἔπραττεν, καὶ οὐδὲν ἧττον ἐν πενίᾳ διῆγε, θυμωθεὶς, ἄρας αὐτὸν τῶν σκελῶν, ἔρριψεν εἰς τὸ ἔδαφος. προσκρουσάσης οὖν τῆς κεφαλῆς, καὶ αὐτίκα κλασθείσης, χρυσὸς ἐρρύη ὅτι πλεῖστος. ὅνπερ δὴ συνάγων ὁ ἄνθρωπος ἐβόα, στρεβλὸς ὑπάρχεις ὥς γε οἶμαι, καὶ ἀγνώμων. τιμῶντα γάρ σε ἥκιστά με ὠφελήσας, τυπτή-

σαν

τύπτοντα δέ σε πολλοῖς καλοῖς ἀμείβῃ.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὐκ ὠφελήσῃ τιμῶν πονηρὸν ἄνθρωπον, τύπτων δὲ αὐτὸν μᾶλλον ὠφελήσῃ.

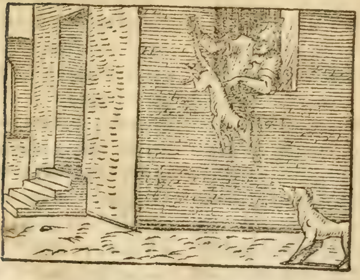
beranti autē te multa donaſti bona.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, non profuturū te tibi, honorando prauū hominem, ſed verberando ipſum profuturum magis.

Ἄνθρωπος καὶ Κύων.

HOMO ET Canis. 129

ἌΝθρωπός τις ἡτοίμαζε δεῖπνον, ἑστιάσων τινὰ τῶν φίλων αὐτοῦ καὶ οἰκείων. ὁ δὲ Κύων αὐτοῦ ἄλλον κύνα ἐκάλει, λέγων, ὦ

HOm'o qdā parabat cœnā, accepturus amicū quēdā ſuū & familiarē. Canis itē ipſi⁹ aliū inuitās Canē dicebat, O

amiceveni, cœnavnà
mecũ. Is cũ acceſſiſ-
ſet, lætus aſtabat, ma
gnã ſpectans cœnã,
ſecũ loquens, Papæ,
quanta mihi lætitia
nuper derepẽte ob-
lata eſt! nam & nu-
triar, & ad ſatietatẽ
cœnabo, ita vt nullo
modo cras eſuriam.
Hæc ſecum cùm di-
ceret Canis, ſimulq;
moueret caudam, vt
qui iã amico fideret,
coquus vt vidit ip-
ſum huc & illuc cau-
dã circumagentẽ, ar-
reptis ipſius cruribꝰ,
eiecit ſtatim de fene-
ſtris. At is quum de-
cidiſſet, abibat vehe-
mẽter exclamãs. Sed
Canum quidã quum
illi in via occurriſſet,
percõtabatur, vt bel-
lè cœnatus es ami-
ce? Qui reſpondens
ei dixit, Multo potu
ineb

φίλε, δεῦρο συνδεί-
πνησόν μοι. ὁ δὲ προσ-
ελθὼν, χαίρων ἵστατο,
βλέπων τὸ μέγα δεῖ-
πνον, βοῶν ἐν τῇ καρ-
δίᾳ, βαβαὶ, πόση μοι
χαρὰ ἄρτι ἐξαπιναίως
ἐφάνη. τραφήσομαι τε
γὰρ, καὶ εἰς κόρον δειπνή-
σω, ὥστε με αὔριον μη-
δαμῶς πεινᾶσαι. ταῦ-
τα καθ' ἑαυτὸν λέγον-
τος τοῦ κυνὸς, καὶ ἅμα
σείοντος τὴν κέρκον, ὡς
δὴ εἰς τὸν φίλον θαρρῶν-
τος, ὁ μάγειρος ὡς εἶδε
τοῦτον ὧδε κἀκεῖσε τὴν
κέρκον περιστρέφοντα,
καταλαβὼν τὰ σκέλη αὐ-
τοῦ, ἔρριψε παραχρῆ-
μα ἔξωθεν τῶν θυρίδων.
ὁ δὲ πεσὼν, ἀπῄει με-
γάλως κράζων. τῶν τις
δὲ κυνῶν τῶν καθ' ὁδὸν
αὐτῷ συναντώντων,
ἐπηρώτα, πῶς ἐδείπνη
σας φίλος; ὁ δὲ πρὸς
αὐτὸν ὑπολαβὼν, ἔ-
φη, ἐκ τῆς πολλῆς πό-
σεως

σεως μεθυσθεὶς ὑπὲρ κόρον, οὐδὲ τὴν ὁδὸν αὐτὴν ὅθεν ἐξῆλθον, οἶδα.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὐ δεῖ θαῤῥεῖν τοῖς ἐξ ἀλλοτρίων εὖ ποιεῖν ἐπαγγελλομένοις.

inebriatus ſupra ſatietatem, ne ipſam quidem viam qua egreſſus ſum noui.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, non oportere confidere ÿs qui ex alienis benefacere pollicentur.

Ἁλιεύς.

Ἁλιεὺς ἁλιευτικῆς ἄπειρος, λαβὼν αὐλοὺς καὶ δίκτυα, παρεγένετο εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ στὰς ἐπί τινος πέτρας, τὸ μὲν πρῶτον ηὔλει, νομίζων πρὸς τὴν ἡδυφωνίαν τοὺς ἰχθύας ἐφάλλεσθαι. ὡς δ' ἐπὶ πολὺ διατεινόμενος ἤνυεν οὐδὲν, ἀποθέμενος τοὺς αὐλοὺς, ἀναλαμβάνει τὸ ἀμφίβληστρον, καὶ βαλὼν κατὰ τοῦ ὕδατος, πολλοὺς ἰχθύας ἤγρευσεν. ἐκβαλὼν δὲ αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ δικτύου, ὡς εἶδε πηδῶντας, ἔφη, ὦ

PISCATOR. 130

Piſcator piſcandi rudis, acceptis tibiis ac retibus, perrexit ad mare, & ſtans ſuper petra quadam, primum quidem ſonabat tibiis, exiſtimans ad vocis ſuauitatem piſces aſſilire. Vt verò multùm cōtendens, nihil proficeret, depoſitis tibiis, aſſumit rete, ac iacto in aquam, multum piſcium cepit. Quibus euacuato reti, vt ſalientes vidit, ait, O peſ

O peſſimę animãtes, quum ſonabã tibia, nõ ſaltabatis: quũ verò ceſſaui, id agitis.

ὦ κάκιστα ζῶα, ὅτε ηὔλουν, οὐκ ὠρχεῖσθε. ὅτε δὲ πέπαυμαι, τοῦτο ποιεῖτε.

AFFABVLATIO.

Fabula in eos, qui præter rationẽ, & inopportunẽ aliquid agunt.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς τοὺς παρὰ λόγον, καὶ παρὰ καιρὸν τι πράττοντας.

BVBVLCVS. 131

BVbulcus armẽtũ taurorũ paſcens, amiſit vitulũ, [illegible]ſtrandiq; omnẽ ſolitudinẽ, indagãdo moram traxit. vbi autẽ inuenire nihil potuit, precatus eſt Iouẽ, ſi furẽ qui vitulũ cepit oſtẽderit, hœdum in ſacrificiũ oblaturum. Cæterùm proficiſcẽs in quercetum quoddam, inuenit à Leone deuorari vitulum. Trepidus igitur, & perterrefactus, eleuatis manibus ſuis in cœlũ, ait, ô domine Iup

Βουκόλος.

Βουκόλος ἀγέλην ταύρων βόσκων, ἀπώλεσε μόσχον. περιελθὼν δὲ πᾶσαν τὴν ἐρημίαν, διέτριβεν ἐρευνῶν. ὡς δὲ οὐδὲν εὑρεῖν ἠδυνήθη, ηὔξατο τῷ Διί, ἂν τὸν λαβόντα μόσχον κλέπτην ὑποδείξῃ, ἔριφον εἰς θυσίαν προσάξειν. καὶ δὴ ἐρχόμενος εἰς τινα δρυμῶνα, εὑρίσκει Λέοντα κατεσθίοντα τὸν μόσχον. ἔμφοβος οὖν γενόμενος, καὶ μέγα δειλιάσας, ἐπάρας τὰς χεῖρας αὐτοῦ εἰς τὸν οὐρανὸν, εἶπεν, ὦ δέσποτα Ζεῦ,

ζεῦ, ἐπηγγειλάμην σοι ἔριφον δώσειν, ἐὰν τὸν κλέπτην εὕρω· νῦν ταῦρόν σοι θύσειν ὑπισχνοῦμαι, ἐὰν τούτου τὰς χεῖρας ἐκφύγω.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς ἄνδρας δυστυχεῖς, οἵτινες ἀποροῦντες μὲν, εὔχονται εὑρεῖν, εὑρόντες δὲ ζητοῦσιν ἀποφυγεῖν.

Iupiter, promiſeram tibi hœdum me daturum eſſe, ſi furem inuenirem: nunc taurum tibi polliceor ſacrificaturum, ſi huius manus effugero.

AFFABVLATIO.

Fabula in homines infortunatos, qui dum carent, vt inueniant, precantur: cùm inuenerint, quærunt effugere.

Κόραξ.

Κόραξ νοσῶν ἔφη τῇ μητρὶ, μῆτερ εὔχου τῷ Θεῷ, καὶ μὴ θρήνει. ἡ δ' ὑπολαβοῦσα ἔφη, τίς σε, ὦ τέκνον, τῶν Θεῶν ἐλεήσει; τίνος γὰρ κρέας ὑπὸ σοῦ γε οὐκ ἐκλάπη;

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ πολλοὺς ἐχθροὺς ἐν βίῳ ἔχοντες, οὐδένα φίλον ἀνάγκῃ εὑρήσουσιν.

CORVVS. 132

Coruus ægrotãs, ait matri, Mater precare Deũ, nec lamentare. Ea verò reſpondens, ait, Quis Deus ô fili miſerebitur tui? cuius enim tu carnes nõ es furatus?

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, qui in vita multos inimicos habent, eos amicum in neceſſitate inuenturos neminem.

AQVILA. 133

SVper petrã Aquila ſedebat, Leporẽ captura. hanc autem quidam percuſſit ſagitta, quæ intra ipſam ingreſſa eſt. Sed crena cum pennis ante oculos ſtabat: quam cùm vidiſſet. Et hæc, inquit, mihi altera mœſtitia, quòd propriis pennis intercam.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, durum eſſe, quum quis à ſuis periculum patitur.

Ἀετός.

Ὑπεραίωθεν πέτρας Ἀετὸς ἐκαθέζετο, Λαγωὸν θηρεῦσαι ζητῶν. τοῦτον δέ τις ἔβαλε τοξεύσας, καὶ τὸ μὲν βέλος ἐντὸς αὐτοῦ εἰσῆλθεν. ἡ δὲ γλυφὴ σὺν τοῖς πτεροῖς πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν εἱστήκει. ὁ δὲ ἰδὼν ἔφη, καὶ τοῦτο μοι ἑτέρα λύπη, τὸ τοῖς ἰδίοις πτεροῖς ἐναποθνήσκειν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι δεινόν ἐστιν, ὅταν τις ἐκ τῶν ἰδίων κινδυνεύσῃ.

CICADA ET Formicæ. 134

HYemis tempore quũ triticũ maderet, Formicæ vẽtilabãt. Cicada autem eſuriẽs petebat ab eis cibũ. Formicæ verò dixerũt ei, Cur æſtate non

Τέττιξ καὶ Μύρμηκες.

Χειμῶνος ὥρᾳ τῶν σίτων βραχέντων, οἱ Μύρμηκες ἔψυχον. Τέττιξ δὲ λιμώττων ᾔτει αὐτοὺς τροφήν. οἱ δὲ Μύρμηκες εἶπον αὐτῷ, διατί τὸ θέρ

θέρος οὐ συνῆγες τροφήν; ἡ δὲ εἶπεν, οὐκ ἐσχόλαζον, ἀλλ' ᾖδον μουσικῶς. οἱ δὲ γελάσαντες εἶπον, ἀλλ' εἰ θέρους ὥραις ηὔλεις, χειμῶνος ὀρχοῦ.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὐ δεῖ τινὰ ἀμελεῖν ἐν παντὶ πράγματι, ἵνα μὴ λυπηθῇ καὶ κινδυνεύσῃ.

Σκώληξ καὶ Αλώπηξ.

Ο Τῷ πηλῷ κρυπτόμενος Σκώληξ

te nõ colligebas alimentũ? hæc ait, Non eram ocioſa, ſed canebam muſicè. tum hæ ridentes dixerũt, Si æſtate modulabaris, hyeme ſalta.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, nõ oportere quenquam aliqua in re eſſe negligentem, ne mœreat ac periclitetur.

VERMIS ET Vulpes. 135

QVi ſub cœno celabatur Vermis,

miſ, ſuper terrã egreſſus, dicebat omnib⁹ animalib⁹, Medicus ſum medicaminũ doctus, qualis eſt Pæon deorum medicus. Et quomodo, ait vulpes, alios curãs, teipſum claudum non curas?

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, niſi præſto experientia fuerit, omne verbum inane eſſe.

λῆξ, εἰς γῆν ἐξελθὼν, ἔλεγε πᾶσι τοῖς ζώοις, ἰατρός εἰμι φαρμάκων ἐπιστήμων, οἷός ἐστιν ὁ τῶν θεῶν ἰατρὸς Παίων. καὶ πῶς, εἶπεν Αλώπηξ, ἄλλους ἰώμενος, σαυτὸν χωλὸν ὄντα οὐκ ἰάσω;

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἐὰν μὴ πρόχειρος ἡ πεῖρα, πᾶς λόγος ἀργὸς ὑπάρχει.

GALLINA auripara. 136

Ὄρνις χρυσοτόκος.

Gal Ὀρν

Ὄρνιθά τις εἶχεν ᾠὰ χρυσᾶ τίκτουσαν, καὶ νομίσας ἔνδον αὐτῆς ὄγκον χρυσίου εἶναι, κτείνας εὕρηκεν ὁμοίαν τῶν λοιπῶν ὀρνίθων. ὁ δὲ ἀθρόον πλοῦτον ἐλπίσας εὑρήσειν, καὶ τοῦ μικροῦ ἐστέρηται ἐκείνου.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι δεῖ τοῖς παροῦσιν ἀρκεῖσθαι, καὶ τὴν ἀπληστίαν φεύγειν.

Gallinã quis habens, oua aurea parientẽ, ratus intra ipſam auri maſſam ineſſe, occiſam aliis Gallinis ſimilem reperit. Hic multũ ſperãs ſe inuenturũ diuitiarũ, etiam exiguis illis priuatus eſt.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, oportere contentum eſſe præſentibus & fugere inſatiabilitatem.

Λέων καὶ Ἀλώπηξ.

Λέων γηράσας, καὶ μὴ δυνάμενος διαρκέσαι αὐτῷ εἰς τροφὴν, ἔγνω δι᾽ ἐπινοίας τι πρᾶξαι. καὶ δὴ παραγενόμενος ἐν σπηλαίῳ τινὶ, καὶ κατακλιθεὶς, προσεποιεῖτο νοσεῖν. παραγενόμενα οὖν τὰ ζῶα ἐπισκέψεως χάριν, συλλαμβάνων

κατ

LEO ET Vulpes. 137

Leo ſenio confectus, quũ ſuppeditare ſibi cibum nõ poſſet, decreuit aſtu id facere. Itaq; profectus in antrũ quoddam, & deuolutus ſimulabat ægrotum. Aduenientes igitur animãtes viſitationis gratia, comprehẽſas

s deuo

deuorabat. Multis igitur abſumptis animãtibꝰ, Vulpes ea arte cognita, acceſſit ad ipſum, & ſtans extra ſpelũcã rogabat quõ ſe haberet. Quũ autem is dixiſſet malè, cauſamque rogaret, quãobrẽ nõ ingrederetur, vulpes ait, quia me veſtigia terrẽt, oĩa introrſum ſpectantia, nulla retrorſum.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, prudentes homines coniecturis præuiſa pericula euitare.

κατήσθιεν αὐτά. πολλῶν οὖν ζώων ἀναλωθέντων, Ἀλώπηξ τὸ τέχνασμα τοῦτο γνοῦσα, παρεγένετο πρὸς αὐτὸν, καὶ στᾶσα ἔξωθεν τοῦ σπηλαίου ἐπυνθάνετο πῶς ἔχει. τοῦ δὲ εἰπόντος, κακῶς, καὶ τὴν αἰτίαν πυνθανομένου, δι' ἣν οὐκ εἰσέρχεται, ἡ Ἀλώπηξ ἔφη, ὅτι ὁρῶ ἴχνη πολλῶν εἰσιόντων, ὀλίγων δὲ ἐξιόντων.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ φρόνιμοι τῶν ἀνθρώπων ἐκ τεκμηρίων προορώμενοι τοὺς κινδύνους ἐκφεύγουσιν.

LVPVS ET Vetula. 138

LVpus eſuriẽs circuibat querẽs cibũ. Profectus autẽ ad locum quendã audiuit lugentẽ puerulũ, eiq; dicẽtem anum, Deſine

Λύκος καὶ Γραῦς.

ΛΥκος λιμώττων περιῄει ζητῶν τροφήν. γενόμενος δὲ κατά τινα τόπον, ἤκουσε παιδίου κλαίοντος, καὶ γραὸς λεγούσης αὐτῷ, παῦ

παῦσαι τοῦ κλαίειν· εἰ δὲ μὴ, τῇ ὥρᾳ ταύτῃ ἐπιδώσω σε τῷ Λύκῳ. οἰόμενος δὴ ὁ Λύκος ὅτι ἀληθεύει ἡ Γραῦς ἵστατο πολλὴν ἐκδεχόμενος ὥραν. ὡς δ' ἑσπέρα κατέλαβεν, ἀκούει πάλιν τῆς Γραὸς κολακευούσης τὸ παιδίον, καὶ λεγούσης αὐτῷ, ἐὰν ἔλθῃ ὁ Λύκος δεῦρο, φονεύσομεν, ὦ τέκνον, αὐτόν. ταῦτα ἀκούσας ὁ Λύκος ἐπορεύετο, λέγων, ἐν ταύτῃ τῇ ἐπαύλει, ἄλλα μὲν λέγουσιν, ἄλλα δὲ πράττουσιν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς ἀνθρώπους, οἵτινες τὰ ἔργα τοῖς λόγοις οὐκ ἔχουσιν ὅμοια.

Deſine plorare: ſin minus hac hora tradam te Lupo. Ratus igitur Lupus ſeriò loqui aniculam, expectabat ad multam horã. Sed quum aduenisset veſpera, audit rurſus anum blandientem puerulo, ac dicentem, Si venerit Lupus huc, interficiemus eum, fili. His auditis Lupus abiens dicebat, In hoc tugurio aliud dicunt, aliud faciunt.

AFFABVLATIO.

Fabula in homines, quorum facta verbis non reſpondent.

Ἔριφος καὶ Λύκος.

Ἔριφος ἐπί τινος δώματος ἑστὼς, ἐπειδὴ Λύκον παριόντα εἶδεν,

HOEDVS ET Lupus. 139

Hoed⁹ ſup domo quadã quũ ſtaret, viſo Lupo prætereun

tereunte, conuiciabatur, & mordebat ipſum. ſed Lupus ait, Heus tu, nō tu mihi, ſed locus cōuiciatur.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, plerunque & locum & tempus præbere audaciam aduerſus præſtantiores.

MVLVS. 140

MVlus ordeo pinguefactus, laſciuiebat clamans ac dicēs, Pater meus eſt equus curſor, & ego ei totus ſum ſimilis. atque aliquādo cùm neceſſe foret ei currere, vt à curſu ceſſauit, patris Aſini ſtatim recordatus eſt.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, etſi tempus ad gloriam promoueat aliquem, non ſuæ tamen ipſius fortu-

na

δεν, ἐλοιδόρει καὶ ἐσκώπτεν αὐτόν. ὁ δὲ Λύκος ἔφη, ὦ οὗτος, οὐ σύ με λοιδορεῖς, ἀλλ' ὁ τόπος.

Ἐπιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλάκις καὶ ὁ τόπος καὶ ὁ καιρὸς δίδωσι τὸ θράσος κατὰ τῶν ἀμεινόνων.

Ημίονος.

ΗΜίονος ἐκ κριθῆς παχυνθεὶς, ἀνεσκίρτησε βοῶν καὶ λέγων, πατήρ μου ἐστὶν ἵππος ὁ ταχυδρόμος, κἀγὼ αὐτῷ ὅλος ἀφωμοιώθην. καί ποτε ἀνάγκης ἐπελθούσης τρέχειν, ἐπειδὴ τοῦ δρόμου ἐπαύσατο, τοῦ πατρὸς ὄνου εὐθὺς ὑπεμνήσθη.

Ἐπιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι κἂν ὁ χρόνος εἰς δόξαν φέρῃ τινὰ, τῆς ἑαυτοῦ γε μὴν τύχης μὴ ἐπιλαν-

θα

φανέσθω. ἀβέβαιος γάρ ἐστιν ὁ βίος οὗτος.

næ obliuiſcatur. inſtabilis enim eſt vita hæc.

Ὄφις καὶ Γεωργός.

SERPENS ET Agricola. 141

Ὄφις ἐν γεωργοῦ προθύροις φωλεύων, ἀνεῖλεν αὐτοῦ τὸ νήπιον παιδίον. πένθος δὲ τοῖς γονεῦσιν ἐγένετο μέγα. ὁ δὲ πατὴρ ὑπὸ τῆς λύπης πέλεκυν λαβὼν, ἔμελλεν τὸν ὄφιν ἐξελθόντα φονεύσειν. ὡς δὲ ἔκυψε μικρὸν, σπεύσας ὁ γεωργὸς τοῦ πατάξαι αὐτὸν,

Serpẽs in agricolæ veſtibulis deliteſcens, ſuſtulit eius infantẽ puerulũ. Luctus autẽ parẽtibus fuit magnus. at pater præ mœrore accepta ſecuri, egreſſum Serpentẽ occiſurus erat. Vt verò proſpexit parũper, feſtinans agricola vt ipſum percuteret,

teret, errauit, tantum percuſſo foraminis orificio. Digreſſo autẽ Serpente, agricola ratus Serpẽtẽ nõ amplius iniuriæ meminiſſe, accepit panẽ & ſalẽ, appoſuitq; in foramine. Sed Serpens tenui ſibilo ait, non erit nobis poſthac fides amicitiáue, quãdiu ego lapidem video, tu filij tumulũ.

τὸν, ἠςόχησε, μόνον κρούσας τὴν τῆς τρώγλης ὀπήν. ἀπελθόντος δὲ τοῦ ὄφεως, ὁ Γεωργὸς νομίσας τὸν μηκέτι μνησικακεῖν λαβὼν ἄρτον καὶ ἅλας, ἔθηκεν ἐν τῇ τρώγλῃ. ὁ δὲ ὄφις λεπτὸν συρίξας, εἶπεν, οὐκ ἔσαι ἡμῖν ἀπάρτι πίστις ἢ φιλία, ἕως ἂν ἐγὼ τὴν πέτραν ὁρῶ, σὺ δὲ τὸν τύμβον τοῦ τέκνου.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, nullum odij, aut vindictæ obliuiſci quamdiu videt monimentum, quo triſtatus eſt.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὐδεὶς μίσους, ἢ ἀμύνης ἐπιλανθάνεται, ἐφ' ὅσον βλέπει μνημόσυνον, δι' οὗ ἐλυπήθη.

TVBICEN. 142

TVbicen exercitum cõgregãs, ac ſuperatus ab hoſtibus, clamabat, Ne me temerè & fruſtra viri,

Σαλπικτής.

ΣΑλπικτὴς στρατὸν ἐπισυνάγων, καὶ κρατηθεὶς ὑπὸ τῶν πολεμίων, ἐβόα, μὴ κτείνετέ με, ὦ ἄνδρες, εἰκῆ

κῆ καὶ μάτην. οὐδένα γὰρ ὑμῶν ἀπέκτεινα. πλὴν γὰρ τοῦ χαλκοῦ τούτου οὐδὲν κτῶμαι. οἱ δὲ πρὸς αὐτὸν ἔφασαν, διὰ τοῦτο γὰρ μᾶλλον τεθνήξῃ, ὅτι σὺ μὴ δυνάμενος πολεμεῖν, τοὺς πάντας πρὸς μάχην ἐγείρεις.

viri, occidite: Non enim veſtrum quenquam occidi: nã præter æs hoc poſſideo aliud nihil. & hi ad ipſum dixere, Ob id magis morieris, qui quum nequeas ipſe pugnare, omneis ad pugnam excitas.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πλέον πταίουσιν, οἱ τοὺς κακοὺς καὶ βαρεῖς δυνάστας ἐπεγείροντες εἰς τὸ κακοποιεῖν.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, plus peccare, qui malos ac graueis principes concitant ad malè agendum.

ARVNDO ET Oliua. 143

Κάλαμος καὶ Ἐλαία.

DE tolerantia, & viribus, & quiete, Arundo & Oliua contendebãt. Quum autem arũdini oliua conuicium faceret, vtpote imbecillæ, ac facile cedenti ventis omnibus, arundo tacendo nihil loquuta eſt. Ac parũper præſtolata, vbi acer aſſlauit ventus, arundo ſuccuſſa, & declinata ventis,

Διὰ καρτερίαν καὶ ἰσχὺν καὶ ἡσυχίαν Κάλαμος καὶ Ἐλαία ἤριζον. τοῦ δὲ καλάμου ὀνειδιζομένου ὑπὸ τῆς ἐλαίας, ὡς ἀδυνάτου καὶ ῥᾳδίως ὑποκλινομένου πᾶσι τοῖς ἀνέμοις, ὁ κάλαμος σιωπῶν οὐκ ἐφθέγξατο. καὶ μικρὸν ὑπομείνας, ἐπειδὴ ἄνεμος ἔπνευσεν ἰσχυρὸς ὁ μὲν κάλαμος ὑποσεισθεὶς καὶ ὑποκλινθεὶς τοῖς

τοῖς ἀνέμοις, ῥαδίως διεσώθη. ἡ δ᾽ ἐλαία ἐπειδὴ ἀντέτεινε τοῖς ἀνέμοις, κατεκλάσθη τῇ βίᾳ.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ τῷ καιρῷ καὶ τοῖς κρείττοσιν αὐτῶν μὴ ἀνθιστάμενοι, κρείττους εἰσὶ τῶν πρὸς μείζονας φιλονεικούντων.

ventis, facilè euaſit, oliua autẽ cùm ventis reſtitiſſet, vi diffracta eſt.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, eos qui tempori ac præſtantioribus non reſiſtunt, meliores eſſe ijs qui cum potentioribus contendunt.

Λύκος καὶ Γέρανος.

LVPVS ET Grus. 144

Λύκῳ λαιμῷ ὀστέον ἐπεπήγει. ὁ δὲ Γεράνῳ μισθὸν παρέξειν

LVpus gutturi oſſe infixo, mercedẽ Grui ſe præbiturum

turum dixit, ſi capite iniecto, os ex gutture ſibi extraxerit. hęc autem eo extracto, quippe quæ procero eſſet collo, mercedē efflagitabat. Qui ſubridendo, dētéſq; exacuendo, Sufficiat tibi, ait, illa ſola merces, quod ex ore Lupi & dentibus ſaluum caput & illæſum exemeris.

ξειν εἶπεν, εἰ τὴν κεφαλὴν αὐτῆς ἐμβαλοῦσα, τὸ ὀστοῦν ἐκ τοῦ λαιμοῦ αὐτοῦ ἐκβάλοι. ἡ δὲ τοῦτ' ἐκβαλοῦσα, δολιχόδειρος οὖσα, τὸν μισθὸν ἐπεζήτει. ὃς τὶς γελάσας, καὶ τοὺς ὀδόντας θήξας, ἀρκεῖ σοι μισθὸς, ἔφη, τοῦτο καὶ μόνον, ὅτι ἐκ Λύκου στόματος καὶ ὀδόντων ἐξῆρες κάραν σῶαν μηδὲν παθοῦσαν.

AFFABVLATIO.

Fabula in viros, qui à periculo ſeruati, bene de ſe meritis eam gratiam referunt.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς ἄνδρας οἵτινες ἀπὸ κινδύνου διασωθέντες, τοῖς εὐεργέταις τοιαύτας ἀπονέμουσι χάριτας.

GALLI. 145

DVobꝰ Gallis pugnātibꝰ de Gallinis fœminis, alter alterum in fugā vertit, ac victus in locū obſcurum profectus delituit. Sed qui vicit,

Ἀλέκτορες.

Ἀλεκτόρων δύο μαχομένων περὶ θηλειῶν ὀρνίθων, ὁ εἷς τὸν ἕτερον κατετροπώσατο. καὶ ὁ μὲν ἡττηθεὶς, εἰς τόπον κατάσκιον ἀπιὼν ἐκρύβη. ὁ δὲ νι-

κή

κήσας, εἰς ὕψος ἀρθεὶς, καὶ ἐφ' ὑψηλοῦ τοίχου στὰς, μεγαλοφώνως ἐβόησε. καὶ παρ' εὐθὺς Ἀετὸς καταπτὰς, ἥρπασεν αὐτόν. ὁ δ' ἐν σκότῳ κεκρυμμένος, ἀδεῶς ἔκτοτε ταῖς θηλείαις ἐπέβαινε.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι κύριος ὑπερηφάνοις ἀντιτάσσεται, ταπεινοῖς δὲ δίδωσι χάριν.

cit, in altũ eleuatus, ſtansq; ſuper alto pariete, magna voce clamauit, & ſtatim aduolans Aquila, eum rapuit. At qui in tenebris deliteſcebat, ex illo intrepidè gallinas conſcendit.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, Dominum ſuperbis reſiſtere, dare autem humilibus gratiam.

Γέρων καὶ Θάνατος.

Γέρων ποτὲ ξύλα κόψας, ταῦτα φέρων, πολλὴν ὁδὸν ἐβάδιζε, καὶ διὰ τὸν πολὺν κόπον ἀποθέμενος ἔν τινι τόπῳ τὸν φόρτον, τὸν Θάνατον ἐπεκαλεῖτο. τοῦ δὲ Θανάτου παρόντος, καὶ πυνθανομένου τὴν αἰτίαν δι' ἣν αὐτὸν ἐκάλει, δειλιάσας ὁ γέρων,

SENEX ET Mors. 146

Senex olim inciſa à ſe ligna quũ ferret, multam ibat viã, ac ob multum laborem depoſito in loco quodam onere, mortem inuocabat. Sed mors quum adeſſet, cauſamque peteret, propter quã ſe vocaret, perterrefactus ſenex,

nex, ait, Vt meum onus attollas.

ρων, ἔφη, ἵνα μου τὸν φόρτον ἄρῃς.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, omnem hominem eſſe vitæ ſtudioſum, licet infortunatus ſit, & mendicus.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πᾶς ἄνθρωπος φιλόζωος, εἰ καὶ δυστυχεῖ, καὶ πτωχός ἐστι.

RANAE. 147

DVæ Ranæ ſiccata palude, vbi habitabant, circumibant, quærendo vbi manerēt. ac profectę in profundũ puteũ, & acclinatæ deorſum, viſa aqua, altera conſulebat, vt ſaltarent continuo deorſum: altera verò ait, Si & hic aruerit, quomodo poterimus aſcēndere?

Βάτραχοι.

ΒΑτραχοι δύο ξηρανθείσης τῆς λίμνης ἐν ᾗ κατῴκουν, περιῄεσαν ζητοῦντες ποῦ καταμεῖναι. καὶ ἐλθόντες εἰς φρέαρ βαθὺ, καὶ κύψαντες κάτω, καὶ ἰδόντες τὸ ὕδωρ, ὁ μὲν εἷς συνεβούλευεν, ἵνα πηδήσωσι παραυθὺς κάτω· ὁ δ' ἕτερος εἶπεν, εἰ οὖν καὶ τοῦτο ξηρανθῇ, πῶς δυνησόμεθα ἀναβῆναι;

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, nequid inconſultò fiat.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἄνευ συμβουλῆς μὴ ποιεῖν τι.

Ἀρνὸς καὶ Λύκος.

Ἀρνὸς ἐφ' ὑψηλοῦ τέγους ἱστάμενος, Λύκον κάτωθεν παριόντα τὴν ὁδὸν ἔσκωπτε, καὶ θηρίων κακὸν ἀπεκάλει καὶ ὠμοβόρον. ὁ δὲ Λύκος στραφεὶς, εἶπε πρὸς αὐτὸν, οὐ σύ με λοιδορεῖς, ἀλλ' ὁ πύργος ἐν ᾧ ἵστασαι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς τοὺς ὑπομένοντας ὕβριν ἀπὸ ἀναξίων ἀνθρώπων διὰ φόβον ὑψηλοτέρων.

AGNVS ET Lupus. 148

Agnus in alto quũ ſtaret loco, Lupũ inferius prætereuntẽ viã, maledictis inſectabatur, & ferã malam & crudiuorã appellabat. Sed Lupus conuerſus, ait ad ipſum, Nõ tu contumeliaris mihi, ſed vbi ſtas turris.

AFFABVLATIO.

Fabula ad eos qui ferunt iniurias ab indignis hominibus metu ſublimiorum.

Κώνωψ καὶ Λέων.

Κώνωψ πρὸς Λέοντα ἐλθὼν εἶπε, οὐδὲ φοβοῦμαί σε, οὐδὲ δυνατώτερός μου εἶ. εἰ δὲ μὴ, τί σοί ἐστιν ἡ δύναμις; ὅτι ξύεις τοῖς ὄνυξι, καὶ δάκνεις τοῖς

CVLEX ET Leo. 149

Culex ad Leonẽ accedẽs, ait, Neque timeo te, neque fortior me es. Sin minus quod tibi eſt robur? quòd laceras vnguibus, & mordes dent

dentibus? hoc & fœmina cum viro pugnās facit. Ego verò longe ſum te fortior. Si verò vis, veniamus ad pugnā. Et cùm tuba ceciniſſet Culex, inhęſit mordens circa nares ipſius lęueis genas: Leo autē propriis vnguibus dilaniauit ſeipſum, donec indignatus eſt. Culex autem victo Leone quū ſonuiſſet tuba, & epiniciū ceciniſſet, auolauit. Araneæ verò vinculo implicitus, quū deuoraretur, lamentabatur, quod cū maximis pugnans, à vili animali Aranea occideretur.

τοῖς ὀδοῦσι; τοῦτο καὶ γυνὴ τῷ ἀνδρὶ μαχομένη ποιεῖ. ἐγὼ δὲ λίαν ὑπάρχω σοῦ ἰσχυρότερος. εἰ δὲ θέλεις, ἔλθωμεν καὶ εἰς πόλεμον. καὶ σαλπίσας ὁ Κώνωψ, ἐνεπήγετο δάκνων τὰ περὶ τὰς ῥῖνας αὐτοῦ ἄτριχα πρόσωπα. ὁ δὲ Λέων τοῖς ἰδίοις ὄνυξι κατέλυεν ἑαυτὸν, ἕως οὗ ἠγανάκτησεν. ὁ Κώνωψ δὲ νικήσας τὸν Λέοντα, καὶ σαλπίσας, καὶ ἐπινίκιον ᾄσας, ἔπτατο. Ἀράχνης δὲ δεσμῷ ἐμπλακεὶς, ἐσθιόμενος ἀπωδύρετο, ὅτι μεγίστοις πολεμῶν, ὑπὸ δὲ τελοῦς ζώου τῆς Ἀράχνης ἀπώλετο.

AFFABVLATIO.

Fabula in eos qui proſternunt magnos, & à paruis proſternuntur.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς τοὺς καταβάλλοντας μέγα, καὶ ὑπὸ μικρῶν καταβαλλομένους.

FAB

ΜΥΘ

ΜΥΘΟΣ Ο ΤΩΝ Μυρμήκων καὶ τῶν Τεττίγων, προτρέπων τοὺς νέους εἰς πόνους.

Θέρους ἦν ἀκμή, ὅτε οἱ μὲν Τέττιγες μουσικὴν ἀνεβάλλοντο συνῳδόν· τοῖς Μύρμηξι δὲ πονεῖν ἐπῄει, καὶ συλλέγειν καρποὺς, ἐξ ὧν ἔμελλον τοῦ χειμῶνος τραφήσεσθαι. χειμῶνος δὲ ἐπιγεγονότος, Μύρμηκες μὲν οἷς ἐπόνησαν ἐτρέφοντο· τοὺς δὲ ἡ τέρψις ἐτελεύτα πρὸς ἔνδειαν. οὕτω νεότης πονεῖν οὐκ ἐθέλουσα, παρὰ τὸ γῆρας κακοπραγεῖ.

FABVLA *quæ Formicarum & Cicadarum exemplo hortatur iuuenes ad laborem.*

Cicadę cũ æſtas vigeret, aſſiduis cãtib⁹ indulgebãt: Formicę verò laboribus fructibusq; colligendis, quibus hyeme victurę eſſent, operam dabãt. Verùm quum hyems adueniſſet, Formicę iis quę collegerant, paſcebantur: Cicadas autẽ delectatio ad extremã perduxit indigentiã. Sic iuuentus laborum fugitans malè habet in ſenectute.

ΓΑΒΡΙΟΥ ΕΛΛΗΝΟΣ
τετράστιχα.

Περὶ Ἀνθρώπου καὶ Λιθίνου
Λέοντος.

Ἀνδρὸς ποσὶν πατεῖτο πέτρινος Λέων.
Καί τις Λέοντί φησι, τὴν ἰσχὺν βλέπεις;
Ἀλλ' εἰ Λέοντες, εἶπεν, ᾔδησαν γλύφειν,
Πολλοὺς ἂν εἶδες ὄντας ἀνθρώπους λίθους.

Ἐπιμύθιον, ὅτι ἐπ' ἀρετῇ οὐ δεῖ σεμνύνεσθαι.

Περὶ Λέοντος κοιμωμένου
καὶ Μυός.

Λέοντος ὑπνώττοντος, αὐχένος μέσον
Διέδραμεν Μῦς, ὃς δ' ἀνέστη συντόμως.
Γελᾷ δ' Ἀλώπηξ, καὶ Λέων ἀπεκρίθη,
Οὐ μὴ πτοοῦμαι, τὴν ὁδὸν δ' ἀνατρέπω.

Ἐπιμύθιον, ὅτι οὐ δεῖ καὶ μικρὰν περιφρόνησιν ἀποστρέφεσθαι.

Περὶ Λέοντος, καὶ Κάπρου,
καὶ Γυπῶν.

Λέων μάχην ἔστησε πρὸς ποτὲ Κάπρῳ,
Γύπες δ' ἄνωθεν ἐσκόπευον τὴν ἔριν,
Βρῶσιν τῶν ἡττηθέντων ποιῆσαι τάχα.
Φίλους δ' ὁρῶντες ἤστοχουν τῶν ἐλπίδων.

GABRIÆ GRÆCI
Tetraſticha.

DE HOMINE ET Leone lapideo. 1

VIri pedibus calcabatur lapideus Leo.
Et quidã Leoni, Robur, inquit, intueris?
At ſi Leones, ait ille, ſciuiſſent ſcalpere,
Multos vidiſſes eſſe homines lapides.

AFFABVLATIO, *Quod non oporteat inflari virtute.*

DE LEONE DORMIENTE & Mure. 2

Leone dormiente per mediam ceruicem
Percurrit Mus. Is autem ſurrexit ilico.
Ridet Vulpes, ac Leo reſpondit,
Non timeo, ſed interrumpo iter.

AFFABVLATIO, *Quòd non oporteat, ne paruum quidem contemptum negligere.*

DE LEONE ET APRO & Vulturibus. 3

Leo pugnã aliqñ parauit aduerſus Aprum,
Vultures verò deſuper ſpeculabantur litem,
Vt deuorarent ſtatim, qui vinceretur.
Sed amicis iiſdem viſis, fruſtrati ſunt ſpe.

Επιμύθιον, ὅτι οὐ δεῖ ἀλλοτρίοις κακοῖς ἐπιχαίρειν.

Περὶ Δορκάδος καὶ Λέοντος θυμωθέντος.

Λέοντα Δορκὰς ὡς ἴδεν μεμηνότα,
Ω μοῖρα θηρῶν, εἶπεν ἀθλιωτάτη,
Εἰ σωφρονῶν γε δυσκάθεκτος ἦ Λέων,
Πῶς νῦν μανεὶς οὐ μεστὰ δακρύων δράσει;

Επιμύθιον, ὅτι ἐξουσίαν ἔχοντα οὐ δεῖ θυμοῦσθαι.

Περὶ Λέοντος, Ονου, Αλώπεκος.

Λέων, Ονος, Κερδώ τε, πρὸς θήραν ἴον.
Ονου δὲ ταύτην εἰς τρίχα δεδασμένου,
Λέων κατεσπάραξε. Κερδὼ δὲ πλέον
Ενέμεν αὐτῷ, σωφρονισθεῖσ' ἐξ Ονου.

Επιμύθιον, ὅτι δεῖ ἐξ ὧν πάσχουσιν ἕτεροι, παιδεύεσθαι.

Περὶ Ονου βαστάζοντος εἴδωλον.

Ωμοις Ονος παρῆγεν ἀργυροῦν βρέτας,
Ο πρὸς συναντῶν πᾶς τις αὖ ἐπροσκύνει.
Τύφῳ δ' ἐπαρθείς, μὴ θέλων μένειν Ονος,
Ηκουσεν, οὐ Θεὸς σύ, τὸν Θεὸν δ' ἄγεις.

Επιμύθιον, ὅτι τοὺς ἐν ἀξιώμασι τιμωμένους δεῖ γινώσκειν ὅτι ἄνθρωποί εἰσιν.

Περὶ

AFFABVLATIO, *Quòd non oporteat alienis malis lætari.*

DE CAPREA, ET Leone furente. 4

Leonem Caprea vt vidit furentem,
O fatum ferarum, ait, miſerrimum,
Si compos mentis, intolerabilis es Leo,
Quo nũc furens nõ plena facies lacrymarũ?

AFFAB. *Quòd non oporteat eum qui poteſtatem habet excandeſcere.*

DE LEONE, ASINO, VVLPE. 5

Leo, Aſinus, Vulpeſque, ad prædam iere.
In treis parteis eam cùm Aſinus diuiſiſſet,
A Leone dilaceratus eſt. at Vulpes plus
Ei tribuit, edocta ab Aſino.

AFFABVLATIO, *Quòd ex iis quæ alij patiuntur, doceri oporteat.*

DE ASINO GESTANTE ſimulacrum. 6

Humeris Aſin⁹ geſtabat ſimulacrũ argẽteũ,
Quod vnuſquiſque occurrens adorabat.
Superbia verò elatus, nolẽs manere Aſinus,
Audiuit, Non es tu Deus, ſed fers Deum.

AFF. *Quòd oporteat eos, qui in dignitatibus conſtituti ſunt, cognoſcere ſe eſſe homines.*

Περὶ παιδὸς ἐσθίοντος σπλάγχνα.

Βοὸς φαγὼν παῖς εἰς ἑορτὴν ἔγκατα,
Οἴμοι κέκληγ' ὡς σπλάγχνα μῆτερ, ἐκχέω.
Ἡ δ' αὖ γελῶσα, μὴ φοβοῦ τέκνον, ἔφη.
Τῶν σῶν γὰρ οὐδέν. ἀλλ' ἐμεῖς ἀλλοτρίων.

Ἐπιμύθιον, ὅτι δεῖ τἀλλότρια ἀποστρέφειν, καὶ μὴ γογγύζειν.

Περὶ Ἀλώπεκος καὶ Βάτου.

Φραγμοὺς Ἀλώπηξ ὑπερβαίνειν θέλει,
Ὀλισθανοῦσα, καὶ βάτου δεδραγμένη,
Ἐξέστο πέλμα, λοιδορεῖ δὲ τὴν βάτον.
Μέμφου σεαυτὴν, μὴ μέπερ, κεῖνος φάτο.

Ἐπιμύθιον, πρὸς τοὺς τὰ ἑαυτῶν κακὰ σιωπῶντας, τὰ δὲ τῶν ἑτέρων κατηγοροῦντας.

Περὶ Κώνωπος καὶ Ταύρου.

Κώνωψ καθῆστο πρὸς κέρας Ταύρου πάλαι,
Ὅνπερ κέλευεν, εἴπερ ἐπτῆναι θέλει.
Ἤκουσε δ', ὥσπερ οὐκ ἔγνω καθήμενον,
Οὔτ' ἂν δὲ μὴ πτήσαντος αἴσθησιν λάβῃ.

Ἐπιμύθιον, πρὸς τοὺς λογιζομένους ἑαυτοὺς εἶναι ἢ σοφοὺς, ἢ δυνατοὺς, ἢ φρονίμους, μὴ ὄντας δέ.

Περὶ Ἐλάφου καὶ Ἀμπέλου.

Ἔλαφον ἐξήλαυνον οἱ κυνηγέται.
Ἥτις δασείαις ἀμπέλοις ἀπεκρύβη,

Τὰ

DE PVERO COMEDENTE inteſtina. 7

Bouis puer feſto die cũ comediſſetviſcera,
Hei mihi clamabat,q̃ ĩteſtina effũdo mater,
Hæc ridendo ait,Ne timeas fili:
Nõ enim ex tuis quicq̃,ſed vomis ex alienis.

AFFABVLATIO, *Quòd oporteat aliena reſtituere, & non murmurare.*

DE VVLPE ET RVBO. 8

Sepem Vulpes tranſilire voluit,
Lapſa,ac rubo innixa,
Percuſſa planta,conuicia dicebat rubo,
Increpare ipſam,non me,ille ait.

AFFABVLATIO, *Aduerſus eos, qui ſua tacent vitia, & aliena reprehendunt.*

DE CVLICE ET TAVRO. 9

Culex olim in cornu Tauri ſedebat,
Quem dicere iuſſit,an ſe volare velit.
Audiuitverò quẽadmodũ nõ nouerat ſedẽtẽ,
Itaq; neque euolantem ſentiret.

AFFAB. *Aduerſus eos qui volunt eſſe ſapientes, potentéſue, aut prudentes, nec ſunt.*

DE CERVA ET VITE. 10

Ceruam perſequebantur venatores.
Quæ denſis in vitibus delituit.

Τὰ φύλλα βιβρώσκουσα δὴ τῆς ἀμπέλων,
Κυνηγετοῦσιν ἐνδίκως ἐθηράθη.
Επιμύθιον, πρὸς τοὺς κακοποιοῦντας τοὺς
αὐτῶν εὐεργέτας.

Περὶ Οφεως καὶ Γεωργοῦ.

Οφιν θέλων τις αὐτ' ὀλέθρου παιδίου
Πλήττειν, πέτραν τ' ἔχισε, καὶ φιλεῖν θέλει.
Οφις δέ φησι, πῶς γένοιντο συμβάσεις,
Εως σὺ τύμβον τὸν δ', ἐγὼ πέτραν βλέπω;
Επιμύθιον, ὅτι αἱ μεγάλαι ἔχθραι ἀ-
διάλλακτοί εἰσιν.

Περὶ Παιδὸς καὶ Σκορπίου.

Ως ἀκρίδας θήρευε, παῖς τις Σκορπίῳ
Προύτεινε χεῖρας. ὃς δὲ, μὴ ψαύσῃς, ἔφη·
Ως εἴγε μου ψαύσειας, ἐκ κόλπων σένων,
Καὶ τὰς ἀληθεῖς ἐκκινάσεις ἀκρίδας.
Επιμύθιον, ὅτι δεῖ κακοῖς ἀνθρώποις μὴ
συμμίγνυσθαι.

Περὶ Συὸς καὶ Μυός.

Σῦς εἷλκέ τις Μυῶ ἔργον ὄντ' ἀσιτίας.
Οὓς χαλκέες βλέποντες, ἔστησαν γέλων.
Ο Μῦς δ' ἔτι ζῶν, εἶπε μεσὸς δακρύων,
Ως οὐδὲ συῶ ἐκκάθει κἄν τρέφειν ἕνα;
Επιμύθιον, πρὸς τοὺς τὰ ἑαυτῶν παραπτώματα
παραβλέποντας, τὰ δὲ τῶν ἑτέρων γελῶντας.

Περὶ

Sed folia vitium cùm comederet,
Venatoribus iure præda fuit.

AFFABVLATIO, *Aduerſus eos, qui malè faciunt benefactoribus ſuis.*

DE SERPENTE ET Agricola. 11

Serpentem quis pro filij interitu
Percuſſurus, petrãq; ſcidit, & amare volebat.
Sed ait Serpẽs, quomodo fient cõuentiones,
Quãdiu tu tumbã hanc, ego lapidem video?

AFFABVLATIO, *Magnas inimicitias eſſe irreconciliabiles.*

DE PVERO ET SCORPIO. 12

Cũ locuſtas cepiſſet puer quidã, Scorpioni
Porrigebat manus. is autẽ, Ne attigeris, ait:
Nam ſi me tetigeris, ſuſpirando ex ſinu
Veras quoque locuſtas abiicies.

AFFAB. *Cum malis hominibus conuerſari non oportere.*

DE SVE ET MVRE. 13

Sus quidã Murẽ trahebat ad ſedãdã eſuriẽ.
Quos videntes fabri ferrarij riſerunt.
Mus verò adhuc viuẽs ait lacrymarũ plen⁹,
Ne vnum quidem poteſtis paſcere Suem?

AFFAB. *Aduerſus eos, qui ſuos caſus negligunt, alienos verò derident.*

Περὶ Ονȣ καὶ Λεοντῆς.

Φέρων Λέοντ☉ δέρμα τοῖς ὤμοις Ον☉,
Ηὔχει Λέων εἶναι τις, αἰπόλȣς βλέπων.
Επεὶ δὲ γυμνὸς τῆς Λεοντῆς εὑρέθη,
Τȣ̃πιν μύλων ἔμυνσε τῆς ἀξίας.

Επιμύθιον, ὁ μῦθ☉ δηλοῖ, ὅτι οἱ παρ' ἀξίαν τιμαὶ τυχȣ̃σαι λυονται.

Περὶ Τράγȣ καὶ Αμπέλȣ.

Τράγω προσεῖπεν ἄμπελ☉, βλάπτεις σύ με
Κείρων τὰ φύλλα. μὴ γὰρ οὐκ ἔσι χλόη;
Οσον γὰρ αὖ βλάψῃας, εὑρήσω τάχα
Πρὸς θυσίαν σὲ εἰς Θεȣ̀ς οἶνον βλύσαι.

Επιμύθιον, ὅτι πολλάκις θέλων τις ἀδικεῖν τινα, ὠφελεῖ αὐτόν.

Περὶ Ανδρὸς καὶ Γαλῆς γυναικός.

Ανὴρ γαλῆν γυναῖκα πρὸς δόμȣς ἄγει.
Παρῆν δὲ Κύπρις εἰς ἑορτὴν τȣ̃ γάμȣ.
Νύμφη δὲ Μῦν βλέψασα, συνθὲν τάχει
Διώκει τȣ̃τον, μὴ τραπεῖσα τὴν φύσιν.

Επιμύθιον, ὅτι τὸ ἐκ φύσεως ὄν, ȣ̓ μετατρέπεται.

Περὶ

DE ASINO ET PELle Leonis. 14

Leonis pellem humeris ferens Aſinus,
Iactabat ſe eſſe Leonem quempiam, videns caprarios.
Sed vbi ſine Leonis inuentus eſt pelle,
Piſtrinũ eum memorẽ turbationis reddidit.

AFFABVLATIO, *Fabula ſignificat, immeritos honores quàmprimum ſolui.*

DE HIRCO ET VITE. 15

Hircum vitis allocuta eſt Offendis tu me
Tondens folia. num nam non eſt herba?
Quamuis etiam nocueris, inueniam ſtatim
Ad mactationem tui erga Deos, vinum vt ſcaturiat.

AFFABVL. *Quòd plerunque volens quis aliquem iniuria afficere, iuuet eum.*

DE VIRO ET Fele vxore. 16

Vir felem vxorem in domum duxit,
Adfuit Venus in nuptiarum ſolennitate,
Sponſa verò viſo Mure, contenta celeritate
Eum perſecuta eſt, non mutata natura.

AFFABVLATIO, *Quòd id quod à natura eſt, non tranſmutetur.*

Περὶ Δορκάδος τὴν τῶν ποδῶν λεπτότητα μεμφομένης.

Πηγαῖς ὁρῶσα Δορκὰς αὐτῆς τὴν θέαν,
Λεπτοὺς πόδας μωμεῖτο, χαῖρε δ' εἰς κέρα.
Λέων δ' ἐπεὶ δίωκε, τούτους ἠγάπα,
Κέρα καθυβρίζουσα, θήρας ὡς πάγην.

Ἐπιμύθιον, ὅτι πολλάκις τις ὠφελεῖται, ἐξ ὧν δοκεῖ βλάπτεσθαι.

Περὶ Ἀλώπεκος καὶ Σταφυλῆς.

Κερδὼ βότρυν βλέπουσα μακρᾶς ἀμπέλου,
Πρὸς ὕψος ἦρτο, καὶ καμοῦσα πολλάκις
Ἑλεῖν, ἀπεῖπε. πρὸς δ' ἑαυτὴν ταῦτ' ἔφη,
Μὴ κάμνε, ῥᾶγες ὀμφακίζουσιν μάλα.

Ἐπιμύθιον, πρὸς τοὺς ποιοῦντας τὴν ἀνάγκην φιλοτιμίαν.

Περὶ Κόρακος καὶ Ἀλώπεκος.

Τυρὸν Κόραξ ἔδακνε, Κερδὼ δ' ἠπαίπα,
Εἰ γλῶσσαν εἶχες, ζηνὸς ἦς ὄρνις μέγας.
Εὐθὺς δ' ὁ τοῦτον ῥίψεν. ἡ δ' αὐτὸν φάγεν.
Ἔχεις Κόραξ ἄπαντα, νοῦν κτῆσαι μόνον.

Ἐπιμύθιον, πρὸς τοὺς ἐπὶ κολακείαις χαίροντας.

Περὶ

DE CAPREA REPREHENDENTE pedum tenuitatem. 17

In fontibus ſuã imaginem videns Caprea
Tenueis carpebat pedes, ſed gaudebat cornibus.
Cũ verò Leo pſecutus eſt ipſam, eos amabat,
Cornua reprehendens, vt prædæ laqueum.

AFFABVLATIO, *Quòd plerunq; quis iuuatur ex quibus videtur lædi.*

DE VVLPE ET VVA. 18

Vulpes racemum proceræ videns vitis,
In altum eleuabatur: cumq; ſæpe laboraſſet
Vt caperet, defatigata eſt: ſed ſecum hæc locuta eſt,
Ne labora, acini vuæ exacerbeſcũt admodũ.

AFFABVLATIO, *In eos qui de neceſſitate voluntatem faciunt.*

DE CORVO ET VVLPE. 19

Caſeum Coruus mordebat, ſed Vulpes decipiebat,
Si linguam haberes, eſſes magna Iouis auis.
Cõtinuò verò is eũ abiecit. ea ipſũ comedit.
Habes Corue omnia, mẽtem ſolam cõpara.

AFFABVLATIO, *Aduerſus eos qui adulationibus delectantur.*

Περὶ Βατράχων καὶ ἡλίου.

Γάμους ἔχαιρον βάτραχοι τοῦ ἡλίου.
Καί τις πρὸς αὐτοὺς εἶπεν, ὦ δείλον γένος.
Εἰ γὰρ μόνας τρέμομεν αὐγὰς ἡλίου,
Τίς εἴ γε τεκνώσει, τοῦτον βαστάσει;

Ἐπιμύθιον, πρὸς τοὺς ἐπὶ ἰδίᾳ βλάβῃ ἀγνωσίας χαίροντας.

Περὶ ὄρνιθος ὠὸν χρυσοῦν τικτούσης, καὶ φιλαργύρου.

Ἔτικτε χρυσοῦν ὠὸν ὄρνις εἰσάπαξ.
Καί τις πλανηθεὶς χρυσεραστὴς τὴν φρένα,
Ἔκτεινε ταύτην, χρυσὸν ὡς λαβεῖν θέλων.
Ἐλπὶς δὲ μεῖζον δῶρον ὤλεσε τύχης.

Ἐπιμύθιον, πρὸς τοὺς ἐλπίδι κέρδους εἰς ζημίαν ἐκ μικροψυχίας ἐμπίπτοντας.

Περὶ ἀστεροσκόπου καὶ ὁδοιπόρου.

Ἀστροῖς προσκοπῶν τις ἀστεροσκόπος,
Πίπτει λεληθὼς πρὸς φρέαρ. τυχὼν δέ τις
Ὁδοιπόρος, στένοντα τοῦτ' ἔφη λέγων,
Νοῦν θεὶς ἄνω, βέλτιστε, τὴν γῆν οὐ βλέπεις.

Ἐπιμύθιον, ὅτι πολλοὶ τὰ ἐνεστῶτα μὴ γινώσκοντες, τὰ μέλλοντα καυχῶνται γινώσκειν.

Περὶ

DE RANIS ET SOLE. 20

Ob nuptias Solis lætabantur Ranæ.
Quædamq; ad eas ait, O miſerum genus:
Nam ſi ſolos radios Solis timemus,
Si genuerit filios, quis eum feret?

AFFABVLATIO, *Aduerſus eos, qui ſuo damno præ ignorantia gaudent.*

DE GALLINA AVREVM
ouum pariente, & auaro. 21

Ouum aureum Gallina ſemel peperit,
Quidamq; auarus deceptus animo,
Eam occidit, aurum accepturus.
Sed ſpes perdidit maius fortunæ donum.

AFFABVLATIO, *In eos qui ſpe lucri in damnum ex puſillanimitate incidunt.*

DE STELLARVM SPECV-
latore, & Viatore. 22

Stellis intẽtus quidam ſtellarũ ſpeculator
Cadit imprudẽs in puteũ: ſed odĩ ſupueniẽs
Viator, ſuſpiranti hæc inquit, dicens:
Animum qui applicuiſti ſurſum ô optime,
terram non vides?

AFFABVLATIO, *Quòd plerique quum præſentia neſciant, futura cognoſcere glorientur.*

Περὶ Ἵππου καὶ Κά-
πρου.

Ἤριζεν ἵππος ἀγριωτάτῳ κάπρῳ,
Ὁρμῶν δὲ θηρὸς ἵππος οὐ σθένων ὅλως,
Ἑαυτὸν ἐκδέδωκεν, εὑρὼν σύμμαχον
Εὔπορον ἄνδρα πρὸς σφαγὴν τοῦ θηρός.

Ἐπιμύθιον, ὅτι δι' ἔχθραν τινὲς
καὶ εἰς δουλείαν ἑαυτοὺς ἐμ-
βάλλουσιν.

Περὶ ἀνδρὸς μιξοτρίχος, καὶ
δυοῖν ἑταίρων.

Ἐρωμένας δύ' εἶχεν ἀνὴρ μιξότριξ,
Χρόνῳ δ' ἐνωμοχῦμα πάντη καὶ τρόπῳ,
Ἡ μὲν μελαίνας, ἡ δὲ λευκὰς ἔκφερον,
Ἐξ ὧν ψιλωθεὶς, πᾶσιν ὤφθη γέλως.

Ἐπιμύθιον, πρὸς τοὺς εἰς δύο ἐναντία
πράγματα ἑαυτοὺς ἐμβάλ-
λοντας.

Περὶ Ἀετοῦ τε καὶ Κο-
λοιοῦ.

Ἀρνὸν καταπτὰς Ἀετὸς καθαρπάσας,
Ἰδὼν Κολοιὸς, ἐν κενῷ πράττει τάδε,
Ὃν εἷλε ποιμήν. παῖς δ' ἐφώνει τοῦτό τι,
Ἐμοὶ Κολοιὸς, Ἀετὸς δ' αὐτῷ πέλει.

Ἐπιμύθιον, ὅτι οὐ δεῖ μιμεῖσθαι τοὺς
κρείττονας.

Περὶ

DE EQVO ET APRO. 23

Pugnabat equus cum ferociſſimo Apro.
Impetum verò feræ Equus quum penitus non ſuſtineret,
Seſe dedidit, inuento ſocio
Viro iugulandæ feræ perito.

AFFABVLATIO, *Quòd nonnulli ob inimicitias in ſeruitutem ſeſe dedant.*

DE VIRO MISTICAPILLO, & duabus amicis. 24

Amicas duas habebat vir miſticapillus,
Aetate autẽ & moribus omnino diſſimileis.
Altera nigros capillos, albos altera, euellebant.
Quapropter depilatus, omnib⁹ ridiculo fuit.

AFFABVLATIO, *Aduerſus eos qui in duas res contrarias ſeſe inijciunt.*

DE AQVILA ET Cornicula. 25

Agnum deuolans Aquila quum rapuiſſet,
Idq; vidiſſet Monedula, in ariete facit eadẽ,
Quam paſtor cepit. puer autem clamabat tale quid,
Mihi Monedula, Aquila autem ſibi eſt.

AFFABVLATIO, *Quòd non oportet imitari præſtantiores.*

DE

Περὶ Κολοιοῦ τε καὶ ἄλλων ὀρνέων.

Ἀλλοτρίοις πτεροῖσιν ἠμφιεσμένος,
Ηὔχει Κολοιὸς ὀρνέων ὑπερφέρειν.
Πρῶτον δ' ἔδωρον ἡ Χελιδὼν ἥρπακει,
Μεθ' ἣν ἅπαντες, εἶτα γυμνὸς εὑρέθη.

Επιμύθιον, ὅτι τὸ ἐξ ἐρανου κάλλος διαλύεται.

Περὶ Αετοῦ τε καὶ οἰςοῦ.

Βέλει τὸ σῆθος Αετὸς τρωθη πάλαι,
Αλγῶν δ' λοιπὸν ἦσο πολλὰ δακρύων.
Βλέπων δ' οἰςὸν εἶπεν ἐπτερωμένον.
Βαβαὶ, πτερῷν με τὸ πτερωτὸν ὀλλύει.

Επιμύθιον, πρὸς τοὺς ἐκ τῶν ἰδίων κακῶς πάσχοντας.

Περὶ θηρῶν καὶ ὀρνέων μάχης καὶ Στρουθοῦ.

Πᾶσι πεφύκει θηρσὶ καὶ πτηνοῖς μάχη,
Ηλω Λίβυσσα Στρουθὸς, ἡ τοὺς δ' ἐπλανα,
Εἶναι μὲν ὄρνις, ἐκ μέρους δ' θηρίον,
Πτηνοῖς κάραν δεικνῦσα, τοῖς θηρσὶ πόδας.

Επιμύθιον, πρὸς τοὺς δυσὶ κυρίοις δουλεύοντας, καὶ πλανῶντας ἀμφοτέρους.

DE CORNICVLA ET cæteris auibus. 26

Alienis pennis induta
Gloriabatur Cornicula præſtare auibus,
Primum donum Hirundo rapuit,
Poſt eam omnes, hinc nuda inuenta eſt.

AFFABVLATIO, *Quòd ex collatione pulchritudo diſſoluatur.*

DE AQVILA ET SAGITTA. 27

Sagitta pectus Aquila vulnerata eſt olim,
Dolẽs autẽ poſtea ſedebat admodũ plorans,
Videns autem ſagittam pennatam, ait,
Papæ, penna me pennatam occidit.

AFFABVLATIO, *In eos qui à ſuis mala patiuntur.*

DE PVGNA FERARVM AC volucrium, & Struthione. 28

Oẽs inter ſe feræ & volucres cõcertabant,
Capta eſt Struthio Libyca, quæ haſce decipiebat,
Eſſe quidem auis, ex parte verò fera,
Volucribus caput, feris pedes oſtendens.

AFFABVLATIO, *Aduerſus eos, qui duobus ſeruiendo dominis vtroſque decipiunt.*

Περὶ Χελιδόνος καὶ Κριτηρίου.

Πῆξε Χελιδὼν νεοσσίαν Κριτηρίου
Ὑπερθεν, ἧσπερ τὴν γονὴν βλάπτει Δράκων.
Ἡ δ᾽ αὖτ᾽ ἔφησεν, ὦ πολυστόνου τύχης,
Ὅπου γὰρ ἐκδίκησις, ἐβλάβην μόνη.

Ἐπιμύθιον, πρὸς τοὺς παθόντας κακὸν ἀπὸ καλῶν ἀνθρώπων.

Περὶ τριῶν Βοῶν ὁμοφρόνων, εἶτα ἀσυμφώνων καὶ Λέοντος.

Ὁμόφρονες νέμοντο τρεῖς ὁμοῦ Βόες,
Οὓς οὐδὲ θὴρ ἔβλαπτε πολλάκις Λέων.
Ἔχθρας δὲ μίσει, καὶ μάχης διασχίσας,
Ἕκαστον ἐκβέβρωκε γυμνὸν ὡς ἕνα.

Ἐπιμύθιον, πρὸς τοὺς σχιζομένους ἐκ τῶν ἰδίων, καὶ διὰ τοῦτο κακῶς πάσχοντας.

Περὶ Γεωργοῦ καὶ Γεράνου.

Ἔθνει Γεράνων πῆξέ τις σπορεῦσι πάγην.
Μεθ᾽ ὧν Πελαργὸν εἷλεν, ὃς θρηνεῖ μέγα.
Ἔφη δ᾽ ἀροτρεὺς, ὡς φίλος μὲν εἶ σύ μοι.
Ἀλλ᾽ ἡ πάγη λαβοῦσα, σὺν κακοῖς ἔχει.

Ἐπιμύθιον, πρὸς φίλον τινὸς, ἑνούμενον τοῖς ἐχθροῖς τοῦ φίλου αὐτοῦ.

DE HIRVNDINE ET Prætorio. 29

Hirundo fixit nidulum ſuper Prætorio,
Cuius prolem lædit Serpens.
Hæc autẽ dixit, O ingemiſcendã fortunam.
Vbi enim vltio eſt, ſola offenſa ſum.

AFFABVLATIO, *In eos, qui malum à bonis patiuntur.*

DE TRIBVS BOBVS CONCORdibus, inde diſcordibus, & Leone. 30

Concordes paſcebantur tres ſimul Boues.
Quos ne ferus quidem lædebat Leo.
Cùm verò inimicitiarum odio & pugna diſſenſiſſent,
Singulos deuorauit nudos vt vnum.

AFFABVLATIO, *Aduerſus eos, qui à ſuis diſsident, & propterea mala patiuntur.*

DE AGRICOLA ET CICONIA. 31

Gruibus tetẽdit Agricola quidã laqueum,
Cum quibus Ciconiam cepit, quæ vehementer lugebat.
Dixit aũt agricola, Vt amica qdẽ tu mihi es!
Sed laqueus qui cepit te, cum malis tenet.

AFFABVLATIO, *In amicum cuiuſdam, coniunctum cum inimicis amici ipſius.*

Περὶ Κυνὸς καὶ εἰδώλου αὐτοῦ ἐν τῷ ὕδατι.

Φέρων ποταμοῦ πλησίον Κύων κρέας,
Κύψας ἑαυτὸν, ἄλλον εἰς ὕδωρ βλέπει.
Χανὼν δὲ λοιπὸν τοῦ κάτω λαβεῖν κρέας,
Ἀπεστερεῖτο καὶ τοῦ ἐκ τοῦ στόματος.

Ἐπιμύθιον, ὅτι ὁ πλεονεκτῶν μᾶλλον ζημιοῦται.

Περὶ Ὄνου καὶ ἁλὸς καὶ σπόγγων.

Περῶν ποταμὸν, φόρτον ἦγ' ἁλὸς Ὄνος,
Ἐν ᾧ δὲ τοῦ πέπτωκε κουφισθεὶς βάρος.
Σπόγγων δ' ἔπειτα πλῆθος οὕτως ὡς φέρειν,
Πεσὼν ἐκεῖ νῦν, δυστυχῶς ἀπεπνίγη.

Ἐπιμύθιον, ὅτι πολλάκις προσδοκία κέρδους εἰς ζημίαν καταντᾷ.

Περὶ Καμήλου καὶ Διός.

Κυρτὴ Θεὸν Κάμηλος ἐξῄτει κέρα,
Ἣν ἐξεμυκτήρισε τῆς ἀβουλίας.
Ἀφεῖλε γὰρ αὐτῆς λοιπὸν ὦτα καὶ κέρας,
Ὡς ἄν γε παντάπασιν αἰσχίστη πέλῃ.

Ἐπιμύθιον, ὅτι δεῖ παρὰ τοῦ Θεοῦ αἰτεῖν τὰ προσήκοντα.

Περὶ Λύκου καὶ Ἀρνός.

Λύκος πρὸς Ἄρνα φησὶν, οὐ προῆλθεν σύ μοι.

Ὕδωρ

DE CANE ET IMAGINE ipſius in aqua. 32

Canis propter flumen carnem ferens,
Quum ſe acclinaſſet, aliam in aqua videt,
Hiſcẽs autem vt inferiorẽ aliã carnẽ caperet,
Priuatus & ea eſt cuius compos erat.

AFFABVLATIO, *Quòd cupidus magis damno afficitur.*

DE ASINO, ET SALE, & Spongiis. 33

Trãſiẽs fluuiũ, onus ſalis portabat Aſinus,
In quo etiam cecidit leuatus onere.
Dehinc quum itidẽ multũ ſpongiarũ ferret,
Cecidit ſponte, & infeliciter ſuffocatus eſt.

AFFABVLATIO, *Quòd plerunque expectatio lucri in damnum incurrit.*

DE CAMELO ET IOVE. 34

Curua Camelus à Deo petebat cornua,
Quam deriſit ob malum conſilium.
Minuit enim ei de cætero aures & caput,
Vt ab omni parte foret turpiſſima.

AFFABVLATIO, *Quòd oporteat à Deo conuenientia petere.*

DE LVPO ET AGNO. 35

Lupus Agno inquit, Nonne dudũ tu mihi

Ὕδωρ πέρατλες; ἄρτι γαςρὸς ἐξέφυν,
Καὶ πῶς ὕδωρ πέρατῖον ἀγνοῶ πότε.
Θοίνη γλύη μοι κἂν θέμις, κἂν μὴ θέμις.

Ἐπιμύθιον, πρὸς τοὺς ἀδεῶς φανερῶς ἀδικοῦντας.

Περὶ δειλοῦ Κυνηγοῦ καὶ Ποιμένος.

Δειλὸς Κυνηγὸς πρός τιν᾽ εἶπε ποιμένα,
Εἴ που Λέοντος ἴχνη εἶδες, μοι φράσον.
Σοὶ τοῦτον, εἶπεν, ἐθέλεις δείξω, πέλας
Ἴχνος. Κυνηγὸς, εἶπεν, οὐ ζητῶ πλέον.

Ἐπιμύθιον, πρὸς ἀνθρώπους θρασεῖς πρὸς λόγους, καὶ πρὸς ἔργα δειλούς.

Περὶ Ἱππότου καὶ Ἀγροίκου.

Ἤτει λαβεῖν Ἀγροῖκον Λαγὼν Ἱππότης.
Λαβὼν δὲ χερσὶ τοῦτον, ἠρώτα, πόσου;
Καὶ πῶλον ἐξήλαυνεν. Ἀγροῖκος δ᾽ ἔφη.
Μὴ σπεῦδε, σοὶ δώρημα τοῦτο προσφέρω.

Ἐπιμύθιον, πρὸς τοὺς ἐξ ἀνάγκης πραγματευομένους τὰ ἴδια.

Περὶ Λύκου καὶ Ὄνου.

Ὀδοῦσιν ἧλον εἷλεν ἐξ Ὄνου Λύκος.
Αἰτῶν δὲ μισθὸν, πλήττεται λὰξ τὴν γένυν.
Λύκος δέ φησι, πῶς μάγειρος ὢν πάλαι

Aquã perturbaſti? nuper ex vẽtre natus ſum,
Et quomodo aquã ꝑturbarim neſcio quãdo.
Cœna fies mihi, ſiue iure, ſiue iniuria.

AFFABVLATIO, *Aduerſus eos, qui intrepidè palàm iniurÿ ſunt.*

DE VENATORE TIMIDO, & Paſtore. 36

Timidus Venator Paſtori cuidam ait,
Sicubi Leonis veſtigia noſti, dic mihi.
Tibi ipſum, ait, vis oſtendam, prope
Veſtigiũ. Venator ait, Non quæro amplius.

AFFABVLATIO, *Aduerſus homines audaces verbis, & factis timidos.*

DE EQVITE ET Agricola. 37

Petebat Leporem ab Agricola vt acciperet miles.
Accepto eo manibus rogabat, quanti?
Et equum admiſit. Agricola autem ait,
Ne feſtina, tibi donum hoc offero.

AFFABVLATIO, *Aduerſus eos, qui neceſſario recuſant res ſuas.*

DE LVPO ET ASINO. 38

Ex Aſino clauum dentibus extraxit Lupus.
Petẽs verò mercedẽ, percutitur calcibꝰ gena.
Lupꝰ aũt inquit, Q̃uo cocus quũ eſſem olim,

Ἰατρικῆς μετῆλθον ἔργ' ἀναξίως;

Ἐπιμύθιον, πρὸς τοὺς τὴν ἰδίαν τέχνην καταλιμπάνοντας, καὶ ἑτέραν μετερχομένους ἐπὶ βλάβῃ.

Περὶ Λύκου καὶ Γεράνου.

Εἰς λαιμὸν ὀστοῦν ἐμπεπήγει τοῦ Λύκου,
Μισθῷ δ' ἑλὼν Γέρανος, ᾔτει τὴν χάριν·
Ζῶον τράχηλον ἐκ Λύκου λαιμοῦ φέρων,
Μηδ' ἄλλο μηδὲν μισθὸν ἢ τοῦτο σκόπει.

Ἐπιμύθιον, πρὸς τοὺς ἐπικίνδυνον πρᾶξιν ἐγχειρήσαντας, καὶ μετὰ τὸ σώθημα ζητοῦντας μισθόν.

Περὶ Ταύρου καὶ Τράγου.

Ἤλαυνε Ταῦρον ἐξ ἐκῆς κοίτης Τράγος.
Ὃν θὴρ Λέων δίωκεν. εἶπε δὲ στένων,
Εἴασέ με μὴ Λέοντος ἐπείγει φόβος,
Ἔγνως ὅσον Ταύρου τε καὶ Τράγου σθένος.

Ἐπιμύθιον, πρὸς τοὺς καταδεχομένους ὑβρίζεσθαι ὑπὸ μικρῶν, διὰ φόβον ἑτέρων μειζόνων.

Περὶ Μύρμηκος καὶ Τέττιγος.

Ἤτει τροφὴν Μύρμηκα Τέττιξ ἐν κρύει,
Μύρμηξ δ' ἔφησε. τί θέρους ὄντος ἔδρας;
Ὡς ἐν θέρει, εἴρηκεν, ᾖδον ὀξέως.
Χειμῶνος ὀρχοῦ, φησὶ, μὴ τροφῆς ἔχε.

Ἐπιμ

Medicinæ opera indignè exercui?

AFFABVLATIO, *In eos qui propriam artem derelinquunt; & aliam aggrediuntur incommodè.*

DE LVPO ET GRVE. 39

In Lupi gutture os infixum erat,
Mercede autem cùm extraxiſſet Grus, petebat pretium.
Saluum collum ex Lupi gutture ferens,
Nullam aliã mercedẽ, quàm hoc conſidera.

AFFABVLATIO, *In eos qui periculoſum negotium aggrediuntur, & poſt conuentionem, quærunt mercedem.*

DE TAVRO ET HIRCO. 40

Expellebat Taurum ex ſuo cubili Hircus,
Quẽ ferꝰ Leo inſectabatur. ait autẽ ſuſpirãs,
Niſi me Leonis timor perterreret,
Scires quanta Tauri & Hirci vis ſit.

AFFAB. *In eos qui affici iniuria ferunt à paruis metu aliorum maiorum.*

DE FORMICA ET Cicada. 41

Petebat à Formica Cicada cibum, hyeme,
Sed Formica ait, Quid æſtate faciebas?
Quòd æſtate acutè caneret, dixit.
Hieme ſalta, inquit, ne ama cibum.

Επιμύθιον, πρὸς τοὺς μὴ θέλοντας ἐν νεότητι κοπιᾶν. καὶ διὰ τοῦτο ἐν τῷ γήρᾳ πτωχεύοντας.

Περὶ Ὄφεως καὶ Γεωργοῦ.

Εθαλπέ τις Γεωργὸς ἐν κόλποις Ὄφιν
Ὥρᾳ κρύους, ἐπεὶ δὲ θέρμης ἤσθετο,
Επληξε τὸν θάλψαντα, κἀκτεῖνε τάχος.
Οὕτω κακοὶ ποιοῦσι τοὺς εὐεργέτας.

Περὶ χελιδόνος καὶ Αηδόνος.

Αγροῦ Χελιδὼν μακρὰν ἐξεποτήθη,
Εὗρε δ' ἐρήμοις ἐγκαθημένην ὕλαις
Αηδόν' ὀξύφωνον. ἡ δ' ἀπεθρήνει
Τὸν Ἴτυν ἄωρον ἐκπεσόντα τῆς ὥρης.
Χ' ἡ μὲν Χελιδὼν φησι, φιλτάτη ζώοις,
Πρῶτον βλέπω σε σήμερον μετὰ Θρᾴκην.
Αλλ' ἐλθ' ἐς ἀγρὸν, καὶ πρὸς οἶκον ἀνθρώπων.
Σύσκηνος ἡμῖν, καὶ φίλη κατοικήσεις,
Οποῦ γεωργοῖς, κοὐχὶ θηρίοις ᾄσεις.
Τὴν δ' αὖτ' Αηδὼν ὀξύφωνος ἠμείφθη,
Εα με πέτραις ἐμμένειν ἀοικήτοις.
Οἶκος δέ μοι πᾶς, ἥτε μίξις ἀνθρώπων
Μνήμην παλαιῶν συμφορῶν ἀναφλέξει.

Επιμύθιον. ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι κρεῖττον ἐν ἐρήμοις ζῆν ἀλύπως, ἢ συνοικεῖν ἐν πόλεσι τοῖς κακοῖς.

AFFABVLATIO, *Aduerſus eos, qui in iuuentute nolunt laborare, & propterea in ſenectute mendicant.*

DE SERPENTE ET Agricola. 42

Agricola quidam in ſinu fouit Serpentem
Frigoribus: vbi autem calorem ſenſit,
Percuſſit eum qui fouit, atq; occidit ſtatim.
Sic mali tractant benefactores.

DE HIRVNDINE ET Luſcinia. 43

Procul ab agro Hirundo euolauit.
Reperit autem in deſertis ſedentem ſyluis
Acutè canentem Luſciniam: ea verò lugebat
Itym immaturum exceſſiſſe è vita.
Et Hirundo inquit, Chariſſima ſalua ſis,
Primùm hodie te poſt Thraciam video,
Sed veni rus & in domum hominum,
Contubernalis nobis, & chara habitabis.
Vbi agricolis, & non feris cantabis.
Cui Luſcinia canora reſpondit,
Sine me in petris manere deſertis,
Nam domus omnis & conſuetudo hominũ
Memoriã antiquarũ calamitatũ reaccendet.

AFFABVLATIO. *Fabula ſignificat, præſtare ſine dolore viuere in deſertis, quàm cum malis habitare in ciuitatibus.*

HOM

ΟΜΗΡΟΥ ΒΑΤΡΑ-χομυομαχία.

Ἀρχόμενος πρῶτον Μουσῶν χορὸν ἐξ Ἑλικῶνος,
Ἐλθεῖν εἰς ἐμὸν ἦτορ ἐπεύχομαι εἵνεκ' ἀοιδῆς,
Ἣν νέον ἐν δέλτοισιν ἐμοῖς ἐπὶ γούνασι θῆκα,
Δῆριν ἀπειρεσίην πολεμόκλονον ἔργον Ἄρηος.
Εὐχόμενος μερόπεσσιν ἐς οὔατα πᾶσι βαλέσθαι,
Πῶς Μύες ἐν Βατράχοισιν ἀριστεύσαντες ἔβησαν,
Γηγενέων ἀνδρῶν μιμούμενοι ἔργα γιγάντων.
Ὡς λόγος ἐν θνητοῖσιν ἔην, τοίην δ' ἔχεν ἀρχήν.

Μῦς ποτε διψαλέος γαλέης κίνδυνον ἀλύξας,
Πλησίον ἐν λίμνῃ ἁπαλὸν προσέθηκε γένειον,
Ὕδατι τερπόμενος μελιηδεῖ. τὸν δὲ κατεῖδε
Λιμνόχαρις πολύφημος, ἔπος δ' ἐφθέγξατο τοῖον·
Ξεῖνε, τίς εἶ; πόθεν ἦλθες ἐπ' ἠόνα; τίς δέ σ' ὁ φύσας;
Πάντα δ' ἀλήθευσον, μὴ ψευδόμενόν σε νοήσω.
Εἰ γάρ σε γνοίην φίλον ἄξιον, ἐς δόμον ἄξω,
Δῶρα δέ τοι δώσω ξεινήια πολλὰ καὶ ἐσθλά.
Εἰμὶ δ' ἐγὼ βασιλεὺς Φυσίγναθος, ὃς κατὰ λίμνην
Τιμῶμαι, Βατράχων ἡγούμενος ἤματα πάντα.
Καί με πατὴρ Πηλεὺς ποτε γείνατο Ὑδρομεδούσῃ

Μιχθ

HOMERI RANARVM
& Murium pugna.

INcipiens primum Muſarum cœtum ex Helicone.
Venire in meum cor ſupplico, gratia cantus.
Quē nup in libellis meis ſuper genua poſui,
Litem immēſam, tumultuoſum opus Martis,
Supplicās hominibꝰ in aures oībus mittere,
Quō Mures in Ranas bene ſe gerētes iuerūt,
Terrigenûm virorū imitati opera gigantū.
Sic ſermo inter mortales erat, tale autem habuit principium.
Mus aliqñ ſitibūdus Felis periculū euitās,
Propinquū in lacū tenerā adpoſuit barbam,
Aqua delectatus dulci: hunc autem vidit
Limnocharis obſtrepera, verbum autem locuta eſt tale:
O hoſpes quis es? vnde veniſti ad littus? quis autem te produxit?
Oīa autē verè dic, ne mēdacē te intellexero.
Si, n, te nouerim amicū dignū, ad domū ducā
Dona autem tibi dabo hoſpitalitia multa & bona.
Sum autē ego rex Phyſignathus, q per lacū
Color, Ranarum dux dies omnes.
Et me pater Peleꝰ olī genuit Hydromeduſæ

Μιχθεὶς ἐν φιλότητι παρ᾽ ὄχθας Ἠριδανοῖο,
Καί σε ὁρῶ καλόν τε καὶ ἄλκιμον, ἔξοχον ἄλλων
Σκηπτοῦχον βασιλῆα, καὶ ἐν πολέμοισι μαχητὴν
Ἔμμεναι. ἀλλ᾽ ἄγε θᾶσσον ἑὴν γενεὴν ἀγόρευε.
Τὸν δ᾽ αὖ Ψιχάρπαξ ἠμείβετο, φώνησέν τε·
Τίπτε γένος τοὐμὸν ζητεῖς φίλε δῆλον ἅπασιν
Ἀνθρώποις τε, θεοῖς τε, καὶ οὐρανίοις πετεινοῖς;
Ψιχάρπαξ μὲν ἐγὼ κικλήσκομαι. εἰμὶ δὲ κοῦρος
Τρωξάρταο πατρὸς μεγαλήτορος. ἡ δέ νυ μήτηρ
Λειχομύλη θυγάτηρ Πτερνοτρώκτου βασιλῆος.
Γείνατο δ᾽ ἐν καλύβῃ με, καὶ ἐξεθρέψατο βρωτοῖς,
Σύκοις καὶ καρύοις, καὶ ἐδέσμασι παντοδαποῖσι.
Πῶς δὲ φίλον ποιῇ με, τὸν εἰς φύσιν οὐδὲν ὁμοῖον;
Σοὶ μὲν γὰρ βίος ἐστὶν ἐν ὕδασιν. αὐτὰρ ἔμοιγε
Ὅσσα παρ᾽ ἀνθρώποις τρώγειν ἔθος, οὐδέ με λήθει
Ἄρτος τρισκοπάνιστος ἀπ᾽ εὐκύκλου κανέοιο,
Οὐδὲ πλακοῦς πανύπεπλος ἔχων πολλὴν σισαμίδα,
Οὐ τόμος ἐκ πτέρνης, οὐχ ἥπατα λευκοχίτωνα,
Οὐδὲ τυρὸς νεόπηκτος ἀπὸ γλυκεροῖο γάλακτος,
Οὐ χρηστὸν μελίτωμα, τὸ καὶ μάκαρες ποθέουσιν,
Οὐδ᾽ ὅσα πρὸς θοίνην μερόπων τεύχουσι μάγειροι,
Κοσμοῦντες χύτρας ἀρτύμασι παντοδαποῖσιν.
Οὐδέ ποτ᾽ ἐκ πολέμοιο κακὴν ἀπέφυγον ἀϋτήν,
Ἀλλ᾽ εὐθὺς μετὰ μῶλον ἰὼν, προμάχοισιν ἐμίχθην,

Mixtus in amore ad ripas Eridani,
Et te quidem video pulchrumq; & fortem egregium aliorum
Sceptriferum regem, & in bellis pugnacem
Eſſe,ſed age citiꝰ tuã generationẽ cõcionare.
Huic autem rurſus Pſicharpax reſpondit, dixitq;,
Quidnam genus meum perquiris ô amice, manifeſtum omnibus
Hominibusq; diisq; & cœleſtibꝰ volatilibꝰ?
Pſicharpax quidẽ ego vocor, ſum autẽ filius
Troxartæ patris magnanimi:at mater
Lichomyle filia Pternotroctæ regis.
Genuit aũt in lignario me & enutriuit cibariis,
Ficubus & nucibus,& eduliis omnigenis.
Quomodo autem amicum facies me in naturam nihil ſimilem?
Tibi qdẽ eñ vita eſt in aquis, ſed mihi certè
Quæcunque apud homines,comedere conſuetudo,neque me latet
Panis ter piſtus à bene rotunda ciſta,
Neq; placẽta extẽſa habens multã ſiſamida.
Nõ ſectio ex ꝑna,nõ iecora albã veſtẽ habẽtia,
Neq; caſeꝰ nuꝑ preſſus à ſuaui lacte.
Non bonũ dulceariũ,quod & diui deſiderãt.
Neq; quęcũq; ad cõuiuia hominũ faciũt coci,
Ornantes ollas condimentis variis.
Nunquã ex bello malum effugi clamorem,
Sed ſtatĩ ad pugnã iẽs ꝓpugnãtibꝰ mixtꝰ ſũ,
Non

Οὐ δέδι' ἄνθρωπον, καίπερ μέγα σῶμα φοροῦντα,
Ἀλλ' ἐπὶ λέκτρον ἰὼν, ἄκρον δάκτυλον καταδάκνω,
Καὶ πτέρνης λαβόμην, καὶ οὐ πόνος ἵκανεν ἄνδρα.
Νήδυμος οὐκ ἀπέφυγεν ὕπνος, δάκνοντος ἐμεῖο,
Ἀλλὰ δύω μάλα πάντα τὰ δείδια πᾶσαν ἐπ' αἶαν,
Κίρκον καὶ γαλέην, οἵ μοι μέγα πένθος ἄγουσιν.
Καὶ παγίδα στονόεσσαν, ὅπου δολόεις πέλε πότμος.
Πλεῖστον δὴ γαλέην περιδείδια, ἥτις ἀρίστη,
Ἡ καὶ τρωγλοδύνοντα κατὰ τρώγλην ἐρεείνει.
Οὐ τρώγω ῥαφάνας, οὐ κράμβας, οὐ κολοκύντας,
Οὐ τεύτλοις χλωροῖς ἐπιβόσκομαι, οὐδὲ σελίνοις.
Ταῦτα γὰρ ὑμῶν ἐστιν ἐδέσματα τῶν κατὰ λίμνην.
Πρὸς τάδε μειδήσας Φυσίγναθος ἀντίον ηὔδα·
Ξεῖνε, λίαν αὐχεῖς ἐπὶ γαστέρι, ἔστι καὶ ἡμῖν
Πολλὰ μάλ' ἐν λίμνῃ, καὶ ἐπὶ χθονὶ θαύματ' ἰδέσθαι.
Ἀμφίβιον γὰρ ἔδωκε νομὴν Βατράχοισι Κρονίων,
Σκιρτῆσαι κατὰ γῆν, καὶ ἐφ' ὕδασι σῶμα καλύψαι.
Εἰ δ' ἐθέλεις καὶ ταῦτα δαήμεναι, εὔχερές ἐστι.
Αἶρε σ' ἐν νώτοισι, κράτει δέ με μήποτ' ὄληαι.
Ὅππως γηθόσυνος τὸν ἐμὸν δόμον εἰσαφίκηαι,
Ὣς ἄρ' ἔφη, καὶ νῶτ' ἐδίδου. ὁ δ' ἔβαινε τάχιστα
Χεῖρας ἔχων ἁπαλοῖο κατ' αὐχένος, ἅλματι κούφῳ.

Non timui hominem, quamuis magnum
corpus ferentem:
Sed ad lectum iens, ſummũ digitũ mordeo,
Et pedẽ arripui, & nó labor occupauit virũ.
Suauis non aufugit ſomnus mordente me.
Sed duo valde oĩa timeo omnẽ per terram,
Accipitrem & Felem, qui mihi magnum luctum adferunt,
Et decipulam luctuoſam, vbi doloſum exiſtit fatum.
Plurimũ iam Felẽ ſupertimeo, qui optimus,
Qui & foramẽ ingrediẽtẽ p foramẽ pquirit.
Non comedo raphanos, non caules, non cucurbitas,
Non porris viridibus paſcor, neque apiis:
Hæc enim veſtra ſunt edulia per lacum.
Ad hæc autem ſubridens Phyſignatus contrà locutus eſt:
O hoſpes, valde gloriaris ob ventrem: adſunt & nobis
Multa valde in lacu & in terra mirabilia viſu.
Vtrãuis enim dedit paſcuã Ranis Saturnius,
Exultare p terrã, & in aquis corp⁹ cooperire.
Si autem vis & hæc ſcire, facile eſt.
Portẽ te in humeris: tene aũt me, neqñ peas:
Sic gauiſus in meam domum venias.
Sic certè, inquit, & terga dabat. ille autem aſcendebat celerrimè,
Manus habẽs tenerum per collũ, ſaltu facili,

Καὶ πρῶτον μὲν ἔχαιρεν, ὅτ' ἔβλεπε γείτονας ὅρμους,
Νήξει τερπόμενος Φυσιγνάθου. ἀλλ' ὅτε δή ῥα
Κύμασι πορφυρέοις ἐπεκλύζετο, πολλὰ δακρύων,
Ἄχρηστον μετάνοιαν ἐμέμφετο. τίλλε δὲ χαίτας,
Καὶ πόδας ἔσφιγγεν κατὰ γαστέρος. ἐν δέ οἱ ἦτορ
Πάλλετ' ἀηθείῃ, καὶ ἐπὶ χθόνα βούλετ' ἱκέσθαι.
Δεινὰ δ' ἐπεστονάχιζε, φόβου κρυόεντος ἀνάγκῃ.
Οὐρὴν μὲν πρῶτ' ἔπλατ' ἐφ' ὕδασιν, ἠΰτε κώπην
Σύρων, εὐχόμενός τε θεοῖς ἐπὶ γαῖαν ἱκέσθαι.
Ὕδασι πορφυρέοισιν ἐκλύζετο. πολλὰ δ' ἐβόα,
Καὶ τοῖον φάτο μῦθον, ἀπὸ στόματος δ' ἀγόρευεν,
Οὐχ οὕτω νώτοισιν ἐβάστασε φόρτον ἔρωτος
Ταῦρος, ὅτ' Εὐρώπην διὰ κύματος ἦγ' ἐπὶ Κρήτην,
Ὡς ἐμ' ἐπιπλώσας ἐπινώτιον ἦγεν ἐς οἶκον
Βάτραχος, ὑψώσας ὠχρὸν δέμας ὕδατι λευκῷ.
Ὕδρος δ' ἐξαπίνης ἀνεφαίνετο, δεινὸν ὅραμα
Ἀμφοτέροις, ὀρθὸν δ' ὑπὲρ ὕδατος εἶχε τράχηλον.
Τοῦτον ἰδὼν κατέδυ Φυσίγναθος, οὔ τι νοήσας
Οἷον ἑταῖρον ἔμελλεν ἀπολλύμεναι κατὰ λίμνην.

Δῦ

Et primùm quidem gaudebat, quando intuebatur vicinos portus,
Natatiõe gaudẽs Phyſignati. ſed q̃n iã vtiq;
Vndis purpureis ſubmergebatur, multum lacrymans
Inutilem pœnitentiam accuſabat: vellebat autem comas,
Et pedes ſtringebat per vẽtrẽ. in illo autẽ cor
Concutiebatur inſolentia, & in terram volebat videre.
Vehementer autem ingemiſcebat timoris frigidi neceſſitate.
Caudam quidem in primis extendit in aquis tanquam remum:
Trahens ſupplicansq; deis in terram venire.
Aquis purpureis ſubmergebatur; multùm autem clamabat:
Et talem dixit ſermonem, ab ore autem concionabatur,
Non ſic humeris portauit onus amoris
Taurus, q̃n Europã per vndã duxit in Cretã,
Vt me nauigãs humeris vectã duxit ad domũ
Rana, eleuans pallidum corpus aqua alba.
Hydrus autem ex improuiſo apparebat, horrendum ſpectaculum
Vtriſq;, ac erectũ ſuper aquã habebat collũ.
Hunc videns ingreſſus eſt Phyſignathus, non quicquam intelligens
Qualem ſociũ futurus erat perdere per lacũ.

Δῦ δὲ βάθος λίμνης, καὶ ἀλόϊατο κῆρα μέλαιναν.
Κεῖνος δ' ὡς ἀφέθη, πέσεν ὕπτιος εὐθὺς ἐς ὕδωρ.
Χεῖρας δ' ἔσφιγξεν, καὶ ἀπολλύμενος κατέτριζε.
Πολλάκι μὲν κατέδυνεν ἐφ' ὕδατι, πολλάκι δ' αὖτε.
Λακτίζων ἀνέδυνε, μόρον δ' οὐκ ἦν ὑπαλύξαι.
Δευόμεναι δὲ τρίχες πλεῖστον βάρος εἷλκον ἐπ' αὐτῷ.
Ὕδασι δ' ὀλλύμενος, τοίους ἐφθέγξατο μύθους·
Οὐ λήσεις γε Θεοὺς, Φυσίγναθε, ταῦτα ποιήσας,
Ναυηγὸν ῥίψας ἀπὸ σώματος ὡς ἀπὸ πέτρης.
Οὐκ ἄν μου κατὰ γαῖαν ἀμείνων ἦσθα κάκιστε,
Παγκρατίῳ τε, πάλῃ τε, καὶ εἰς δρόμον· ἀλλὰ πλανήσας,
Εἰς ὕδωρ μ' ἔρριψας. ἔχει Θεὸς ἔκδικον ὄμμα.
Ποινὴν σὺ τίσεις Μυῶν στρατῷ, οὐδ' ὑπαλύξεις.
Ταῦτ' εἰπὼν, ἀπέπνευσεν ἐν ὕδασι, τὸν δὲ κατεῖδε
Λειχοπίναξ, ὄχθῃσιν ἐφεζόμενος μαλακῇσι.
Δεινὸν δ' ἐξολόλυξε, δραμὼν δ' ἤγγειλε Μύεσσιν.
Ὡς δ' ἔμαθον τὴν μοῖραν, ἔδυ χόλος αἰνὸς ἄπαντας.
Καὶ τότε κηρύκεσσιν ἑοῖς ἐκέλευσαν ὑπ' ὄρθρον
Κηρύσσειν ἀγορὴν δ' ἐς δώματα Τρωξάρταο

Πατρὸς

Ingreſſus eſt autem profunditatem lacus, & euitauit parcam nigram.

Ille autem vt relictus eſt, cecidit ſupinus ſtatim in aquam:

Manus autẽ ſtringebat, & moriẽs ſtridebat.

Sæpe quidem ingrediebatur in aquam, ſæpe autem rurſus

Calcitrans emergebat: mortem autem non erat euitare.

Madentes autem pili plurimum pondus trahebant in ipſo.

Aquis aũt periẽs, tales loquut⁹ eſt ſermones:

Non latebis vtiq; Deos Phyſignathe hæc faciens.

Naufragium iaciens à corpore vt à petra.

Nõ certè me ꝑ terrã melior eras, ô peſſime,

Pãcratioq;, luctaq;, & ad curſum: ſed decipiẽs,

In aquam me proiecisti. habet Deus vindicem oculum.

Pœnam tu ſolues Murium exercitui, neque euitabis.

Hęc locut⁹, expirauit in aquis. hũc aũt vidit

Lichopinax, ripis inſidens mollibus.

Vehementer autem vlulauit: currens autem annunciauit Muribus.

Vt autem didicerunt mortem, ſubit ira grauis vniuerſos.

Et tũc præconibus ſuis iuſſerũt ſub diluculũ

Proclamare ad cõcionẽ in domos Troxartæ

Πατρὸς δυστήνου Ψιχάρπαγος, ὃς κατὰ λίμνην
Υπτιος ἐξήπλωτο, νεκρὸν δέμας, οὐδὲ παρ' ὄχθαις
Ην ἤδη τλήμων, μέσσῳ δ' ἐπενήχετο πόντῳ.
Ως δ' ἦλθον σπεύδοντες ἅμ' ἠοῖ, πρῶτος ἀνέστη
Τρωξάρτης ἐπὶ παιδὶ χολούμενος, εἶπέ τε μῦθον·
Ω φίλοι, εἰ καὶ μοῦνος ἐγὼ κακὰ πολλὰ πέπονθα
Εκ βατράχων, ἡ μοῖρα κακὴ πάντεσσι τέτυκται.
Εἰμὶ δ' ἐγὼ δύστηνος, ἐπεὶ τρεῖς παῖδας ὄλεσσα.
Καὶ τὸν μὲν πρῶτόν γε κατέκτανεν ἁρπάξασα,
Εχθίστη γαλέη, τρώγλης ἔκτοσθεν ἑλοῦσα.
Τὸν δ' ἄλλον πάλιν ἄνδρες ἀπηνέες ἐς μόρον ἦξαν,
Κενοτέραις τέχναις ξύλινον δόλον ἐξευρόντες,
Ην παγίδα καλέουσι, Μυῶν ὀλέτειραν ἐοῦσαν.
Ο τρίτος ἦν ἀγαπητὸς ἐμοὶ καὶ μητέρι κεδνῇ,
Τοῦτον ἀπέπνιξεν Φυσίγναθος ἐς βυθὸν ἄξας.
Αλλ' ἄγεθ' ὁπλισόμεθα, καὶ ἐξέλθωμεν ἐπ' αὐτοὺς,
Σώματα κοσμήσαντες ἐν ἔντεσι δαιδαλέοισι.
Ταῦτ' εἰπὼν, ἀνέπεισε καθοπλίζεσθαι ἅπαντας.
Καὶ τοὺς μὲν ῥ' ἐκόρυσσεν Αρης πολέμοιο μεμηλώς.
Κνημῖδας μὲν πρῶτα περὶ κνήμῃσιν ἔθηκαν,
Ρήξαντες κυάμους χλωρούς, εὖ τ' ἀσκήσαντες,
Οὓς αὐτοὶ διὰ νυκτὸς ἐπιστάντες κατέτρωξαν.

Θώρ

Patris infelicis Pſicharpagis, qui per lacum
Supinus natabat, mortuum corpus. neque
iuxta ripas
Erat iam miſer, ſed medio innatabat ponto.
Vt autem venerunt feſtinantes cum aurora, primùm ſurrexit
Troxartes ob filiũ iratus, dixitq; ſermonem:
O amici tametſi ſolus ego mala multa
páſſus ſum
Ex Ranis, ſors mala omnibus facta eſt.
Sum aũt ego infelix, poſtq̃ treis filios ꝑdidi.
Et quidem primum vtique occidit rapiens
Inimiciſſimus Felis, foramen extrà capiens.
Alium autem rurſus viri crudeles ad mortem duxerunt,
Vanioribus artibus ligneũ dolũ inueniẽtes,
Quam decipulam vocant, Murium perditricem exiſtentem.
Qui terti⁹ erat dilect⁹ mihi & matri inclytę,
Hunc ſuffocauit Phyſignatus in profundum
ducens.
Sed agedum armemur, & exeamus in ipſas,
Corpora ornantes armis variis.
Hæc locutus, perſuaſit armari vniuerſos.
Hos quidem vtique armauit Mars belli curam habens,
Ocreas quidẽ primũ circa tibias poſuerunt,
Frangentes fabas virides, beneq; aptantes,
Quas ipſi per noctem ſtantes corroſerunt.

Θώρηκας δ' εἶχον καλαμοστεφέων ἀπὸ βυρσῶν,
Οὓς Γαλέην δείραντες ἐπισταμένως ἐποίησαν.
Ἀσπὶς δ' ἦν λύχνου μεσσόμφαλον. ἡ δέ νυ λόγχη,
Εὐμήκης βελόνη, παγχάλκεον ἔργον Ἄρηος.
Ἡ δὲ κόρυς τὸ λέπυρον ἐπὶ κροτάφοισι καρύου.
Οὕτω μὲν Μύες ἦσαν ἔνοπλοι. ὡς δ' ἐνόησαν
Βάτραχοι, ἐξανέδυσαν ἀφ' ὕδατος. εἰς δ' ἕνα χῶρον
Ἐλθόντες, βουλὴν ξύναγον πολέμοιο κακοῖο.
Σκεπτομένων δ' αὐτῶν πόθεν ἡ στάσις. ἢ τίς ὁ θρῦλος,
Κῆρυξ ἐγγύθεν ἦλθε, φέρων σκῆπτρον μετὰ χερσί,
Τυρογλύφου υἱὸς μεγαλήτορος Ἐμβασίχυτρος
Ἀγγέλλων πολέμοιο κακὴν φάτιν, εἶπέ τε μῦθον·
  Ὦ Βάτραχοι, Μύες ὔμμιν ἀπειλήσαντες ἔπεμψαν
Εἰπεῖν, ὁπλίζεσθαι ἐπὶ πόλεμόν τε μάχην τε.
Εἶδον γὰρ καθ' ὕδωρ Ψιχάρπαγα, ὃν κατέπεφνεν
Ὑμέτερος βασιλεὺς Φυσίγναθος, ἀλλὰ μάχεσθε
Οἵτινες ἐν βατράχοισιν ἀριστῆες γεγάατε.
  Ὣς εἰπὼν ἀπέφηνε. λόγος δ' εἰς οὔατα μυῶν
Εἰσελθὼν, ἐτάραξε φρένας βατράχων ἀγερώχων.
Μεμφομένων δ' αὐτῶν, Φυσίγναθος εἶπεν ἀναστάς·
  Ὦ φίλοι, οὐκ ἔκτεινον ἐγὼ Μῦν, οὐδὲ κατεῖδον

Ολλυμ

Thoraces autem habebant calamis circundatis à coriis,
Quos Felem excoriantes ſcitè fecerunt.
Clypeus autem erat lucernæ medius vmbilicus at verò lancea,
Longæ acus,omnino æreum opus Martis.
Caſſis autem,teſta in temporibus nucis.
Sic quidem Mures erant armati. vt autem intellexerunt
Ranæ, egreſſæ ſunt ab aqua:in vnumq; locũ
Veniẽtes, conſiliũ cõgregauerũt belli mali.
Conſiderantibus autem ipſis vnde ſeditio, vel quis tumultus,
Pręco propè venit,ferẽs ſceptrũ in manibus,
Tyroglyphi filius magnanimi Embaſichytros,
Nunciãs belli malũ nunciũ,dixitq; ſermonẽ:
O Ranæ, Mures vobis minitãtes miſerũt
Dicere,armari ad bellumq; pugnamq;,
Viderunt enim per aquam Pſicharpaga, quem ocidit
Veſter rex Phyſignatus,ſed pugnate
Quæcũq; inter Ranas egregiæ genitæ eſtis.
Sic locutus diſparuit, ſermo autem in aures Murium
Ingrediens turbauit mẽtes Ranarũ ſupbarũ.
Accuſantibus autem ipſis, Phyſignatus dixit aſſurgens:
O amici,non occidi ego Murẽ,neque vidi

Ὀλλύμενον. πάντως ἐπίζῃ, παίζων παρὰ λίμνῃ,
Νήξεις τὰς Βατράχων μεμιμούμενος. οἱ δὲ κάκιστοι
Νῦν ἐμὲ μέμφονται τὸν ἀναίτιον. ἀλλ' ἄγε βουλὴν
Ζητήσωμεν, ὅπως δολίους Μύας ἐξολέσωμεν.
Τοιγὰρ ἐγὼν ἐρέω, ὥς μοι δοκεῖ εἶναι ἄριστα.
Σώματα κοσμήσαντες, ἔνοπλοι στῶμεν ἅπαντες,
Ἄκροις παρ' χείλεσιν, ὅπου καταφρημνὸς ὁ χῶρος.
Ἡνίκα δ' ὁρμηθέντες ἐφ' ἡμέας ἐξέλθωσι,
Δραξάμενοι κορύθων, ὅστις σχεδὸν ἀντίον ἔλθοι,
Ἐς λίμνην αὐτοὺς σὺν ἔντεσιν εὐθὺ βάλωμεν.
Οὕτω γὰρ πνίξαντες ἐν ὕδασι τοὺς ἀκολύμβους,
Στήσομεν εὐθύμως τὸ Μυοκτόνον ὧδε τρόπαιον.
Ὣς ἄρα φωνήσας, ὅπλοις ἐνέδυσεν ἅπαντας.
Φύλλοις μὲν μαλαχῶν κνήμας ἑὰς ἀμφεκάλυψαν.
Θώρηκας δ' εἶχον χλοερῶν πλατέων ἀπὸ σεύτλων.
Φύλλα δὲ τῶν κραμβῶν εἰς ἀσπίδας εὖ ἤσκησαν.
Ἔγχος δ' ὀξύσχοινος ἑκάστῳ μακρὸς ἀρήρει,
Καὶ κόρυθες κοχλιῶν λεπτῶν κέρατ' ἀμφεκάλυπτον.
Φραξάμενοι δ' ἔστησαν ἐπ' ὄχθαις ὑψηλῇσι,
Σείοντες λόγχας, θυμοῦ δ' ἔμπλητο ἕκαστος.
Ζεὺς δὲ Θεοὺς καλέσας εἰς οὐρανὸν ἀστερόεντα,
Καὶ πολέμου πληθὺν δείξας, κρατερούς τε μαχητὰς

Πολ-

Pereuntem. omnino ſuffocatus eſt, ludens iuxta lacum,
Natatus Ranarum imitatus. peſſimi autem
Nũc me accuſant inculpabilẽ. ſed age cõſiliũ
Inquiramus, vt doloſos Mures deperdamus.
Etem̃ ego dico, vt mihi apparẽt eſſe optima
Corpora ornantes, armati ſtemus vniuerſi
Summas iuxta ripas, vbi præceps locus.
Quãdo aũt impetũ faciẽtes in nos venerint,
Arripiẽtes galeas, quiſqs ꝓpè obui⁹ venerit,
In lacũ ipſos cum armis ſtatim deiiciamus.
Sic enim ſuffocãtes in aquis expertos natãdi,
Conſtituemus in promptu Murium occiſoſorum hîc trophæum.

Sic certè loquutus, armis induit vniuerſos.
Foliis quidem maluarum tibias ſuas vndique cooperuerunt.
Thoraces aũt habuerũt viridib⁹ latis à betis,
Folia autẽ cauliũ in clypeos bene aptauerũt.
Lancea autem acutus iuncus vnicuique longus aptatus erat.
Et galeæ cochleis ſubtilibus capita vndique cooperiebant.
Obſtruentes autem ſteterunt in ripis altis
Vibrantes lanceas, animo autem plenus erat vnuſquiſque.
Iupiter autẽ deos vocãs in cœlũ aſtriferum,
Et belli multitudinem oſtendens, potenteſq́; pugnatores

Multos

Πολλοὺς καὶ μεγάλους, ἠδ' ἔγχεα μακρὰ φέροντας,
Οἷος κενταύρων στρατὸς ἔρχεται, ἠδὲ γιγάντων.
Ηδὺ γελῶν ἐρέεινε. τίνες Βατράχοισιν ἀρωγοὶ,
Η Μυσὶν, ἀθανάτων, καὶ Αθηναίην προσέειπεν,
Ω θύγατερ, Μυσὶν ἦρ ἐπαλεξήσουσα πορεύσῃ;
Καὶ γὰρ σοῦ κατὰ νηὸν ἀεὶ σκιρτῶσιν ἅπαντες,
Κνίσῃ τερπόμενοι, καὶ ἐδέσμασιν ἐκ θυσιάων.
Ως ἄρ' ἔφη Κρονίδης, τὸν δὲ προσέειπεν Αθήνη·
Ω πάτερ, οὐκ ἂν πώποτ' ἐγὼ Μυσὶ τειρομένοισιν
Ελθοίμην ἐπαρωγὸς, ἐπεὶ κακὰ πολλά μ' ἔοργαν,
Στέμματα βλάπτοντες, καὶ λύχνους εἵνεκ' ἐλαίου.
Τοῦτο δέ μου λίην ἔδακε φρένας, οἷον ἔρεξαν.
Πέπλον μου κατέτρωξαν, ὃν ἐξύφηνα καμοῦσα
Εκ ῥοδάνης λεπτῆς, καὶ στήμονα λεπτὸν ἔνησα,
Τρώγλας τ' ἐμποίησαν, ὁ δ' ἠπητής μοι ἐπέστη,
Καὶ πράσσει με τόκους, τούτου χάριν ἐξώργισμαι.
Χρησαμένη γὰρ ὕφηνα, καὶ οὐκ ἔχω ἀνταποδοῦναι.
Αλλ' οὐδ' ὡς Βατράχοισιν ἀρηγέμεν οὐκ ἐθελήσω.
Εἰσὶ γὰρ οὐδ' αὐτοὶ φρένας ἔμπεδοι, ἀλλά με πρώην
Εκ πολέμου ἀνιοῦσαν, ἐπεὶ λίην ἐκοπώθην,
Υπνου δευομένην οὐκ εἴασαν θορυβοῦντες,
Οὐδ' ὀλίγον καταμῦσαι. ἐγὼ δ' ἄυπνος κατεκείμην
Τὴν κεφαλὴν ἀλγοῦσα ἕως ἐβόησεν ἀλέκτωρ.

Multos & magnos, & lāceas longas ferētes,
Qualis cētaurorū exercitꝰ ꝓcedit,& gigātū,
Suauiter ridēs rogabat,q Ranis auxiliatores
Vel Muribus,immortalium?& Palladem allocutus eſt:
O filia,Muribus nūquid auxiliatura ibis?
Etenim tuū per tēplū ſemꝑ exultāt vniuerſi,
Odore delectati,& cibariis ex ſacrificiis.
Sic certè dixit Saturnius. hunc autem allocuta eſt Pallas.
O pater,nō certè vnquā ego Muribꝰ vexatis
Venirem auxiliatrix : quoniam mala multa mihi fecerunt,
Coronas labefactantes & lucernas propter oleum.
Hoc autem meas valde pupugit mentes quod fecerunt.
Peplū meū corroſerunt, quod texui laborās
Ex trama ſubtili,& ſtamen ſubtile neui,
Foraminaq́; fecerunt:at ſutor mihi inſtitit,
Et exigit à me vſuras:huius gratia irata ſum.
Mutuata enim texui, nec poſſum reſtituere.
Sed neque ſic Ranis auxiliari velim.
Sunt enim neque ipſæ mentibus firmæ, ſed me primum
Ex bello redeūtē, cū eſſem valde defatigata,
Somno indigentē nō ꝑmiſerūt tumultuātes,
Neq; parū cōniuere.ego aūt inſomnis iacebā
Caput dolens,donec clamauit gallus.

Sed

Ἀλλ' ἄγε παυσώμεσθα θεοὶ τούτοισιν ἀρήγειν,
Μηκέτις ὑμείων τρωθῇ βέλει ὀξυόεντι.
Εἰσὶ γὰρ ἀγχέμαχοι, καὶ εἰ θεὸς αὐτὸς ἔλθοι.
Πάντες δ' οὐρανόθεν τερπώμεθα δῆριν ὁρῶντες.

Ὡς ἄρ' ἔφη. τῷ δ' αὖτε πεπείθοντο θεοὶ ἄλλοι.
Πάντες ὁμῶς δὲ ἀολλέες ἤλυθον εἰς ἕνα χῶρον.
Κάδδ' ἦλθον κήρυκε τέρας πολέμοιο φέροντε.
Καὶ τότε κώνωπες μεγάλας σάλπιγγας ἔχοντες,
Δεινὸν ἐσάλπιζον πολέμου κτύπον. οὐρανόθεν δὲ
Ζεὺς Κρονίδης βρόντησε, τέρας πολέμοιο κακοῖο.

Πρῶτος δ' Ὑψιβόας Λειχήνορα οὔτασε δουρί.
Ἑσταότ' ἐν προμάχοις, κατὰ γαστέρα εἰς μέσον ἧπαρ,
Κάδδ' ἔπεσεν πρηνὴς, ἁπαλὰς δ' ἐκόνισεν ἐθείρας.
Τρωγλοδύτης δὲ μετ' αὐτὸν ἀκόντισε Πηλείωνα,
Πῆξεν δ' ἐν στέρνῳ στιβαρὸν δόρυ. τὸν δὲ πεσόντα
Εἷλε μέλας θάνατος, ψυχὴ δ' ἐκ σώματος ἔπτη.
Σευτλαῖος δ' ἄρ' ἔπεφνε βαλὼν κέαρ Ἐμβασίχυτρον.
Ἀρτοφάγος δὲ Πολύφωνον κατὰ γαστέρα τύψεν.

Ηρ

Sed age ceſſemus,Dei,iis auxiliari,
Ne vtiq; aliquis veſtrũ vulneretur telo acuto.
Sunt enim cominus pugnantes, etiam ſi
Deus contrà veniret.
Omnes autẽ cœlit⁹ delectemur litẽ vidẽtes.
Vt certè dixit, huic deinceps paruerunt
Dei alij.
Oẽs ſimul autẽ collecti venerũt in vnũ locũ.
Venerũnt verò præcones duo, ſignum belli
ferentes.
Et tunc culices magnas tubas habentes,
Vehementem tuba clangebant belli ſtrepi-
tum. cœlitus autem
Iupiter Saturnius intonuit, ſignũ belli mali.
Primus autem Hypſiboas Lichenorem
vulnerauit lancea,
Stantem inter propugnatores, per ventrem
in medium hepar.
Concidit autem pronus, ac puluere imbuit
teneras comas.
Troglodytes autem poſt ipſum iaculatus eſt
Peliona.
Infixit autem in pectore ſolidam lanceam.
hunc autem cadentem (uit,
Cepit nigra mors, aĩa aũt ex corpore auola-
Seutlæus autem vtique occidit traiiciens
cor Embaſichytrum.
Artophagus autem Polyphonum per ven-
trem percuſſit.

Ηριπε δὲ πρηνὴς, ψυχὴ δὲ μελέων ἐξέπτη.
Λιμνόχαρις δ' ὡς εἶδεν ἀπολλύμενον Πολύφωνον,
Τρωγλοδύτην πέτρῳ μελοειδέϊ τρῶσεν ἐπιφθὰς,
Αὐχένα παρ' μέσσον. τὸν δὲ σκότος ὄσσ' ἐκάλυψεν.
Λειχήνωρ δ' αὐτοῖο τιτύσκετο δουρὶ φαεινῷ,
Καὶ βάλεν, οὐδ' ἀφάμαρτε, καθ' ἧπαρ. ὡς δ' ἐνόησε
Κραμβοφάγος, ὄχθαισι βαθείαις ἔμπεσε φεύγων.
Ἀλλ' οὐδ' ὡς ἀπέληγεν ἐν ὕδασιν, ἤλασε δ' αὐτὸν,
Κάππεσε δ' οὐκ ἀνένευσεν, ἐβάπτετο δ' αἵματι λίμνη
Πορφυρέῳ. αὐτὸς δὲ παρ' ἠιὸν ἐξετανύσθη,
Χορδῇσι λιπαρῇσί τε πορνύμενος λαγόνεσσιν.
Λιμνήσιος δ' ὄχθαισι Τυρόγλυφον ἐξενάριξε.
Πτερνογλύφον δὲ ἰδὼν Καλαμίνθιος, εἰς φόβον ἦλθεν.
Ηλατο δ' ἐς λίμνην φεύγων, τὴν ἀσπίδα ῥίψας.
Υδρόχαρις δέ τε πέφνε Πτερνοφάγον βασιλῆα,
Χερμαδίῳ πλήξας κατὰ βρέγματος. ἐγκέφαλος δὲ
Εκ ῥινῶν ἔσταζε, παλάσσετο δ' αἵματι γαῖα.
Λειχοπίναξ δ' ἔκτεινεν ἀμύμονα Βορβοροκοίτην

Εγχει

Cecidit autem ſupinus,anima autem membris euolauit.

Lymnocharis autem vt vidit pereuntem Polyphonum,

Troglodyten petra molari vulnerauit anticipans

Collum iuxta medium. huic autem caligo oculos operuit.

Lichenor aūt ipſius collimabat lācea lucida.

Et percuſſit, neque aberrauit, per hepar. vt autem intellexit

Crābophagus,ripis profundis incidit fugiēs,

Sed neque ſic ceſſauit in aquis, impulit autem ipſum.

Concidit autem,non reſpirauit, tingebatur autem ſanguine lacus

Purpureo.ipſe autem iuxta littus extēſus eſt,

Venis pinguibusq; incitatus inteſtinis.

Limneſiꝰ aūt in ripis Tyroglyphū ſpoliauit.

Pternoglyphum autem videns Calaminthius,in timorem venit.

Saltauit autē in lacū fugiens,clypeū iaciens.

Hydrocharis autem occidit Pternophagum regem,

Saxo percutiēs per guttur: cerebrum autem

Ex naribus ſtillabat, ac polluebatur ſanguine terra.

Lichopinax autem occidit irreprehenſibilem Borborocœten

Ἔσχ' ἐπαΐξας, τὸν δὲ σκότος ὄσσ' ἐκάλυψε,
Πρασσοφάγος δ' ἐσιδὼν, ποδὸς εἵλκυσε Κνισσοδιώκτην,
Ἐν λίμνῃ δ' ἀπέπνιξε κρατήσας χειρὶ τένοντα.
Ψιχάρπαξ δ' ἤμυν', ἑτάρων περιτεθνειώτων.
Καὶ βάλε Πηλούσιον κατὰ νηδύος εἰς μέσον ἧπαρ.
Πίπτε δὲ οἱ πρόσθεν, ψυχὴ δ' Ἀϊδόσδε βεβήκει.
Πηλοβάτης δ' ἐσιδὼν, πηλοῦ δράκα ῥίψεν ἐπ' αὐτὸν,
Καὶ τὸ μέτωπον ἔχρισε, καὶ ἐξετύφλου παρὰ μικρόν.
Θυμώθη δ' ἄρα κεῖνος, ἑλὼν δέ γε χειρὶ παχείῃ
Κείμενον ἐν πεδίῳ λίθον, ὄβριμον ἄχθος ἀρούρης,
Τῷ βάλε Πηλοβάτην ὑπὸ γούνατα· πᾶσα δ' ἐκλάσθη
Κνήμη δεξιτερή. πέσε δ' ὕπτιος ἐν κονίῃσι.
Κραυγασίδης δ' ἤμυνε, καὶ αὖθις βαῖνεν ἐπ' αὐτὸν,
Τύψε μέσην δ' αὐτὸν κατὰ γαστέρα. πᾶς δὲ οἱ εἴσω
Ὀξύσχοινος δῦνε. χαμαὶ δ' ἔκχυντο ἅπαντα
Ἔγκατ', ἐφελκομένῳ ὑπὸ δούρατι χειρὶ παχείῃ,
Σιτοφάγος δ' ὡς εἶδεν ἐπ' ὄχθησιν ποταμοῖο

Σκάζ

Lancea impetum faciens: huicq; caligo oculos cooperuit.
Praſſophagus autem videns, pede traxit Cniſſodioctén,
Ac in lacu ſuffocauit tenens manu neruum.
Pſicharpax autem vltus eſt, ſociis mortuis.
Et percuſſit Peluſium per ventrem in medium hepar:
Cecidit autem illi antè, anima autem ad infernum iuit.
Pelobates autem videns, luti manipulum iecit in ipſum,
Et frontē iūxit, & excæcabatur propemodū.
Iratus eſt autem certè ille capiens vtiq; manu forti
Iacentem in campo lapidem, ponderoſum pondus terræ,
Hoc percuſſit Pelobaten ſub genua: tota autem fracta eſt
Tibia dextra: cecidit autem ſupinus in pulueribus.
Craugaſides autem vltus eſt, iterumq; adoriebatur ipſum,
Percuſſit medium autem ipſum per ventrem, totius autem ei intrò
Acutus iuncus ingrediebatur: humi autem effundebantur vniuerſa
Inteſtina, extracta à lancea manu graui.
Sitophagus autem vt vidit in ripis fluminis,

Σκάζων ἐκ πολέμου ἀνεχάζετο, τείρετο δ' αἰνῶς.
Ηλατο δ' ἐς τάφρον, ὅπως φύγῃ αἰπὺν ὄλεθρον.
Τρωξάρτης δ' ἔβαλεν Φυσίγναθον ἐς πόδα ἄκρον.
Ωκα δὲ πρέμμυθ' ἐς λίμνην ἥλατο φεύγων.
Τρωξάρτης δ' ὡς εἶδεν ἔθ' ἡμίπνουν προπεσόντα,
Καὶ οἱ ἐπέδραμεν αὖθις, ἀποκτάμεναι μενεαίνων.
Πρασσαῖος δ' ὡς εἶδεν ἔθ' ἡμίπνουν προπεσόντα,
Ηλθε διὰ προμάχων, καὶ ἀκόντισεν ὀξέϊ σχοίνῳ,
Οὐδ' ἔρρηξε σάκος, σχέτο δ' αὐτοῦ δουρὸς ἀκωκή.
Ην δέ τις ἐν Μύεσσι νέος παῖς ἔξοχος ἄλλων,
Αγχέμαχος φίλος υἱὸς ἀμύμονος Αρτεπιβούλου,
Ορχαμος αὐτὸν Αρη φαίνων, κρατερὸς Μεριδάρπαξ,
Ος μόνος ἐν Μύεσσιν ἀριστεύεσκε μάχεσθαι.
Στῆ δὲ παρὰ λίμνην γαυρούμενος οἶος ἀπ' ἄλλων.
Σεῦτο δὲ πορθήσειν Βατράχων γένος αἰχμητάων.
Καὶ νύκεν ἐξετέλεσεν, ἐπεὶ μέγα οἱ σθένος ἦεν,
Εἰ μὴ ἄρ' ὀξὺ νόησε πατὴρ ἀνδρῶν τε Θεῶν τε,

Καὶ

Claudicans ex bello recedebat, vexabatur autem valde,
Saltauit autem in foſſam, vt aufugeret diram perniciem.
Troxartes autem percuſſit Phyſignathum in pedem ſummum.
Celeriter autẽ vexatꝰ in lacũ ſaltauit fugiẽs.
Troxartes autẽ vt vidit adhuc ſemiuiuum, qui antè ceciderat,
Et illi incurrit rurſus, occidere deſiderans.
Praſſæus autem vt vidit adhuc ſemiuiuum, qui antè ceciderat,
Venit per propugnatores, & iaculatus eſt acuto iunco,
Neque fregit ſcutum: hærebat autem ipſius lanceæ acies.
Erat autem quidam inter Mures iuuenis filius egregius inter altos
Cominus pugnans, charus filius irreprehenſibilis Artepibuli,
Princeps ipſum Martem oſtendens, robuſtus Meridarpax,
Qui ſolꝰ ĩter Mures dominabatur pugnãdo.
Stetit autẽ iuxta lacum elatus ſolus ab aliis.
Iactabat autem depopulatum ire Ranarum genus iaculatricum.
Et certè pfeciſſet, qm̃ magnũ ipſi robur erat,
Niſi ſtatim intellexiſſet pater hominumq́; deorumq́;,

Καὶ τότ' ἀπολλυμένους Βατράχους ᾤκτειρε Κρονίων.
Κινήσας δὲ κάρη. τοίην δ' ἐφθέγξατο φωνήν.
Ὢ πόποι, ἦ μέγα ἔργον ἐν ὀφθαλμοῖσιν ὁρῶμαι.
Οὐ μικρόν μ' ἔπληξε Μεριδάρπαξ κατὰ λίμνην
Ἐνναίρειν Βατράχους βλιμεάζων. ἀλλὰ τάχιστα
Παλλάδα πέμψωμεν πολεμόκλονον, ἠδὲ καὶ Ἄρην,
Οἵ μιν ἀποσχήσουσι μάχης κρατερόν περ ἐόντα.
Ὣς ἄρ' ἔφη Κρονίδης. Ἄρης δ' ἀπαμείβετο μύθῳ.
Οὔτ' ἄρ' Ἀθηναίης, Κρονίδη, σθένος, οὔτε Ἄρηος
Ἰσχύσει Βατράχοισιν ἀρηγέμεν αἰπὺν ὄλεθρον.
Ἀλλ' ἄγε πάντες ἴωμεν ἀρηγόνες, ἢ τὸ σὸν ὅπλον
Κινείσθω μέγα Τιτανοκτόνον ὀβριμοεργόν.
Ὦ Τιτᾶνας πέφνες ἀρίστους ἔξοχα πάντων,
Ἐγκέλαδόν τ' ἐπέδησας, ἠδ' ἄγρια φῦλα γιγάντων.
Ὣς ἄρ' ἔφη. Κρονίδης δ' ἔβαλε ψολόεντα κεραυνόν.
Πρῶτα μὲν ἐβρόντησε, μέγα δ' ἐλέλιξεν Ὄλυμπον.
Αὐτὰρ ἔπειτα κεραυνὸν δειμαλέον Διὸς ὅπλον
Ἧκ' ἐπιδινήσας. ὁ δ' ἄρ' ἔπτατο χειρὸς ἄνακτος.

Et tunc pereuntes Ranas miſeratus fuiſſet Saturnius.
Mouens autẽ caput, talem locutus eſt vocẽ:
O Dij, certè magnum opus oculis video.
Nõ parũ me ſtupefecit Meridarpax ad lacũ,
Trucidare Ranas deſiderans, ſed celerrime
Palladem mittamus tumultuoſam, etiam & Martem,
Qui ipſum arcebunt à pugna robuſtum quamuis exiſtentem.
Sic certè locutus Saturnius, Mars autem reſpondebat ſermone:
Neque certè Palladis, ô Iupiter, potentia, neq̃ue Martis
Poterit Ranas vindicare à dira pernicie.
Sed agè omnes eamus auxiliatores, vel tuum iaculum
Moueatur magnum, quod Titanas ſuſtulit, potens opus,
Quo Titanas occidiſti egregios vltra oẽs,
Enceladumq; illigaſti, & agreſtia genera gigantum.
Sic certè dixit: Saturnius autem iaculatus eſt ardens fulmen.
Primùm quidem intonuit, magnum autem commouit Olympum.
Sed poſtea fulmen, terribile Iouis telum,
Venit inuoluens: illud autem certè euolauit à manu Regis.

Πάντας μὲν ῥ' ἐφόβησε βαλὼν Βατράχους τε Μύας τε.
Ἀλλ' οὐδ' ὣς ἀπέπληγε Μυῶν στρατὸς, ἀλλ' ἔτι μᾶλλον
Ἵετο πορθήσειν Βατράχων γένος αἰχμητάων,
Εἰ μὴ ἀπ' οὐλύμπου Βατράχους ἐλέησε Κρονίων,
Ὅς ῥα τότε Βατράχοισιν ἀρωγοὺς εὐθὺς ἔπεμψεν.
Ἦλθον δ' ἐξαίφνης νωτάκμονες, ἀγκυλοχῆλαι,
Λοξοβάται, στρεβλοὶ, ψαλιδόστομοι, ὀστρακόδερμοι,
Ὀστοφυεῖς, πλατύνωτοι, ἀποστίλβοντες ἐν ὤμοις,
Βλαισοὶ, χειροτένοντες, ἀπὸ στέρνων ἐσορῶντες,
Ὀκτάποδες, δικάρηνοι, ἀχειρέες· οἱ δὲ καλεῦνται
Καρκίνοι, οἵ ῥα Μυῶν οὐρὰς στομάτεσσιν ἔκοπτον,
Ἠδὲ πόδας καὶ χεῖρας. ἀνεγνάμπτοντο δὲ λόγχαι,
Οὓς καὶ ὑπέδδεισαν δειλοὶ Μύες, οὐδ' ὑπέμειναν.
Ἐς δὲ φυγὴν ἐτράποντο· ἐδύετο δ' ἥλιος ἤδη,
Καὶ πολέμου τελετὴ μονοήμερος ἐξετελέσθη.

Omnes quidem vtique terruit iaculatus Ranasq; Muresq;.
Sed neque ſic ceſſauit Murium exercitus, ſed adhuc magis
Cupiebat depopulatum ire Ranarum genus iaculatricum,
Niſi ab olympo Ranas miſeratus fuiſſet Saturnius.
Qui vtiq; tũc Ranis auxiliatores ilicò miſit.
Venerunt autem ex improuiſo habentes incudes in tergo, vngulis curuati,
Obliqua ingredientes, tortuoſi, habentes cortices in ore, oſtripelles,
Oſſei natura, lati humeros, rutilantes in humeris,
Blæſſi, neruoſis manibus, & pectoribus intuentes,
Octopedes, bicipites, manibus abundantes: illi autem vocantur
Cancri, qui vtique Murium caudas oribus incidebant,
Etiã pedes & manus, flectebãtur autẽ lãceæ.
Quos & timuerunt miſeri Mures, neque ſuſtinuerunt.
In fugam autem vertebantur: occidebat autem ſol iam,
Et belli finis vnius diei perfectus eſt.

INTERPRETATIO PRO-
priorum nominum, quæ in Βατραχομυο-
μαχίᾳ *Ranis & Muribus
attribuuntur.*

Λιμνόχαρις, palude gaudens,
Φυσίγναθος, inflans maxillas, ſiue buccas.
Ὑδρομέδουσα, regina aquarum.
Ψιχάρπαξ, micarum raptor.
Τρωξάρτης, vorans panem.
Λειχομύλη, lambens molas.
Πτερνοτρώκτης, pernas vorans.
Λειχοπίναξ, lambens quadras.
Τυρόγλυφος, caſeorum excauator.
Ἐμβασίχυτρος, in ollam irrepens.
Ὑψιβόας, altè clamans.
Λειχήνωρ, lambens caudam.
Τρωγλοδύτης, ingrediens foramina.
Πηλείων, à luto nomen deſumptũ, cænoſus.
Σευτλαῖος, à beta, vel porro, Betaceus, vel Porraceus.
Ἀρτοφάγος, paniuorus.
Πολύφωνος, multiuocus, garrulus.
Κραμβοφάγος, vorans caules.
Λιμνήσιος, paluſtris, ſiue locuſtris.
Πτερνόγλυφος, pernarum excauator.
Καλαμίνθιος, ἀπὸ τῆς καλαμίνθης, nepita herba.
Ὑδρόχαρις, aqua gaudens.

Πτερν

Πτερνοφάγος, pernas vorans.
Βορβοροκοίτης, in cœno iacens.
Πρασσοφάγος, edens porrum.
Κνισσοδιώκτης, nidorum ſectator.
Πηλούσιος, à luto nomen habet: Lutoſus.
Πηλοβάτης, per lutum incedens.
Κραυγασίδης, caulium ſpeciem referens.
Σιτοφάγος, cibos abſumens.
Πρασσαῖος, caulis colori ſimilis.
Αρτεπίβουλος, pani inſidians.
Μεριδάρπαξ, particularum raptor.

ΑΡΙΣΤΟΒΟΥΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΟΣ ἱεροδιάκονος τοῖς ἐντευξομένοις χαίρειν.

*

Ὅμηρος μὲν ὁ τῶν Ποιητῶν γονιμώτατος, τῶν ἐν Χίῳ παίδων ἑαυτῷ παρατεθέντων παιδεύεσθαι, Βατραχομυομαχίαν τε καὶ ἐπικιχλίδας, καθάπερ Ἡρόδοτος ἱστορεῖ, καὶ ἄλλα ὅσα παιγνίων ἀνάμεστα τοῖς τε παισὶν ἐκείνοις, καὶ τοῖς ἐπιγιγνομένοις χαριζόμενος, συνετίθετο. ἵνα τῶν μαθημάτων ἀρχόμενοι, τούτων ἥδιον ἀκροῶνται, καὶ μὴ τῶν τὰ παίδων ὦτα διακναίειν φιλούντων. τῶν μεταγενεστέρων δέ τις τὸν Ποιητὴν ἀπομιμεῖσθαι βουλόμενος, πόλεμόν τινα Γαλῆς πλασάμενος καὶ Μυῶν, εἰς κωμῳδίας τάξιν παρήγαγε, μέτρῳ ἰαμβείῳ χρησάμενος. τούτου δέ μοι ταῖς χερσὶν ἐμπεσόντος, ἔδοξεν ἅμα μὲν τοῖς φιλομαθέσι τὸ νέων ἔργον ἀπεργάσασθαι, καταθύμιον, εἰ τοῦτον ὥσπερ τινὰ νέαν ἀοιδὴν τυπώσαντες ἀποπέμψομεν. ἅμα δὲ καὶ οἷόν τινα κήρυκα προεκπέμψαι τῆς οὐ μετ' οὐ πολὺ τυπωθησομένης ἰωνιᾶς, ἐφ' ἣν πολλὴν σπουδὴν ὁ ἐμὸς πατὴρ κατεβάλετο· τὰς γὰρ διατριβὰς ἐν Ῥώμῃ πάλαι ποιούμενος, Γασπάρει τῷ αἰδεσιμωτάτῳ Ἐπισκόπῳ τοῦ Ὀσμοῦ συναγωγὴν Παροιμιῶν συνθεῖναι ὑπέσχετο. ἀρξάμενος δὲ παροιμιῶν, συνυπεμνήσθη καὶ γνωμῶν, ἀποφθεγμάτων τε καὶ ὑποθηκῶν ἀρχαιοτάτων καὶ σοφωτάτων ἀνδρῶν· ἠδελφὰ γὰρ

ἀλλ

ARISTOBVLVS APOſtolicus ſacerdiaconus iis qui hoc vſuri ſunt libro,

S. D.

HOmerus ille Poëtarum parens maximus, cùm à Chij pueris inter ſeſe diſceptatio fieret, vt erudirentur, Ranarum & Murium pugnam, atq; Turdorũ carmen, veluti Herodotus memoriæ prodit, & quæcũq; ſunt alia puerilium delectamentorum plena, pueris illis & poſteris gratificari cupiens compoſuit: quo diſciplinarum rudes horum ſuauitatem audirent, vale iuſsis ijs qui puerorum aures prurire mallent. Sed aliquis poſterior hunc imitari Poëtam auſus, bellum quoddam Felium & Murium concinnans in Comœdiæ ordinem deduxit, metro vſus Iambico. Illud itaq; cùm inter manus fortè meas incidiſſet, viſum eſt me pariter nouarum rerum ſtudioſis opus facturum gratiſsimum, ſi iſtud in lucem, vti nouam formãtes cantilenam, emitteremus. Ad hæc tanquam præconem quẽdam præmittere ad hortum haud adeò longè commonſtrandũ, in quo ſtudij plurimũ pater meus nauauit. nam cùm olim vitã Romæ degeret, Gaſpari in primis venerabili Epiſcopo Oſmenſi Parœmiorũ collectionẽ cõponere pollicitus eſt. Incepturus igitur à Parœmijs redegit quoq; ſentẽtias memorabiles, Apophthegmata & antiquorũ ſapientiſsimorumq; virorũ præcepta, quippe quæ

confinia

ἀλλήλοις εἰσὶ παροιμίαι καὶ γνῶμαι, καὶ ὑποθῆκαι, καὶ ἀποφθέγματα. νομίζω δὲ τὸ βιβλίον τοῖς φιλομαθέσι τῶν νέων, ὅτι πλείστην παρέξειν γε τὴν ὠφέλειαν. ἃ γὰρ ἂν διὰ πολλῆς σπουδῆς τε καὶ ἀναγνώσεως ἠρανίσαντο, εἴ γε τῶν βιβλίων ηὐπόρησαν, ταῦτά γε πάντ' ἐκεῖσε συνηγμένα καθάπερ ἐν ἰωνιᾷ ταῖς μελίσσαις τὰ ἄνθη, ἔξεσται τοῖς πᾶσιν ἀνιδρωτὶ ἀποδρέπεσθαι. τὴν μὲν οὖν Γαλεομυομαχίαν, ἣν ὁ συνθεὶς, ὅστις ἂν ἦν καλῶς πάνυ καὶ ἀστείως συνέθετο, ταύτην τοῖς φιλομαθέσιν ἐκπέμπομεν. οὐ μετὰ πολὺ δὲ καὶ τὴν ἰωνιὰν ἐκδώσομεν εὐτυπώσαντες, παρ' ἧς οὐχ ὅπως εὐφροσύνην, ἀλλὰ καὶ μεγίστην ὠφέλειαν οἱ σπουδαῖοι καρπώσονται.

*

confinia inter ſe eſſent Parœmiæ, ſententiæ memorabiles, præcepta & Apophthegmata. Arbitror autem librum hunc ſtudioſis iuuenibus valde fore conducibilem. Quòd ea quæ multo ſtudio & lectione ſunt comparata, ſi librorum abundè ſatis ſit, Hæc, inquam, omnia illò coaceruata, quemadmodum in horto flores Apibus, erunt omnibus ſine ſudore collecta. Hanc ergo Felium & Murium pugnam concinnans, quiſquis is fuerit, pulchrè ſanè & eleganter compoſuit, nunc diſciplinarum amatoribus euulgamus. Quinetiam hortum prælo committentes publicamus, de quo non ſolùm oblectationem, verùm etiam vtilitatem ſtudioſi maximam conſequentur.

*

ΓΑΛΕΩΜΥΟΜΑΧΙΑ.

ἀδήλου.

Ὑπόθεσις τῆς Γαλεωμυομαχίας.

ΤΟῦ Μυῶν κυριεύοντος ἐν ὀπῇ τινὶ ζοφώδει καὶ κατεσκιασμένῃ προσμένοντος, Κρεΐλλου κατονομαζομένου, καὶ τῆς Γαλῆς τῆς δὲ κἀκεῖσε δρομαίως περιβλεπούσης, καὶ τὸν τοῦδε συνήθως δρόμον ἀνιχνευομένης, ὁ Κρεΐλλος μὴ φέρων ταύτης τὴν διηνεκῆ περισκόπευσιν, τῷ τούτου ὁμαίμονι προσελθὼν, ὃς τὴν τοῦ Τυροκλόπου ἀξίαν αὐτῷ περιέφερε, καὶ τούτῳ συμβούλῳ χρησάμενος, ᾧ τινι τρόπῳ ταύτην κατατροπώσεται, πόλεμον ἄσπονδον κατ᾽ αὐτῆς δεδρακέναι μεμελετήκασι, καὶ πλεῖστον Μυῶν ἀθροισμὸν συνηθροικότες ἀμφότεροι, καὶ τούτους νενουθετηκότες, καὶ παμπλεῖστα παραξιώσαντες, ἤδη ἐν παρόδῳ πρὸς αὐτὴν ἀντεξήεσαν, καὶ δὴ προσκεκρουκότες ἑκάτεροι, τὸν τοῦ Κρεΐλλου υἱὸν ἡ Γαλῆ κρατήσουσα, καὶ τοῖς ὄνυξι ταύτης ἀγρίως σπαράξασα, παραυτίκα τὸν νεανίαν εἰσβέβρωκεν. ἄγγελος δὲ τῶν Μυῶν καθεωρακὼς τὸ γινόμενον, εὐθέως πρὸς τὴν διάμερον τοῦ Κρεΐλλου ὑπέστρεψε, μηνύουσαν αὐτῇ τὸν τοῦ προσφιλεστάτου παιδὸς χαλεπώτατον θάνατον. τούτων τοίνυν ἐπὶ τὸ πολὺ μαχομένων ξύλον κατελθὸν στηριζόμενον ἐξ ὑπερτάτης στέγης, τὰ νεῦρα τῆς Γαλῆς κατέθλασε, καὶ νικηταὶ τῆς μάχης οἱ Μύες ὠράθησαν.

FELIVM MVRIVMQVE *pugna, incerto autore.*

*

Argumentum Galeomyomachiæ.

QVum Muribus dominaretur in cauerna quadam caliginoſa, & tenebricoſa aſſiduus exiſtens, Créillus denominatus, & Fele huc illuc curſim circunſpiciente, & illius de more curſum inueſtigante: Creïllus non ſuſtinens huius pertinacem obſeruationem, huius cognatum conueniens, qui Tyroclopi dignitatem ipſi deferebat, & hoc à conſiliijs vſus eſt, quomodo hanc deuinceret. Bellum atrox aduerſus ipſum apparare ſtatuerunt, & maximum Murium expeditionem vtrique con trahentes, atque hoc admonentes & ſedulò exaſperantes, omnes ætates ſtatim contrà egreſſi ſunt, & iam congredientes vtrique Créilli filium vbi Felis ſuperaſſet, & vnguibus ſuis immaniter laniaſſet, protinus adoleſcentem deuorauit. Legatus autem Murium id facinoris contemplatus, illicò ſe ad vxorem Créilli conuertit, nuntiaturus ipſi chariſſimi filioli ſæuiſſimum interitum. His igitur diu conflictantibus, lignum decidit putrefactum è ſuperiore tabulato, & neruos Felis perfregit, & Mures hac pugna victores conſpicati ſunt.

Τὰ τοῦ δράματος πρόσωπα.

Κρεῖλλος. Κῆρυξ.
Τυροκλόπος. Ὁμοσυνέτης Κρείλλου.
Χορὸς θεραπαινίδων. Ημι. Ἄγγελοι δύο.

Προλογίζει δὲ ὁ Κρεῖλλος.

ΤΙ τὸν τοσοῦτον, αὐθελκώτατον χρόνον
Μένοντες εἴσω τῶν ὀπῶν ἀεννάως,
Δέμας σιώεσμεν, καὶ φρίκῃ, καὶ δειλίᾳ,
Καὶ δυσμόρως διέμεν οἰκεῖον βίον,
Μηδὲ προκύψαι τῆς ὀπῆς ἠρημένοι;
Ἀλλ᾽ οἰκτρότατοι καὶ φόβου πεπλησμένοι.
Βίον σκοτεινὸν ἀθλίως μυωξίαις
Ζῶμεν, καθάπερ οἱ πεφυλακισμένοι,
Καὶ νύκτα τὸν σύμπαντα τοῦ χρόνου δρόμον
Μακρὰν δοκοῦμεν καὶ σκιὰν τοῦ θανάτου,
Ὡς οἱ ζοφώδεις Κιμέριοι, τοῦ λόγου
Οἱ Ποντικῶν ἔχοντες ἀμβλυωπίαν,
Ζόφωσιν ἐξάμηνον εἴληχον τοῦ βίου;
Τυ. Κἂν μὴ θέλωμεν, ἐσμὲν ἐν μυωξίαις.
Εἰ γὰρ προελθεῖν, ὡς λέγεις, θαρσαλέως
Τολμήσαιμεν βαίνοντες ἀσχέτῳ δρόμῳ,
Τάχις᾽ αὖ ἐμπέσοιμεν αἰπεῖ κινδύνῳ,
Καὶ πρὸ ὀμμάτων ἴδοιμεν οἰκεῖον μόρον,
Καὶ τὸν σκοτεινὸν Ἀϊδωνέως τόπον,

FABVLAE HVIVS perſonæ.

Creillus, Imperator. *Præco.*
Tyroclopus à conſilijs. *Concubina Creilli.*
Chorus ancillarum. *Hemi.* *Legati duo.*

Præfatur autem ipſe CREILLVS.

QVid tantum, ô fortiſſimi, tempus
Manētes intra cauernas, perpetuò
Cum pauore conuerſamus, & horrore & miſeria,
Et infeliciter tranſigimus noſtram vitam,
Ne antro quidem proſpicere audentes?
Sed miſerrimi, & metu pleni
Vitam vmbratilem miſerè in noſtris antris
Agimus, tanquam cuſtodia ſepti.
Et noctem vniuerſam temporis curriculum
Longum metimur, & vmbram lethi,
Perinde atque caliginoſi Cimerij, ſermone
Qui Ponticorum affecti viſus hebetudine,
Tenebras ſemeſtres vitæ ducebant.
TYROCLOP. Etiamſi nolimus, ſumus in noſtris cauernis.
Si enim procedere, vt inquis, confidenter
Audeamus gradientes indetento curſu,
Ocyus incidemus in graue periculum,
Et ante oculos habebimus domeſticũ fatũ,
Et tenebroſas Plutonis ſedes,

 Ferem

Λάβοιμεν αὐτίποινον ἀκραζοσιώνης,
Κρ. Πῶς γοῦν παρεμπέσωμεν, ὡς φῂς, κινδύνῳ
Καὶ τὸν βίον βλέπωμεν ἀθλίῳ μόρῳ;
Τυ. Ληφθέντες εἴσω τῶν φρικωδῶν χειλέων,
Τῆς ἅρπαγος Κρεΐλλε τοῦ δολοπλόκου.
Κρ. Τίς ἐστιν αὕτη μὴ φθονήσῃς τοῦ λέγειν.
Οὐ γὰρ προχείρως τὸν σκοπὸν περιστρέφω.
Τυ. Ἡν Γαλῆν ὀνόμασεν ἀνθρώπων γένος.
Αὕτη γὰρ ἀεὶ χρεμμὸν περιβλέπει,
Καὶ Μῦς ἐρευνᾷ, καὶ καθώσπερ οἱ Κύνες
Ἰχνηλατοῦσι τοὺς Λαγωοὺς ποικίλως,
Τὸν αὐτὸν αὕτη σκανδαλοπλόκως τρόπον
Ἡμᾶς διϊχνεῖ λυγρικὸν βλέπουσά τι.
Κρ. Οἶδ᾽ ἣν περ ἡρμήνευσας ἀκριβεστάτως.
Καὶ γὰρ πρὸ καιροῦ τὴν ἐμὴν θυγατέρα,
Λυχνογλύφην δέ φημι τὴν πεφιλημένην
Οἰκτρῶς κατημάλλαξε, φεῦ μοι πρὸ ὀμμάτων.
Τυ. Κἀμοῦ τὸ τέκνον τὴν φίλην Χορδοκόπον,
Καὶ τὸν ποθεινὸν Σιτοδάρπη καὶ φίλον,
Εἰς ἐκδίκησιν τῆς ἀδελφῆς ἐλθόντα.
Κρ. Τί γοῦν κατοκνήσωμεν ὡς θηλυδρίαι,
Καὶ παρέδωμεν τὸν φόνον τῶν φιλτάτων;
Τυ. Καὶ τί προσῆκον ἐργάσασθαι τυγχάνει;
Κρ. Εἰς αὐτάμυναν ἀπιδεῖν τοῦ Παμφάγου,
Καὶ τῶν θανόντων ἐκδικῆσαι τὸν μόρον.
Τυ. Ποίῳ τρόπῳ κάτειπε σὺν σαφηνίσας.
Κρ. Μόθον πρὸς αὐτὴν ἀτρόμως τετευχότες.
Τυ. Δέδοικα καὶ πέφρικα μὴ ἐσφαγισμένοι
Χ᾽ ἡμεῖς φανῶμεν, καὶ καταβεβρωμένοι,

Feremus dignam pœnam incontinentiæ.
CRE. Quomodo īcidem⁹, vt ais, in periculū,
Et vitam experiemur miſero fato?
TYR. Apprehenſi intra horrida labra
Raptoris Creïlle doloſi.
CRE. Quænam hæc eſt?ne graueris dicere.
Haud etenim expeditè ſcopum attingo.
TYR. Quam Felē nominat hominū genus.
Ea nanque ſemper horridè circunſpicit,
Et Mures ſcrutatur: & perinde atque Canes
Inueſtigant Lepores multiphariam,
Simili hæc modo ſcandalosè
Nos indagat horridè quodammodo intuēs.
CRE. Noui quam memoraſti exactiſſimè.
Etenim olim meam filiam,
Lychnoglyphen, inquam, chariſſimam,
Miſerè confecit, heu mihi, ante oculos.
TYR. Et meam filiā charā Chordocopum,
Et amabilem Sitodarpen atque dilectam,
In vltionem ſororis venientem.
CR. Quid igitur ceſſam⁹ tāquā effœminati?
Et prodidimus necem chariſſimorum?
TYR. Et quid operæpretium fuit facere?
CREIL. De vltione diſpicere Pamphagi,
Et extinctorum vlciſci interitum.
TYR. Quo pacto, memora clarè.
CRE. Impetū in ipſum intrepidè facientes.
TYR. Timui, & horrui, ne mactati
Nos videamur, & deuorati,

Καὶ κῦρμα Γαλῆς φεῦ γενώμεθα ξένον.
Κρ. Καὶ τοὺς ὀδῶχ' ἔχηκε τῶν τεθνηκότων.
Καὶ γὰρ γινώσκεις τοὺς ταφεῖς ἀριθμοὺς,
Τῶν συγγενῶν ἔχηκε, καὶ τῶν γνωρίμων,
Παίδων, ἀδελφῶν, γνωρίμων, φυτοσπόρων
Θανόντας ἀπλήρωτον ἐλκηνῦσας κλέος.
Τυ. Ἴσημι πάντως. ἀλλὰ δεινὸν τυγχάνει
Λιπεῖν τὸ λαμπρὸν στάδιον τῆς ἡμέρας,
Καὶ τῷ σκοτεινῷ συγκαλυφθῆναι τάφῳ.
Κρ. Οὐκ οἶδας ἣν μέγιστον ἄρασθαι κράτος.
Καὶ πικροτάτῳ τὴν δὲ δώσομεν μόρᾳ.
Τυ. Ὅτῳ τρόπῳ δυναίμε; σαφήνιζέ μοι.
Κρ. Αὐτῇ μαχησμὸν συστάδην δεδρακότες.
Τυ. Κρεῖττον μοὶ δοκεῖ συμβαλεῖν λαθριδίως.
Κρ. Ποία δ' ὄνησις λάθρα τοῦ προσιέναι;
Τυ. Εἰ γὰρ προγνώσει τοῖς δόλοις προσανέχειν,
Ὡς εἰς μαχησμὸν αἱρετὸν συνεσταίναι,
Καὶ συμμάχων ὅμιλον εἰς αὐτὴν λάβῃ,
Καὶ συμβαλοῦσι, τηνικαῦτα τὸ ξίφος
Ἀρεῖ περιπτώσασα τὴν ἡμῶν ἴλην.
Κρ. Χ' ἡμεῖς κατ' ἴσον συμμάχων ὁμηγύρεις,
Λάβωμεν εἰς ἄρηξιν ὡς εἰθισμένον.
Τυρῆκλ. Οὐκ οἶσθα πῶς πρὶν συνιστῶντες τὸν μόθον
Πρὸς τὸ στρατόδομα τῶν Γαλῶν καὶ Βατράχων,
Καὶ συμμάχων εἴχομεν κράτιστον νέφος;
Κρ. Ἴσημι πῶς ἥκιστον εἴδομεν μόρον,
Παίδων, ὁμαίμων, γνωρίμων, φυτοσπόρων,
Μικροῦ δ' ἀπωλώλαμεν ἡμεῖς τῷ τότε.

Et gaudium Felis,proh dolor,fiamus nouũ.
CRE. Et hoc dedi propter mortuos.
Noſti etenim pictores celebres,
Propter cognatos & familiares,
Liberos,fratres,præclaros maiores
Mortuos,immenſam aſſequutos gloriam.
TYR. Noui planè,ſed graue eſt,
Linquere clarum ſtadium diei
Et tenebroſo obtegi ſepulcro.
CRE. Neſcis an maximam de medio tollamus potentiam,
Et acerbiſſimæ hanc dabimus neci.
TYR. Quonã modo cognate? declara mihi.
CRE. Cum ea pugnã comminus ineuntes.
TYR. Satius mihi videtur cõgredi clãculũ.
CRE. Quæ commoditas clàm inuadendi?
TYR. Nam ſi præſciet dolis intendere,
Tanquam in pugnam potiorem conſpirare,
Et commilitonum turmam accerſet,
Et congrediens extemplo coronam
Auferet domans noſtrum exercitum.
CR. Et nos veluti pugnãtes ſimul cõgregati,
Quæramus ſuppetias, quẽadmodũ mos eſt.
TYR. Neſcis quo pacto pri⁹ fecim⁹ impetũ
In exercitum Felium & Ranarum,
Et auxiliatorũ habuerim⁹ potẽtiſſimã nubẽ?
CRE. Noui qũo peſſimũ cõſpexerimus fatũ
Liberorum,fratrum,familiarium,maiorum.
Parũ abfuit quin perierimus nos eo tẽpore.

Τυ. Δέδοικα καὶ νῦν μὴ θαύωμεν τοῦ βόθρου.
Κρ. Οὐ νὴ θεῶν πλήρωμα τῶν ἐνυπνίων
Ἀελπίς εἰμι, καὶ γὰρ ἐξ ὀνειράτων.
Τυ. Τί γοῦν ὄνειρον ἐμφανῶς ἑώρακας;
Κρ. Ὁ Ζεὺς γὰρ ὤφθη κατ' ὄναρ κνώσσοντί μοι,
Καὶ θάρσος ἐντέθεικε τῇ μῇ καρδίᾳ.
Καὶ χαῖρε, λήψῃ προσπεφώνηκε κράτος.
Τυ. Τίνι προσωμοίωτο καὶ τοῦτο φράσον.
Κρ. Τῷ Τυρολείχῳ, τῷ φρενίμῳ πρεσβύτῃ.
Τυ. Πῶς δ' οὐκ ἐπ' ἄλλον ὤφθη σοὶ τὸν χρόνον.
Κρ. Ἐμαῖς ἀπειλαῖς ὤφθη πτοιαλέος.
Τυ. Τί γοῦν ἐπηπείλησας αὐτῷ τῷ πόλον
Οἰκοῦντι, καὶ λέγοντι τοῖς ἀθανάτοις,
Στερρὰν μεγίστην ἐξανάψαι τὴν πόλιν,
Καὶ πάντας ἕλξαι χειρὶ πανσθενεστάτῃ;
Κρ. Καὶ τῆτες ἠπείληκα τούτῳ μυρία.
Καὶ γὰρ καθ' αὐτὸν ἱστορῶν τὸν βίον,
Ὅπως μένων ἔσωθεν οἰκτρῶς γωνίας,
Ὅλως σκοτεινός εἰμι, καὶ ζόφου γέμων,
Καὶ δεῖμα δεινὸν δέδειμαι, καὶ τρέμω
Ζῶον πονηρὸν ἔμπλεον ἀηδίας,
Ὤμωζον, ὠλόλυζον, ἠθύμουν, μέγα
Ἔκοπτον, ἐσπάραττον οἰκείαν γένυν,
Καὶ τὸν θεὸν ὕπατον ὕβριζον Δία.
Καὶ προσέθηκα τοῖς στεναγμοῖς σὺν χόλῳ
Δεινὰς ἀπειλὰς παντελῶς δειμαλέας.
Τυροκλόπος. Τί γοῦν ἐπηπείληκας; εἰπὲ καὶ τόδε.
Κρ. Ὡς εἴπερ οὐ θήσει με νικητὴν μέγαν,

TYR. Metuo etiã nũc ne peream⁹ funditus.
CREIL. Non, per deorum ſupplementum, qui in ſomniis præſunt,
Expes ſum etenim ex inſomniis.
TYR. Quid igitur, ſomniũ euidenter vidiſti?
CR. Iupiter certè viſus eſt dormienti mihi,
Et robur indidit meo cordi
Et aue, accipies, inquit, robur.
TYR. Cui aſſimilatus fuit? cedo etiã illud.
CRE. Tyrolicho prudenti ſeni.
TYR. Quî nõ alio etiã tibi viſus eſt tẽpore?
CRE. Propter minas meas viſus eſt timibũd⁹.
TYR. Quid igitur minatus es ipſi, qui Polſi
Habitat, & qui imperat Diis immortalibus,
Catenam ampliſſimam ſuſpendere Polo,
Et omnes trahere manu potentiſſima?
CR. Et ſupiori anno minat⁹ ſum hoc millies.
Etenim verè enarrans meam vitam,
Quomodo retentus in angulo miſerè
Penitus obſcurus ſum & caligine ſuffuſus,
Terrorẽ horrẽdũ metui. certè etiã tũc tremo,
Animal deſpectum, plenum moleſtia,
Iurabam, eiulabam, indignabar valde,
Scindebam, lacerabam haſce genas,
Et Deum ſublimem contumelia affeci Iouẽ,
Et addidi ad gemitus cum indignatione
Graues minas, omnino horrendas.
TYR. Quid ergo minatus es? dic etiã iſtud.
CR. Quòd ſi nõ faceret me victorẽ magnũ,

Καὶ παγκράτησον τῇ μάχῃ στεφανίτην,
Τάχα προσελθὼν ἐς ναὸν τῶν θυμάτων,
Ἅπαντα θήσω πρὸς τροφὴν τῆς κοιλίας.
Τυ. Κἀγὼ συνέλθω συνδύνω καὶ τέκνοις.
Ἀλλ᾽ ὡς ἔοικε τὸν μῦθον καθιστόρεις.
Κρ. Ναὶ δῆτα καὶ σύμπαντας ἀρτίως Μύας
Κεκληκέναι προὔμελλον εἰς ἐκκλησίαν.
Τυ. Οὐ νῦν, ἐπεὶ δέδοικα τῇ φοιτημίᾳ,
Ἀπαλλαγῆναι τοῦ σκοτοκρύπτου βίου,
Ἐλευθερωθῆναι τε Γαλῶν τοῦ φόβου.
Τοὺς Μῦς ἅπαντας ἀρτίως συγκλητέον,
Καὶ πρῶτον εἰς κάταρξιν ἰτέον λόγων,
Ἐπιτρεπόντων προσφέρειν εὐτολμίαν.
Ἢ δὲ στρατηγοὺς στρατηγῶν εἰργακότες,
Καὶ ταξιάρχας καὶ λοχαγοὺς, ὡς θέμις,
Λογχοφόρους τε καὶ κραταιοὺς ὁπλίτας,
Ἀντεξίωμεν εἰς μόθον τεταγμένοι.
Κρ. Καλῶς προσέφης καὶ σοφῶς δὲ κοσμίως.
Καὶ γὰρ τὸ γῆρας νουθετεῖ, καὶ σωφρόνως.
Κῆρυξ ἴτω δὲ καὶ καλείτω τοὺς Μύας.
Κή. Ἰδοὺ πάρεισι Μύαρχοι συνηγμένοι,
Καὶ σοὶ παρεστήκασι βουλευτηρίῳ.
Κρ. Ἐγὼ μὲν ὦ σύνταγμα γενναίων φίλων,
Εὔτακτον, εὐόμιλον ἐκ πολλοῦ χρόνου.
Πολλὴν καταγνοὺς τῶν πάλαι πεφυκότων
Τὴν ἀσθένειαν καὶ κακίστην δουλείαν,
Ἀνθ᾽ ὧνπερ εἴσω φωλεῶν μυχαιτάτων,
Μένοντες οὐκ ἄτολμον εἶχον καρδίαν,
Ἀλλ᾽ ὡς κλινήρεις, καὶ μέλη παρειμένοι

Ἐπου

Et fortiſſimũ in pugna athletã, dignũ corona,
Mox ingrediens in adytum hoſtiarum,
Totum efficerem pro nutrimento ventris.
TYR. Et ego accedam cũ coniuge & liberis.
Cæterùm vt videtur, fabulam narras.
CR. Næ certè, etiã omnes paulò antè Mures
Vocare prius volui in concilium.
TY. Nõ imprę́ſentiarũ, q̃m oportet ꝓfectiõe
Diſcedere ab vmbratili vita,
Et liberari Felium terrore.
Mures omnes prius conuocandi,
Atq; in primis ad auſpicia eũdũ eſt ſermonũ
Hortantium adferre audaciam.
Si etiam duces ducum effecerint,
Et primipilos & ductores manipulares, vt
Satellitesq; & fortes milites, (pbas eſt,
Contra progrediamur in prælium inſtructi.
CRE. Rectè prędicaſti, & prudẽter & ornatè.
Etenim ſenectus admonet & moderatè.
Præco eat & conuocet Mures.
PRAE. En adſunt prĩcipes Muriũ cõgregati,
Et tuæ adſtant concioni.
CRE. Ego quidem, ô acies generoſa, chara,
Expedita, frequens à longo tempore
Multam expertus maiorum
Imbecillitatem & peſſimam ſeruitutem,
Eò quod ſanè intra receſſus
Abſtruſi non timido præditi corde,
Sed tanquam ægroti & membris ſoluti,

Tim

Επτηξαν ἐλθεῖν εἰς μάχην ἐναντίων,
Ἤδη στρατεύειν ἱστορῶ θαῤῥαλέως,
Οὐ γὰρ προσῆκον μου δέδοκτο καὶ φίλον
Σθένος φέρουσι, καὶ κρατοῦσι μυρίων
Πομπὰς τελοῦσι καὶ κρότοις ἠνημμένας,
Τρέμειν προσελθεῖν τῆς ἐμῆς μυωξίας.
Ὑμεῖς δ' ἑτοίμως τῶν λόγων δεδεγμένοι,
Ὡς εὐγενῶν πέλοντες ἐκ φυτοσπόρων,
Καὶ πανσθενῶς ἔχοντες αὐτῶν τοὺς πόνους,
Μὴ νωχελεῖς γένησθε πρὸς τὰ πρακτέα,
Μήδ' ὀκνήσητε μηδαμῶς ὦ γεννάδαι.
Ἀλλ' ὡς τάχιστ' ἅπαντες ὦ θεῖοι Μύες
Ἴτε προθύμως εἰς νέαν στρατηγίαν,
Ζῆλον λαβόντες τῆς ἐμῆς ἐξουσίας.
Ἐγὼ γὰρ οὐκ ὤκνησα πώποτ' εἰς μόθον,
Ἀλλ' ὡς ἀληθῆ ἐκ νέας ἡλικίας,
Ἐς τὸ στρατηγεῖν ἀνδρικῶς ἐτρεπόμην.
Πάσαις δὲ ταύτῃ προσβολαῖς ἐπεκράτουν.
Γένους γὰρ φυεὶς εὐγενοῦς ἐξ ὀσφύος,
Ὡς ἴστε πάντες τὰ πάλαι θρυλλούμενα,
Ἐπὶ δυνάμει καὶ φρενῶν γερουσίᾳ,
Ἐμοὺς γονεῖς ἕλκοντας ἄπλετον κλέος,
Τοὺς γὰρ Χαρτοδάπτας ὠνομασμένους λέγω.
Οὐκ ἠθέλησα ζῆν τὸν ἄπονον βίον,
Ἀλλ' εἰς μάθησιν τῶν στρατηγικωτάτων,
Ἀπεῖδον εὐθὺς ἐκ νέου μειρακίου,
Ἤσκησα κοντὸν καὶ σπάθην σὺν ἀσπίδι,
Βαίνειν ἐφ' ἵππους, καὶ στρέφεσθαι ποικίλως,
Βάλλειν τὸν ἐχθρὸν εὐστόχως καὶ καιρίως,

Τείν

Timuerunt progredi in pugnam hoſtium,
Iam dimicandum narro confidenter.
Haud enim mihi decorũ videtur & gratum
Robore prædito & imperanti infinitis,
Pompas celebranti,& adplauſibus celebrato
Timere progredi mea cauerna.
Vos autem promptè orationem ſuſcipiẽtes,
Vt qui ex generoſis procreati maioribus,
Et fortiter habentes eorundem induſtriam,
Ne ignaui ſitis ad obeunda negotia,
Neque cunctamini vnquam generoſi:
Et quamprimum omnes,ô maximi Mures,
Procedite alacriter in nouam militiam,
Exemplum accipientes à mea præſtantia.
Ego quippe cũctatus ſum nũquã in prælio,
Sed re vera à prima pueritia,
In pugnam ſtrenuè ferebar.
Omnes oĩno hoſtiũ oppugnatiões vincebã.
Generis enim natus generoſi ex lũbis ſum,
Vt ſcitis omnes olim celebrata,
Propter virtutem & mentis præſtantiam,
Meos parẽtes aſſequutos maximã gloriam.
Chartodaptas enim cognominatos dico.
Nolui ego viuere ocioſam vitam,
Sed ad diſciplinam fortiſſimorum militum
Reſpexi ſtatim à tenero puero.
Exercui contum & gladium cum clypeo:
Cõſcẽdere equos (didici) & vertere oĩfariã:
Ferire hoſtem cautè & opportunè:

Tend

Τείνειν τὸ τόξον, καὶ τὸν ἰὸν ἱέναι,
Καὶ πᾶσαν ἁπλῶς τὴν στρατηγίαν τέχνην.
Μετῆλθον ὡς ἅπαντες οἱ στρατηλάται,
Μόθων δὲ πολλῶν εἰκοσαετὴς δεδειγμένος,
Καὶ πλεῖστα δεῖλα τῆς ἐμῆς ἐμπειρίας
Ἔθνη δεδειχὼς, ἦλθον εἰς Μυαρχίαν,
Πάντων ἄριστος καὶ μέγας κεκλημένος.
Καὶ νῦν δὲ πυκνάκις ὃν ἔγνων τυγχάνειν
Τὸν ἀνθάμιλλον τοῦ Διὸς καὶ τῆς Ῥέας,
Ζῶον τρέμειν τι μικρὸν ἠθλιωμένον.
Τοίνυν κελεύω τοὺς ἐμοὶ πεφιλημένους,
Ἅπαντας εἰς σύνταξιν ἐλθεῖν τῆς μάχης,
Στερρῶς, κραταιῶς, εὐσθενῶς, εὐκαρδίως,
Σοφῶς, ἐναργῶς, εὐφυῶς ὡπλισμένους.
Ταννῦν δὲ λοιπὸν, ἴτε πρὸς τὰς οἰκίας·
Τὴν αὔριον δ᾽ ἕωθεν ὦ στρατηλάται,
Πάντα κινῆσαι βούλομαι θαρραλέως·
Δοκεῖ γὰρ οὔπω συμφέρειν πρὸς τὸ πέρας.
Τυ. Ἐπεὶ γὰρ ἤδη πάντες εἰς τὰς οἰκίας
Ἀπῆλθον, ὥρα τοῦ καθευδῆσαι κλίνη.
Ἄπειμι κἀγὼ πρὸς κλίνην τὴν ἰδίαν.
Κρ. Εἴρηκας ὀρθῶς, τοιγαροῦν πρακτέον.
Χορὸς θεραπ. Ὁ ποῖον ἄλγος νῦν κρατεῖ με καὶ θλίβει.
Ω Ζεῦ τί τοῦτο τῆς παρούσης ἡμέρας;
Δεινὸς λογισμὸς ἔχει με τοῦ δεσπότου,
Γαλῆ προσεῖναι μᾶλλον οὐ λαθριδίως.
Δοκῶ γὰρ αὐτὸν σὺν πάσῃ στρατηγίᾳ
Θανεῖν, λιπόντα τὸν φωσφόρον λύχνον.

Ἀπαι.

Tendere arcum & telum iaculari,
Et omnem omnino militarem artem
Aggreſſus ſum vt omnes duces,
Bellorum plurimorum potens declaratus,
Et multos ſeruos mea induſtria
Gentes declarans veni ad principatū Muriū,
Omnium optimus & magnus iudicatus.
Et nunc verò omnium peſſimū aduerti eſſe
Aemulum Iouis ac Rheæ
Animal tremere quodāmodo parū afflictū.
Igitur iubeo mihi chariſſimos
Omnes in expeditionem venire pugnæ
Validè, potenter, fortiter, animosè,
Sapienter, ſplendidè, ritè armatos.
Nunc verò igitur redite ad ædes:
Craſtino die manè ô duces
Omnia conari volo confidenter,
Videtur enim ſic expedire ad finem.
TYR. Poſtquam ſanè iam omnes ad ædes
Abierunt, hora dormiendo lecto,
Abeo & ego ad lectum meum.
CRE. Dixti rectè, proinde tentandum eſt.
CHORVS FAMVL. O qualis dolor nunc tenet me & affligit!
O Iupiter, quid hoc præſentis diei?
Graue conſilium occupauit regem,
Cum Fele manum conſerere Marte aperto.
Video enim ipſum cum omni exercitu
Occumbere, linquentem luciferū lychnum.

Απολλον, ἀγνόμαιλε, Φοῖβε, Λοξία,
Τί τοῦτο τοῦτο; φεῦ παπαί, φεῦ μοι πάλιν.
Ιατταταιάξ, ὢ πόνων ἰαλέμων.
Αἴ, αἴ, ἰού, ὢ κακῶν πονημάτων.
Ημ. Ισως κρατήσει τὴν μάχην καταχράτως.
Απιστ' ἄπιστα, καινὰ καινά μοι λέγεις.
Τὸ τοῦ Διὸς θέλημα νῦν ὑπαρξάτω.
Τυ. Ορῶ θέουσαν ἀπὸ ὑέλων ἡμέραν.
Κρ. Καὶ μὴν κἀγὼ δέδορκα τὴν λαμπηδόνα.
Τυ. Καὶ τοιγαροῦν λίπωμεν ὕπνον καὶ κλίνην,
Οἷς δὲ καὶ βοῦς τοῖς θεοῖς τεθυκότες,
Πρὸς τὸν μαχισμὸν ἐξίκωμεν ἀτρόμως.
Δεῖ γὰρ πρὸ πάντων ἱλεοῦν τοὺς ἐν πόλῳ.
Κρ. Ιδοὺ θύσαντες ἐκκαλοῦμεν τὸν Δία,
Καὶ τὴν Αθηνᾶν, καὶ τὸν Ερμῆν, καὶ Πᾶνα,
Καὶ τὸν Ποσειδῶ, καὶ ἁγνὸν Λοξίαν.
Ηραν σὺν αὐτοῖς, ἄρτεμίν τ' ὀρειβάτιν,
Πλούτωνα, Λητὼ, σὺν Αδη Περσεφόνην,
Καὶ πάντας ἄλλους, καὶ προῦμεν τὸν πόδα.
Χορὸς θεραπαιν. Ω πάντες, ὦ σύμπαντες, ὦ
  Θεοὶ μόνοι,
Οσοι τ' ἄνωθεν καὶ κάτω κληρουχίαν
Εχοντες ἐστὲ τῶν καλῶν χορηγέται.
Πρόστητε καὶ πρόστητε καρτερωτάτως
Τῶν δεσποτῶν μου τὴν νέαν στρατηγίαν,
Καὶ τῶν τελούντων πρὸς τὸ παμφάγον γένος.
Ομοδυνέτης. Νῦν εἴθε νικήσειαν, ὦ Ζεῦ, τῷ μό-
  θῳ
Εμοὶ στρατηγοὶ καὶ σύνδυνος καὶ τέκνον.

Χο.

O Apollo, ſancte vates! Phœbe! Loxia!
Quid hoc hoc, hei papæ, heu mihi denuò!
Heu, heu, ô miſerias, ô lamentationes!
Ah, ah, heu, heu, ô graues afflictiones!
HEMI. Fortè vincet pugnam pro viribus.
Incredibilia, incredibilia, noua noua mihi memoras.
Iouis voluntas nunc fiat.
TYR. Video currentem è vitris diem.
CRE. Et ſanè etiam ego vidi fulgorem.
TYR. Et ideo relinquamus ſomnũ & lectũ,
Oueſq; & boues Diis mactantes,
Ad bellum egrediamur intrepidè.
Oportet enim ante omnia placare cœleſtes.
CRE. Ecce cũ ſacrificauerim⁹, vocem⁹ Iouẽ,
Et Mineruam, Mercurium & Pana,
Neptunum item & ſanctum Loxiam,
Iunonem cum ipſis, Dianamq; monticolam,
Plutonem, Latonã, cum Dite Proſerpinam,
Et omnes alios, & promoueamus pedem.
CHOR. O cuncti, ô omnes, ô Dij ſoli!
Quicunque ſuprà infraq; imperium
Tenetis bonorum autores,
Adſitis, ſanè adſitis fortiſſimè
Dominorum meorum nouo bello,
Et molientium aduerſus vorax genus.
VXOR CREIL. Vtinam nunc vincerent, ô Iupiter, prælio
Mei duces cùm maritus, tum filius.

A CHO.

Χο. Καλὸν τὸ νικᾶν, ἀλλὰ δειλεία μ' ἔχει.
Ομ. Κἀγὼ δέδοικα, καὶ τρέμω κατακράτως.
Χο. Δεινὸν γάρ ἐστι δυσμενῶν εὐανδρία.
Ομ. Ὦ Ζεῦ βασιλεῦ, χρηστὸν ἐργάσαι μόθον.
Χο. Ἀεὶ τὸ θεῖον τῶν καλῶν ἅπασι νέμει.
Ομ. Εἰ μὲν κρατήσει τῶν Μυῶν αἱ πληθύες
Ἐξισχύσουσι τῆς ἐναντιουμένης,
Εὖ ἂν τὸ λοιπὸν ἀνύσοιμεν τοῦ βίου,
Καὶ τὸν φόβον ῥίψαιμεν ὡς πορρωτάτω.
Χο. Ναὶ δὴ γένοιτο τοῦτο σὺν Θεῷ λέγω.
Ομ. Εἰ δ' ἥττονες γένοιντο τῆς ἐναντίας,
Καὶ πρὸς φυγὴν βλέψωσιν ὡς τετραμμένοι,
Ἅπαντα φροῦδα προσγενήσεται τάχα.
Χο. Ὡς εἴθε μὴ γένοιτο, μηδ' ἔσοιτό μοι.
Ομ. Καὶ πᾶς γένηται δοῦλος αἰχμαλωσία.
Χο. Οὐκ, ἀλλὰ δεινὸν βρῶμα τῆς ἐναντίας,
Ομ. Κἀγὼ δὲ δούλη παισὶ σὺν τοῖς φιλτάτοις,
Ἡ πρὶν κυρία, προσφανήσομαι τάχα.
Χο. Ἥκιστα δούλη σὺ γενήσῃ σὺν τέκνοις,
Ἀλλ' ὡς ἀληθῶς βρῶμα τῆς ἀδηφάγου.
Ομ. Τί γοῦν προλίπω τὸ γλυκύτατον φάος,
Καὶ συγκαλυφθῶ τῇ κόνει ἐν τῷ τάφῳ;
Χο. Σίγα, σίγα δέσποινα, δεινόν τι βλέπω,
Καὶ μὴν ὁρῶ θέοντά τιν' ἐσπασμένον,
Καὶ πυκνὸν ἀσθμαίνοντα, καὶ πεπληγμένον.
Αγγ. Κυρία, ποῦ πάρεστι, τίς δηλωσάτω;
Χο. Ἔξεστί σοι θέλοντι ταύτην εἰσβλέπειν.
Αγγ. Τάλαινα, παντάλαινα, καὶ τρισαθλία,
Πέπτωκε τρωθεὶς ὁ Ψιχάρπαξ ἐν μάχῃ.

Ομ.

CHO. Pulchrũ vincere,ſed timor me habet.
VXOR. Et ego timeo,tremoq́; fortiter.
CHOR. Peruicax quippe eſt hoſtium robur.
VXOR. O Iupiter rex cõmodũ efficito bellũ.
CH Semp numẽ bonorũ quoduis diſtribuit.
VXOR. Si quidẽ robore Murium exercitus
Antecelluerit aduerſanti,
Bene reliquum tranſigemus vitæ,
Et timorem abiiciemus quàm longiſſimè.
CHOR. Prorſus fiet hoc cum Deo inquam.
VXOR. Si inferiores fuerint hoſte,
Et in fugam reſpiciant tanquam auerſi,
Omnia irrita erunt illico.
CHOR. O vtinã nõ fiat neq; futurũ ſit mihi.
VXOR. Et omnes fiant ſerui captiui.
CHOR. Non,ſed dira eſca hoſtium.
VXOR. Et ego ſerua cũ liberis chariſſimis,
Quæ prius hera,apparebo illico:
CHOR. Minimè ſerua tu fies cum liberis,
Sed re vera cibus voraciſſimi.
VXOR. Quid igitur deſerã dulciſſimã lucẽ?
Et contegar pulueribus in tumulo?
CHO. Tace,tace domina,graue q̃d cõſpicor,
Et ſanè video currentẽ quendam laceratum,
Et crebrò anhelantem & percuſſum.
NVNTIVS. Domina vbi eſt? aliqua indicet.
CHOR. Licet tibi videnti hanc inſpicere.
NVNT. Miſera,tota miſera,& ter infelix
Cecidit vulneratus Pſicharpax in pugna.

Ομ. Ω τοῦ ποθεινοῦ καὶ πεφιλημένου τέκνου.
Πέπτωκεν ἡ μὴ τοῦ γήρως βακτηρία.
Ω τῶν πόνων, ὢ τῶν πόνων ἰαλέμων.
Παῖ, παῖ, τὰ πάντα δεινὰ τῶν ἀγγελμάτων.
Ἰοὺ θανοῦμαι, ποῖ γένωμαι, ποῦ φύγω,
Πᾶ βῶ; παρεῖμαι τῶν μελῶν ἀῤῥωστίας.
Ω παῖ παπαὶ, παῖ φιλτάτη θεωρία.
Χορὸς θερα. Τέτλαθί μοι, τέτλαθι, παῦσαι τῶν γόων.
Ομ. Ω Ζεῦ τανυαὼ διφρευλιτανοτρέπον.
Χορὸς θεραπαινῶν. Αἶ αἶ τάλαινα μῆτερ ἠθλιωμένη.
Ἐπίσχες ἄρτι τοὺς ἀπείρους γόους.
Ομ. Ω φιλτάτη πρόσοψις, ὦ παῖ μοι φίλε.
Χο. Φέρειν πρέπον σοὶ τὴν ἄπειρον αἰτίαν,
Μαθεῖν δὲ λοιπὸν τἀπίλοιπα τοῦ μόθου.
Ομ. Αλλ' οὐ σθένω σχεῖν τοῦ πόνου τὴν πικρίαν.
Χο. Τίς νῦν ὄνησις ἐκ γόων ἀμετρίας;
Ομ. Αὐτὴν διαχρήσομαι, καὶ τάχα θανῶ.
Χο. Μὴ δῆτα τοῦτο μηδὲ συστρέφειν θέλε.
Ομφυνέτης. Καὶ πῶς ἀνεκτὸν μὴ πεφύρθαι καὶ στένειν;
Χο. Τί δὲ στένουσα τοὺς λογισμοὺς κουφίζεις;
Οὐδεὶς θανόντας ἐξεγείρει τοῦ τάφου.
Ομ. Παυθεῖσα τί πράξαιμι τῶν στεναγμάτων;
Χο. Μαθεῖν θέλησον τἀπίλοιπα τοῦ μόθου.
Ομ. Καὶ τίς κατείπη ταῦτα, καὶ σαφηνίσῃ;
Χο. Ο τῶν παρόντων ἄγγελος ἀγγελμάτων.
Ομ. Καὶ ποῦ πάρεστιν; Χο. εἰσορᾶν ἔξεστί σοι.

Ομ.

VXOR. O deſideratum & charum filium,
Cecidit meus ſeruitutis baculus.
O dolores! ô laborum querelas!
Fili, fili, omnia miſera quæ nunciantur.
Heu moriar. quæ ſum futura, quo fugiam!
Quo vadã? diſſoluor mẽbrorũ imbecillitate.
O fili papæ, fili chariſſimum ſpectaculum.
CH. Patere, patere, ceſſa à luctibus.
VXOR. O Iupiter magni curr⁹ Titanũ euerſor.
CHOR. Heu heu miſera mater afflicta.
Contine nunc immenſos luctus.
VXOR. O chariſſima facies! ô fili mi chare!
CHOR. Ferre decet te immẽſam triſtitiam,
Diſcere autem deinceps reliqua belli.
VXOR. Sed non poſſum ſuſtinere doloris acerbitatem.
CHOR. Quæ nunc vtilitas ex luctus immenſitate?
VXOR. Iſta perfungar, & protinus emoriar.
CHOR. Non ſanè hoc, neq; cõturbari velis.
VXOR. Et quomodo tolerabile non lugere & gemere?
CHO. Quid verò gemẽs cogitatiões leuas?
Nemo fato functos ſuſcitat ſepulcro.
VXOR. Ceſſans, quid faciam, à ſuſpiriis?
CHOR. Noſcere velis reliquum belli.
VXOR. Et quis dixerit hæc & indicarit?
CHOR. Præſentis lator nuntij.
VXOR. Et vbi eſt? CHO. Intueri licet tibi.

Ομ. Εκ τοῦ πάθους ὄλωλα καὶ συντετρίβην,
Καὶ τὰς κόρας ἤμβλυνα τὰς τῶν ὀμμάτων.
Χο. Απαν λέγε σὺ κίνητρον ἀγγελιαφόρε,
Οπως μὲν ἐστὶ τῆς μάχης ἡ τραχύτης,
Καὶ πῶς ὁ παῖς πέπτωκε, καὶ παρερρύη.
Αγγ. Εἴπω καθεξῆς, ἢ τέμω τὰς ἐμφάσεις;
Χο. Εξῆς ἅπαν ἔξειπε συμβὰν τῇ μάχῃ,
Αὐτῆς ἀπ' ἀρχῆς τὸν λόγον διεννέπων.
Αγγελος. Εἴπω τὰ πάντα, τριγαρθιῶ ἀκουστέον.
Επεὶ γὰρ εἰς σύμμιξιν ἦλθον τῆς μάχης,
Πρῶτον μὲν ὁ κράτιστος ἐθνοσατράπης
Ο Ψιχολείχης συμβαλὼν τῇ Παμφάγῳ,
Ηττηται, καὶ πέπτωκεν, οἰκτρά τις θέα,
Καὶ πᾶσα τούτῳ στρατιὰ διεφθάρη.
Επειτ' ἐπῆλθεν ἄλλος ἀρχισατράπης,
Ος παῖς ὠνόμαστο Κωλυκοκλόπος.
Καὶ σὺν τῷ αὐτῷ πτῶμα πέπτωκε ξένον,
Οὐδ' ὑπομείνας προσβολὴν βραχυτάτην.
Ως γοῦν ἑώρα τοὺς κρατιμοὺς σατράπας
Ηδη πεσόντας ὁ Ψιχάρπαξ καὶ βόσιν
Οἰκτρὰν φανέντας σὺν στρατῷ τῇ Παμφάγῳ,
Οργῆς ἐπλήσθη καὶ χόλου βαρυτάτου.
Θυμοῦ γὰρ οὐδέν ἐστιν ἄλλη πικρία,
Εἰ μὴ ζέσις τις αἵματος πρὸς καρδίαν.
Λαβὼν δὲ κοντὸν χερσὶν ἐστομωμένον,
Επῆλθεν αὐτῇ τοῦ τεθανατωκέναι.
Η δ' εἰσιδοῦσα τοῦτον ἡτοιμασμένον,
Εκ τοῦ συνέχους πρὸς σφαγὴν ἑστηκότα,

Καὶ

VXOR. Ex afflictione perij & contrita ſum,
Et pupillas contudi oculorum.
CHOR. Omnia dic promptè nuntie,
Quomodo ſe habeat pugnæ aſperitas,
Et quomodo filius cecidit & periit.
NVNT. Narrabo ordine, vel perſtringam narrationem?
CHOR. Ordine omnẽ receſſe euentũ pugnę,
Ab ipſo principio ſermonem proſequens.
NVNT. Dicã omnia, proinde auſcultãdum.
Poſtquã ad congreſſum ventum eſt pugnæ,
Primùm quidem fortiſſimus gentis ſatrapa
Pſicholiches congrediens cum Pamphago
Victus eſt, & cecidit, miſerabile viſu.
Et omnis cum ipſo exercitus occiſus eſt.
Deinde acceſſit alius princeps ſatrapa,
Qui filius cognominatus eſt Colycoclopus:
Et idem illi caſus accidit peregrinus,
Non ſuſtinens impetum vel minimum.
Vt ergo vidit fortes Satrapas
Iam præſentes Pſicharpax, & cibum
Miſerum oſtẽſum cum exercitu Pamphagi,
Ira corrept⁹ eſt, & indignatione grauiſſima.
Animi enim nihil eſt aliud amaror
Niſi feruor quiſpiam ſanguinis circa cor.
Accepto autem conto manibus temperato,
Inuaſit ipſam vt occideret,
Hæc autem inſpiciens hunc paratum
Cominus cædis ergô reſiſtentem,

Καὶ κοντῷ ἐκτείνοντα καρτερωτάτῳ.
Ὥρμησεν αὐτὸν συλλαβεῖν παραυτίκα,
Καὶ δὴ κατεῖχε τοῖς ὄνυξιν ἀγρίως,
Καὶ σὺν τάχει βέβρωκε τὸν νεανίαν.
Χο. Καὶ ταῦτ' ἐπ' ὄψει τοῦ φίλου φυτοσπόρου;
Ομ. Τὸ μεῖζον αὐτὸ τυγχάνει μοι τοῦ πάθους.
Αγ. Ἐγὼ δ' ἐπεὶ δέδορκα τοῦτο τὸ πρᾶγμα,
Προσῆλθον, ὦ πότνια, σοὶ πεφρακέναι.
Ομ. Ὡς εἴθε μηδ' ἐπῆλθες ἀγγεληφόρος,
Μέγιστον ἦν μοι μηδέλως προσιέναι.
Οὐκ αὖ γὰρ ἀκμὴν τῷ πάθει συνειχόμην.
Αγ. Ἐγὼ μὲν οὖν ἄπειμι τὴν ὀπισθίαν.
Ομ. Ἐλθοις κακῶν ἥκιστα μηνυτὴς πάλιν.
Χο. Κακὸς κακῶς ὄλοιτο νῦν ὁ πυρφόρος.
Ομ. Δέδοικεν ἡμᾶς πυρφορήσας τῷ λόγῳ.
Χο. Ὦ ποῖον αὖθις τῶν Μυῶν ἀπεκρύβη.
Ἐμοὶ δοκεῖ κάλλιστον εἶναι καὶ πρέπον
Σωφρόνιον ᾆσαι παιδὶ τῷ πεπτωκότι.
Ομ. Καλῶς ἔφησας, τοιγαροῦν θρηνητέον.
Αγ. Πρώτιστα σὺ κρότησον ἀρχὴν τοῦ πάθους.
Ομ. Ἀ παπαὶ παπαὶ, παῖ παῖ, παπαὶ πολλάκις.
Χο. Παῖ Κρέιλλε, παῖ παῖ, παπαὶ δέσποτα.
Ομ. Ἀ ἆ, πόθι παῖ, ποῦ ποτ' ἀπέβης τέκνον;
Χο. Ποῖ ποῖ καληφθεὶς ἐξαπίπτης τοῦ βίου.
Ομ. Ὦ ὢ, πόθεν ποῖ τῶν πόνων ἰαλέμων.
Χο. Ἰαλέμων, ὢ καὶ πάλιν ἰαλέμων.
Ομ. Ἀ ἆ λέλοιπας τὸν λύχνον τῆς ἡμέρας.
Χο. Ἅπανθ' ἅπαντα τοῦ βίου, τέφρα, κόνις,

Ἅπαξ

Et conto extendentem robuſtiſſimo.
Impetũ fecit,ipſum vt cõprehẽderet protin⁹,
Et continuit vnguibus crudeliter.
Et cum celeritate deuorauit audacem.
CHOR.Et hæc in conſpectu chari parentis.
VX. Hoc ipſum mai⁹ eſt mihi ipſa afflictiõe.
NVNT. Ego poſtquam vidi hanc rem.
Acceſſi,ô veneranda,tibi vt dicerem.
VXOR.O vtinam non aduenisſes nuntie.
Maximum erat mihi nequaquam acceſſiſſe,
Nõ eñ rurſus hoc dolore correpta fuiſſem.
NVNT. Ego igitur abeo retrouerſam viã.
VXOR. Venias malorum minimè ſignificator denuò.
CHOR. Malus malè pereat nunc ignifer.
VXOR. Terruit nos ignifer ſermone ſuo.
CHOR.O qualis flos Muriũ occultatus eſt!
Mihi videtur optimum eſſe & decorum,
Lugubre carmen canere filio occiſo.
VXOR. Pulchrè dixti,proinde lugendum.
NVN.Prima tu pręſulta principiũ afflictiõis.
VXOR. Ah papæ,papæ,fili,fili,papæ denuò.
CHOR.Vbi Creille,quò,quò,papę domine.
VXOR.Ah ah vnde,fili,quonam abiiſti fili?
CHOR. Vbi vbi conditus migraſti vita?
VXOR.O,ô,vnde ô miſerias deplorandas!
CHOR.Miſerias ô etiam rurſum miſerias!
VXOR.Ah ah amici lucem diei.
CHOR.Omnia omnia vitæ cinis & puluis.

Ἀπαξάπαντα τοῦ βίου σκιὰ μόνον.

Ὀμφυνέτης. Οἴ οἱ προσῆλθες, ὦ Ψιχάρπαξ, ὦ τέκνον.

Χο. Ἀρκεῖ, τὸ λοιπὸν βαῖνε μὴ περαιτέρω.

Ἤδη βλέπω γὰρ ἄγγελον ταχυδρόμον.

Ὀμφυνέτης. Δέδοικα δεινὸν μὴ πάλιν τί μοι φράσῃ.

Χορὸς γέρ. Οὐκ ὦ σεβαστή. Ομ. Πῶς γὰρ οἶδας; Χο. πῶς ἄρα;

Φαιδρῷ προσώπῳ τὸν δρόμον διατρέχων.

Ομ. Ὡς εἴθε χρηστὸν ἄγγελον Ζεῦ μοι πρόες.

Ετερ. Αγγ. Ἡ δεσπότις πέφυκε ποῦ τίς εἰπάτω.

Χο. Πάρεστιν, ἰδοὺ καὶ θέλεις εἴσω βλέπε.

Ἕτερος Αγγ. Πάγχρυσε φαιδρὰ μὴ πεθλιμμένη γίνου,

Κἀμοὶ βράβευε δῶρα τῶν ἀγγελμάτων.

Ομ. Ἔξειπε, μὴ χλεύαζε κομποῤῥημόνως.

Ετερ. Αγγ. Ἂν μοι νεμῇς προφίλιστα δῶρα τοῦ λόγου.

Ομ. Εἰπόντι δώσω καὶ παράσχω συντόμως.

Ετ. Αγγ. Τέθνηκεν ἡ τάλαινα Γαλῆ τῷ μόθῳ.

Ομ. Ἃ ἃ κροτήσω καὶ χορήσομαι πλέον.

Ετ. Αγγ. Νικησάτω γὰρ ἡ χαρὰ τὴν ἀνίαν.

Ομ. Ὑφ' ἡδονῆς μέγιστον ὀρχοῦμαι πάνυ.

Χο. Τὸ τοῦ μόθου πρότερον μάθωμεν φίλη.

Καὶ πῶς τέθνηκε δυσμενὴς ἡ παμφάγος.

Ομ. Ἐξειπάτω δὴ πᾶσαν ἀγγελιφόρος

Τὴν σύγκρότησιν τῆς μάχης, καὶ τὸν μῶλον

Τῆς ἀγριωτάτου καὶ κακῆς Μυοκτόνου.

Χο. Ἡ δεσπότις λέλακε τὴν γλῶτταν κρότει.

Ετε

Vniuerſa ſemel omnia vitæ vmbra ſolum.
VXOR.Hei,hei,pręueniſti ô Pſicharpax fili.
CHOR.Sufficit,deinceps ne eas vlterius,
Iam video enim nuntium feſtinum.
VXOR.Timeo,moleſtũ ne rurſum qd dicat.
CHOR. Non ô veneranda. VXOR. Quî
ſcis? CHOR. Quomodo?
Splendido vultu curſum peragit.
VXOR. O vtinam bonum nuntium Iupiter
mihi præmittas.
AL.NVNT. Domina vbi ſit aliqua dicat.
CHOR. Adeſt ecce,& ſi velis inſpice.
AL.NVNT. Omnino aurea,læta,non affli-
cta ſis,
Et mihi ſolue dona nuntiorum.
VXOR. Dic ne ſubſanna falſa fingendo.
CHOR. Niſi expromas primùm dona nũtij.
VXOR.Vbi dixeris,prębebo daboq; ſtatim.
AL.NVN.Occubuit miſera Felis tumultu.
VXOR. Ah ah!plaudam & lætabor magis.
AL. NVN. Vincat quippe gaudiũ triſtitiam.
VX. Præ voluptate maximè tripudio oĩno.
CHOR.De bello primùm inquiram' chara,
Et qũo occubuerit infeſta Felis oĩa vorans.
VXOR. Narra ſanè omnem nuntie
Tumultum pugnæ,& ſtragem
Horribilis viſu & malæ Murinecis.
CHOR. Domina nimio gaudio exiluit, lin-
gua plaude.

Επερ. Αγγ. Ιδοὺ τὴν Ερμὴν εὐτρεπίζω τοῦ λόγου.
Υμεῖς δ᾽ ἑτοίμως ὠσὶν οὖσιν ὀρθίοις,
Ενωτίσασθε τῶν ἐφερμηνευμάτων.
Ως γοῦν ὁ δεινὸς συγκαταφθόρος μόθος
Εσχηκεν ἀρχὴν προσβολῆς εὐκοσμίας,
Καὶ πρῶτον μὲν πέπτωκεν ἐθνοσατράπης
Ο ψιχολείχης, εἶθ᾽ ὁ Κωλυκοκλόπος,
Επειθ᾽ ὁ παῖς τοῦ καλοῦ μου δεσπότου,
Ηλγησεν οὗτος τῷ πάθει τὴν καρδίαν,
Ιδὼν τὸν υἱὸν τὸν φίλον τεθνηκότα,
Καὶ τὴν ὑπ᾽ αὐτὸν στρατιὰν παρατρεχούσας,
Επῆλθεν ἀπτὼς τῇ φθόρῳ καὶ παμφάγῳ,
Καὶ πρὸς ἅμιλλαν ἀτρόμως συνεπλάκη,
Πλεῖστον δὲ καιρὸν αὐθυπηγωνισμένων,
Καὶ μηδενὸς φεύγοντος, ἀλλ᾽ ἑστηκότες,
Ξύλον κατελθὸν τῆς ὑπερτάτης στέγης,
Ετει παλαιῷ καὶ χρόνῳ τεθραυσμένον,
Επληξεν αὐτὴν ἐν μέσῳ μεταφρένων,
Καὶ νεῦρα συντέθλακεν αὐτῆς αὐτίκα,
Καὶ πρὸς βάθη πέπτωκεν Αϊδωνέως·
Καὶ τὴν πρὶν ἡμῶν δυσμενῆ κατακράτως,
Ασπονδον, ἀμείλικτον, ἠγριωμένην,
Εδειξεν ἄπνουν ἐκτάδην ἡπλωμένην.
Χο. Ζώοις ἀλύπως, εὐθαλῶς, εὐκαρδίως,
Ες λυκάβαντας μήπω πεπληρωμένους,
Ανθ᾽ ὧν παρ᾽ ἦλθες ἄγγελος ποθουμένων,
Καὶ τὸν φόνον προὔφηνας ἡμῖν τῆς φθόρου·
Ηδη γὰρ εἶδον πᾶν ποθούμενον τέλος,
Εἰληφὸς ἀρχὴν καὶ καλῶς ἠνυσμένον.

ΤΕΛΟΣ.

ALNVN. Ecce Mercuriũ ſuborno ſermone.
Vos promptè auribus veſtris erectis
Auſcultate narrationes.
Vt igitur graue internecinum bellum
Habuit exordium impetus bene ornati,
Et primùm quidem cecidit gentis Satrapa
Pſicholiches, mox Colycoclopus,
Deinde filius boni mei heri.
Doluit ille ob affectum animo,
Conſpiciens filium charum mori,
Et ſibi ſubiectum exercitum promouens
Aggreſſus eſt intrepidus hoſtẽ & voracem,
Et ad pugnam intrepidè conuerſus eſt.
Diutiſſime verò pugnantibus,
Et nemine fugiente, ſed ſtantes,
Lignum decidens è ſublimi tecto,
Annis vetuſtis & temporibus putrefactum,
Percuſſit ipſam intra medias ſcapulas,
Et neruos confregit ipſius protinus,
Et ad profunda cecidit Plutonis:
Et hoſtem prius infeſtam nobis valdè
Fœdifragam, implacabilem, ſæuam,
Exhibuit expirantem in longum extenſam.
CHOR. Viuas lætus, ſplendidè, animosè,
Ad annos vſque infinitos,
Eò quòd veniſti nuntius exoptatus
Et necem manifeſtam feciſti nobis hoſtis.
Iam enim ſcio omnem optatam rem,
Vt cœpta eſt & feliciter perfecta.

FINIS.

INTERPRETATIO PRO- *priorum nominum, quæ in Γαλεομυομαχίᾳ Feli & Muribus affinguntur.*

Κρεΐλλος, Nomen regis Murium factitium, à ſono quem Mures edunt.

Τυροκλόπος, caſeorum fur.

Λυχνεγλύφη, lucernarum excauatrix.

Χορδοκόπος, chordas ſecans.

Σιτοδάρπη, frumenti vel cibi deuoratrix.

Παμφάγος, omniuorus. Felis epitheton.

Τυρολείχης, caſeos lambens.

Χαρτοδάπται, chartas deuorantes & lacerantes.

Ψιχολείχης, micas lambens.

Κωλυκοκλόπος, riſtifur, arcarum vel ſacculorum direptor.

Ψιχάρπαξ, micarum raptor.

LECTORI S.

AVIENI poëtæ meminerunt Seruius Grammaticus & D. Hieronymus. Seruius eum Virgilianas fabulas & Liuianas carmine deſcripſiſſe nobis auctor eſt: Hieronymus verò, Aratum cuius ante extabant Ciceronis & Germanici interpretationes eundem ſuis temporibus Italis Muſis conſecraſſe. Nec puto dubitandum eſſe, an quæ ſequuntur fabulæ eiuſdem ſint Auieni. Videtur enim hic auctor operam ſuam poſuiſſe in omnis generis fabulis explanandis, quarum aliæ pertinent ad corpora cæleſtia vt Arati. Aliæ ad Heroes vt Virgilij & Liuij Andronici. Tertium genus ad bruta animantia vt Æſopi. Et has quidem nunc primi edimus, cupimúſque vt operam noſtram in his fabulis reſtituendis lectores æqui boníque conſulant. Quos & hoc admonitos velim, has olim quidem à Gregorio Gyraldo eſſe lectas: is enim in ſuis libris quandam particulam præfationis adfert, ab eo autem aut alio quouis non eſſe editas: hac de cauſa, vt credimus, quod nacti non eſſent ſatis emendatum exemplar. nos feliciores qui nacti fuimus tria exemplaria, quæ ſimul Auienum nobis integrum & quàm emendatum exhibuerunt.

AVIENVS THEODOSIO.

Dvbitanti mihi, Theodoſi optime, quonam literarum titulo noſtri nominis memoriam mandaremus, fabularum textus occurrit, quod in his vrbanè concepta falſitas doceat, & non incumbat neceſſitas veritatis. Nam quis tecum de oratione, quis de poëmate loqueretur: cùm in vtroq; literarum genere & Atticos græca eruditione ſuperes, & latinitate Romanos? Huius ergo materiæ ducem nobis Æſopum noueris, qui reſponſo Delphici Apollinis monitus ridicula orſus eſt, vt legenda firmaret. Verum has pro exemplo fabulas & Socrates diuinis operibus indidit, & poëmati ſuo Flaccus aptauit, quod in ſe ſub iocorum communium ſpecie vitæ argumenta contineant, quas græcis Iambis Babrias repetens in duo volumina coartauit. Phædrus etiam partem aliquam quinque in libellos reſoluit. De his ergo ad quadraginta & duas in vnum redactas fabulas edidi, quas rudi latinitate compoſitas elegis ſum explicare conatus. Habes ergo opus quo animum oblectes, ingenium exerceas, ſollicitudines leues, totúmq; viuendi ordinem cautus agnoſcas. Loqui verò arbores, feras cum hominibus gemere, verbis certare volucres, animalia ridere fecimus vt pro ſingulorum neceſſitatibus vel ab ipſis animis ſententia proferatur.

ÆSOP

ÆSOPI FABVLÆ XLII.

AB AVIENO ELEGO carmine conſcriptæ.

*

RVSTICA ET LVPVS. I

RVſtica deflenti paruo iurauerat olim
Ni taceat rabido quòd foret eſca lupo.
Credulꝰ hāc vocē Lupꝰ audiit & manet ipſas
Peruigil ante fores, irrita vota gerens.
Nam laſſata puer nimię dat membra quieti.
Spem quoque raptori ſuſtulit inde famis.
Hunc vbi ſyluarum repetētem luſtra ſuarum
Ieiunum coniunx ſenſit adeſſe lupa:
Cur, inquit, nullam refers de more rapinam,
Languida cōſumptis ſed trahis ora genis?
Ne mireris ait, deceptum fraude maligna
Vix miſerum vacua delituiſſe fuga.
Nam quæ præda rogas, quæ ſpes contingere poſſet
Iurgia nutricis cùm mihi verba darent?
Hęc ſibi dicta putet, ſeq; hac ſciat arte notari
Fœmineam quiſquis credidit eſſe fidem.

AQVILA ET TESTVDO. 2

Pennatis auibus quondā teſtudo locuta eſt,
Si quis eam volucrem conſtituiſſet humi

Protinus è rubris cõchas proferret harenis,
Queis pretium nitido cortice bacca daret.
Indignans ſibimet tardo quòd ſedula greſſu
Nil ageret toto perficeretq; die.
Aſt vbi promiſſis aquilam fallacibus implet,
Experta eſt ſimilem perfida lingua fidem.
Et male mercatis dum quærit ſidera pennis,
Occidit infelix alitis vngue fero.
Tum quoque ſublimis cùm iam moreretur in auras,
Ingemuit votis hæc licuiſſe ſuis.
Nam dedit exoſæ poſthęc documẽta quietis
Non ſine ſupremo magna labore peti.
Sic quicumq; noua ſublatus laude tumeſcit,
Dat meritò pœnas dum meliora cupit.

CANCRI. 3

Curua retrocedens cùm fert veſtigia cãcer.
Hiſpida ſaxoſis terga relinſit aquis.
Hunc genitrix facili cupiẽs procedere greſſu
Talibus alloquiis præmonuiſſe datur:
Ne tibi tranſuerſo placeant hæc deuia nate,
Rurſus in obliquos neu velis ire pedes.
Sed niſu contenta ferens veſtigia recto
Innocuos proſo tramite ſiſte gradus.
Cui natus, faciam ſi me præceſſeris, inquit,
Rectaq; monſtrantem certior ipſe ſequar.
Nã ſtultũ nimis eſt cùm tu prauiſſima temtes
Alterius cenſor vt vitioſa notes.

BOREAS ET SOL. 4

Immitis Boreas placidusq; ad ſidera Phœb9
Iurgia cum magno conſeruere Ioue,
Quis prior inceptum peragat. mediumque per orbem
Carpebat ſolitum forte viator iter.
Conuenit hanc potius liti præfigere cauſam
Pallia nudato decutienda viro.
Protinus impulſus vẽtis circumtonat æther,
Et gelidus nimias depluit imber aquas.
Ille magis duplicẽ lateri circumdat amictũ,
Turbida ſummotos quo trahit aura ſinus.
Sed tenues radios paulatim increſcere Phœbus
Iuſſerat, vt nimio ſurgeret igne iubar.
Donec laſſa volẽs requieſcere mẽbra viator,
Sepoſita feſſus veſte ſederet humi.
Tunc victor docuit præſentia numina Titan
Nullum præmiſſis vincere poſſe minis.

RVSTICVS ET ASINVS. 5

Metiri ſe quemque decet propriisq; iuuari
Laudibus, alterius nec bona ferre ſibi.
Ne detracta grauem faciant miracula riſum
Cœperit in ſolis cùm remanere malis.
Exuuias aſinus defuncti fortè leonis
Repperit, & ſpoliis induit ora nouis.
Aptauitq; ſuis incõgrua tegmina membris,
Et miſerum tanto preſſit honore caput.

Aſt vbi terribilis animo circumſtetit horror,
Pigraq́; præſumptus venit in oſſa vigor,
Mitibus ille feris communia pabula calcãs,
Turbabat pauidas per ſua rura boues,
Ruſticus hunc magna poſtquam deprehendit ab aure,
Correptum vinclis verberibusq́; domat.
Et ſimul abſtracto denudans corpora tergo,
Increpat his miſerum vocibus ille pecus.
Forſitan ignotos mutato tegmine fallas,
At mihi qui quondam ſemper aſellus eris.

RANA ET VVLPES. 6

Edita gurgitibus olimq́; immerſa profundo,
Et luteis tantùm ſemper amica vadis,
Ad ſuperos colles herboſaq́; prata recurrẽs,
Mulcebat miſeras turgida rana feras,
Callida quò poſſet grauibus ſuccurrere morbis,
Et vitam ingenio continuare ſuo.
Nec ſe Pæonio iactat ceſſiſſe magiſtro,
Quamuis perpetuos curet in orbe Deos.
Tunc vulpes pecudum ridẽs aſtuta quietem
Verborum vacuam prodidit eſſe fidem.
Hæc dabit ægrotis, inquit, medicamina membris
Pallida cæruleus cui notat ora color.
Haud facile eſt prauis innatũ mentibus vt ſe
Muneribus dignas ſupplicióue putent.

CANIS. 7

Forte canis quondã nullis latratibus horrẽs,
Nec patulis primum rictibus ora trahens,
Mollia ſed pauidę ſummittẽs verbera caudę,
Concitus audaci vulnera dente dabat.
Hunc dñs ne quẽ probitas ſimulata lateret
Iuſſerat in rabido gutture ferre nolam.
Faucibus innexis crepitantia ſubligat æra,
Quæ facili motu ſigna cauenda darent.
Hæc tamen ille ſibi credebat præmia ferri,
Et ſimilem turbam deſpiciebat ouans.
Tunc inſultãtem ſenior de plebe ſuperbum
Aggreditur tali ſingula voce monens:
Infelix quæ tanta rapit dementia ſenſum
Munera pro meritis ſi cupis iſta dari:
Non hoc virtutis decus oſtentatur in ære,
Nequitiæ teſtem ſed geris inde ſonum.

CAMELVS. 8

Contentum propriis ſapientẽ viuere rebus
Nec cupere alterius noſtra fabella monet.
Indignata cito ne ſtet fortuna recurſu,
Atq; eadem minuat qua dedit ante rota.
Corporis immẽſi fertur pecus ille per auras,
Et magnum precibus ſollicitaſſe Iouem.
Turpe nimis cunctis irridendumq; videri,
Inſignes geminis cornibus ire boues.
Et ſolum nulla munitum parte camelum

Obiectum cunctis expoſitumq; feris.
Iuppiter adridẽs poſtquam ſperata negauit,
Inſuper & magnæ ſuſtulit auris onus.
Viue minor merito cui ſors nõ ſufficit, inqt,
Et tua perpetuam liuide damna geme.

VIATORES. 9

Montibus ignotis curuisq; in vallibus arctũ
Cum ſocio quidam ſuſcipiebat iter.
Securus quodcumq; malum fortuna tuliſſet
Robore conlato poſſet vterque pati.
Dumq; per inceptũ vario ſermone feruntur,
In mediam præceps conuenit vrſa viam.
Horum alter facili cõprendens robora curſu,
In viridi trepidum fronde pependit onus.
Ille trahens nullo iacuit veſtigia greſſu,
Exanimem fingens ſponte relifus humi.
Continuò prędã cupiens fera ſæua cucurrit.
Et miſerum curuis vnguibus ante leuat.
Verum vbi cocreto riguerũt mẽbra timore,
Nam ſolitus mentis liquerat oſſa calor,
Tunc olidũ credẽs quamuis ieiuna cadauer,
Deſerit & luſtris conditur vrſa ſuis.
Sed cùm ſecuri paulatim in verba rediſſent,
Liberior iuſto qui fuit ante fugax:
Dic ſode: quidnam trepido tibi rettulit vrſa,
Nam ſecreta diu multaq; verba dedit.
Magna quidem monuit:tamen hæc quoque maxime iuſſit,

Quæ

Quæ miſero ſemper ſunt facienda mihi.
Ne facili alterius repetas conſortia, dixit,
Rurſus ab inſana ne capiare fera.

EQVES. 10

Caluus eques capitis ſolitꝰ religare capillos,
Atque alias nudo vertice ferre comas,
Ad campũ nitidis venit cõſpectus in armis,
Et facilem frænis flectere cœpit equum.
Huius ab aduerſo Boreæ ſpiramina præſtãt
Ridiculum populo proſpiciente caput.
Nam mox deiecto nituit frons nuda galero,
Diſcolor adpoſita quæ fuit ante coma.
Ille ſagax tantis quod riſus millibus eſſet,
Diſtulit ammota calliditate iocum.
Quid mirũ referens poſitos fugiſſe capillos
Quem prius æquæuæ deſeruere comæ?

OLLAE. 11

Eripiens geminas ripis cedentibus ollas,
Inſanis pariter flumen agebat aquis:
Sed diuerſa duas ars & natura creauit,
Aere prior fuſa eſt, altera ficta luto.
Diſpar erat fragili & ſolido cõcordia motus,
Incertumq; vagus amnis habebat iter.
Ne tamen eliſam confringeret ærea teſtam,
Iurabat ſolitam longius ire viam.
Illa timẽs ne quid leuibus grauiora nocerẽt:
Et quia nulla breui eſt cum meliore fides.

Quamuis ſecuram verbis me feceris, inquit,
Non timor ex animo decutiendus erit.
Nam me ſiue tibi, ſeu te mihi cõferat vnda.
Semper ero ambobus ſubdita ſola malis.

RVSTICVS. 12

Ruſticus impreſſo molitus vomere terram
Theſaurum ſulcis proſiluiſſe videt.
Mox indigna animo properãte reliqt aratra
Semina compellens ad meliora boues.
Continuò ſupplex telluris inſtruit aras
Quæ ſibi depoſitas ſponte dediſſet opes.
Hũc fortuna nouis gaudentẽ prouida rebus
Admonet, indignam ſe quoq; ture dolens.
Nũc inuenta meis nõ prodis munera tẽplis,
Atque alios mauis participare Deos.
Sed cùm ſubrepto fueris triſtiſſimus auro
Me primam lacrymis ſollicitabis inops.

TAVRVS ET HIRCVS. 13

Immẽſum Taurus fugeret cùm fortè Leonẽ,
Tutaq; deſertis quæreret antra viis.
Speluncã reperit quã tunc hirſutus habebat,
Ciniphij ductor qui gregis eſſe ſolet.
Poſt vbi ſummiſſa meditantẽ irrũpere frõte
Obuius obliquo terruit ore caper,
Triſtis abit longaq; fugax de valle locutus,
Nam timor expulſum iurgia ferre vetat,
Non te demiſſis ſetoſum putide barbis,
Illum

Illum qui ſupereſt conſequiturq́; tremo.
Nam ſi diſcedat noſces ſtultiſſime quantum
Diſcrepet à Tauri viribus hircus olens.

SIMIA. 14

Iuppiter in toto quondam quæſiuerat orbe,
Munera natorum qui meliora daret:
Certatim ad regē currit genus omne ferarū,
Permixtumq́; homini cogitur ire pecus.
Sed nec ſquamigeri deſunt ad iurgia piſces,
Vel quidquid volucrum purior aura vehit:
Inter quos trepidæ ducebāt pignora matres
Iudicio tanti diſcutienda Dei.
Tūc breuis informē traheret cū ſimia natū,
Ipſum etiam in riſum compulit ire Iouem.
Hanc tamen ante alias rūpit turpiſſima vocē
Dum genitrix crimen ſic abolere cupit.
Iuppiter hoc norit, maneat victoria, ſi quem
Iudicio ſupereſt omnibus iſte meo.

GRVS ET PAVO. 15

Treïciam volucrem fertur Iunonius ales
Communi ſociam continuaſſe cibo.
Namq; inter varias fuerat diſcordia formas
Magnaq́; de facili iurgia lite trahunt:
Quod ſibi multimodo fulgerent membra decore,
Cæruleam facerent liuida terga gruem.
Et ſimul erectę circumdans tegmina caudæ

Sparſerat arcanum rurſus in aſtra iubar.
Illa licet nullo pennarum certet honore,
His tamen inſultans vocibus vſa datur:
Quãuis innumerus plumas variauerit ordo,
Merſus humi ſemper florida terga geris.
Aſt ego deformis ſublimis in aëra penna
Proxima ſideribus numinibusq́; feror.

QVERCVS, CALAMI. 16

Montibus è ſummis radicitus eruta quercus
Decidit inſani turbine victa nothi.
Quã tumidis ſubter decurrens alueus vndis
Suſcipit,& fluuio præcipitante rapit.
Verùm vbi diuerſis impellitur ardua ripis,
In fragiles calamos grande reſedit onus.
Tunc ſic exiguo connectens ceſpite ramos,
Miratur liquidis quod ſtet arundo vadis.
Se quoq; tam vaſto necdum cõſiſtere trũco,
Aſt illam tenui cortice ferre minas.
Stridula mox blãdo reſpõdens canna ſuſurro
Seq́; magis tutam debilitate docens:
Tu rabidos,inquit,ventos,ſæuasq́; procellas
Deſpicis,& totis viribus acta ruis.
Aſt ego ſurgẽtes paulatim demoror auſtros,
Et quamuis leuibus prouida cedo notis.
In tua præruptus offendit robora nimbus,
Motibus aura meis ludificata perit.
Hæc nos dicta monent magnis obſiſtere fru
Paulatimq́; truces exſuperare minas. (ſtra,

VENATOR ET TIGRIS. 17

Venator iaculis haud inrita vulnera torquēs
Turbabat rapidas per ſua luſtra feras.
Tū pauidis audax cupiēs ſuccurrere Tigris,
Verbere commotas iuſſit adeſſe minas.
Ille tamen ſolito contorquens tela lacerto,
Nunc tibi qualis eram nuntius iſte refert.
Et ſimul emiſſum tranſegit vulnera ferrum,
Perſtrinxitq́; citos haſta cruenta pedes.
Molliter adfixum traheret cùm ſaucia telum
A trepida fertur vulpe retenta diu.
Dum quis ille foret, qui talia vulnera ferret,
Aut vbinam iaculum delituiſſet agens.
Illa gemēs fractoq́; loq vix murmure cœpit,
Nam ſolitas voces ira dolorq́; rapit:
Nulla qdē medio cōuenit in aggere forma,
Quæq́; oculis obſit non repetenda meis:
Sed cruor & validis in nos directa lacertis
Oſtendunt aliquem tela fuiſſe virum.

ARMENTA ET LEO. 18

Quatuor immēſis quondā per prata iuuēcis
Fertur amicitiæ tanta fuiſſe fides,
Vt ſimul emiſſos nullus diuelleret error,
Rurſus & è paſtu turba rediret amans.
Hos quoq; conlatis inter ſe cornibus, ingens
Dicitur in ſyluis pertimuiſſe Leo.
Dū metus oblatā prohibet temptare rapinā,
Et

Et coniuratos horret adire boues.
Sed quamuis audax factisq; immanior eſſet,
Tantorum ſolus viribus impar erat,
Protinus adgreditur prauis inſiſtere verbis
Conliſum cupiens diſſociare pecus.
Et poſtquã dictis animos diſiunxit acerbis,
Inuaſit miſerum, diripuitq; gregem.
Tum quidam ex illis vitam ſeruare quietam
Qui cupiet, noſtra diſcere morte poteſt.
Néue cito admotas verbis fallacibus aureis
Impleat aut veterem deſerat ante fidem.

DVMVS ET ABIES. 19

Horrentes dumos abies pulcerrima riſit
Cùm facerent formæ iurgia magna ſuæ.
Indignum referẽs cunctis certamen haberi,
Quod meritis nullus conſociaret honor.
Nã mihi deductũ ſurgens in nubila corpus
Verticis erectas tollit in aſtra comas.
Pupibus & patulis media cum ſede locãtur,
In me ſuſpenſos explicat aura ſinus.
At tibi deformem quod dant ſpineta figurã
Deſpectum cuncti præteriere viri.
Ille refert, nunc læta quidẽ bona ſola fateris,
Et noſtris frueris imperioſa malis.
Sed cũ pulcra minax ſuccidet mẽbra ſecuris,
Quàm velles ſpinas tunc habuiſſe meas.

PISCATOR ET PISCIS. 20

Piſcator ſolitus prædam ſuſpendere ſeta
Exig

Exigui piſcis vile trahebat onus.
Sed poſtquã ſuperas captũ perduxit ad auras,
Atque auido fixum vulnus ab ore tulit:
Parce precor ſupplex lacrymis ita dixit obor
tis,
Nã quãta ex noſtro corpore damna feres!
Nunc me ſaxoſis genitrix fecũda ſub antris
Fudit, & in propriis ludere iuſſit aquis.
Tolle minas tenerũq; tuis ſine creſcere men
Hęc tibi me rurſũ littoris vnda dabit. (ſis,
Protinus immenſi depaſtus cærula ponti
Pinguior ad calamũ ſponte recurro tuum.
Ille nefas captum referẽs abſoluere piſcem,
Difficiles quæritur caſibus eſſe vices.
Nã miſerũ eſt, inq̃, præſentẽ amittere prędã,
Stultius & rurſum vota futura ſequi.

RVSTICVS ET AVIS. 21

Paruula progeniem terræ mandauerat ales
Qua ſtabat viridi ceſpite flaua ſeges:
Ruſticus hãc fragili cupiẽs decerpere culmo,
Vicinam ſupplex fortè petebat opem.
Sed vox implumes turbauit cręđula nidos,
Suaſerat & laribus continuare fugam.
Cautior hos remeãs prohibet diſcedere ma-
Nã quid ab externis ꝑficietur, ait? (ter:
Ille iterum caris operam mandauit amicis,
At genitrix rurſum tutior inde manet.
Sed poſtquã curuas dñm cõprendere falces
Frug

Frugibus & veram ſenſit adeſſe manum.
Nunc, ait, ô miſeri, dilecta relinquite rura,
Cùm ſpem de propriis viribus ille petit.

INVIDVS ET CVPIDVS. 22

Iuppiter ambiguas hoĩm prędiſcere mentes
Ad terras Phœbum miſit ab arce poli.
Tunc duo diuerſis poſcebant numina votis,
Namq; alter cupidus, inuidus alter erat.
His ſeſe medium Titan ſcrutatus vtrunque
Obtulit, & precibus vt peteretur ait:
Præſtandi facilis nam quæ ſperauerit vnus
Protinus hæc alter congeminata feret.
Sed cui longa iecur nequeat ſatiare cupido,
Diſtulit admotas in noua damna preces.
Spem ſibi confidens alieno creſcere voto,
Séque ratus ſolum munera ferre duo.
Ille vbi captantem ſocium ſua præmia vidit,
Supplicium proprij corporis optat, ouans.
Nam petit extinctus vt lumine degeret vno,
Alter vt hoc duplicans viuat vtroq; carẽs.
Tunc ſortem ſapiẽs humanam riſit Apollo,
Inuidiæq; malum retulit ipſe Ioui.
Quæ dum prouentis aliorũ gaudet iniquis
Lætior infelix ſic ſua damna cupit.

STATVARIVS. 23

Vẽditor inſignẽ referẽs de marmore Bacchũ
Expoſitum pretio fecerat eſſe Deum.
Nobil

Nobilis hunc quidã funeſta in ſede ſepulchri
Mercari cupiens compoſiturus erat.
Alter adoratis vt ferret numina templis,
Redderet & ſacro debita vota loco.
Nũc ait ambiguũ facies de mercibus omen,
Cùm ſpes in pretium munera diſpar agit.
Et me defunctis ſeu malis tradere diuis,
Siue decus buſti ſeu velis eſſe deum.
Subdita nãq; tibi eſt magni reuerentia facti,
Atque eadem retines funera noſtra manu.
Cõuenit hoc illis quib⁹ eſt permiſſa poteſtas,
An præſtare magis ſeu nocuiſſe velint.

VENATOR ET LEO. 24

Certamen longa protractum lite gerebant
Venator quondam nobilis atque Leo.
Hi cùm perpetuũ cuperent in iurgia finem,
Edita continuo fortè ſepulchra vident.
Illic docta manus flectentem colla Leonem
Fecerat in gremio procubuiſſe viri.
Scilicet adfirmans pictura teſte ſuperbum
Se fieri: extinctam nam docet eſſe feram.
Ille graues oculos ad inania ſigna retorquẽs
Infremit, & rapido pectore verba dedit:
Irrita te generis ſubiit fiducia veſtri,
Artificis teſtem ſi cupis eſſe manum.
Quod ſi noſtra nouũ caperet ſolertia ſenſum,
Scalperet vt docili pollice ſaxa Leo, (gno.
Tũc hoĩem aſpiceres oppreſſũ murmure ma
Cond

Conderet vt rabidis vltima fata genis.

PVER ET FVR. 25

Flens puer extremã putei conſedit ad vndã,
Vana ſuperuacuis rictibus ora trahens,
Callid⁹ hũc lacrymis poſtquã fur vidit obor-
Quę nã triſtitię ſit modo cauſa rogat. (tis,
Ille ſibi abrupti fingens diſcrimina funis,
Atque auri queritur deſiluiſſe cadum.
Nec mora ſollicitã traxit man⁹ improba ve-
Exutus putei protinus ima petit. (ſtem,
Paruulus exiguo circumdans pallia collo
Sentibus immerſus delituiſſe datur.
Sed poſt fallaci ſuſcepta pericula voto
Triſtior amiſſa veſte reſedit humi.
Dicitur his ſolers vocem rupiſſe querelis,
Et gemitu ſummos ſollicitaſſe Deos.
Perdita qſquis erit poſt hac bñ pallia credat,
Qui putat in liqdis quod natet vrna vadis.

CAPELLA ET LEO. 26

Viderat ex celſã paſcentem rupe capellam
Comminus eſuriens cùm Leo ferret iter.
Et prior, heus, inquit præruptis ardua ſaxis,
Linqu e,nec hirſutis paſcua quære iugis.
Sed cytiſi croceum per prata virentia florem
Et glaucas ſalices & thyma grata pete.
Illa gemens, deſiſte, precor, fallaciter, inquit,
Securam placidis inſimulare dolis.

Vera

Vera licet moneas, maiora pericula tollas,
Tu tamen his dictis non facis eſſe fidem.
Nam quãuis rectis conſtet ſententia verbis,
Suſpectam hãc grauidus conſiliator habet.

CORNIX ET VRNA. 27

Ingentem ſitiens Cornix aſpexerat Vrnam,
Quæ minimam fundo cõtinuiſſet aquam.
Hanc eniſa diu planis effundere campis
Scilicet vt nimiam pelleret inde ſitim.
Poſtquã nulla viã virt⁹ dedit, ammouet oẽs
Indignata noua calliditate dolos.
Nã breuis immerſis adcreſcẽs ſponte lapillis
Potandi facilem præbuit vnda viam.
Viribus hæc docuit quã ſit prudentia maior,
Quæ cœptum volucris explicuiſſet opus.

RVSTICVS ET TAVRVS. 28

Vincla recuſanti dedignantiq; iuuenco
Aſpera mordaci ſubdere colla iugo,
Ruſticus obliqua ſuccidens cornua falce,
Credidit inſanum defremuiſſe pecus.
Cautus & immẽſo ceruicem innectit aratro:
Namq; erat hic cornu prõptior atq; pede.
Scilicet vt longus prohiberet verbera temo,
Neue ictus faciles vngula ſæua daret.
Sed poſtquam irato detractans vincula collo
Immeritam vacua calce fatigat humum.
Cõtinuò euerſam pedibus diſpergit harenã

Quam ferus in domini ora ſequẽtis agat.
Tum ſic informi ſquallentes puluere crines
Diſcutiens imo pectore victus ait:
Nimirum exemplum naturæ dedat iniquæ,
Qua fieri poſſet cum ratione nocens.

SATYRVS ET VIATOR. 29

Horrida congeſtis cùm ſtaret bruma pruinis,
Cunctaq́; durato ſtringeret arua gelu,
Hæſit in aduerſa nimborum mole viator,
Perdita nam prohibet ſemita ferre gradũ.
Hũc nemorũ cuſtos fertur miſeratꝰ in antro
Exceptum Satyrus continuiſſe ſuo.
Quẽ ſimul aſpiciẽs ruris miratur alumnus,
Vimq́; homini tãtam protinus eſſe pauet.
Nã gelidos artus vitæ vt reuocaret in vſum,
Adflatas calido ſoluerat ore manus.
Sed cùm depulſo cœpiſſet frigore lætus
Hoſpitis eximia ſedulitate frui,
Namq; illi agreſtem cupiens oſtendere vitã,
Syluarum referens optima quæq; dabat.
Obtulit & calido plenum cratera Lyæo,
Laxet vt infuſus frigida membra tepor.
Ille vbi feruentem labris contingere teſtam
Horruit, algenti rurſus ab ore ſuflat.
Obſtupuit duplici mõſtro perterritꝰ hoſpes,
Et pulſum ſyluis longius ire iubet.
Nolo, ait, vt noſtris vnquã ſucceſſerit antris
Tam diuerſa duo qui ſimul ore ferat.

VILLICVS ET DOMINVS. 30

Vaſtantem ſegetes & pinguia culta ruẽtem
Liquerat abſciſſa ruſticus aure ſuem,
Vt memor accepti referẽs monumẽta dolo-
Vlterius teneris parceret illa ſatis. (ris
Rurſus in excepti deprenſus crimine campi
Perdidit indultæ perfidus auris onus.
Nec mora prædictę ſegeti caput intulit hor-
rens,
Pœna ſed indignum quod geminata facit.
Tũc domini captũ mẽſis dedit ille ſuperbis,
In varias epulas plurima fruſta ſecans.
Sed cùm cõſumpti domin⁹ cor quęreret apri
Impatiens fertur quod rapuiſſe coquus.
Ruſticus hoc iuſtam verbo compeſcuit iram,
Adfirmans ſtultum non habuiſſe ſuem.
Nã cur mẽbrorum demens in dãna veniſſet
Atque vno totiens poſſet ab hoſte capi?
Hæc illos deſcripta monent qui ſæpius auſi
Numquam peccatis abſtinuere manus.

MVS ET BOS. 31

Ingentẽ fertur mus quondã paruus oberrãs,
Auſus ab exiguo lædere dente bouem.
Verùm vbi mordaci confecit vulnera roſtro,
Tutus in anfractus conditur inde ſuos.
Ille licet vaſta toruum ceruice minetur,
Non tamen iratus, quem petit eſſe vidit.

Tunc indignantem iuſto ſermone fatigans
 Diſtulit hoſtiles calliditate minas.
Nō qa magna tibi tribuerũt mẽbra parentes
 Viribus effectum conſtituere tuis.
Diſce tamẽ breuibus quę ſit fiducia mõſtris,
 Et faciat quidquid paruula turba cupit.

RVSTICVS ET HERCVLES. 32

Hærentem luteo ſub gurgite ruſticus axem
 Liquerat, adnexas ad iuga curua boues.
Fruſtra diſpoſitis confidens numina votis
 Ferre ſuis rebus cùm reſideret opem.
Cui rector ſummis Tirynthiꝰ infit ab aſtris,
 Nam vocat hunc ſupplex in ſua vota Deũ.
Perge laborantes ſtimulis agitare iuuencos,
 Et manibus pigras diſce iuuare rotas.
Tũc quoq; cõgreſſum maioráq; viribꝰ auſum
 Fas ſuperos animis conciliare tuis.
Diſce tamen pigris non flecti numina votis
 Præſentesq; adhibe cùm facis ipſe Deos.

ANSER. 33

Anſer erat cuidam pretioſo germine fæta,
 Ouáq; quæ nidis aurea ſæpe daret.
Fixerat hanc volucri legem natura ſuperbæ,
 Ne liceat pariter munera ferre duo.
Sed dominus cupidũ ſperans vaneſcere votũ
 Non tulit exoſas in ſua lucra moras.
Grãde ratꝰ pretiũ volucris de morte referre,

Quæ tam continuò munere diues erat.
Poſtquam nuda minax egit perviſcera ferrũ,
Et vacuam ſolitis fætibus eſſe videt.
Ingemuit tantæ deceptus crimine fraudis:
Nam pœnam meritis rettulit inde ſuis.
Sic qui cũcta Deos vno male tẽpore poſcũt,
Iuſtius his etiam vota diurna negant.

FORMICA ET CICADA. 34

Quiſquis torpentẽ paſſus tranſire iuuentam
Nec timuit vitæ prouidus ante mala,
Confectus ſenio poſtquã grauis adfuit ætas
Heu fruſtra alterius ſæpe rogauit opem.
Solibus ereptos hieme formica labores
Diſtulit,& breuibus condidit ante cauis.
Verum vbi candentes ſuſcepit terra pruinas,
Aruaq; ſub rigido diriguere gelu,
Pigra nimis tãtos nõ ęquãs corpore nimbos
In propriis laribus humida grana legit.
Decolor hãc precibus ſupplex alimẽta roga-
Quę quõdã q̃rulo ruperat arua ſono. (bat,
Se quoq; maturas cùm tũderet area meſſes,
Cantibus æſtiuos explicuiſſe dies:
Paruula tunc ridens ſic eſt affata cicadam,
Nam vitam pariter continuare ſolent.
Mi quoniã ſummo ſubſtãtia parta labore eſt
Frigoribus mediis ocia longa traho.
At tibi ſaltanti nunc vltima tempora reſtant,
Cantibus eſt quoniam vita peracta prior.

SIMIA ET NATI. 35

Fama eſt quod geminũ ꝓfundẽs ſimia natũ
Diuidit in varias pignora bina vices.
Namque vnum caro genitrix educit amore,
Alteriusq; odiis exſaturata tumet.
Cœperat vt fœtus grauior terrere tumultus,
Diſſimili natos conditione rapit.
Dilectum manibus vel pectore geſtat amico
Contemptum dorſo ſuſcipiente leuat.
Sed cùm laſſatis nequeat conſiſtere plantis,
Oppoſitum fugiens ſponte remiſit onus.
Hirſutis alter innectens brachia collis,
Hæſit & inuita cum genitrice fugit.
Mox quoq; dilecti ſucceſſit in oſcula fratris
Seruatus vetulis vnicus heres auis.
Sic multos neglecta iuuãt:atq; ordine verſo
Spes humiles rurſus ad meliora refert.

VITVLVS ET BOS. 36

Pulcraq; & intacta vitulus ceruice reſultans
Scindentem aſſidue viderat arua bouem.
Nõ pudet heus,inquit,lõgæuo vincula collo
Ferre,nec expoſitis ocia noſſe iugis,
Cùm mihi ſubiectas pateat diſcurſus in her-
Et nemorũ liceat rurſus opaca ſequi. (bas,
At ſenior nullam verbis compulſus in iram,
Vertebat ſolitam vomere feſſus humum.
Donec depoſito per prata liceret aratro
Molliter herboſo procubuiſſe toro.

Mox

Mox vitulum ſacris innexum reſpicit aris,
Admotum cultro comminus ire prope.
Hanc tibi triſtis agit nũc indulgentia mortẽ,
Expertem noſtri quæ facit eſſe iugi.
Proderit ergo graues quãuis ſufferre labores
Otia quàm tenerum mox peritura pati.
Eſt hominum ſors iſta magis felicibus vt ſit
Mors cita, cùm miſeros vita diurna regat.

CANIS ET LEO. 37

Pinguior exhauſto canis occurriſſe leoni
Fertur, & inſertis verba dediſſe iocis.
Nónne vides duplici tendantur vt ilia tergo,
Luxurietq; toris nobile pectus, ait?
Proximus humanis ducor poſt otia menſis,
Communem capiens largius ore cibum.
Sed quod craſſa malũ circũdat guttura ferrũ?
Ne cuſtodita fas ſit abire domo.
At tu magna diu moribũdus luſtra pererras
Donec ſe ſyluis obuia turba ferat. (nis,
Perge igitur noſtris tua ſubdere colla cate-
Dum liceat faciles promeruiſſe dapes.
Protinus ille grauẽ gemitũ collectus in irã
Atq; ferox animi nobile murmur agit:
Vade ait & meritis nodum ceruicibus infer,
Compeſcantq; tuam vincula dura famem.
At mea cum vacuis libertas redditur antris,
Quamuis ieiunus quælibet arua peto.
Has illis epulas potius laudare memento

Qui libertatem poſtpoſuere gülæ.

PISCES. 38

Dulcibus in ſtagnis fluuio torrente coactus
 Æquoreas præceps piſcis adibat aquas.
Illic ſquamigerũ deſpectãs improbus agmẽ
 Eximium ſeſe nobilitate refert.
Nõ tulit expulſum patrio ſub gurgite piſcis,
 Verbaq́; cum ſalibus aſperiora dedit:
Vana laboratis aufer mendacia dictis,
 Quæq́; refutari te quoque teſte queant.
Nã qs erit potior populo ſpectãte probabo
 Si pariter captos humida lina trahant.
Tũc me nobilior magno mercabitur emptor
 Te ſimul ære breui debile vulgus emet.

MILES. 39

Vouerat adtritus quondã per prælia miles,
 Omnia ſuppoſitis ignibus arma dare,
Vel quæ victori moriens ſibi turba dediſſet
 Vel quicquid profugo poſſet ab hoſte capi.
Interea votis ſors affuit, & memor arma
 Cœperat accenſo ſingula ferre rogo.
Tunc lituus rauco deflectẽs murmure culpã
 Immeritum flammis ſe docet eſſe prius.
Nulla tuos, inquit, petieram tela lacertos
 Viribus adfirmes quæ tamen acta meis:
Nam tantum votis & cantibus arma coëgi,
 Hæc quoq; ſummiſſo teſtor & aſtra ſono.

Ille

Ille reſiſtentē flammis crepitantibus addens,
  Nec te maior ait pœna dolorq; rapit.
Nam licet ipſe nihil poſſes tētare nec auſus,
  Sæuior hoc, alios quod facis eſſe malos.

VVLPES ET PARDVS. 40

Diſtinctus maculis & pulcro pectore pardus
  Inter conſimiles ibat in arua feras.
Sed quia nulla graues variarēt terga leones,
  Protinus his miſerum credidit eſſe genus.
Cetera ſordenti damnans animalia vultu,
  Solus in exemplum nobilitatis erat.
Hunc arguta nouo gaudentē vulpes amictu
  Corripit & vanas comprobat eſſe notas.
Vade ait & pictæ nimium confide iuuentæ,
  Dum mihi conſilium pulcrius eſſe queat.
Miremurq; magis quos munera mētis ador-
  Quā qui corporeis enituere bonis. (nāt,

IMBER ET TESTA. 41

Impulſus ventis & preſſa nube coactus
  Ruperat hybernis ſe grauis imber aquis.
Cumq; per effuſas ſtagnaret turbine terras
  Expoſitum campis fictile preſſit opus.
Mobile nāq; lutū tepidus prius inſtruit aër,
  Diſcat vt admoto rectius igne coqui
Tūc nimbus fragilis perquirit nomina teſtæ
  Immemor illa ſui amphora dicor ait:
Nūc me docta manus rapiētevolumina giro

Molliter obliquum iuſſit habere latus.
Hactenus hanc inquit liceat conſtare figurã
Nam te ſubiectam diluit imber,ait.
Et ſimul accepto violentius amne fatiſcens
Pronior in tenues vita cucurrit aquas.
Infelix quia magna ſibi cognomina ſumens
Auſa pharetratis imbribus iſta loqui.
Hæc poterũt poſthac miſeris exẽpla monere
Subdita nobilibus vt ſua facta gemant.

LVPVS ET HOEDVS. 42

Fortè lupum melior curſu deluſerat hœdus
Proxima vicinis dum petit arua caſis.
Inde fugam recto tendens in mœnia curſu
Inter lanigeros conſtitit ille greges.
Impiger hũc raptor mediãq; ſecutus in vrbẽ
Temtat compoſitis ſollicitare dolis.
Nónne vides,inquit,cũctis vt victima tẽplis
Immeritaq; gemẽs morte cruẽtet humum?
Quod niſi ſecuro valeas te reddere campo
Heu mihi vittata tu quoq; fronte cades.
Ille refert, modo quam metuis precor exue curam,
Et tecum viles improbe tolle minas.
Nam ſat erit ſacrum diuis fudiſſe cruorem,
Quam rapido fauces exſatiare lupo.
Sic quotiens duplici ſubeuntur triſtia caſu.
Expedit inſignem promeruiſſe necem.

FINIS.

INDEX FABVLARVM.

*

ADoleſcentuli & coquus 152
Aegrotus & medicus 175
Aethiops 212
Agnus & lupus 285
Agricola & filij 147
Agricola & ciconia 307
Agricola & aſin⁹ 116
Agricola 218
Alcedo 222
Anus & medicus 145
Anſer 404
Anſeres & grues 196
Apiarius 221
Aquila 270
Aquila & vulpes 119
Aquila & cornicula 303
Aqla & ſcarabe⁹ 121
Aquila & ſagitta 305
Arũdo & oliua 280
Aſinus & hortulanus 179
Aſinus & equus 194
Aſinus & leo 202
Aſinus & pellis leonis 297
Aſin⁹ ſylueſtris 247
Aſin⁹ & vulpes 248. & 251
Aſin⁹ & coruus 250
Aſinus geſtans ſimulacrum 291
Aſinus & ranæ 249
Aſinus, ſal, & ſpongiæ 309
Aſini 247
Auarus 195
Auceps & vipera 160
Auceps & galerita 180

B

Boues & leo 299
Bubulcus 268
Butalis 214
Batrachomyomach. 317

317
Boreas & ſol 287

C

Camelus 252.389
Camelus & lup. 309
Cancri 286
Cãcer & vulpes 232
Canis 389
Canis & coquus 162
Canis & lupus 164
Canis & leo 407
Canis venaticus & domeſticus 229
Canis & Gallus 165
Canis & ipſius imago 309
Capella & leo 400
Caprea & leo furens 291
Caprea reprehendẽs pedũ tenuitatẽ 299
Carbonarius & fullo 135
Caſſita 190
Cerua 199
Cerua & leo 200
Cerua & vitis 201. 293
Cicada cum locuſtis capta 88
Cicada & formicæ 270
Citharœdus 233
Cochleæ 208
Columba 254
Concordia & diſcordia boum 307.395
Columba & cornix 255
Cornicula & cæteræ aues 305
Cornix & coruꝰ 234
Cornix & canis 235
Coruꝰ & vulpes 299
Coruus 269
Coruus & ſerpẽs 236
Culex & leo 285
Culex & taurus 293
Cygnus 211

D

Deceptor 141
Diues 256
Delphin & thunnus 157
Dumus & abies 396

E

Eques 391
Eques & agricola 311

Equus

Equus & aſinus 259
Equus & aper 303

F

Felium & murium pugna 346
Felis & gallus 128
Felis & mures 154
Fiber 161
Filia à patre violata 117
Formicarum fabel. 243.287
Formica & columba 172
Formica & cicada. 311.405
Fortunæ biuium 85
Fures 233

G

Galli & perdix 133
Gallina & hirũdo 252
Gallina auripara 272 & 301
Galli 282
Galeomyomachia 355.
Grus & pauo 393

H

Herus & canes 148
Hinnulus 191
Hirundo & cornix 213
Hirũdo & prętorium 307
Hirundo & philomela 315
Hircus & vitis 297
Hœdus & lupus 231. 275
Homo & ſatyrꝰ 260. 402
Homo perfractor ſtatuæ 263
Homo & canis 265
Homo & leo lapideus 289

I

Iactator 137
Imber & teſta 409
Impoſſibilia promittens 138
Inimici 153
Inuidus & cupidus 396
Iupiter 240.241

L

Leo, aſinus & vulpes 168.291

Leo & rana 167
Leo & vrſus 169
Leo & lupus 208
Leo dormiens & mus 289
Leo & vulpes 273
Leo, aper, & vultures 289
Lepores & ranę 192
Lepores 243
Lignator & Mercurius 176
Lupus & hœdus 410
Lupus & ouis 242
Lupus & vetula 274
Lupus & agnus 309
Lupus & aſinus 311
Lup⁹ & grus 281. 313
Lupi bellum ouibus inferentes 87

M

Malignus 139
Maritus & vxor 230
Medicus & ægrotus 159
Mercurius & ſtatuarius 226
Mercurius & Tireſias 227
Mercurius 239
Miles 408
Monedula 238
Monedula & columbæ 237
Morſus à cane 151
Mulier & gallina 150
Mulier & arans apud ſepulcrum 110
Mulier & ancillę 215
Mulier venefica 216
Mulier & vir ebrius 210
Mulus 276
Muſcæ 226
Mus & bos 403
Mus & rana 111
Muſtella 218
Mures & felis 154

O

Olitor & canis 203
Ollæ 391

P

Paſtor 256
Paſtor & mare 184
Paſtor & lupus 207
Pauo & monedula 188

Phil

Philomela & accipiter 124
Piſcator & cerrus 258.396
Piſcatores 136
Piſcator 141.223.267
Piſces 408
Pulex 199
Puer & fur 400
Puer & ſcorpius 295
Puer & mater 183
Puer vomens inteſtina 293
Pugna ferarum & volucrium & ſtruthione 305
Punica & malus 186
Pugna Ranarum & Murium 309

Q

Quercus & calami 394

R

Ranę 143.220.284
Ranæ & Sol 301
Rana & vulpes 388
Rana & leo 165
Ruſtica & lupus 385
Ruſtic⁹ & aſinus 387
Ruſticus 392
Ruſticus & taurus 401
Ruſtic⁹ & auis 397
Ruſticus & hercules 404

S

Senex & mors 144 283
Serpẽs & cãcer 206
Serpens & agricola 277.295.315
Serpens 254
Simia 393.406
Simi⁹ & delphis 224
Singularis & Vulpes 189
Statuarius 398
Sellarum ſpeculator 301
Sus & canis 204.205
Sus & mus 295

T

Talpa 187
Taurus & hirc⁹ 313.392
Teſtudo & aquila 197

197.385
Tubicen 278
Thunnus & delphin 157

V

Vates 171
Viator 182
Venator & paſtor 311
Venator & tigris 395
Venator & leo 399
Vermis & vulpes 271
Veſpertilio, rubus & mergus 173
Veſpertilio & muſtela 244
Veſpæ & perdices 187
Villicus & dominus 402
Vitulus & bos 406
Vir & vxor felis 297
Vir miſticapillus & duæ amicæ 303
Viatores 219.245.390
Vulpes 130.134
Vulpes & crocodilus 132
Vulpes & hircus 125
Vulpes & leo 127
Vulpes & lignator 262
Vulpes & pard⁹ 409
Vir deamās filiā 117
Vulpes & rubus 131.293
Vulpes & ſimius 336
Vulpes & vua 299

FINIS.